

Statkraft

www.statkraft.no

Statkraft AS
Årsrapport 2004

ÅRSBERETNING FRA STYRET 2004 I STATKRAFT AS

Etablering

Stiftelse av selskapet

Statkraft AS ble stiftet 25. juni 2004. Alle aksjene i selskapet eies av statsforetaket Statkraft SF som igjen er heleid av staten ved Nærings- og handelsdepartementet. Etableringen av selskapet var ledd i en omorganisering av Statkraft til aksjeselskap i tråd med Stortingets beslutning av 14. juni 2004 og Lov om omorganisering av Statkraft SF som trådte i kraft 10. september 2004. Konserndannelsen knyttet til omorganiseringen av Statkraft skjedde 1. oktober 2004. Det nye konsernet Statkraft AS viderefører det vesentligste av virksomheten som tidligere var organisert i Statkraft SF.

Virksomhetsoverdragelser

Omorganiseringen ble gjennomført ved at Statkraft SF først overdro sin virksomhet, med enkelte unntak, til datterselskapet Statkraft Energi AS. Deretter overdro Statkraft SF sine aksjer i Statkraft Energi AS til Statkraft AS. Etter omorganiseringen eier Statkraft SF således alle aksjene i Statkraft AS, som igjen eier alle aksjene i Statkraft Energi AS. Statkraft Energi AS er på sin side eier av aksjene i øvrige datterselskap.

Ved omorganiseringen ble 96,4 prosent av verdiene i Statkraft SF overført til Statkraft Energi AS. Eiendeler som er holdt tilbake i Statkraft SF, består av eiendomsretten til kraftverk som er hjemfalt, eller som vil hjemfalle, og som er utleid. Videre er utenlandsengasjementer som av formelle årsaker foreløpig ikke kan overføres, holdt tilbake.

De transaksjoner og kapitalforhøyelser som var nødvendige for å gjennomføre omorganiseringen fant sted 1. oktober 2004. Overdragelsen av virksomheten fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS ble gjort som tingsinnskudd ved en aksjekapitalforhøyelse i Statkraft Energi AS. Tilsvarende ble overdragelsen av aksjene i Statkraft Energi AS fra Statkraft SF til Statkraft AS gjort som tingsinnskudd ved en aksjekapitalforhøyelse i Statkraft AS. Aksjene gir rett til utbytte fra og med regnskapsåret 2004.

Transaksjonene er omorganisering med uendret eierskap og ikke reelle transaksjoner mellom uavhengige parter. Alle transaksjoner er derfor gjennomført med regnskapsmessig kontinuitet. Begge aksjeinnskuddene tilsvarer derfor den balanseførte verdien av de eiendelene som er overført fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS. Transaksjonene har ikke medført beskatning for Statkraft SF, Statkraft Energi AS eller Statkraft AS.

I løpet av våren 2005 vil Statkraft Energi AS overføre aksjene i flere av selskapene i konsernet til Statkraft AS. Dermed vil eiendelene i Statkraft Energi AS i hovedsak bestå av fallretter, vannkraftverk og tilhørende eiendeler.

Finansiering av konsernet

Finansieringen av konsernet er lagt til morselskapet Statkraft AS. Finansfunksjonen ble overført fra Statkraft Energi AS til Statkraft AS samtidig med omorganiseringen 1. oktober. Lån som ikke er statsgaranterte, er overdratt til Statkraft AS. Saldo på ikke-statsgaranterte eksterne lån utgjorde 31. desember 2004 8,1 milliarder kroner.

Statkraft SF vil fortsette som avtalepart i statsgaranterte låneavtaler inngått før 1. januar 2003, inntil disse er nedbetalt. De statsgaranterte lån utgjorde 31. desember 2004 28,2 milliarder kroner. Forpliktelsene knyttet til de statsgaranterte lånene inngår imidlertid i den finansvirksomheten som er overført til Statkraft AS. De økonomiske forpliktelsene knyttet til lånene er overdratt mot etablering av en tilsvarende fordring i Statkraft SF mot Statkraft AS.

Ved overføring av finansvirksomheten til Statkraft AS ble det etablert tilsvarende fordringer og gjeldsposter mellom Statkraft AS og Statkraft Energi AS. Etableringen av fordrings- og gjeldspostene er i hovedsak basert på back to back prinsippet ved at betingelser speiler de samme forhold som mot eksterne og interne motparter. Disse postene presenteres brutto i balansen i selskapsregnskapet til Statkraft AS og øker derved selskapets totalbalanse. I konsernregnskapet elimineres de konserninterne postene.

De interne låneavtalene er refinansiert med virkning fra 1. januar 2005 og medfører at totalbalansene til både Statkraft Energi AS og Statkraft AS reduseres med om lag 30 milliarder kroner fra dette tidspunktet. Gjennom den interne refinansieringen er back to back forpliktelser og fordringer mellom Statkraft Energi AS og Statkraft AS gjort opp til virkelig verdi, og det er etablert en ny nettofordring i Statkraft AS mot Statkraft Energi AS.

Plassering av gjelden i morselskapet Statkraft AS innebærer at kreditor baserer sin långivning på hele konsernets balanse. Samtlige kreditorer sidestilles gjennom pari passu-klausuler og negative pantsettelsesklausuler i låneavtalene. Låneopptak på datterselskapsnivå vil bli sterkt begrenset gjennom restriksjoner på disse selskapers adgang til å oppta lån. 31. desember 2004 utgjorde datterselskapenes eksterne gjeld totalt 2,0 milliarder kroner.

Styringsstruktur

Statkraft SF utøver eieransvaret i Statkraft AS' generalforsamling, men avgir stemme i generalforsamlingen i henhold til fullmakt gitt i Statkraft SFs foretaksmøte.

Styreleder og styremedlemmene i Statkraft SF er utnevnt til styreleder og styremedlemmer i Statkraft AS. Styret i de to selskapene er dermed identiske. Administrerende direktør i Statkraft SF er utnevnt til administrerende direktør i Statkraft AS.

Statkraft AS har fra 1. januar 2005 organisert virksomheten i tre forretningsområder og tre stabs- og støttefunksjoner. Hver enhet ledes av en konserndirektør som rapporterer til konsernsjefen. Konsernledelsen består av konsernsjefen og konserndirektørene. De operative forretningsområdene er Produksjon og marked, Ny energi og Regionale selskaper. Strukturendringen legger grunnlaget for gjennomføring av konsernets strategiske prioriteringer.

Styrets arbeid

Styret har siden stiftelsen avholdt 4 styremøter.

Ved siden av oppfølging av driften har styret konsentrert seg om Statkrafts overgang til ny selskapsform og den påfølgende etableringen av ny konsernstruktur. Styret har i forlengelsen av dette vedtatt nye forretningsprinsipper, nye prinsipper for eierstyring og selskapsledelse og nye etiske retningslinjer.

Styret har hatt en omfattende gjennomgang av konsernets strategi. Selv om den strategiske hovedretningen videreføres fra tidligere konsernorganisering, har det vært viktig å klargjøre strategien i forhold til de rammebetingelsene som nå gjelder.

Det er videre gjennomført et betydelig arbeid med salg av eiendeler i Norge. Salgene frigjør kapital til videreutvikling av konsernet og er i tråd med kravene som konkurransemyndighetene har stilt til Statkrafts eierskap i Sør-Norge. Avtalen som er inngått om kjøp av produksjonskapasitet i Sverige og Finland er et viktig ledd i gjennomføringen av Statkrafts strategi.

Økonomiske resultater i 2004

Regnskapet for 2004 for konsernet Statkraft AS omfatter perioden fra konsernetableringen 1. oktober og ut året. For selskapet Statkraft AS omfatter regnskapet perioden fra stiftelsestidspunktet. En presentasjon av de økonomiske resultatene av Statkraftkonsernets virksomhet for hele året samlet sett, uavhengig av omorganiseringen, finnes i årsregnskap og årsrapport for 2004 for Statkraft SF konsern.

Årsresultatet for Statkraft AS konsern i 2004 ble 1883 millioner kroner før skatt og 2054 millioner kroner etter skatt.

Det ble i fjerde kvartal resultatført betydelige engangsposter. Det gjelder gevinst ved salg av eiendeler samt dokumentavgift i forbindelse med omorganiseringen av Statkraft. Justert for disse postene ble resultatet 732 millioner kroner før skatt og 844 millioner kroner etter skatt. Den relative forbedringen etter skatt i forhold til før skatt skyldes at det i fjerde kvartal ble inntektsført tidligere skatteavsetninger på 547 millioner kroner som følge av nye skatteregler. Ved også å justere for denne tilbakeføringen, blir resultatet etter skatt 297 millioner kroner. Kvartalsresultatet fra ordinær drift er preget av relativt lav kraftproduksjon som til en viss grad er motvirket av positive resultater fra finansiell krafthandel.

Selskapsregnskapet for Statkraft AS viser et overskudd på 2 millioner kroner etter skatt. Den operative aktiviteten i selskapet består kun av finansvirksomheten for konsernet. Resultatmessig går denne virksomheten i balanse som følge av finansieringsstrukturen med back to back avtaler mellom selskapene.

Driftsinntekter. Konsernet hadde i 2004 en brutto omsetning på 3428 millioner kroner.

Konsernet produserte totalt 9,1 TWh kraft i fjerde kvartal som er lavere enn det normale for virksomheten. Vått og mildt vær i siste del av året ga fallende priser. Den gjennomsnittlige spotprisen ble 22,7 øre/kWh i fjerde kvartal. Som følge av lav produksjon økte fyllingsgraden i magasinene som ved utgangen av 2004 var noe over det normale. Relativt svake inntekter fra det fysiske kraftsalget ble til en viss grad oppveid av positive inntekter fra finansiell krafthandel. Samlet sett ga kraftsalget inntekter på 1695 millioner kroner.

Andre driftsinntekter beløp seg til 1733 millioner kroner. Det er da inkludert gevinst ved salg av Statkrafts eierandel i Kraftverkene i Øvre Namsen (KØN) på 1010 millioner kroner. Øvrige inntekter var på normalt nivå.

Kostnadene til overføring av kraft ble 213 millioner kroner og netto driftsinntekter beløp seg til 3215 millioner kroner.

Driftskostnadene ble totalt 1391 millioner kroner i fjerde kvartal. Det er inkludert en kostnadsføring på 155 millioner kroner i dokumentavgift knyttet til omorganiseringen av Statkraft. Driften ble gjennomført uten vesentlige forstyrrelser i fjerde kvartal og tilgjengeligheten i produksjonsapparatet var god.

Driftsresultatet ble 1824 millioner kroner i fjerde kvartal. Justert for engangspostene knyttet til salgsgvinst og dokumentavgift ble driftsresultatet fra ordinær drift 969 millioner kroner.

Resultatandeler fra konsernets tilknyttede selskaper beløp seg til 502 millioner kroner. De viktigste tilknyttede selskapene viser en positiv resultatutvikling.

Netto finanskostnader utgjorde 443 millioner kroner. Det er da inkludert gevinst ved salg av eierandelen i E-CO Vannkraft AS med 296 millioner kroner. I 2005 skal 15 milliarder kroner

av utestående lån rentereguleres. I henhold til Statkrafts reviderte finansstrategi vil en større del enn tidligere gis flytende rente, og det ventes at dette vil gi lavere rentekostnader i 2005.

Skatter og avgifter. Det var en netto inntektsføring av skatter i fjerde kvartal på 171 millioner kroner. Dette skyldes at det ble inntektsført tidligere utsatt skatt avsetninger på 547 millioner kroner etter at skattefritak på salgsgevinster ble vedtatt i statsbudsjettet for 2005. Justert for dette er skattekostnaden på ordinær virksomhet 376 millioner kroner.

Kontantstrøm og kapitalforhold. Den operasjonelle virksomheten tilførte en kontantstrøm på 335 millioner kroner i fjerde kvartal, mens den kortsiktige kapitalbindingen økte med 1234 millioner kroner. Netto kontantstrøm tilført fra virksomheten ble derved negativ med 893 millioner kroner.

Det ble brukt 583 millioner kroner til investeringer i varige driftsmidler og kjøp av eierandeler i fjerde kvartal. Dette omfatter i det vesentlige løpende fornyelser og oppgraderinger av egne anlegg innen kraftproduksjon og nettvirksomhet samt investert beløp i vindmølleparken på Hitra og byggetrinn 2 ved Smøla vindpark.

Salg av eiendeler, i hovedsak KØN og E-CO, tilførte en kontantstrøm på 4135 millioner kroner. I tillegg er det netto innfridd 471 millioner kroner på utlån. I sum tilførte derved investerings- og salgsaktivitetene en kontantstrøm på 4023 millioner kroner.

Det ble i kvartalet tatt opp ny langsiktig gjeld på 4177 millioner kroner og nedbetalt langsiktig gjeld med 4985 millioner kroner. I tillegg er annen langsiktig kapitalbinding redusert med 758 millioner kroner. Total netto kontantstrøm brukt på finansiering beløp seg dermed til 50 millioner kroner.

Likviditetsbeholdningen økte med 2212 millioner kroner i løpet av fjerde kvartal og var 5292 millioner kroner ved utgangen av året. Størrelsen på likviditetsbeholdningen må blant annet ses i sammenheng med det planlagte kjøpet av kraftverk fra Sydkraft som ventes å finne sted i løpet av første halvår 2005.

Ved utgangen av 2004 hadde konsernet en egenkapital på 39 015 millioner kroner. Dette tilsvarer 44,1 prosent av totalkapitalen. Konsernets rentebærende gjeld beløp seg ved utgangen av 2004 til 38 268 millioner kroner. Rentebærende gjeldsgrad var 49,5 prosent.

Ratingselskapene har gitt Statkraft AS en formell selskapsrating som er identisk med tidligere rating for Statkraft SFs ikke statsgaranterte gjeld. Den langsiktige ratingen fra Standard & Poor's er BBB+ og fra Moody's Baa2. Statkraft har som langsiktig mål å oppnå kredittrating på "A"-nivå.

Fortsatt drift. I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Resultatdisponering

Styret foreslår at Statkraft AS ikke utdeler utbytte for 2004. Dette gir følgende disponering av resultatet:

<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>Statkraft AS</i>
Årsresultat	2
<i>Disponering av årets resultat:</i>	
Overføres til annen egenkapital	2

Fri egenkapital 31.12.2004 var 2 millioner kroner.

Ny produksjonskapasitet

Eierskap i nordisk vannkraftproduksjon

Statkraft og E.ON, som er de største aksjonærene i svenske Sydkraft AB, har inngått en prinsippavtale som gir Statkraft rett til å kjøpe vannkraftverk tilsvarende en årlig middelproduksjon på 1,6 TWh fra Sydkrafts datterselskap Graninge. Transaksjonsprisen er på NOK 4 milliarder. Videre forhandlinger mellom Sydkraft og Statkraft ventes å være sluttført i løpet av første halvår 2005. Den endelige avtalen må godkjennes av myndighetene.

Ny vannkraft i Norge

Øvre og Nedre Bersåvatn kraftverk, to småkraftverk i Tyssedal, sto ferdige ved årsskiftet med en produksjonskapasitet på 43 GWh. Kraftverkene utnytter fallet mellom eksisterende reguleringsmagasiner og har små miljømessige konsekvenser. Statkraft vurderer også muligheten for utbygging av om lag 1,5 TWh ny vannkraft i Helgelandsområdet.

Sammen med Skagerak Energi, Trondheim Energiverk, BKK og Agder Energi eier Statkraft selskapet Småkraft AS. Selskapet har som hovedformål å investere i og bygge ut små vannkraftverk sammen med lokale grunneiere. Målet er å realisere 2,5 TWh i ny produksjonskapasitet innen 2015. Ved utgangen av 2004 var det inngått avtaler som gir rett til bygging av småkraftverk med en forventet samlet produksjon på 0,9 TWh fordelt på 58 kraftverk. Småkraft idriftsatte sitt første kraftverk i oktober 2004.

Nye vindparker

I oktober ble Norges største vindpark åpnet på Hitra. Vindparken har 24 vindmøller med en kapasitet på 55 MW, tilsvarende en årlig produksjon på 150 GWh. I 2005 utvides Smøla vindpark med byggetrinn 2. Da vil Statkraft ha en samlet produksjonskapasitet på 600 GWh vindkraft i Norge med en investeringskostnad på 1,7 milliarder kroner. Av dette er 172 millioner kroner gitt i investeringsstøtte fra Enova.

Statkraft har et samarbeid med det nederlandske kraftselskapet Nuon som sikrer prosjektene lønnsomhet gjennom langsiktige avtaler om salg av grønne sertifikater. Nuon har mulighet til å gå inn som minoritetseier i prosjektselskapene.

Statkraft fikk i fjerde kvartal tilsagn om investeringsstøtte fra Enova på inntil 216 millioner kroner til bygging av vindkraftanlegg i Lebesby og Vadsø kommuner i Finnmark.

Statkraft er engasjert i vindkraftaktiviteter i Storbritannia, og er medeier i flere landbaserte prosjekter som det er søkt om konsesjon for, eller der konsesjonssøknad forberedes.

Fjernvarme

Trondheim Energiverk skal bygge et nytt avfallsforbrenningsanlegg med en kapasitet på 37,5 MW. Dette tilsvarer en årsproduksjon på 160 GWh. Anlegget skal levere varmeenergi til eksisterende fjernvarmeforsyning i Trondheim og forventes å komme i drift høsten 2006. Totalt har prosjektet en kostnadsramme på 710 millioner kroner, inkludert nye rørledninger.

Gasskraft

Naturkraft AS, som eies av Statkraft og Norsk Hydro med 50 prosent hver, har konsesjon for bygging og drift av to gasskraftverk. Eiernes intensjon er å bygge gasskraftverk på Kårstø, men Naturkraft vil ikke bruke konsesjonen som er gitt for Kollsnes og konsesjonen er levert tilbake til myndighetene. Anlegget på Kårstø skal baseres på den beste teknologien som er tilgjengelig med hensyn til miljø, sikkerhet og effektivitet. Gasskraftverket planlegges med en årlig produksjonskapasitet på 3 TWh. Investeringsbehovet er anslått til i overkant av 2 milliarder kroner, og endelig investeringsbeslutning planlegges avklart innen sommeren 2005. Gasskraftverket vil eventuelt komme i drift høsten 2007.

Prosjekter utenfor Europa

Statkrafts aktiviteter utenfor Europa ivaretas gjennom Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power). Selskapet er eid med 50 prosent hver av Statkraft og Norfund som er et norsk statlig investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland. SN Powers forretningsidé er å utvikle og kjøpe lønnsomme vannkraftanlegg i utvalgte land. Selskapets viktigste aktiviteter er for tiden konsentrert om enkelte utvalgte regioner i Asia og Sør-Amerika. SN Power behandles som et tilknyttet selskap i Statkraft og prosjektfinansierer sine engasjementer.

Kapitalfrigjøring

Salg av eiendeler

Statkrafts eierandel på 20 prosent i E-CO Vannkraft AS ble i desember solgt til E-CO Energi AS som hadde forkjøpsrett til Statkrafts aksjer. Salgssummen for aksjene var 2,55 milliarder kroner og ga Statkraft en regnskapsmessig gevinst på 296 millioner kroner.

Statkraft solgte sin eierandel på 50 prosent i KØN til Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk i desember. Salgssummen var 1,265 milliarder kroner og ga en regnskapsmessig gevinst på 1,010 milliarder kroner før skatt.

Statkraft utøvde en opsjon om å selge sin eierandel på 49 prosent i tidligere Hedmark Energi (HEAS) til Eidsiva energi Holding i fjerde kvartal. Salgssummen er 2,2 milliarder kroner og gir Statkraft en gevinst på 259 millioner kroner. Salget gjennomføres med regnskapsmessig virkning i 2005.

Statkraft har inngått en avtale med et finsk konsortium (Etelä-Pohjanmaan Voima Oy og Kymppivoima Tuotanto Oy) om utleie av rettighetene til 65 prosent av kraftproduksjonen ved Rana kraftverk for en periode på 15 år. For rettighetene får Statkraft 2,2 milliarder kroner som regnskapsmessig vil bli periodisert som kraftsalgsinntekt over 15 år, samt en årlig drifts-kompensasjon på 65 millioner kroner. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2005.

Forholdet til konkurransemyndighetene

Gjennom salget av aksjene i E-CO og HEAS oppfyller Statkraft konkurransemyndighetenes direkte pålegg om avhending. Videre er overføringskapasiteten til Sør-Norge økt tilstrekkelig til at det ikke blir nødvendig å avhende ytterligere produksjonskapasitet her (prisområde NO1). Myndighetenes krav for dette prisområdet er dermed oppfylt. Rana og KØN ligger i prisområde NO2 (Midt- og Nord-Norge). Statkraft er i dialog med konkurransemyndighetene i forbindelse med disse avtalene og de påleggene selskapet har fått om avhending i NO2.

Virksomhetsstyring og risiko

Statkraft har vedtatt prinsipper for eierstyring og selskapsledelse som skal gjelde for konsernet. Prinsippene bygger så langt det er mulig på *Norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse*. Det er videre vedtatt nye forretningsprinsipper og etiske retningslinjer.

Statkraft har en verdidrevet styringsmodell som dekker sammenhengene mellom strategi, operasjonell styring og oppfølging. Styringsmodellen baserer seg på bruk av målekort, prognoser, trendanalyser, fullmakter og måltall for kostnader. Statkraft har etablert egne systemer og rutiner for risikostyring som håndterer markedsrisiko, finansiell risiko, operasjonell risiko og annen risiko. Konsernets risikohåndtering er omtalt i note 28 til regnskapet.

Arbeids- og miljøforhold

Konsernet hadde ved utgangen av fjerde kvartal en bemanning tilsvarende 1877 årsverk som er en nedgang på 24 fra inngangen til kvartalet. Statkraft forventer en stabilisering av antall ansatte i 2005. Gjennomsnittsalderen i Statkraft er 45 år, mens gjennomsnittlig ansiennitet er 15 år. Konsernet har en lav turnover på 1,9 prosent.

Statkraft har som mål å oppnå en jevnere fordeling mellom kjønnene og få flere kvinner i ledende stillinger. Ved utgangen av 2004 hadde Statkraft følgende andel kvinner:

Andel kvinner totalt	22 %
Andel kvinner i ledende stillinger	15 %
Andel kvinner i lederkandidatprogram	33 %

I styret er fire av ni medlemmer kvinner (44 prosent). I konsernledelsen er to av syv medlemmer kvinner (29 prosent).

Statkrafts HMS-visjon er at det ikke skal forekomme fraværsskader i forbindelse med virksomheten. Målet er ennå ikke nådd, men selskapet har satt i gang et langsiktig forbedringsprogram som skal sikre lokalt engasjement og ledelsesmessig oppfølging av helse, miljø og sikkerhet.

	<i>Fjerde kvartal 2004</i>
H1 (skader med fravær per million arbeidstimer)	9,7
H2 (skader med og uten fravær per million arbeidstimer)	14,5
F (skadefraværsdager per million arbeidstimer)	118,6

Det var ingen alvorlige skader i fjerde kvartal, men det var likevel 8 skader med fravær.

Sykefraværet i konsernet er forholdsvis konstant og var i fjerde kvartal 4,2 prosent. Å holde et lavt sykefravær er høyt prioritert i alle deler av konsernet, og oppfølging og igangsatte tiltak vil fortsette i 2005 med et målsatt maksimalt sykefravær på 4,0 prosent. Alle konsernselskapene har inngått avtale om et mer inkluderende arbeidsliv (iA-bedrift), og flere tiltak er satt i verk for å oppfylle intensjonen med avtalen.

Statkraft legger stor vekt på å begrense miljøpåvirkningene av virksomheten og har som mål at miljøbrudd ikke skal forekomme. Det var ingen alvorlige miljøbrudd eller miljøhendelser i fjerde kvartal, men det ble registrert 9 mindre alvorlige miljøhendelser. De fleste var kortvarige brudd på krav til minstevannføring. Alle miljøbrudd og -hendelser blir fulgt opp i enhetenes avvikssystemer med hensyn til årsakssammenheng og nødvendige tiltak.

Fremtidsutsikter

I 2005 vil arbeidet med å videreutvikle Statkraftkonsernet fortsette i tråd med de strategiske målene og visjonen om å være ledende i Europa innen miljøvennlig energi. Statkraft vil legge vekt på økt verdiskaping fra kjernevirksomheten innen produksjon og markedsoperasjoner og vil bidra til effektivisering og realisering av samarbeidsgevinster i konsernselskaper og tilknyttede selskaper. Andre prioriterte områder er oppkjøp, utvikling og utbygging av miljøvennlig produksjonskapasitet og videre utvikling av norske eierposisjoner.

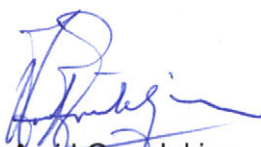
I forbindelse med overdragelsen av fast eiendom fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS vil det påløpe dokumentavgift. Avgiften vil bli kostnadsført i Statkraft Energi AS i takt med hjemmelsoverføring, og mesteparten av avgiften antas å påløpe i 2005. Det knytter seg

usikkerhet til størrelsen på avgiftsgrunnlaget. Beregninger viser at resterende avgift kan komme opp mot 1,8 milliarder kroner.

Statkraft gikk inn i 2005 med en beholdning i vannmagasinene som var noe høyere enn normalt. Med gjeldende prisforventninger og normale tilsigs- og markedsforhold ventes resultatet av selskapet ordinære virksomhet gjennom året å bli på nivå med 2004-resultatet i Statkraft SF konsern. Resultatet vil påvirkes av dokumentavgift som påløper og salgsgevinster.

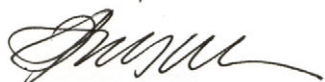
Styret i Statkraft AS
Oslo, 18. mars 2005

Arvid Grundekjøn
styreleder

Erik Nygaard

Halvor Stenstadvold

Odd Vanvik

Thorbjørn Holøs

Marit Büch-Holm

Aud Mork

Astri Botten Larsen

RESULTAT

Statkraft AS			Konsern
2004	Beløp i mill. kr	Note	2004
-	Kraftsalg	3	1 695
-	Andre driftsinntekter	5	1 733
	Brutto driftsinntekter		3 428
-	Overføringskostnader		-213
	Netto driftsinntekter		3 215
-	Lønnskostnader	6,7	455
-	Erstatninger og konsesjonsavgifter	8	89
5	Andre driftskostnader	9	456
-	Ordinære avskrivninger	14,15	391
5	Driftskostnader		1 391
-5	Driftsresultat		1 824
-	Resultatandel i tilknyttede selskaper	16	502
1 095	Finansinntekter	11	539
-1 076	Finanskostnader	11	-982
19	Netto finansposter		-443
14	Resultat før skatter		1 883
-12	Skattekostnad	12	171
2	Resultat etter skatt		2 054
	Herav minoritetens andel		14
	Herav majoritetens andel		2 040
	Disponering av årets resultat		
2	Til annen egenkapital		

BALANSE

Statkraft AS			Konsern
31.12.04	Beløp i mill. kr	Note	31.12.04
	EIENDELER		
-	Immaterielle eiendeler	14	2 580
-	Varige driftsmidler	15	45 236
31 580	Invest. i datterselsk. og tilknyttede selsk.	16	28 751
55 985	Øvrige finansielle anleggsmidler	17	2 535
87 565	Anleggsmidler		79 102
-	Varer		44
7 807	Fordringer	18	3 747
-	Kortsiktige finansielle plasseringer	19	330
4 132	Bankinnskudd, kontanter og lignende	20	5 292
11 939	Omløpsmidler		9 413
99 504	Eiendeler		88 515
	EGENKAPITAL OG GJELD		
31 553	Innskutt egenkapital	21	31 553
2	Opptjent egenkapital	21	3 675
-	Minoritetsinteresser	21	3 787
31 555	Egenkapital		39 015
5	Avsetning for forpliktelser	22	7 018
58 625	Rentebærende langsiktig gjeld	23	38 268
58 630	Langsiktig gjeld		45 286
6 619	Rentebærende kortsiktig gjeld	24	-
-	Betalbar skatt		610
2 700	Annen rentefri gjeld	25	3 604
9 319	Kortsiktig gjeld		4 214
99 504	Egenkapital og gjeld		88 515
-	Pantstillelser		2 249
-	Garantiansvar		4 496

Statkrafts styre
Oslo, 18. mars 2005

Arvid Grundekjøn
styreleder

Rebecca Selvik

Odd Vanvik

Bård Mikkelsen
konsernsjef

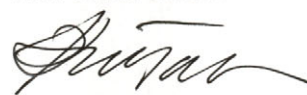

Marit Büch-Holm
nestleder

Aud Mork

Thorbjørn Holøs

Erik Nygaard

Astri Botten Larsen

Halvor Stenstadvold

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Statkraft AS 2004	Beløp i mill. kr	Konsern 2004
	LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN	
14	Resultat før skatt	1 884
-	Gevinst/ tap ved salg av anleggsmidler	-1 302
-	Ordinære av- og nedskrivninger	391
-	Resultatandel i tilknyttede selskaper	-502
-	Betalt skatt	-136
14	Tilført fra årets virksomhet	335
-	Utbytte fra tilknyttede selskaper	6
-3 736	Endring i andre kortsiktige poster	-1 234
-3 722	Netto likviditetsendring fra virksomheten	-893
	LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER	
-	Investeringer i varige driftsmidler	-539
-	Salg av anleggsmidler (salgssum)	1 394
-454	Utbetalinger av utlån	-98
4 737	Innbetalinger av utlån	569
-4	Investeringer i andre foretak	-44
-	Salg av andre foretak	2 741
4 279	Netto likviditetsendring fra investeringer	4 023
	LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING	
4 000	Opptak av ny langsiktig gjeld	4 177
-425	Nedbetaling av langsiktig gjeld og ansvarlig lån	-4 985
-	Endring i andre langsiktige fordringer og gjeld	758
3 575	Netto likviditetsendring fra finansiering	-50
4 132	Netto endring i likvider gjennom året	3 080
-	Tilførte kontanter ved konserndannelse	2 212
4 132	Likviditetsbeholdning 31.12	5 292

Regnskapsprinsipper

Regnskapsregler

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge. Statkraft SF er etablert som et statsforetak, og virksomheten reguleres særskilt gjennom lov om statsforetak.

Konsernregnskapsprinsipper

Datterselskaper. Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede økonomiske stillingen for Statkraft SF og dets kontrollerende eierandeler i andre selskaper presentert som én økonomisk enhet. Selskapenes interne omsetning, mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert.

I konsernregnskapet inkluderes de selskaper hvor Statkraft direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Datterselskaper kjøpt eller etablert i løpet av året inkluderes fra og med kjøps-/etableringstidspunktet. Ved oppkjøp legges avtaletidspunktet til grunn for fastsetting av kostpris, samt mer-/mindreverdianalyser. Opptjente resultater og andre endringer i egenkapitalen, samt renter på vederlaget, i perioden fra avtaletidspunktet til gjennomføringstidspunktet regnskapsføres direkte mot egenkapitalen. Kostpris på aksjer i datterselskaper elimineres mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Merverdier utover regnskapsført egenkapital henføres til de av selskapets eiendeler og forpliktelser som har andre verdier enn de balanseførte. Det avsettes for utsatt skatt på mer-/mindreverdi. Eventuell mer-/mindreverdi som ikke kan henføres til identifiserbare eiendeler og forpliktelser, behandles som goodwill. Det avsettes ikke til utsatt skatt på goodwill.

Utenlandske datterselskaper regnes om etter dagskursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31.12, og resultatregnskapet er omregnet etter gjennomsnittskurser for året. Omregningsdifferanser føres mot egenkapitalen.

Deleide kraftverk. Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført etter bruttometoden. Produsert kraft, med unntak av konsesjonskraft, disponeres av medeierne direkte.

Uttatt kraft fra deleid selskap organisert som aksjeselskap er inkludert i brutto kraftsalg. Statkrafts andel av øvrige driftsinntekter og driftskostnader er inkludert i henhold til aksjonæravtale. Aksjene regnskapsføres til kostpris.

Utleide kraftverk. Kraftverk som er utleid til andre, føres brutto i regnskapet. Brutto leieinntekter inngår i andre driftsinntekter, og driftskostnader regnskapsføres under vedkommende kostnadsart.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Eierandeler i selskaper hvor Statkraft har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse og eierandeler i selskaper med delt kontroll (ikke deleide kraftverk), er behandlet etter egenkapitalmetoden. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korrigert for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, vises på egen linje i konsernets resultatoppstilling. I balansen er investeringen klassifisert som anleggsmiddel, og står oppført til kostpris korrigert for akkumulerte resultatandeler, mottatte utbytter og eventuelle valutajusteringer.

Prinsipper for å innarbeide kjøp av tilknyttede selskaper og fellekontrollerte virksomheter er de samme som for kjøp av datterselskaper.

Vurderings- og klassifiseringsprinsipper

Usikkerhet i estimater

Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntektsføring og kostnadsføring

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet.inntekter fra krafthandel regnskapsføres netto. Resultater fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av ordinære anleggsmidler behandles som driftsinntekter eller -kostnader.

Inntektsføring av krafthandel

Kraftproduksjon. Kraftproduksjonen i konsernet inntektsføres med produsert volum multiplisert med salgspris. Statkraft prissikrer kraftproduksjonen ved inngåelse av fysiske og finansielle kontrakter. Finansielle instrumenter i krafthandelen er finansielle bilaterale kontrakter, terminmarkedskontrakter (futures og forwards) og opsjoner. Fysisk og finansiell handel for sikring av fremtidig produksjon regnskapsføres som sikring. Forutsetningen for sikringsvurdering er at sikringsnivået ligger innenfor egen produksjonsevne. Produksjonsevne defineres som den produksjon man med 80 % sikkerhet vil oppnå. Tap/gevinst på sikringskontrakter, beregnet som marginen mellom kontraktpriis og spotpris, regnskapsføres ved levering og presenteres som en del av kraftsalgsinntektene. I mellomliggende perioder regnskapsføres ingen verdivurdering.

Betalte og mottatte opsjonspremier for fremtidige kraftleveranser på faste betingelser balanseføres og vurderes etter laveste verdis prinsipp. Dersom samlet verdi av opsjoner i porteføljen er lavere enn balanseførte opsjonspremier, gjøres en nedskrivning til virkelig verdi.

Trading og Origination. Selskapet har separate porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Tradingporteføljen består av finansielle kraftkontrakter og agerer i markedet med tanke på gevinster på korte og lange endringer i markedspriser for elektrisk kraft. Porteføljen består i hovedsak av produkter omsatt på Nord Pool eller bilaterale standardiserte produkter. Porteføljen regnskapsføres til virkelig verdi etter regnskapsloven § 5-8. Originationporteføljen består av skreddersydde bilaterale kraftkontrakter som tilbys kundene etter behov. Siden det ikke eksisterer noe kvotert marked med tilfredsstillende prisfastsettelse for slike ikke standardiserte kontrakter, oppfyller ikke porteføljen vilkårene for regnskapsføring til virkelig verdi etter god norsk regnskapsskikk, og porteføljen regnskapsføres derfor etter laveste verdis prinsipp på porteføljenivå.

Nettinntekter

Med virkning fra 1997 har Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) innført en inntektsrammeregulering for nettvirksomheten. NVE fastsetter hvert år en maksimal inntektsramme for den enkelte netteier. Denne rammen reduseres årlig med et generelt effektivitetskrav på 1,5 %. I tillegg til dette kan netteier bli pålagt individuelle effektivitetskrav.

Hvert år beregnes en mer-/mindreinntekt som utgjør differansen mellom faktiske tariffinntekter og tillatte inntekter (inntektsramme). Akkumulert mer-/mindreinntekt regnskapsføres som henholdsvis gjeld til eller fordring på nettkundene. Akkumulert mer-/mindreinntekt renteberegnes i henhold til fastsatt rente fra NVE. Reguleringsmodellen inneholder også maksimums- og minimumsgrenser for avkastning på regnskapsført nettkapital. Grensene gjelder innenfor en reguleringsperiode på 5 år og ved eventuelle avvik vil mer-/mindreinntekt bli justert ved utgangen av reguleringsperioden.

Fra 2001 ble ordningen "kvalitetsjustert inntektsramme" (KILE) innført. Ordningen medfører en mulig justering av inntektsrammen ved endringer i leveringskvaliteten. Justeringer som følge av ordningen behandles som endringer i mer-/mindreinntekt.

Mer-/mindreinntekt regnskapsføres som korreksjon av nettinntektene. Resultatført nettinntekt etter fratrukk for overføringskostnader fra overliggende nett vil således tilsvare tildelt inntektsramme fra NVE justert for eventuell effekt av KILE ordningen.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd vurderes særskilt, og blir regnskapsmessig behandlet som en korreksjon til den posten tilskuddet er ment å dekke.

Erstatninger

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger, og dels løpende, i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Engangserstatninger blir for nye kraftanlegg balanseført sammen med anleggsinvesteringen, mens løpende utbetalinger blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av løpende fremtidige erstatningsutbetalinger er beregnet og vist i note.

Konsesjonsavgifter

Det blir årlig innbetalt konsesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføringer. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er beregnet og vist i note.

Pensjonskostnader

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser regnskapsføres i henhold til Norsk Regnskapsstandard om pensjonskostnader. Konsernets pensjonsordninger er ytelsesplaner.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene. Virkning av planendring fordeles over gjenværende gjennomsnittlig opptjeningstid. Estimatavvik som overstiger 10 % av den største verdien av brutto pensjonsforpliktelse eller pensjonsmidler (korridor) resultatføres direkte.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig eiendel, og består av differansen mellom virkelig verdi av pensjonsmidlene og nåverdien av de beregnede pensjonsforpliktelser, samt uamortisert effekt av planendringer og estimatavvik. Tilsvarende er netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger klassifisert som avsetning for forpliktelser under langsiktig gjeld.

Utviklings- og forprosjekteringskostnader

Prosjektutvikling og forprosjektering kostnadsføres frem til nødvendige styrevedtak og eventuelt godkjent konsesjon foreligger.

Vedlikeholdsutgifter

Gjennomført vedlikehold blir løpende kostnadsført.

Skatter

Selskap i konsernet som driver med kraftproduksjon, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernet står derfor overfor både overskuddsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt.

Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre pr kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatt som overstiger overskuddsskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som en forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig, og utgjør 27% av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og kraft på langsiktige kontrakter over syv år, brukes faktisk kontraktpriis. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlaget netto grunnrenteinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig

verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt at Finansdepartementet. Den aktuelle normrente er for 2004 fastsatt til 9,7%.

Eventuell negativ grunnrenteinntekt pr kraftverk kan fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort positiv grunnrenteinntekt i overskuelig fremtid. Det er benyttet en estimert faktisk grunnrenteskattesats som er beregnet samlet for de kraftverk hvor det er sannsynliggjort positiv grunnrenteinntekt.

Eiendomsskatt for kraftverk blir beregnet på basis av faktisk produksjon, med fradrag for faktiske driftskostnader og betalt grunnrenteskatt i det enkelte kraftverk. Inntektssiden i eiendomsskatten er beregnet på samme basis som i grunnrentebeskatningen, med utgangspunkt i verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft benyttes faktisk kontraktpris.

Eiendomsskattegrunnlaget fremkommer ved å diskontere foregående 5 års netto driftsinntekter i kraftverket med fastsatt rente over all fremtid, og til fradrag kommer nåverdien av kraftverkets beregnede kostnader til utskifting av driftsmidler. Av eiendomsskattegrunnlaget beregnes fra 0,2 % til 0,7 % eiendomsskatt til den enkelte kommune.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over-/underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler. Utgifter til immaterielle eiendeler er balanseført i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler blir balanseført og avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid fra det tidspunktet driftsmidlet blir satt i ordinær drift. Investeringer i verk som ikke drives av Statkraft SF, avskrives tilsvarende etter en gjennomsnittlig avskrivningssats. Påløpte kostnader til egne investeringsarbeider i konsernet balanseføres som anlegg under utførelse. Byggelånsrenter på større investeringer blir beregnet og balanseført. Vannfallrettigheter og rettigheter til å overta kraftverk som hjemfaller, er balanseført til kost og avskrives ikke. Kraftverk som hjemfaller i fremtiden vil bli avskrevet fra overtagelsestidspunktet til hjemfallstidspunktet.

Anleggsaksjer og –andeler. Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Lagerbeholdning/reservedeler. Innkjøpte standardvarer og reservedeler knyttet til drift av kraftverk klassifiseres som omløpsmidler, og vurderes til laveste verdis prinsipp. Reservedeler som ikke har karakter av standardvare, og som er knyttet til særskilte anleggsmidler eller grupper av anleggsmidler, balanseføres og avskrives over anleggsmidlenes levetider.

Magasinbeholdninger. Magasinert vann beholdningsføres ikke. Opplysninger om mengde vann i magasinene er gitt i note. Kjøp av vann balanseføres frem til produksjonstidspunktet.

Fordringer. Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Aksjer, obligasjoner, sertifikater o.l. Aksjer, klassifisert som omløpsmidler, og obligasjoner, sertifikater o.l. klassifisert som omløpsmidler, er for hver av gruppene vurdert til laveste verdis prinsipp på porteføljebasis. Forsikringselskapet vurderer kortsiktige plasseringer til markedsverdi.

Betalingsmidler. På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater med løpetid kortere enn 3 måneder.

Mottatte forskuddsbetalinger er klassifisert som langsiktige forpliktelser. Forskuddet inntektsføres i takt med levering av den leveransen forskuddet er ment å dekke.

Det beregnes en årlig rentekostnad som føres som finanskostnad.

Avsetninger til restrukturering. Ved vedtak om restruktureringstiltak gjøres en avsetning av forventede utgifter knyttet til gjennomføringen av tiltaket. Avsetningen er basert på beste estimat, og revurderes ved hver periodeavslutning. Utgifter som påløper under gjennomføring av restruktureringen føres løpende mot avsetningen.

Finansielle instrumenter

Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning.

I de tilfeller de inngåtte avtaler blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner.

I den grad det foretas kontantstrømsikring, balanseføres ikke urealisert gevinst/tap på sikringsinstrumentet.

Valuta

Balansposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres som finanskostnad eller –inntekt.

Gevinst/tap som følge av valutakursendringer på gjeld som anses som sikring av nettoinvestering i utenlandsk datterselskap føres mot konsernets egenkapital sammen med omregningsdifferanser som oppstår ved omregning av datterselskapet.

Renter

Renteinstrumenter periodiseres på tilsvarende måte som renter på rentebærende gjeld og fordringer. Urealisert tap/gevinst på fastrenteposisjoner som er knyttet til rentebærende balansposter regnskapsføres ikke da de ansees å utgjøre en del av sikringsforholdet.

Ved førtidig tilbakebetaling av lån (tilbakekjøp) resultatføres gevinst/tap. Swapper knyttet til lån som er nedbetalt blir normalt kansellert. Gevinst/tap på disse blir resultatført sammen med underliggende lån.

Reklassifiseringer

Enkelte poster for tidligere år er reklassifisert for å være sammenlignbare med årets regnskap.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i foretakets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomhet.

NOTE 1 VIKTIGE ENKELTHENDELSER

Stiftelse av Statkraft AS

Statkraft AS ble stiftet 25.6.2004 ved kontantinnskudd på 100 000 kroner. Alle aksjene i selskapet eies av Statkraft SF som eies av staten ved Nærings- og Handelsdepartementet. Etableringen av selskapet er et ledd i omorganiseringen av Statkraft til aksjeselskap.

Omorganisering av Statkraft SF

Statkraft ble omorganisert til aksjeselskap 1.10.2004. Ved omorganiseringen ble eksisterende virksomhet i Statkraft SF, med visse unntak, overført til et nyopprettet aksjeselskap, Statkraft Energi AS, eid av Statkraft SF. Omorganiseringen er gjort til regnskapsmessig kontinuitet.

Kapitalforhøyelse i Statkraft AS og etablering av Statkraft AS konsern

Per 1.10.2004 ble selskapets aksjekapital forhøyet med 31 553 millioner kroner ved at morselskapet, Statkraft SF, overførte aksjene i Statkraft Energi AS til Statkraft AS som tingsinnskudd. Statkraft AS konsern inkluderer derfor driften fra virksomheten i Statkraft Energi AS med underliggende virksomheter de tre siste månedene i kalenderåret.

Nedenfor vises pro forma regnskapsinformasjon for Statkraft AS konsern som om omorganiseringen hadde vært gjennomført ved begynnelsen av 2003.

Ureviderte tall		
Beløp i mill. kroner	2004	2003
Brutto driftsinntekter	10 842	11 425
Driftsresultat	5 744	5 975
Resultat før skatter	4 996	4 497
Årsresultat	4 415	2 661

Store salgstransaksjoner

Statkraft solgte sin 20 prosent eierandel i E-CO Vannkraft AS i desember. Salgssummen var 2550 millioner kroner og ga en regnskapsmessig gevinst for konsernet på 296 millioner kroner før skatt. Gevinsten inngår i finansinntekter.

Statkraft solgte sin 50 prosent eierandel i Kraftverkene i Øvre Namsen i desember. Salgssummen var 1265 millioner kroner og ga en regnskapsmessig gevinst for konsernet på 1010 millioner kroner før skatt. Gevinsten inngår i andre driftsinntekter.

Ny vindpark

I oktober ble Norges største vindpark åpnet på Hitra. Vindparken har 24 vindmøller med en årlig produksjon på 150 GWh. Det er investert 450 millioner kroner i dette prosjektet.

NOTE 2 SEGMENTINFORMASJON

Statkraft AS konsern hadde følgende regnskapstall innenfor de viktigste segmentene.

Konsernets driftsinntekter skapes i all hovedsak i Norge. Transaksjoner mellom segmentene inngås på markedsvilkår.

Tall for Statkraft konsern

Beløp i mill. kroner	Produksjon og sikringshandel					Konsernfunksjoner og elimineringer	
	Konsern	Produksjon og sikringshandel	Trading	Nett	Sluttbruker	Annet	Elimineringer
2004							
Brutto driftsinntekter	3 428	2 803	96	481	146	128	-226
Ordinære avskrivninger	391	254	1	107	4	16	10
Øvrige driftskostnader	1 213	959	127	306	139	-98	-221
Driftsresultat	1 824	1 589	-33	67	3	209	-15
Resultatandel fra tilknyttede selskaper	502	388	33	142	-16	47	-91
Resultat før finans og skatt	2 326	1 976	0	209	-14	256	-106

Balanse 31.12.2004

Investering i tilknyttede selskaper	28 751	22 749	18	4 100	380	1 428	76
Øvrige eiendeler	59 764	47 812	1 029	7 072	277	2 337	1 237
Eiendeler	88 515	70 561	1 047	11 172	657	3 765	1 313
Kortsiktig gjeld	4 214	3 357	238	449	116	446	-392
Langsiktig rentefri gjeld	7 018	6 248	22	727	31	42	-52
Langsiktig rentebærende gjeld	38 268	-	-	-	-	-	-
Gjeld	49 500	9 605	260	1 176	147	488	-444

Langsiktig rentebærende gjeld er ikke fordelt på segmenter siden finansposter ikke er fordelt.

NOTE 3 KRAFTSALG

Statkraft optimaliserer sin kraftproduksjon ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Dersom Statkraft har fysiske leveringsforpliktelser som avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korleksjon mot kraftsalg. Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av fremtidig planlagt produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det viser seg at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris (systempris for finansielle kontrakter).

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill kroner	2004
- Produksjon til spotpriser	1 976
- Avvik fra spotpris på stortingsbestemte kontrakter ¹⁾	-718
- Resultat fra kommersielle kontrakter ²⁾	610
- Øvrige netto inntekter kraftsalg ³⁾	-172
- Sum	1 695

¹⁾ Industrikontrakter til priser fastsatt av Stortinget, samt konsesjonskraft til kommuner. I 2004 var prisen på denne kraften henholdsvis 11,6 og 7,8 øre/kWh. Industrikontraktene løper i all hovedsak gradvis ut frem til 2011.

²⁾ Inkluderer en finansiell eksportkontrakt på 652 GWh som løper til 30.6.2020.

³⁾ Inkluderer gevinst/tap på trading, margin ved produksjonsoptimalisering og konsesjonskraft fremmedverk.

Statkraft Energi AS har følgende langsiktige fysiske salgskontrakter med kraftkrevende industri og treforedlingsindustrien til priser fastsatt av Stortinget, samt leveringsforpliktelser til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris:

Tall i TWh	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Industriavtaler	14,3	13,0	10,9	8,9	8,8	8,6	1,1	0,1	0,1
Konsesjonsavtaler	1,9	2,0	2,0	2,0	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Sum faste salgavtaler	16,2	15,0	12,9	10,9	11,0	10,8	3,3	2,3	2,3

Som følge av avtaler om foregrepet hjemfall inngått i perioden 1957 til 1966 har Statkraft Energi AS eierskapet til kraftverkene Bjølvo og Høyanger.

I følge gjeldende regelverk er Statkrafts verk ikke underlagt regler om hjemfall til staten.

NOTE 4 MAGASINBEHOLDNING OG PRODUKSJON (ikke revidert)

Tall i TWh	Magasinbeholdning per 31.12.2004	Maksimal kapasitet	Produksjon ¹⁾ 2004	Middel ²⁾
Statkraft AS	-	-	-	-
Konsern	30,1	39,1	9,4	41,2

¹⁾ Etter tap, produksjonen i 2004 gjelder perioden 1.10.2004-31.12.2004.

²⁾ Kraftverkene i Øvre Namsen som ble solgt i desember 2004 er ikke trukket fra.

I et normalår vil magasinbeholdningen variere omkring en middelbeholdning med -11 TWh ved et minimum i april og +5 TWh ved et maksimalnivå i oktober. Tilsiget har i 2004 vært tilnærmet normal. Til tross for dette har magasinnivåene økt betydelig gjennom året som følge av at produksjonen gjennom året har vært svært lav.

NOTE 5 ANDRE DRIFTSINNEKTER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Inntekter ved utleie av kraftverk	1
- Netto inntekter fra nettvirksomhet	426
- Inntekter fra sluttbrukervirksomhet	144
- Inntekter fra fjernvarmevirksomhet	76
- Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	81
- Gevinst ved salg av anleggsmidler	997
- Erstatninger	7
- Sum	1 733

Gevinst ved salg av anleggsmidler gjelder i hovedsak salg av Statkrafts andel i Kraftverkene i Øvre Namsen (KØN).

NOTE 6 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Lønn	287
- Arbeidsgiveravgift	50
- Pensjonskostnader	71
- Andre ytelser	48
- Sum	455

Morselskapet hadde ingen ansatte i 2004. Alle tjenester, inkludert administrerende direktør, er kjøpt fra datterselskapet Statkraft Energi AS.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar, og det er heller ikke ytt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret. Det er ikke betalt styrehonorar til styrets medlemmer i 2004.

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2004 var for konsernet 1887.

NOTE 7 PENSJONSFORHOLD

Overførsel av pensjonsordninger fra Statkraft SF

Ved overførsel av virksomheten fra Statkraft SF pr 1.9.2004 ble selskapets pensjonsordninger overført til Statkraft Energi AS.

Overførsel av pensjonsforpliktelser og midler er skjedd til regnskapsmessig kontinuitet basert på aktuarberegninger pr 1.9.2004.

Kollektive pensjonsordninger i konsernet

Statkraft og Trondheim Energiverk har kollektive pensjonordninger for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Ordningene dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G på 66% av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Skagerak har samme ytelsesprogram i egen pensjonskasse. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Alle ordningene har medlemskap i overføringsavtalen. Forøvrig har alle selskapene avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) fra 62 år.

Ordningen i Statens Pensjonskasse er ikke fondsbasert, og utbetalingen av pensjonene er garantert av staten (pensjonsloven §1). Det simuleres derfor en forvaltning av fondsmidler ("fiktive fond") som om midlene var plassert i langsiktige statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til utløpstidspunkt.

Andre ordninger

Statkrafts pensjonskasse

I tillegg til Statens Pensjonskasse hadde Statkraft SF supplerende ordning i egen pensjonskasse hvor alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon ble gitt med 44% av pensjonsgrunnlaget i intervallet 8G-12G. Ordningen opphørte 1.5.2002 og de ansattes ytelser er omgjort til fripoliser som inngikk i overførte pensjonsforhold til Statkraft Energi AS. Ordningen dekker også etterlattepensjon utover Statens Pensjonskasses ytelser for ansatte med pensjonsansiennitet etter 1976. Det arbeides med å lukke ordningen for ansatte tilsatt etter 1.7.2002.

Usikrede pensjonsforpliktelser

Statkraft Energi AS har i tillegg til de ovenfor nevnte også inngått pensjonsavtaler som gir alle ansatte med pensjonsgrunnlag over 12G alders- og uførepensjon på 66% av overskytende 12G.

Forutsetninger

Ved beregning av årets netto pensjonskostnad og netto pensjonsmidler (forpliktelse) er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2004
Årlig diskonteringsrente	5,1 %
Lønnsregulering	3,3 %
Regulering av løpende pensjoner	2,9 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,9 %
Forventet frivillig avgang	
• Opp til 45 år	2,5 %
• Mellom 45 og 60 år	0,5 %
• Over 60 år	0,0 %
Forventet avkastning	5,7 %
Inflasjonsrate	2,5 %
Uttakstilbøyelighet AFP	20-25%

Sammenstilling av periodens pensjonskostnad

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	01.09.2004-31.12.2004
- Nåverdi av opptjente pensjonsrettigheter i året	16
- Rentekostnader på pensjonsforpliktelsen	27
- Årets brutto pensjonskostnad	43
- Forventet avkastning på pensjonsmidler	-23
- Resultatført virkning av estimatendringer	50
- Resultatført virkning av planendringer	1
- Årets netto pensjonskostnad	71

Avstemming av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Pensjonsforpliktelser brutto	2 138
- Pensjonsmidler i pensjonskassene	-1 802
- Netto pensjonsforpliktelser	336
- Ikke amortiserte estimatavvik	-178
- Ikke resultatført planendring	-17
- Arbeidsgiveravgift	29
- Netto balanseførte pensjonforpliktelser	170
- Forpliktelse	-260
- Pensjonsmidler	90

NOTE 8 ERSTATNINGER OG KONSESJONSAVGIFTER

Statkraft SF	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Konesjonsavgifter	58
- Erstatninger	31
- Sum	89

Konesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konesjonen ble gitt og deretter hvert femte år. Årlige og varige erstatningsutbetalinger til kompensasjon for skade eller ulempe som er påført ved vannkraftutbygginger, prisjusteres etter samme regler som for konesjonsavgifter. Nåverdien av løpende, og varige konesjons- og erstatningsforpliktelser knyttet til kraftanleggene er beregnet til henholdsvis 6100 millioner kroner og 1000 millioner kroner diskontert med en rente på 4 prosent i henhold til forskrift om justering av konesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond mv.

NOTE 9 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Materialer	41
5 Fremmedytelser	215
- Kostnader utleide kraftverk	47
- Kostnader kraftverk drevet av andre	70
- Øvrige driftskostnader	82
5 Sum	456

NOTE 10 HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte Statsautoriserte Revisorer er fra 2004 revisor for Statkraft konsern. Ernst & Young var konsernrevisor til og med årsoppgjøret 2003. Deloitte reviderer alle datterselskaper med unntak av Skagerak Energi konsern. Totale honorarer til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester for 2004 utgjør som følger (i hele kroner):

	Statkraft AS	Datter- selskaper	Konsern
Revisjonshonorar	150 000	1 955 400	2 105 400
Revisjonsrelatert bistand	0	1 693 100	1 693 100
Sum	150 000	3 648 500	3 798 500

Av revisjonsrelatert bistand er 1 008 500 kroner knyttet til omdanningen fra SF til AS.

Revisor har ikke levert andre tjenester i 2004.

NOTE 11 FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER

Finansinntekter

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
1 055 Renteinntekter fra foretak i samme konsern	-
35 Renteinntekter	112
5 Andre finansinntekter	427
1 095 Sum	539

Andre finansinntekter i konsernet inkluderer 296 millioner kroner i gevinst ved salg av aksjer i E-CO Vannkraft.

Finanskostnader

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
933 Rentekostnader til foretak i samme konsern	460
104 Rentekostnader	193
39 Andre finanskostnader	329
1 076 Sum	982

Andre finanskostnader i konsernet inkluderer 239 millioner kroner i realisert tap i forbindelse med tilbakekjøp av obligasjoner og tilhørende rentebytteavtaler.

NOTE 12 SKATTER

Skattekostnaden består av:

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Eiendomsskatter	92
7 Overskuddsskatt	47
- Naturressursskatt	140
- Utlignet overskuddsskatt ¹⁾	-33
- Fremført/tilbakeført naturressursskatt ²⁾	-107
- Grunnrenteskatt	64
- Endring vedrørende tidligere år / omarbeiding	-1
7 Betalbar skatt	202
5 Endring utsatt skatt	-373
12 Skattekostnad	-171
Effektiv skattesats ³⁾	-9 %

1) Overskuddsskatt til staten utlignes mot betalt naturressursskatt.

2) Dersom naturressursskatt ikke fullt ut kan samordnes med overskuddsskatten, kan den overskytende delen av naturressursskatten fremføres med renter og benyttes i utligning av overskuddsskatt senere år.

3) Skattekostnad/resultat før skattekostnad. Den lave effektive satsen i 2004 skyldes realisasjon av eiendeler unntatt beskatning, og resultatandeler utenlandske selskaper, som behandles som permanente forskjeller, samt effekt av fritaksmetoden ved at det er reversert utsatt skatt på merverdi av resultatandeler i utenlandske selskap med totalt 402 millioner kroner.

Nedenfor er det vist hvordan man kommer fra regnskapsmessig resultat til skattegrunnlag for beregning av overskuddsskatt.

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
14 Resultat før skattekostnad	1 883
- Permanente forskjeller	-1 235
12 Endring av midlertidige forskjeller	-395
26 Årets skattegrunnlag	253
28 % Skattesats	28/40 %
7 Beregnet overskuddsskatt	50
- Godtgjørelses-/kredittfradrag	-3
7 Overskuddsskatt før utligning	47
- Utligning naturressursskatt	-33
7 Overskuddsskatt etter utligning	15

Anvendt skattesats på 40% gjelder beskattet overskudd i Tyskland.

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd:

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd, samt beregning av utsatt skattefordel, jfr note 14. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. I utsatt skattefordel knyttet til driftsmidler er det inkludert midlertidige forskjeller i både overskuddsbeskatningen og grunnrentebeskatningen. Netto utsatt skattefordel som er presentert som en immateriell eiendel, gjelder selskap som etter skattereglene behandles som en skatteenhet. For konsernet presenteres utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skattesubjekter/regimer hver for seg.

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
16 Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	292
- Driftsmidler	-1 440
- Pensjonsforpliktelser	-270
- Andre langsiktige poster	-291
- Fremførbare underskudd/godtgjørelse	-121
16 Sum midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd	-1 831
5 Utsatt skatteforpliktelse/-Utsatt skattefordel	-513
- Midlertidige forskjeller grunnrentebeskatning	128
- Utsatt skatt på midl. forskjeller grunnrenteskatt	26
- Fremførbar negativ grunnrenteskatt	-306
- Utsatt skattefordel grunnrentebeskatning	-281
5 Total utsatt skatt forpliktelse/-utsatt skatt fordel	-793
28 % Anvendt skattesats	40/28/20 %

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og utsatt skatt i konsernet som ikke er utlignet mot utsatt skattefordel, jf. note 22. For konsernet presenteres utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skattesubjekter/regimer hver for seg.

	Konsern
Beløp i mill. kroner	2004
Merverdier oppkjøpte selskaper	8 337
Andre langsiktige poster	1 100
Sum midlertidige forskjeller	9 437
Utsatt skatt	2 642
Utsatt grunnrenteskatt merverdier	1 173
Midl. forskjeller grunnrentebeskatning	1 044
Utsatt skatt på midl. forskjeller grunnrenteskatt	172
Fremførbar grunnrenteskatt	-43
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	129
Total utsatt skatt	3 944
Anvendt skattesats	28/20/15 %

Anvendt sats på 15 prosent er benyttet på merverdier på kraftproduksjonsaktiva i oppkjøpte selskaper.

NOTE 13 ANDELER AV RESULTATPOSTER VEDRØRENDE EIERANDELER I KRAFTVERK DREVET AV ANDRE

I kraftselskaper hvor Statkraft Energi AS har eierandeler uten driftsansvar, jfr note 15, tar foretaket ut for eget salg en andel av vedkommende selskaps kraftproduksjon som tilsvarer eierandelen. Denne kraften inngår som en del av ordinært kraftsalg på lik linje med kraft som produseres i egendrevne verk. Unntatt er pålagt salg av konsesjonskraft som ivaretas av vedkommende kraftselskap, og hvor salgsinntekten fordeles til eierne.

Ved slikt eierfellesskap fordeles vedkommende kraftselskaps driftskostnader og driftsinntekter knyttet til salg av konsesjonskraft mv. på eierne gjennom løpende avregning. Nedenfor følger en oversikt over Statkraft Energi AS sin andel av resultatposter i disse kraftselskapene. Beregnet inntekt fremkommer som Statkrafts faktiske uttak av kraft fra eierandelene, multiplisert med gjennomsnittlig pris for salgbar produksjon, samt Statkrafts andel av konsesjonskraftinntektene. Tallene inngår i respektive linjer i resultatregnskapet.

Beløp i mill. kroner	2004
Kraftsalg	162
Andre driftsinntekter	4
Overføringskostnader	-4
Netto driftsinntekter	162
Erstatninger og konsesjonsavgifter	4
Andre driftskostnader	47
Ordinære avskrivninger	19
Driftskostnader	71
Driftsresultat	92

NOTE 14 IMMATERIELLE EIENDELER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Konsesjoner, fallrettighet mv.	1 650
- Utsatt skattefordel	794
- Goodwill	136
- Sum	2 580

Utsatt skattefordel er nærmere omtalt i note 12.

Beløp i mill. kroner	Rettigheter	Goodwill	Sum
Konsern			
Balanse ved konserndannelse 1.10.2004	1 763	264	2 027
Tilgang 2004	4	-	4
Avgang 2004	-15	-	-15
Akk. avskrivning 31.12.2004	-102	-128	-231
Balanseført verdi 31.12.2004	1 650	136	1 785
Årets ordinære avskrivning	6	4	10
Antatt økonomisk levetid	7 år til uendelig	5 - 25 år	

NOTE 15 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Reguleringsanlegg	Turbiner, generatorer, mv.	Nettanlegg	Andeler i kraftverk drevet av andre	Fjellrom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ¹⁾	Sum
Konsern								
Balanse 1.10.2004	23 996	17 623	9 440	3 494	5 421	849	2 268	63 091
Tilgang 2004	52	57	146	2	44	88	150	539
Avgang 2004	-	-16	-24	-371	-71	-176	-16	-674
Balansførte byggelånsrenter	-	-	-	-	-	13	-	13
Valutaeffekter	-	-	-14	-	-	-	-	-14
Akk. av-/nedskr. 31.12.2004	-3 806	-6 740	-3 965	-701	-1 323	-	-1 184	-17 719
Balansført verdi 31.12.2004	20 242	10 924	5 583	2 424	4 071	774	1 218	45 236
Årets ordinære avskrivning	59	111	86	22	31	-	72	381
Statkraft AS								
Anskaffelseskost 1.10.2004	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilgang 2004	-	-	-	-	-	-	-	-
Avgang 2004	-	-	-	-	-	-	-	-
Balansførte byggelånsrenter	-	-	-	-	-	-	-	-
Akk. av-/nedskr. 31.12.2004	-	-	-	-	-	-	-	-
Balansført verdi 31.12.2004	-	-	-	-	-	-	-	-
Årets ordinære avskrivning	-	-	-	-	-	-	-	-
Avskrivningstid	30–75 år	15–40 år	25–35 år	5–50 år	50–75år		3–40 år	

1) I posten Annet inngår i hovedsak fjernvarmeanlegg, bygninger, kontor- og datautstyr, elektroteknisk anlegg og kjøretøy.

	Avskrivningstid	Avskrivningstid
Fallrettigheter	evig	Nettanlegg
Damanlegg		- transformator
- fyllingsdammer, betongdammer	75	- apparatanlegg, høyspent
- øvrige dammer	30	Bygninger (adm. mv.)
Tunnelsystemer	75	Øvrige faste anlegg
Maskintekniske installasjoner		- varige
- rørgater	40	- mindre varige
- aggregater (turbin, ventil)	40	Diverse løsøre
- øvrige maskintekniske anlegg	15	Tomter
Fjellrom	75	Kontor- og datautstyr
Veier, broer og kaier	75	Inventar og utstyr
Elektrotekniske anlegg		Transportmidler
- transformator/generator	40	Anleggsmaskiner
- apparatanlegg (høyspent)	35	Småbåter
- kontrollanlegg	15	
- driftssentral	15	
- samband	10	

Kraftverk med delt eierskap, eller hvor andre har rettigheter til å ta ut en andel av kraftproduksjonen mot kostnadsdekning, er ført opp med konsernets relative andel.

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper har følgende rettigheter til uttak av kraft i kraftanlegg som drives av Statkraft Energi AS:

Kraftverk	Andres andeler
Eidfjord	35,00 %
Følgefonn	14,94 %
Grytten	12,00 %
Kobbelv	17,50 %
Leirdøla	35,00 %
Svartisen	30,00 %
Svorka	50,00 %
Ulla-Førre	28,00 %
Vikfalli	12,00 %

Konsernet har følgende eierandeler i kraftselskaper som drives av andre:

Beløp i mill. kroner	Eierandel	Andel varige driftsmidler
Aurlandsverkene ¹⁾	7,00 %	363
Mørkfoss-Solbergfoss ¹⁾	33,33 %	54
Røldal-Suldal Kraft AS ¹⁾²⁾	8,74 %	-
I/S Sira-Kvina kraftselskap ¹⁾	32,10 %	1 292
Kraftverkene i Orkla ³⁾	48,60 %	715
Sum		2 424

¹⁾ Eies av Statkraft Energi AS.

²⁾ Statkraft Energi AS eier 8,74 prosent av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 prosent i kraftverket IS Røldal-Suldal Kraft. Statkrafts indirekte eierandel i interessentskapet er dermed 4,79 prosent.

³⁾ Eies av Trondheim Energiverk.

NOTE 16 EIERANDELER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper er behandlet etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

Aksjer eid av morselskapet

Beløp i mill. kroner	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Balanseført verdi
<i>Datterselskaper</i>			
Statkraft Energi AS	Oslo	100 %	31 576
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	100 %	4
Sum			31 580

Aksjer i konsoliderte datterselskaper eid av øvrige konsernselskaper

Navn	Forretningskontor	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft Holding AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Energy Enterprise AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Energy Europe AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Vind AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Forsikring AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Finnmark Energiverk AS	Alta	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Invest AB	Malmö	Statkraft Energy Enterprise AS	100 %
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	Statkraft Energy Europe AS	100 %
Statkraft Markets AB	Stockholm	Statkraft Energy Europe AS	100 %
Statkraft Markets GmbH	Düsseldorf	Statkraft Energy Europe AS	100 %
Baltic Cable AB	Malmö	Statkraft Energy Europe AS	66,67 %
Skagerak Energi AS	Porsgrunn	Statkraft Holding AS	66,62 %
Trondheim Energiverk AS	Trondheim	Statkraft Holding AS	100 %
Smøla Vind AS	Oslo	Statkraft Vind AS	100 %
Smøla Vind 2 AS	Oslo	Statkraft Vind AS	100 %
Hitra Vind AS	Oslo	Statkraft Vind AS	100 %
Statkraft Markets FS GmbH	Düsseldorf	Statkraft Markets GmbH	100 %
Statkraft Markets Austria GmbH	Wien	Statkraft Markets GmbH	100 %
Statkraft Markets BV	Amsterdam	Statkraft Markets GmbH	100 %
Enita AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	66 %
Trondheim Energiverk Fjernvarme AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Trondheim Energiverk Kraft AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Trondheim Energiverk Kraftsalg AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Trondheim Energiverk Nett AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Skagerak Kraft AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100 %
Skagerak Nett AS	Sandefjord	Skagerak Energi AS	100 %
Telekraft AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100 %
Numedalsverkene AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100 %
Grunnåi Kraftverk AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	55 %
Småkraft AS	Bergen	1)	

1) Småkraft eies med 16,67 prosent hver av Statkraft Holding, Skagerak Energi og Trondheim Energiverk. Gjennom styresammensetningen har Statkraft bestemmende innflytelse. I forbindelse med at Statkraft Holding i 2005 selger sin eierandel i Eidsiva energi Holding AS, vil Eidsivas eierandel på 16,67 prosent bli fordelt på de øvrige aksjonærer, slik at hver aksjonær etter dette vil ha 20 prosent hver.

Aksjer i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet

Aksjer i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet av vesentlig størrelse er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette gjelder følgende selskaper:

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
BKK AS	Bergen	49,9 %	49,9 %
Agder Energi AS	Kristiansand	45,5 %	45,5 %
Fjordkraft AS ¹⁾	Bergen	3,2 %	3,2 %
Sydkraft AB ²⁾	Malmö	44,6 %	43,4 %
Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power)	Oslo	50,0 %	50,0 %
Naturkraft AS	Bærum	50,0 %	50,0 %
Istad AS	Molde	49,0 %	49,0 %

1) Fjordkraft AS eies av Statkraft Holding AS (3,15 prosent), BKK AS (48,85 prosent) og Skagerak Energi AS (48 prosent) i fellesskap, og er ansett å være en felleskontrollert virksomhet for Statkraft-konsernet. Selskapet er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernet.

2) Statkraft har opsjon på å kunne selge sine andeler i Sydkraft til majoritetsieren E.ON innen 2007.

Beløp i mill. kroner	BKK	Agder	Fjord- kraft	Syd- kraft	SN Power	Natur- kraft	Istad	Andre	Sum
Balanse 01.10.2004	5 824	4 288	310	17 217	472	-	340	40	28 491
Resultatandel	71	77	5	452	-11	-	3	6	603
Merverdiavskrivninger	-4	-11	-8	-46	-	-	-3	-	-72
Nedskrivning	-	-	-	-	-	-	-25	-4	-29
Investering/Salg	-	-	-	-	-	17	-	-	17
Utbytte	-	-	-8	2	-	-	-	-	-6
Omregningsdifferanser	-	-	-	-123	-	-	-	-	-123
Annet	-	-130	-	-	-	-	-	-	-130
Utgående balanse	5 891	4 224	299	17 502	461	17	315	42	28 751
Merverdi 31.12.04	2 447	2 729	251	5 375	-	-	168	-	10 970
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	1 729	-	-	-	-	3 880

Tilknyttede selskaper - 100 prosent-basis

Oppstillingen nedenfor viser en samlet oversikt over finansiell informasjon knyttet til Statkrafts investeringer i tilknyttede selskaper på 100 prosent-basis.

Resultattall (ikke revidert)	Sydkraft (tall i SEK)			Agder			BKK		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Beløp i mill. kroner									
Driftsinntekter	24 578	19 901	19 383	2 726	2 548	2 352	2 852	2 722	2 478
Driftsresultat	6 232	4 810	4 214	1 084	1 069	819	1 162	955	871
Resultat før skatt og minoritetsint.	4 815	3 578	3 251	741	591	500	797	720	474
Årets resultat	3 479	2 554	2 410	402	300	301	477	553	351
Balansetall (ikke revidert)									
Beløp i mill. kroner									
Anleggsmidler	73 129	71 885	60 749	9 621	9 518	9 428	14 929	15 068	14 888
Omløpsmidler	9 045	9 926	12 307	798	1 131	1 560	840	1 403	1 947
Eiendeler	82 174	81 811	73 056	10 419	10 649	10 988	15 769	16 471	16 835
Egenkapital	29 784	27 543	26 054	3 455	3 457	3 557	7 665	7 486	7 369
Minoritetsinteresser	2 036	3 219	1 717	0	0	0	26	38	25
Langsiktig gjeld og forpliktelser	42 038	43 427	39 002	4 361	4 489	4 515	6 832	7 734	7 916
Kortsiktig gjeld	8 316	7 622	6 283	2 603	2 703	2 916	1 246	1 213	1 525
Gjeld og egenkapital	82 174	81 811	73 056	10 419	10 649	10 988	15 769	16 471	16 835

NOTE 17 ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Lån til tilknyttede selskaper	-
55 985 Lån til konsernselskaper	-
- Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	599
- Pensjonsmidler	90
- Andre aksjer og andeler	1 846
55 985 Sum	2 535

Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer inkluderer betalt naturressursskatt som senere kan avregnes mot betalbar overskuddsskatt.

For konsernet utgjør eierandelen i Eidsiva energi Holding AS mesteparten av posten andre aksjer og andeler.

NOTE 18 FORDRINGER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Kundefordringer	512
5 Periodiserte inntekter mv.	1 224
498 Rentebærende bundne midler	426
162 Andre fordringer	907
7 141 Kortsiktige fordringer konsernselskap	678
7 807 Sum	3 747

Kundefordringer er ført opp etter fradrag for avsetning til tap.

Rentebærende bundne midler er i hovedsak sikkerhetsstillelse for negativ markedsverdi av derivatkontrakter (se note 20) og innbetalinger på marginkonto hos NordPool.

I periodiserte inntekter inngår periodiserte nettinntekter med 562 millioner kroner, periodiserte kraftsalgsinntekter med 288 millioner kroner og periodiserte inntekter fra sluttbruker med 96 millioner kroner.

NOTE 19 KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Rentefond	11
- Aksjer og finansplasseringer	16
- Obligasjoner	303
- Sum	330

Obligasjoner per debitorkategori:

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Forretnings-/sparebanker	85
- Kredittforetak	-
- Industri	19
- Offentlig sektor	200
- Sum	303

Alle obligasjoner er i norske kroner.

NOTE 20 LIKVIDE MIDLER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
2 000 Certifikater og gjeldsbrev	2 000
2 132 Kontanter og bankinnskudd	3 241
- Utenlandske sertifikater	51
4 132 Sum	5 292

Kontanter og bankinnskudd for 2004 inkluderer 1064 millioner kroner vedrørende cash collateral og 332 millioner kroner vedrørende depotkonti knyttet til kraftomsetning over børs. Cash collateral er innbetalinger fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster Statkraft har på rentederivater. Siden slike gevinster ikke regnskapsføres, er det som motpost ført 1559 millioner kroner som annen rentefri gjeld og 495 millioner kroner som fordringer.

Statkraft-konsernet har langsiktige kommiterte kredittlinjer på inntil 5700 millioner kroner som per 31.12.2004 ikke er benyttet.

NOTE 21 EGENKAPITAL

Statkraft AS

Beløp i mill. kroner	Innskutt kapital	Opptjent kapital	Sum egenkapital
Stiftelse	0,1	-	0,1
Kapitalforhøyelse	31 553	-	31 553
Resultat 2004	-	2	2
Egenkapital per 31.12.04	31 553	2	31 555

Selskapets aksjekapital er på 20 milliarder kroner, fordelt på 200 millioner aksjer á 100 kroner. Alle aksjene eies av Statkraft SF.

Konsern

Beløp i mill. kroner	Innskutt kapital	Opptjent kapital	Minoritets- interesse	Sum egenkapital
Stiftelse	0,1	-	-	0,1
Effekt ved konserndannelse 1.10.2004	31 553	1 303	3 860	36 716
Resultat 2004	-	2 040	14	2 054
Endring i omregningsdifferanser	-	-125	5	-120
Avgitt konsernbidrag	-	-5	-	-5
Mottatt konsernbidrag	-	462	-	462
Utgang minoritet	-	-	-20	-20
Avsatt utbytte for 2004	-	-	-72	-72
Egenkapital per 31.12.04	31 553	3 675	3 787	39 015

Minoriteten i Skagerak Energi utgjør 3534 millioner kroner av minoritetens egenkapital per 31.12.2004.

NOTE 22 AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
- Pensjonsforpliktelser	260
5 Utsatt skatt	3 944
- Andre avsetninger for forpliktelser	2 814
5 Sum	7 018

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 7, mens utsatt skatt er omtalt i note 12.

Andre avsetninger for forpliktelser inkluderer mottatte forskuddsbetalinger knyttet til kraftsalgsavtaler på 1857 millioner kroner. Videre er det balanseført en gevinst på 422 millioner kroner knyttet til terminerte valutakontrakter som amortiseres frem mot 2010. Det er også avsatt 177 millioner kroner i restruktureringsavsetninger hovedsaklig vedrørende bemanningsreduksjoner.

NOTE 23 RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG GJELD

	Konsern
Beløp i NOK mill. kroner	2004
Lån fra Statkraft SF (back to back-avtale)	28 236
Obligasjonslån i norske markedet	7 000
Lån fra staten	850
Øvrige lån i utenlandske markeder	213
Eksterne lån i datterselskaper	1 969
Sum	38 268

Tallene er inklusive effekt av valutabytteavtaler knyttet til lånene.

Spesifikasjon av valutafordeling for lån:

	Konsern
Beløp i NOK mill. kroner	2004
Lån i norske kroner	21 919
Lån i svenske kroner	16 349
Sum	38 268

Valutafordelingen i tabellen over tar hensyn til underliggende valutabytteavtaler. Nominell gjennomsnittlig rente for NOK og SEK er henholdsvis 6,88% og 2,53%

Lån med svenske kroner som effektiv valuta er tatt opp i sammenheng med Statkrafts investering i Sydkraft AB. Lånene anses som regnskapsmessig sikring av denne.

Urealisert gevinst/tap som følge av valutakursendringer på lån og investering føres som omregningsdifferanse mot egenkapitalen.

Rentebinding låneportefølje:

Beløp i NOK mill. kroner

Fremtidige rentereguleringer

Konsern	2005 ¹⁾	1-3 år	3-5 år	5 år og senere
Lån i norske kroner	-10 535	2 755	-4 798	-3 014
Lån i svenske kroner	-16 349	-	-	-
Lån i andre valutaer	-23	-68	-74	-
Sum	-26 907	2 687	-4 872	-3 014

Oversikten tar hensyn til valuta- og rentebytteavtaler som knytter seg til lånene.

¹⁾ Renteeksponeringen tar hensyn til likviditetsbeholdning på 4083 millioner kroner som reduserer renteeksponeringen i 2005 tilsvarende.

Avdragsplan

Beløp i NOK mill. kroner

	2005	2006	2007	2008	2009	Etter 2009
Lån fra Statkraft SF (back to back-avtale)	2 325	5 143	7 928	4 923	3 100	4 817
Obligasjonslån i norske markedet	-	-	-	-	1 080	5 920
Lån fra Staten	425	425	-	-	-	-
Øvrige lån i utenlandske markeder	-	-	-	-	-	412
Valutakursregulering valuta- og rentebytteavtaler	-199	-	-	-	-	-
Sum Statkraft AS	2 551	5 568	7 928	4 923	4 180	11 149
Datterselskap						
Obligasjonslån i norske markedet	97	386	78	80	68	1 095
Andre lån	23	23	23	23	23	51
Sum konsern	2 670	5 977	8 029	5 026	4 271	12 294

Statkraft AS har lån på til sammen 28,2 milliarder kroner fra Statkraft SF jf. back to back-avtale i tabellen over. Ved årsskiftet var det inngått identiske back to back-avtaler også mellom Statkraft AS og Statkraft Energi AS hvilket innebar at Statkraft AS ikke hadde noen netto eksponering knyttet til disse lånene.

I tillegg til beløpene spesifisert i avdragsplanen over for Statkraft AS, hadde selskapet 22,4 milliarder kroner i gjeld til Statkraft Energi AS i forbindelse med at fordringer på datterselskaper i konsernet ble overdratt. Det er etter årsskiftet foretatt en refinansiering av mellomværende mellom Statkraft AS og Statkraft Energi AS som innebærer at Statkraft AS sin gjeld til Statkraft Energi AS ble avvirket i løpet av januar 2005. Fra dette tidspunktet vil eksponeringen i Statkraft AS knyttet til langsiktig gjeld være identisk med eksponeringen som ligger i Statkraft SF konsern og som er spesifisert over.

NOTE 24 RENTEBÆRENDE KORTSIKTIG GJELD

Beløpet på 6619 millioner kroner gjelder i sin helhet gjeld til konsernselskaper knyttet til konsernkontoordningen.

NOTE 25 ANNEN RENTEFRI GJELD

Statkraft AS	Konsern
2004 Beløp i mill. kroner	2004
4 Leverandørgjeld	378
- Skyldige offentlige avgifter	313
- Periodiserte kostnader	601
1 595 Øvrig rentefri gjeld	1 658
- Avsatt utbytte	74
1 101 Kortsiktig gjeld til konsernselskap	580
2 700 Sum	3 604

For posten øvrig rentefri gjeld knytter 1559 millioner kroner seg til cash collateral (se note 20).

NOTE 26 PANTSTILLELSER, FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

Pantstillelser

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen som tilhører Statkraft Energi AS mot å dekke en andel av byggekostnadene, jf. note 13. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 2090 millioner kroner. Balanseført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 6394 millioner kroner per 31.12.2004. I tillegg har andre datterselskaper tilsvarende pantstillelser på tilsammen 159 millioner kroner.

Forpliktelser og garantiansvar

Statkraft AS konsernet har til sammen garantier og forpliktelser som ikke er balanseført på totalt 4496 millioner kroner. Av dette vedrører 1489 millioner kroner morselskapsgarantier, 1801 millioner kroner kraftutvekslingsavtaler, 935 millioner kroner husleieforpliktelser, 173 millioner kroner bankgarantier, 35 millioner kroner for skyldig skattetrekk og 63 millioner kroner i øvrige garantier.

Inkludert i husleieforpliktelsene er Statkrafts leie av kontorbygg i Lilleakerveien 6, Oslo, av Mustad Eiendom AS. Avtalen har en leieperiode på 20 år med opsjon på ytterligere 10 år. Årlig leie beløper seg til 55,4 millioner kroner.

NOTE 27 FINANSIELLE INSTRUMENTER

Statkraft driver handel med finansielle instrumenter for ulike formål. Regnskapsføringen vil avhenge av formålet slik det er beskrevet i prinsippnoten.

Valuta- og renteavtaler

Regnskapsført verdi og virkelig verdi av rente- og valutainstrumenter

	Statkraft AS Konsern	
	31.12.2004	
	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi
Rentebytteavtaler	-	570
Rente- og valutabytteavtaler	198	855
Valutaterminer	-26	39
Sum	172	1 464

Virkelig verdi er beregnet med utgangspunkt i relevante markedspriser og forward kurver, ettersom størstedelen av instrumentene ikke er omsatt på organisert markeds plass.

Valutainstrumentene fungerer primært som verdisikring, og valutaterminer og valutadelen av rente- og valutabytteavtaler (swapper) er derfor bokført til balansedagens kurs. Disse er dermed ført til virkelig verdi i balansen. Rentederivatene fungerer som kontantstrømsikring og er ført til anskaffelseskost, som er null, i balansen. Dette er bakgrunnen for forskjellen mellom regnskapsført verdi og virkelig verdi på rentebytteavtalene og rente- og valutabytteavtalene. Den urealiserte gevinsten på disse kontraktene motsvares i stor grad av urealiserte tap på fastrentelån, som også er balanseført til nominell verdi. De virkelige verdiene i tabellen inkluderer ikke påløpte renter.

Forskjellen mellom regnskapsført verdi og virkelig verdi for valutaterminer skyldes valutaterminer inngått for kontantstrømsikring der urealisert gevinst/tap ikke er regnskapsført.

Krafthandel

Varederivater vurdert til virkelig verdi

Beløp i mill. kroner	Resultatført		
	Virkelig verdi 2003	verdiendring 2004	Virkelig verdi 2004
Tradingportefølje	229	-183	46

Innen krafthandel er det tradingporteføljene som vurderes til virkelig verdi etter § 5-8. Porteføljene består av finansielle forward og opsjonskontrakter handlet over Nord Pool, samt bilaterale finansielle kontrakter med ellers likelydende betingelser som standardiserte kontrakter handlet over Nord Pool. For tradingporteføljene knytter anskaffelseskost seg utelukkende til nettoen av betalte og mottatte opsjonspremier. Ved utgangen av 2004 utgjør dette netto 12 millioner kroner i mottatte premier.

I tradingporteføljene handles det kontrakter innenfor en horisont på tre år. Per 31.12.2004 fordeler virkelig verdi seg slik per fremtidsperiode:

Beløp i mill. kroner	
2005	40
2006	6
2007	0
Sum virkelig verdi 31.12.2004	46

Varederivater ikke vurdert til virkelig verdi

Den vesentligste delen konsernets krafthandel med kontrakter som ikke vurderes til virkelig verdi, drives i Statkraft Energi AS og Statkraft Markets Continental (Statkraft Markets GmbH og Statkraft Markets BV) .

Statkraft Energi AS

Statkraft Energi AS har tre porteføljer innen krafthandel hvor de finansielle instrumentene ikke er vurdert til virkelig verdi i regnskapet. Alle disse porteføljene består av både fysiske og finansielle kontrakter. Ved oppfølging av risikoer og porteføljeverdi for hver av porteføljene ses de fysiske og finansielle avtalene under ett. Virkelig verdi på finansielle kraftkontrakter vil således ikke være representativ for porteføljeverdiene.

Portefølje	Regnskapsmessig behandling	
Forvaltning	Sikring	§ 4-1, 1.ledd nr. 5
Origination	Laveste verdis prinsipp	§ 5-2
Statkraft Financial Energy	Laveste verdis prinsipp	§ 5-2

Nedenfor følger en beskrivelse av enkelte hovedtrekk ved porteføljene.

Forvaltning

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, kjøps- og salgsforpliktelser under langsiktige fysiske kontrakter, samt kontrakter over Nord Pool og bilaterale finansielle kontrakter. En netto finansiell salgsposisjon anses å sikre fremtidige kontantstrømmer fra produsert kraft, mens en netto finansiell kjøpsposisjon anses å sikre virkelig verdi av fremtidige leveranseforpliktelser. Per 31.12.2004 hadde forvaltningsporteføljen en netto finansiell kjøpsposisjon.

De fysiske salgsforpliktelsene består av stortingspålagte industrikraftkontrakter, kommersielle salgskontrakter, konsesjonskraftforpliktelser, samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. De kommersielle avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 31.12.2020. Konsesjonskraftavtaler er evigvarende. For enkelte av disse ikke-finansielle salgsforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som aluminium, papir, sink og valuta (USD, EUR og GBP).

De finansielle kontraktene i forvaltningsporteføljen er både kontrakter handlet over Nord Pool og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har en løpetid frem til og med 2012 (se også nedenfor om Elsam-avtalen). I noen grad er de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

I 2000 inngikk Statkraft og Elsam en avtale der en fysisk kraftutvekslingsavtale inngått i 1994 ble omgjort til finansiell nettoavregning mellom kontraktpris (indeksert til kull mv.) og en markedsbasert referansepris (område spot). Kontrakten løper inntil 30.06.2020 og har et årlig volum på 1462,5 GWh. Til grunn for Elsam-avtalen ligger en samarbeidsavtale hvor flere norske energiselskaper deltar. Andelen til Statkraft Energi AS av det nevnte volumet er 44,64%.

Origination

Denne porteføljen består av skreddersydde fysiske og finansielle bilaterale kontrakter. Som hovedregel søkes det meste av volumeksponeringen lukket ved å inngå motsvarende standardiserte finansielle kontrakter, slik at porteføljens totale nettoeksponering til enhver tid er relativt moderat. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opp til fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2015.

Porteføljens risikoer er således først og fremst knyttet til områdepriserisiko, tidsawik (brukstid versus flatt volum) og valuta (i all hovedsak EUR). Valutarisiko utliknes i noe grad ved å inngå valutaterminer.

Per 31.12.2004 er virkelig verdi høyere enn anskaffelseskost.

Statkraft Financial Energy

Denne porteføljen består av fysiske og finansielle bilaterale samt cleared kontrakter til det norske, danske, svenske og finske markedet, i tillegg til valutakontrakter i SEK og EUR. Som hovedregel søkes det meste av volumeksponeringen lukket ved å inngå motsvarende standardiserte finansielle kontrakter, slik at porteføljens totale nettoeksponering til enhver tid er relativt moderat. Per 31.12.2004 har ingen av kontraktene i porteføljen løpetid utover 2008.

Porteføljens risiki er først og fremst knyttet til områdepriserisiko (Helsingfors, Stockholm og norske prisområder), spreadrisiko og valuta (i all hovedsak SEK og EUR). Valutarisiko utliknes i all hovedsak ved å inngå valutaterminer.

Per 31.12.2004 er virkelig verdi høyere enn anskaffelseskost.

Statkraft Markets Continental

Statkraft Markets Continental (Statkraft Markets GmbH og Statkraft Markets BV) har organisert sin handel med varederivater i tre overordnede porteføljer; krafttrading, origination (kraft) og gasstrading. Alle porteføljene behandles regnskapsmessig i henhold til laveste verdis prinsipp.

Krafttradingporteføljen består hovedsakelig av kontrakter gjort i det skandinaviske, tyske og nederlandske markedet. Til tross for utviklingen av organiserte finansielle markedsplasser som EEX og APX, er det bilaterale markedet i det kontinentale Europa fremdeles preget av inngåelse av kontrakter med fysiske leveranser.

Originationporteføljen består av strukturerte kraftkontrakter. Dette er kraftkontrakter med innebygde betingelser som brukstid, uttaksprofil, peak / off peak osv. I originationporteføljen gjøres det også handel med transportkapasitet over grenser, for å kunne profitere på situasjoner hvor det oppstår prisforskjeller mellom land. En separat underportefølje er opprettet for virtuelle kraftverkskontrakter. Den vesentligste av disse kontraktene er en avtale med en sveitsisk vannkraftprodusent med varighet til 2008.

Gasstradingen er i all hovedsak fysiske kontrakter handlet på de mest likvide markedsplassene, slik som NBP (National Balancing Point) i Storbritannia og Zeebrugge i Belgia.

Øvrig handel med varederivater i konsernet ikke vurdert til virkelig verdi

I Trondheim Energiverk og Skagerak Energi foretas det også handel med varederivater som ikke blir vurdert til virkelig verdi i regnskapet. Dette er nesten utelukkende knyttet til porteføljer som regnskapsmessig blir behandlet som sikring.

NOTE 28 MARKEDSMESSIG RISIKO, FINANSIELL RISIKO OG FORSIKRINGSRISIKO

I sin virksomhet utsetter Statkraft seg for ulike typer risiki. De viktigste er naturlig nok knyttet til produksjon av og handel med kraft, men foretaket er også utsatt for ulike finansielle risiki og operasjonelle risiki.

Markedsrisiko

Statkrafts hovedvirksomhet er produksjon av og handel med kraft. I et marked med stort innslag av vannkraft, der tilgangen på vann varierer sterkt fra år til år, vil også pris og produksjonsevne variere betydelig. Dette kan gi store utslag for Statkrafts resultat. Etersom produksjon og pris ofte er negativt korrelert, dvs. at mye vann og høy produksjon medfører lav pris og omvendt, dempes det totale utfallsrommet for resultatet naturlig. I tillegg driver Statkraft aktiv risikostyring tilpasset den aktuelle markedssituasjonen. På lang sikt søker Statkraft med dette å oppnå en maksimal inntjening fra produksjonen, hensyntatt foretakets risikokriterier.

Risikostyring. Statkraft bruker i stor grad terminkontrakter og andre finansielle instrumenter til inntektssikring. Kontraktshandelen bidrar til å stabilisere Statkrafts inntekter fra år til år, noe som anses ønskelig med tanke på den store usikkerheten som ellers er knyttet til de samlede kraftsalgsinntektene. Inntektene avhenger både av volatile spotpriser og usikker produksjonsevne. I denne sammenhengen er det ingen forskjell mellom fysiske og finansielle kontrakter som handles bilateralt eller via megler, eller finansielle kontrakter i terminmarkedet (Nord Pool). Prisen er den faktoren som veier tyngst ved valg av handelsform. Derfor er det avgjørende at nye kontrakter er gode sett i sammenheng med eksisterende kraftkontrakter og utfallsrommet for både egenproduksjon og spotpriser. Kontraktporteføljen justeres kontinuerlig for å maksimere forventet inntjening innenfor gitte risikokriterier. For både sikrings- og tradingformål er det etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til en organisatorisk uavhengig enhet.

Handel med derivater for sikringsformål. Statkraft handler med ulike fysiske og finansielle instrumenter for inntektssikring. Sikringshandelen, som altså tar hensyn til selskapets nåværende og fremtidige produksjonsevne, har som formål å sikre en optimal kontraktposisjon i forhold til risikokriterier. Statkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Ved utgangen av 2004 hadde selskapet forhåndssolgt mer enn 40 prosent av middelproduksjonen frem til og med år 2014.

Handel med derivater for tradingformål. I tillegg til sikringshandelen bruker Statkraft finansielle derivater til å ta begrensede kortsiktige posisjoner i markedet. Value at Risk er her et viktig redskap i risikostyringen. Omsatt volum er betydelig, men den økonomiske eksponeringen er til enhver tid svært begrenset i forhold til sikringshandelen.

Origination. Statkraft tilbyr kundene skreddersydde bilaterale kontrakter. Ved å tilpasse kontraktsvilkårene til kundenes individuelle behov, genereres merverdier i forhold til standard børsnoterte kontrakter. Risikoen ved denne virksomheten sikres i stor grad ved handel i standardkontrakter. Gjenværende økonomisk eksponering er svært liten i forhold til sikringshandelen og kvantifiseres både med Value at Risk og Profit at Risk. Interne begrensninger på disse måltallene brukes for å sikre at eksponeringen ligger innenfor vedtatte retningslinjer.

Finansiell risiko

Statkraft har hovedfokus på kontantstrøm i forbindelse med oppfølging av økonomisk utvikling og risikostyring. Bakgrunnen for dette er at kontantstrøm vurderes å være avgjørende for selskapets verdiskaping. Innføringen av nye regnskapsregler vil derimot kunne medføre at de årlige regnskapsmessige resultatene ikke nødvendigvis vil reflektere selskapets reelle verdiskaping.

Bruk av rente- og valutainstrumenter: Statkraft benytter rente- og valutainstrumenter som ledd i styringen av selskapets rente- og valutaeksponering. Rentebytteavtaler og fremtidige renteavtaler brukes for å oppnå ønsket rentestruktur på selskapets låneportefølje. Rente- og valutabytteavtaler benyttes for å oppnå ønsket valuta på selskapets låneportefølje. Som eksempel har Statkraft tatt opp lån i utenlandsk valuta for å oppnå en lavest mulig kredittmargin på lån, men har samtidig konvertert låneforpliktelsene til norske kroner eller svenske kroner gjennom rente- og valutabytteavtaler. Terminkontrakter i valuta anvendes for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta og i noen tilfeller for å etablere forpliktelser i valuta som ledd i sikring av valutainvesteringer.

Valutarisiko. Statkrafts valutarisiko er i hovedsak knyttet til kraftsalgsinntekter i valuta samt eierandelen i Sydkraft. Statkrafts markedsdivisjon vil konvertere til EUR som operativ valuta i forkant av Nord Pools overgang til EUR i 2006. Forventede fremtidige kontantstrømmer i valuta de neste tre årene sikres gradvis. Sikringsgraden er høyest for kontantstrømmene som ligger nærmest i tid. Finansielle investeringer i valuta sikres fullt ut. For å sikre eksponeringen benyttes både finansielle instrumenter og lån i valuta som sikringsinstrumenter.

Renterisiko. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at netto låneportefølje i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Med unntak av finansieringen av Sydkraft-aksjene, som er i SEK, vil rentestyringen være underlagt samme risikorammer for hver enkelt valuta. Finansieringen av Sydkraft har i sin helhet flytende rente.

I tillegg til renteavtaler knyttet til de respektive lånene benyttes stort sett finansielle instrumenter for å holde den enkelt portefølje innenfor gitte risikorammer.

Likviditetsrisiko. Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eiendelene genererer, og ved variasjon i sikkerhetskrav knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet (Nord Pool). Statkrafts langsiktige kredittratinger fra Standard & Poor's og Moody's Investor Service er på henholdsvis BBB+ og Baa2. Statkraft har gode lånemuligheter i det norske pengemarkedet og i bankmarkedet. Trekkfasiliteter benyttes for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Statkrafts trekkfasiliteter har en størrelse som også skal kunne tåle en betydelig økning i sikkerhetskravene knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet (Nord Pool). Det er foretakets policy å begrense kortsiktig belåning til sum av likviditetsbeholdning og kommiterte linjer. Kortsiktig finansiering benyttes primært til brofinansiering.

Statkraft har et mål om at likviditetsevnen skal ligge mellom 1,5 og 2,5. Likviditetsevnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommiterte trekkrettigheter og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene over prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene. Normalt vil Statkraft ha en likviditetsbeholdning på mellom 800 millioner kroner og 1,5 milliarder kroner.

Kredittrisiko. Statkraft påtar seg kredittrisiko ved krafthandel, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter. Rammene på den enkelte motpart fastsettes med utgangspunkt i formell kredittrating eller nøkkeltall fra resultat og balanse. Kredittrisiko ved fysiske og finansielle kraftkontrakter beregnes og overvåkes med ukentlig rapportering. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet. Kvantifisering av risiko for plasseringer tar utgangspunkt i hovedstol på Statkrafts fordringer. Kreditt- og motpartsrisiko ved plasseringer er i hovedsak fordelt på utstedere med A-rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapspotensial ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side. Statkraft har inngått avtale om løpende kontantoppgjør av markedsverdien på finansielle instrumenter med de fleste av sine motparter. Kreditteksponeringen knyttet til slike avtaler er derfor sterkt redusert.

Forsikringsrisiko

Statkraft har en betydelig risikoeksponering i den operative driften gjennom skader/tap på eiendeler (primært kraftverk), tapte produksjon og skade på tredjemanns liv og eiendom, for eksempel ved brann, flom eller oversvømmelse etter damskader/-brudd. Statkrafts forsikringsdekninger kanaliseres i hovedsak gjennom det heleide captivet Statkraft Forsikring AS. Statkraft Forsikring AS tar en begrenset risiko per hendelse, og kostnad ved skader ut over dette nivået er overlatt til reassuransemarkedet. Alle Statkrafts eiendeler er forsikret i henhold til gjenanskaffelsesverdi. For dammer og tunneler er det dog etter en samlet vurdering av risikoen fastsatt et maksimalt erstatningsnivå per hendelse på henholdsvis 400 millioner kroner og 50 millioner kroner.

NOTE 29 ANDRE FORHOLD

Pålegg om salg

Som følge av konkurransemyndighetenes pålegg om salg av eiendeler etter Statkrafts oppkjøp av Agder Energi AS, er E-CO Vannkraft AS avhendet i 2004. Det er i 2004 også inngått avtale om avhendelse av aksjene i Eidsiva energi Holding AS. Denne transaksjonen forventes gjennomført i første halvdel av 2005. Avtalt salgssum er ca 2,2 milliarder kroner som vil gi en regnskapsmessig gevinst på ca 260 millioner kroner før skatt. Disse salgene oppfyller myndighetenes pålegg om direkte salg av eiendeler. I tillegg var det et krav om å selge ytterligere produksjonskapasitet, med mindre overføringskapasiteten til Sør-Norge ble økt. Overføringskapasiteten er nå økt, og konkurransemyndighetenes krav knyttet til prisområde NO1 er oppfylt.

Statkraft er også pålagt visse tiltak som følge av kjøpet av aksjer i TEV. Tiltakene omfatter enten avhendelse av alle aksjene i TEV, avhendelse av kraftproduksjonen i TEV eller avhendelse av annen kraftproduksjon. I 2004 er derfor Statkrafts eierandel i KØN solgt. I tillegg er det inngått en avtale om salg av rettighetene til 65 prosent av kraftproduksjonen i Rana for de neste 15 årene (fra 1.1.2005). For denne rettigheten mottar Statkraft 2,2 milliarder kroner samt en årlig kompensasjon på 65 millioner kroner. Statkraft er i dialog med konkurransemyndighetene om disse transaksjonene oppfyller påleggene om salg i prisområde NO2.

Annet

Kjøp av vannkraftverk i Sverige og Finland

Statkraft og E.ON, som er de største aksjonærene i Sydkraft AB, har i 2004 inngått en prinsippavtale som gir Statkraft rett til å kjøpe vannkraftverk fra Sydkrafts datterselskap Graninge tilsvarende en middelproduksjon på cirka 1,6 TWh. Transaksjonsprisen er cirka 4 milliarder kroner. Transaksjonen forventes gjennomført i første halvdel av 2005.

Sydkraft rammet av uværet i Syd-Sverige i januar

Orkanen i Syd-Sverige i januar 2005 gjorde omfattende skade for Statkrafts tilknyttede selskapet Sydkraft. Sydkraft estimerer utgiftene etter uværet til cirka 1,5 milliarder svenske kroner.

NOTE 30 OVERGANG TIL IFRS

EU har vedtatt en forordning som innebærer at fra 2005 skal alle børsnoterte foretak i EU og EØS-området utarbeide konsernregnskapet etter International Financial Reporting Standards (IFRS). Statkraft forpliktes til dette regelverket gjennom sine børsnoterte obligasjonslån, men har opsjon for utsettelse med implementering av IFRS til 2007. Statkraft vil benytte seg av adgangen til å utsette implementeringen.

For Statkraft vil de største endringene ved implementering av IFRS knytte seg til standarden IAS 39 om finansielle instrumenter og sikring.

Til generalforsamlingen i Statkraft AS

REVISJONSBERETNING FOR 2004

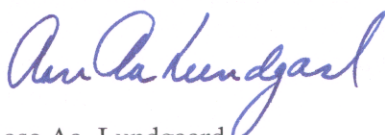
Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft AS for regnskapsåret 2004, som viser et overskudd på 2 million kroner for morselskapet og et overskudd på 2.054 millioner kroner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2004 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 18. mars 2005
Deloitte

Aase Aa. Lundgaard
statsautorisert revisor

Postadresse:

Postboks 200, Lilleaker
0216 Oslo

Besøksadresse:

Lilleakerveien 6
Telefon: 24 06 70 00
Telefaks: 24 06 70 01

Organisasjonsnummer:
987 059 699

Statkraft

www.statkraft.no

Statkraft årsrapport
med bærekraftrapport 2004

Finansielle nøkkeltall

Konsernet	Enhet	2004 justert***	2004	2003	2002	2001 justert**	2000
Fra resultatregnskapet							
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	10 276	11 286	12 120	10 889	7 942	5 285
Driftsresultat før avskrivninger / EBITDA	Mill. kr	6 581	7 436	7 611	6 966	5 230	3 027
Driftsresultat/EBIT	Mill. kr	5 117	5 972	6 264	5 476	4 273	2 178
Resultatandel fra tilknyttede selskaper	Mill. kr	1 529	1 529	1 114	871	1 054	729
Netto finanskostnader	Mill. kr	2 606	2 274	2 625	2 249	1 210	1 142
Resultat før skatter	Mill. kr	4 039	5 226	4 754	4 098	4 117	1 765
Årsresultat	Mill. kr	3 354	4 600	2 867	2 478	2 577	847

Fra balansen							
Egenkapital	Mill. kr	36 839	36 839	35 024	30 844	32 326	21 742
Rentebærende gjeld	Mill. kr	38 722	38 722	41 225	47 162	29 768	29 045
Sysselsatt kapital ¹	Mill. kr	37 364	37 364	38 874	44 871	34 401	23 951
Investering i tilknyttede selskaper	Mill. kr	28 968	28 968	28 550	29 749	19 018	22 214
Totalkapital	Mill. kr	90 491	90 491	89 917	91 015	72 262	55 778

Kontantstrøm							
Netto likviditetsendring fra virksomheten (A)	Mill. kr	3 859	3 859	8 160	22	4 120	1 940
Utbytte for året til eier	Mill. kr	3 402	3 402	2 605	2 192	3 640	631
Avskrivninger	Mill. kr	1 464	1 464	1 347	1 490	957	849
Vedlikeholdsinvesteringer ²	Mill. kr	487	487	706	703	396	433
Ekspanjonsinvesteringer i varige driftsmidler ³	Mill. kr	1 061	1 061	571	684	150	197
Investeringer i eierandeler ⁴	Mill. kr	287	287	424	15 598	4 767	9 145
Likvide midler	Mill. kr	6 283	6 283	3 214	1 518	6 901	2 514
Ubenyttede trekkrettigheter	Mill. kr	5 700	5 700	6 400	1 834	2 700	2 700

Finansieringsstørrelser							
FFO interest coverage ⁵		2,3	2,7	2,4	2,6	2,6	1,9
Rentebærende gjeldsgrad ⁶		51,2	51,2	54,1	60,5	47,9	57,2
Langsiktig rating – Standard & Poor's	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+	AA+	AA+
Langsiktig rating – Moody's	Baa2	Baa2	Baa2	Baa2	Aaa	Aaa	Aaa

Nøkkeltall, regnskap							
EBITDA-margin ⁷	%	64	66	63	64	66	57
ROACE før skatt ⁸	%	13,4	15,7	15,0	13,8	14,6	8,5
ROACE etter skatt ⁹	%	10,0	12,4	8,7	8,5	8,2	3,7
Regnskapsmessig avkastning fra tilkn. selskaper ¹⁰	%	5,3	5,3	3,9	2,9	5,5	3,3
Totalrentabilitet etter skatt ¹¹	%	6,1	7,5	5,6	5,5	6,1	3,8
Egenkapitalrentabilitet før skatt ¹²	%	11,2	14,5	14,4	13,0	15,2	8,2
Egenkapitalrentabilitet etter skatt ¹³	%	9,3	12,8	8,7	7,8	9,5	3,9
Egenkapitalandel ¹⁴	%	40,7	40,7	39,0	33,9	44,7	39,0
Skatteprosent ¹⁵	%	17,0	12,0	39,7	39,5	37,4	52,0

Nøkkeltall, oppstrømsvirksomhet*							
Produksjonskostnad/kWh ¹⁶	Øre/kWh	5,25	5,25	5,16	5,58	5,23	4,86
Merverdi forvaltning og sikringshandel ¹⁷	Mill. kr	1 844	1 844	1 008	-719	782	-124
Mindreverdi industri- og konsesjonskraft ¹⁸	Mill. kr	-2 817	-2 817	-4 234	-2 296	-1 622	-45
Produksjon, virkelig	TWh	34,3	34,3	39,2	48,8	35,1	40,2
– Herav industri- og konsesjonskraft	TWh	20,6	20,6	21,5	21,5	20,8	19,8
– Herav kraft med grønne sertifikater	TWh	0,4	0,4	0,1	0,02	-	-
Produksjon, årsmiddel	TWh	41,3	41,3	41,7	41,5	37,9	33,2
Installert ytelse	MW	10 698	10 698	10 822	10 822	10 160	8 815
Magasinkapasitet	TWh	39,0	39,0	39,2	39,2	37,5	33,9
Hel- og deleide kraftverk (ekskl. små kraftverk)	Antall	139	139	144	143	123	93

Nøkkeltall, nedstrømsvirksomhet*							
Antall sluttbrukerkunder	1 000	77	77	75	74	-	-
Antall nettkunder	1 000	266	266	263	259	175	-
Overføringsnett	Km	22 945	22 945	22 500	22 500	17 500	-
Nettkapital (NVE-kapital) ¹⁹	Mill. kr	3 736	3 736	-	-	-	-

Markedsstørrelser*							
Systempris	Øre/kWh	24,2	24,2	29,1	20,1	18,7	10,3
Kraftforbruk i det nordiske markedet	TWh	385	385	377	385	393	384
Kraftproduksjon i det nordiske markedet, virkelig	TWh	375	375	361	381	387	386
Statkrafts markedsandel av nordisk produksjon	%	9,1	9,1	10,8	12,8	9,1	10,4

*Nøkkeltall omfatter konsoliderte selskaper (ikke tilknyttede selskaper) i Norge.

**Justert for engangsposter (erstatninger og salgsgvinster på 2452 millioner kroner før skatt og 1765 millioner kroner etter skatt). Se årsrapport 2003 for ujusterte tall.

***Justert for engangsposter (salgsgvinster og dokumentavgift).

¹Egenkapital + rentebærende gjeld ÷ investering i tilknyttede selskaper ÷ øvrige finansielle anleggsmidler ÷ likvide midler inkl. kortsiktige finansielle plasseringer

²Balanseført vedlikehold for å opprettholde produksjonsevnem

³Balanseført utvidelse av produksjonskapasiteten

⁴Kjøp av aksjer eller andeler, samt egenkapitalutvidelse, i andre selskaper

⁵Driftsresultat + finansinnt. + avskrivninger + utbytte fra tilknyttede selskaper ÷ betalbar skatt Finanskostnader

⁶Rentebærende gjeld Rentebærende gjeld + egenkapital

⁷Driftsresultat før avskrivninger x 100 Brutto driftsinntekter

⁸Driftsresultat Gjennomsnittlig (egenkapital + rentebærende gjeld ÷ investering i tilknyttede selskaper ÷ øvrige finansielle anleggsmidler ÷ likvide midler inkl. kortsiktige finansielle plasseringer)

⁹Årsresultat + (netto finansposter * 0,72) ÷ resultatandel fra tilknyttede selskaper Gjennomsnittlig (egenkapital + rentebærende gjeld ÷ investering i tilknyttede selskaper ÷ øvrige finansielle anleggsmidler ÷ likvide midler inkl. kortsiktige finansielle plasseringer)

Ikke-finansielle nøkkeltall

Miljøvennlig							
	Enhet	2004	2003	2002	2001	2000	
Kraftproduksjon							
– vannkraft	TWh	34,2	39,1	48,8	35,1	40,2	
– vindkraft	TWh	0,1	0,1	0,02	-	-	
Varmeproduksjon*	TWh	0,37	0,35	0,35	-	-	
Andel fornybar energi	%	99	99	99	100	100	
Alvorlige miljøbrudd	Antall	0	4	11	8**	3**	

*Tall for varmereproduksjon gjelder virksomheten i TEV, som inngår i konsernet fra 2002.

**Omfatter både miljøbrudd og uønskede miljøhendelser, kun for Statkraft SF.

Samfunnsansvarlig							
	Enhet	2004	2003	2002	2001	2000	
Fordeling av verdiskaping							
– eier, stat og kommuner	Mill. kr	4 437	4 923	4 165	6 184	1 833	
– långivere	Mill. kr	3 007	3 098	2 783	1 860	1 568	
– ansatte	Mill. kr	1 085	1 353	1 262	645	554	
– selskapet	Mill. kr	1 084	137	115	632	210	

Omdømme							
– samlet	Skala fra 1 til 100, der 100 er best	66	72	-	-	-	
– finansmiljø*		81	87	-	-	-	
– premissgivere*		65	77	-	-	-	
– opinion*		64	51	-	-	-	

Rekruttering							
– samlet	Rangering som ønsket arbeidsgiver blant nyutdannede studenter	29	38	67	81	-	
– økonomistuderenter**		24	37	84	77	-	
– ingeniørstuderenter**		34	39	50	85	-	

*Kilde: Itera ResearchLab

**Kilde: Universum Graduate Survey

Kompetansedrevet							
	Enhet	2004	2003	2002	2001	2000	
Årsverk 31.12.	Antall	1 877	1 968	2 370	2 035	1 276	
H1	Antall skader med fravær per million arbeidstimer	7,2	7,0	4,0	9,2	6,1	
H2	Antall skader med og uten fravær per million arbeidstimer	14,1	18,0	11,0	14,6	13,9	
Sykefravær	%	4,2	4,1	4,2	3,9	4,2	
Organisasjons- og lederevaluering	Skala fra 1 til 5, der 5 er best	4,01	3,93	3,57	-	-	

¹³Årsresultat x 100 Gjennomsnittlig egenkapital

¹⁴Egenkapital x 100 Eiendeler

¹⁵Skattekostnad Resultat før skatter

¹⁶Prod.kostnad inkl. eiendomsskatt og avskrivninger, ekskl. salgskostn., overhead, finans og skatt Normalproduksjon i egendrevne verk

¹⁷Merverdi av fysiske og finansielle kommersielle kontrakter i forhold til spotpris

¹⁸Tap på kontrakter med stortingsbestemte priser i forhold til spotpris

¹⁹Avkastningsgrunnlag for beregning av inntektsrammen 2004–2006. Offentlig på www.nve.no.

ÅRSRAPPORT

Om Statkraft	5
Begivenheter i 2004	8
Konsernsjefen har ordet	10
Konsernledelsen	12
Styret	13
Årsberetning fra styret	14
Det europeiske kraftmarkedet	29
Strategi og utviklingsretning	35
Forretningsområder	39
Virksomhetsstyring	50
Statkraft som låntager	56
Regnskap og noter	58
Revisors beretning	90
Tilleggsinformasjon om Statkraft AS	91

BÆREKRAFTRAPPORT

Forretningsprinsipper	95
Etiske retningslinjer	99
Rapporteringsprinsipper	100
Miljøvennlig	101
Samfunnsansvarlig	105
Kompetansedrevet	110
ISO-sertifikater	114
Revisors uttalelse	115

Adresser

Årsrapporten for 2004 er laget for konsernet Statkraft SF.
Som følge av omorganisering til aksjeselskap tar enkelte artikler
i årsrapporten utgangspunkt i konsernet Statkraft AS.

Elektrisitet i hundre

Elektrisiteten var den mest betydningsfulle produksjonsfaktoren i industrialiseringen av Norge. Tre perioder i forrige århundre var særlig viktige: de første årene etter unionsoppløsningen fra Sverige i 1905, perioden med gjenoppbygging etter krigen fra 1945 til 1965, og deregulering og innføring av markedsreformen i tiden etter 1990. Bildet viser betongarbeid ved en rørgate til Glomfjord kraftverk i Nordland i 1921.

2005:

Kompetanse nå

Dagens arbeidsstyrke i Statkraft utgjør et sammensatt lag av ingeniører, montører, tradere, analytikere, hydrologer, forskere, miljøkoordinatorer, økonomer, jurister og prosjektledere.

1950:

Kompetanse før

På 50-tallet ble antallet vannkraftutbygginger trappet opp og Statskraftverkene hadde stort behov for yrkesgrupper som kunne planlegge og utføre de krevende utbyggingene. Bildet er fra midten av 50-tallet og viser et anleggslag fra Røssåga-utbyggingen i Nordland. Øvre og Nedre Røssåga kraftverk feirer 50-årsjubileum i 2005.

Om Statkraft

Statkraft-konsernet er Nordens tredje største produsent av elektrisitet, og Europas nest største målt i fornybar energiproduksjon. Konsernet handler med kraft fra kontorer både i Norden og på kontinentet. I Norge drives nett- og sluttbrukervirksomhet gjennom regionale selskaper hvor Statkraft har eierskap. Konsernet planlegger investeringer i vann-, vind- og gasskraft i og utenfor Norge.

Virksomheten utvikles i tråd med Statkrafts visjon om å være ledende i Europa innen miljøvennlig energi. Statkraft skaper verdier for eier, kunder og samfunn gjennom å:

- utvikle og produsere miljøvennlig kraft
- handle med energi og tilhørende produkter
- sammen med partnere møte kundens behov for energi og tilhørende tjenester

Konsernet omsatte i 2004 for 11,3 milliarder kroner. Resultat etter skatt var 4,6 milliarder kroner. Statkraft-konsernet disponerer kraft fra 139 kraftverk i Norge. Konsernet har en nordisk markedsandel på 11 prosent. Ved også å inkludere produksjonen fra norske tilknyttede selskaper er markedsandelen vel 14 prosent. Middelproduksjonen i konsernet er 41,3 TWh. I tillegg har tilknyttede selskaper i Norge 13,8 TWh. Konsernet sysselsatte 1924 årsverk i 2004.

Statkraft har et unikt produksjonsapparat som produserer elektrisitet til lave, variable kostnader. Vannkraftverk har lang levetid og lave vedlikeholdsbehov. Konsernet har betydelig kompetanse på utvikling og utbygging av vann- og vindkraft. Nærmest all produksjon er basert på fornybar kraft.

Konsernet har lang erfaring fra fysisk og finansiell krafthandel i det nordiske markedet.

Organisasjon

Fra 1. januar 2005 er virksomheten i Statkraft AS organisert i tre forretningsområder og tre stabs- og støttefunksjoner. Hver av disse enhetene ledes av en konserndirektør som rapporterer til konsernsjefen. Konsernsjefen og konserndirektørene utgjør konsernledelsen.

Produksjonskapasitet og kunder

	Middel- produksjon (TWh)	EI- kunder	Nett- kunder
Produksjon og marked	33,2	50	-
Regionale selskaper, konsolidert virksomhet	8,1	77 000	266 000
Regionale selskaper, tilknyttede partnere	13,8	507 000 ¹	335 000

¹Fjordkrafts kunder er inkludert. Selskapet eies av Statkraft, BKK og Skagerak Energi i fellesskap.

Produksjon og marked produserer og selger kraft på europeiske kraftbørser. Kundene er store industriselskaper og andre som kjøper kraft i store volumer. Forretningsområdet er blant Europas største innen trading og origination av kraft og energirelaterte produkter. Virksomheten drives fra Norge, Sverige, Tyskland og Nederland.

Ny energi utvikler og bygger ut ny, miljøvennlig kraft både i Norge og i resten av Europa. Satsingsområder er utvikling av nye vindparker, småkraftverk og gasskraftverk. I tillegg satses det på

- Produksjon og marked
- Ny energi
- Regionale selskaper
- Sydkraft
- Hovedkontor

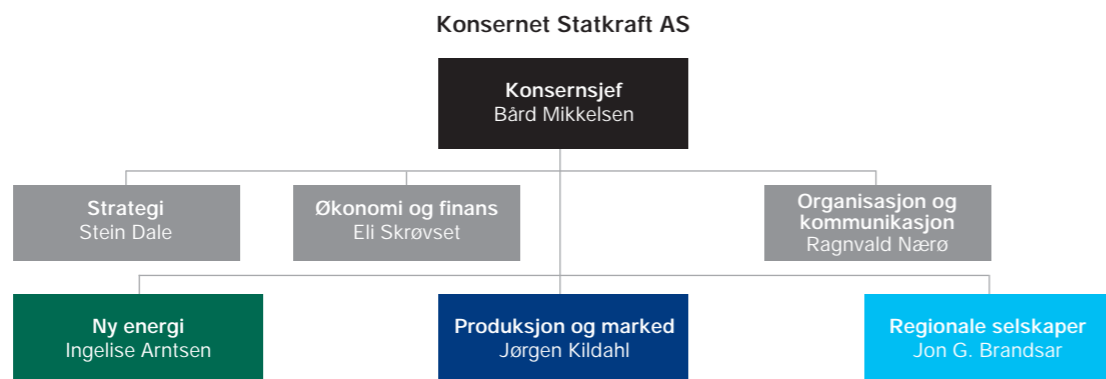

*Tilknyttede partnere.

nyskaping og FoU for å sikre at nye miljøvennlige teknologier kan kommersialiseres i fremtiden.

Regionale selskaper driver både produksjon og salg av kraft, nett- og sluttbrukervirksomhet. Kundene er bedrifter og privatpersoner.

Virksomheten omfatter de regionale kraftselskapene Trondheim Energiverk (TEV), Skagerak Energi, Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) og Agder Energi. Selskapene eies av Statkraft og ulike kommuner i fellesskap, med unntak av TEV, der Statkraft er eeneier.

Statkraft-konsernets historie

Statkrafts historie er uløselig knyttet sammen med utviklingen av norsk vannkraft. Statkraft ble etablert som eget selskap i 1992, men historien om kraftverkene og virksomheten kan føres tilbake til slutten av 1800-tallet, da utbyggingen av fossekraften startet.

I denne oversikten er tiden frem til 1992 i første rekke historien om utbygging, statlig forvaltning og lovregulering. Deretter begynner historien om bedriften Statkraft og hvordan styret og ledelsen har utviklet selskapet.

- 1895** Staten kjøper sin første foss, Paulenfossen, for å levere kraft til Setesdalsbanen. Prisen var 23 245 kroner.
- 1921** Norges vassdrags- og energiverk (NVE) etableres og får ansvaret for utbygging og drift av statens kraftverk. Stortinget bevilger penger til blant annet regulering av Numedalslågen og kjøp av Glomfjord kraftverk i Nordland.
- 1960** Direktoratet for Statskraftverkene opprettes som en del av NVE.
- 1986** Statskraftverkene skilles ut som selvstendig forvaltningsbedrift underlagt Olje- og energidepartementet (OED).
- 1991** St.prp. nr. 104: «Statsforetaket får anledning til å reforhandle vilkårene i alle sine kontrakter på forretningsmessig grunnlag». Energiloven trer i kraft. Målet er «... mer rasjonell drift og fleksibel kraftutnyttelse».
- 1992** Statskraftverkene deles, og det blir opprettet to statsforetak. Kraftproduksjonen legges til Statkraft SF, overføringsnettet til Statnett SF. St.prp. nr. 100: «Statkraft skal drives som et kommersielt selskap, men ha ansvar for de Stortingspålagte kontraktene».
- 1993** Den nordiske kraftbørsen Nord Pool etableres.
- 1996** Første kjøp av andeler i andre selskaper: Statkraft blir medeier i Sydkraft og Oslo Energi Produksjon.
- 1997** De første langsiktige, kommersielle kraftavtalene med norsk industri inngås med Hydro og Norske Skog. Den siste store vannkraftutbyggingen, Svartisen i Nordland, ferdigstilles.
- 1998** Statkraft åpner sitt første europeiske handelskontor i Amsterdam i Nederland.
- 1999** Statkraft blir medeier i BKK og Scanenergi. Handelskontoret i Düsseldorf i Tyskland blir etablert. St.prp. nr. 52: Leieavtalene forlenges, og industrikraftkontraktene fases ut.
- 2000** Statkraft selger Statkraft Anlegg til NCC, kjøper aksjer i Vestfold kraft og Skiensfjordens kommunale kraftselskap (senere fusjonert til Skagerak Energi) og Hedmark Energi Holding AS (HEAS). Statsminister Jens Stoltenberg sier i nyttårstalen at tiden med store vannkraftutbygginger er forbi. Beiarn-utbyggingen i Nordland stanses av olje- og energiminister Olav Akselsen.
- 2001** Statkraft overtar 1/3 av Baltic Cable som går mellom Sverige og Tyskland. Byggstart for den første store vindparken i Norge, Smøla vindpark. Statkraft kjøper hele TEV og aksjer i Agder Energi.
- 2002** Eierandelen i Sydkraft øker til 44,6 prosent. St.meld. nr. 22: Regjeringen varsler en omorganisering av Statkraft til aksjeselskap. Konkurransetilsynet pålegger salg av E-CO Vannkraft, HEAS og TEV eller tilsvarende produksjonskapasitet. Statkraft Norfund Power Invest (SN Power) blir opprettet. Småkraft AS etableres.
- 2003** Statkraft Grøner selges til SWECO.
- 2004** 1. oktober blir Statkrafts virksomhet omorganisert fra statsforetak til aksjeselskap, og konsernet Statkraft AS etableres.

Begivenheter i 2004

	Januar	Februar	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	Desember
STRATEGISKE BEGIVENHETER	 <p>Baltic Cable Statkraft blir største eier i Baltic Cable AB. Selskapet eier går mellom Sverige og Tyskland. Statkraft eier nå 2/3 og Sydkraft 1/3 av selskapet.</p>	<p>Første salg Det inngås en avtale med Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk FKF om kjøp av Statkrafts eierandel i Kraftverkene i Øvre Namsen. Avtalen har en verdi på 1265 millioner kroner. Salget er en følge av konkurransemyndighetenes pålegg om salg av produksjonskapasitet i Norge. Dette er første gang Statkraft selger et kraftverk.</p>	<p>HEAS Statkraft inngår en opsjonsavtale om å overdra sine aksjer i Hedmark Energi Holding AS (HEAS) til de øvrige, regionale eierne av selskapet. Salgssummen er om lag 2,2 milliarder kroner. Salget er en oppfølging av et direkte pålegg fra konkurransemyndighetene om å selge produksjonskapasitet i Sør-Norge. Statkraft utøvde salgsoptionen i desember, og salget vil bli gjennomført i 2005.</p>			<p>Fra SF til AS Stortinget beslutter at dagens virksomhet i Statkraft skal omorganiseres til et nyopprettet aksjeselskap, Statkraft AS. Statkraft SF, som fortsatt vil være 100 prosent stats-eid, blir eneeier av Statkraft AS.</p>	<p>Rana- og E-CO-avtalen Det inngås avtaler med et finsk konsortium om salg av aksjene i E-CO Vannkraft AS, og utleie av rettighetene til 65 prosent av kraftproduksjonen ved Rana kraftverk for en periode på 15 år. Avtalene er enda et tiltak for å innfri Konkurransetilsynets pålegg vedrørende produksjonskapasitet i Norge. I oktober beslutter styret i E-CO Energi AS å benytte forkjøpsretten til aksjene i E-CO Vannkraft.</p>		 <p>Graninge Statkraft og E.ON inngår en prinsippavtale som gir Statkraft rett til å kjøpe vannkraftverk tilsvarende en årlig middelproduksjon på cirka 1,6 TWh fra Sydkrafts svenske datterselskap Graninge.</p>	<p>Ny organisasjon Arbeidet med hovedstrukturen for AS-konsernets organisasjon sluttføres med etableringen av tre forretningsområder: Produksjon og marked, Ny energi og Regionale selskaper.</p>
OPERATIVE BEGIVENHETER				<p>Nye Bjølvo Olje- og energiminister Einar Steensnæs åpner Statkrafts nyeste og mest moderne vannkraftverk i Ålvik i Hardanger. Det nye kraftverket erstatter det snart 90 år gamle Bjølvo kraftverk. Nye Bjølvo kraftverk kan produsere 20 prosent mer strøm enn det gamle.</p>	 <p>Tidevannskraft Statkraft søker om å få etablere et pilotanlegg for tidevannskraft i Kvalsundet i Tromsø. Planen er å utplassere en tidevannsturbin i sundet for å teste nyutviklet teknologi under reelle forhold. NVE innvilget konsesjons-søknaden 8. februar 2005.</p>		 <p>Laks Mer laks og mer kraft. Statkraft søker NVE om nytt manøvreringsreglement for Suldalslågen. Søknaden er basert på over hundre fagrapporter og mange års forsknings- og utredningsarbeid. Forskningen viser at det er fullt mulig å ivareta miljøverdi og sikre laksen gode vilkår i vassdrag som er påvirket av kraftproduksjon.</p>	 <p>Småkraft Bjergum Kraftverk i Valle i Setesdalen settes i drift. Småkraft AS står bak prosjektet, som er selskapets første ferdigstilte kraftverk.</p>	 <p>Jubileum Statkraft Markets Continental (SMC) markerer femårsjubileet for etableringen av kontoret i Düsseldorf.</p> <p>HMS-satsing Startskuddet går for en intern holdningskampanje innen helse, miljø og sikkerhet (HMS). Kampanjen åpnes av styreleder Arvid Grundekjøn ved kraftverksgruppe Glomfjord i Nordland.</p>	<p>Oppgradering Statkraft beslutter å investere 400 millioner kroner i oppgradering og modernisering av Aura kraftverk på Sunndalsøra. Arbeidene omfatter rehabilitering av Aursjødammen fra 1956 og modernisering av kraftstasjonen på Sunndalsøra.</p> <p>Hitra åpnet Hitra vindpark i Sør-Trøndelag blir offisielt åpnet av nærings- og handelsminister Børge Brende. Utvidelsen av Smøla vindpark blir ferdigstilt i 2005. Da vil Hitra og Smøla vindparker til sammen produsere 600 GWh, nesten like mye som Alta kraftverk.</p>

Verdiskaping, lønnsomhet og ansvarlighet

Energisektoren i Norge og resten av Europa er i rask endring, både strukturelt og teknologisk. Statkrafts strategi om å bli ledende innen miljøvennlig energi i Europa ligger fast og krever at selskapet utvikles med sikte på å møte utfordringene i et stadig mer integrert marked.

I løpet av 2004 gjennomførte eieren og selskapet en rekke tiltak for å ligge i forkant av utviklingen. I forbindelse med at selskapet ble omorganisert til aksjeselskap, ble konsernets struktur lagt om. Statkraft er nå delt inn i tre nyopprettede forretningsområder. Med den nye organisasjonen vil selskapet kunne utnytte sine samlede ressurser bedre i forhold til den overordnede strategien og dermed øke lønnsomheten ytterligere.

Statkrafts fokus på utvikling av miljøvennlig energi ble også i 2004 synliggjort på en rekke måter. I oktober åpnet landets hittil største vindpark på Hitra, og det ble gitt konsesjon for et pilotanlegg med tidevannskraft i Kvalsundet i Tromsø. I Nye Bjølvo og i Tyssedal ble kapasiteten økt uten ytterligere inngrep i naturen. Gjennom selskapet Naturkraft AS ble det besluttet å gå videre med planene for gasskraftverk på Kårstø. Kraftverket skal baseres på best tilgjengelig teknologi, og vil redusere behovet for import av strøm fra langt mer forurensende produksjon på kontinentet.

I tråd med pålegg fra konkurransemyndighetene solgte Statkraft eierandelen på 20 prosent i E-CO Vannkraft AS. Det ble også inngått avtale om å selge vår andel i Hedmark Energi Holding AS. Transaksjonen vil bli gjennomført i 2005. I tillegg solgte vi eierandelen på 50 prosent i Kraftverkene i Øvre Namsen. 65 prosent av produksjonen ved Rana kraftverk er utleid for en periode på 15 år fra 1. januar 2005. Salgene var nødvendig for å imøtekomme konkurransemyndighetenes krav om å redusere Statkrafts konsentrasjon nord for Dovre. Kjøperne var norske, regionale selskaper som dermed styrket seg produksjonsmessig. Sterke regionale selskaper bidrar til en mer effektiv kraftforsyning, noe som er ønskelig sett fra vår side. Som ledd i vår europeiske strategi vil Statkraft erverve vannkraft i Sverige og Finland og vår ambisjon er å inngå avtale om bygging av gasskraftverk i Tyskland i løpet av 2005.

Rask utvikling og et kontinuerlig behov for dyptgående endringer må ikke føre til at Statkraft går på akkord med sitt verdigrunnlag. I løpet av 2004 reviderte vi selskapets forretningsprinsipper og øvrige styringsdokumenter for hvordan vi driver vår virksomhet. I tiden fremover vil vi gjennomføre et omfattende program for alle medarbeidere for å implementere og utvikle vår nye strategiske plattform og vårt program for forretningsmessig samfunnsansvar. Vi vil verne om miljøet og naturressursene og holde en høy etisk standard i alt vi gjør. Det er ingen motsetning mellom vilje og evne til stadig mer lønnsom verdiskaping på den ene siden og en høy etisk standard på den andre siden. Det å vise samfunnsansvar i praksis er en forutsetning for varig verdiskaping.

Bård Mikkelsen

I Nye Bjølvo i Hardanger er kapasiteten økt uten ytterligere inngrep i naturen. Fra åpningen 12. mai 2004.

– Det å vise samfunnsansvar i praksis er en forutsetning for varig verdiskaping.

Konsernledelsen: Fra venstre Stein Dale, Ragnvald Nærø, Eli Skrøvset, Bård Mikkelsen, Ingelise Arntsen, Jørgen Kildahl og Jon G. Brandsar.

Presentasjon av konsernledelsen

Bård Mikkelsen

Født: 1948
Stilling: administrerende direktør i Statkraft SF og Statkraft AS, konsernsjef i Statkraft AS
Bakgrunn: administrerende direktør i Oslo Energi Holding / konsernsjef i Oslo Energi Gruppen 1999–2001, konsernsjef i Ulstein-konsernet 1997–1999, administrerende direktør i Widerøe's Flyveselskap AS / konsernsjef i Widerøe 1988–1997

Ingelise Arntsen

Født: 1966
Stilling: konserndirektør, Ny energi
Bakgrunn: direktør i Arthur Andersen Business Consulting / BearingPoint Norway AS 2000–2003, administrerende direktør i Sogn og Fjordane Energiverk AS 1997–2000, controller / økonomisjef i Kværner Fjellstrand 1991–1997

Jon G. Brandsar

Født: 1954
Stilling: konserndirektør, Regionale selskaper
Bakgrunn: konsernsjef i Trondheim Energiverk 2002–2003, teknologidirektør i Statkraft 1995–2002, avdelingsleder i Statkraft Engineering 1994–1995, avdelingsleder i ABB 1977–1994

Stein Dale

Født: 1962
Stilling: konserndirektør, Strategi
Bakgrunn: direktør for Strategi og M&A i Statkraft 2002–2004, direktør produksjon i Enitel ASA 2000–2001, ulike direktørstillinger i Telia-konsernet 1994–2000

Jørgen Kildahl

Født: 1963
Stilling: konserndirektør, Produksjon og marked
Bakgrunn: partner i Geelmuyden.Kiese 1991–1999, porteføljeforvalter i International Formuesforvaltning 1989–1991

Ragnvald Nærø

Født: 1954
Stilling: konserndirektør, Organisasjon og kommunikasjon
Bakgrunn: informasjonsdirektør i E-CO Energi 1999–2001, informasjonsdirektør i Widerøe's Flyveselskap 1996–1998, informasjonsdirektør i Luftfartsverket 1995, partner i Geelmuyden.Kiese 1994–2000, journalist, redaksjonssjef og redaktør i Aftenposten 1981–1994

Eli Skrøvset

Født: 1965
Stilling: konserndirektør, Økonomi og finans
Bakgrunn: økonomidirektør i Statkraft 2002–2004, ulike stillinger i Statkraft siden 1992

Styret: Fra venstre Odd Vanvik, Marit Büch-Holm, Aud Mork, Thorbjørn Holøs, Arvid Grundekjøn, Erik Nygaard, Astri Botten Larsen og Halvor Stenstadvold. Rebecca Selvik var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Presentasjon av styret i Statkraft SF og Statkraft AS

Arvid Grundekjøn*, styreleder

Født: 1955
Stilling: konsernsjef i Anders Wilhelmsen-gruppen
Bakgrunn: advokat og siviløkonom
Styremedlem fra: 2004
Andre styreverv: styreformann i Linstow, Awilco og Creati, styremedlem i Royal Caribbean Cruises Ltd.

Marit Büch-Holm*, nestleder

Født: 1952
Stilling: banksjef i Nordea Bank Norge
Bakgrunn: siviløkonom
Styremedlem fra: 1994

Erik Nygaard

Født: 1957
Stilling: direktør i Bryn Eiendom
Bakgrunn: advokat
Styremedlem fra: 2002

Halvor Stenstadvold

Født: 1944
Stilling: administrerende direktør og medlem av hovedledelsen i Orkla-konsernet
Bakgrunn: magister i statsvitenskap
Styremedlem fra: 2003
Andre styreverv: styremedlem i Storebrand ASA og Carema Vård och Omsorg AB

Rebecca Selvik

Født: 1952
Stilling: leder for avdeling for kontroll i Norges Bank Kapitalforvaltning
Bakgrunn: mastergrad i internasjonal økonomi og Midtøsten-studier
Styremedlem fra: 2004

Aud Mork

Født: 1945
Stilling: ordfører i Aukra kommune i Møre og Romsdal
Bakgrunn: lærer og spesialpedagog
Styremedlem fra: 2004
Andre styreverv: styremedlem i Naturgass Møre AS og Romsdalsmuseet AS, nestleder i Møreaksen AS

Astri Botten Larsen, representant for de ansatte

Født: 1964
Stilling: senioringeniør i Statkraft
Bakgrunn: sivilingeniør maskin, bedriftsøkonom
Styremedlem fra: 2002

Odd Vanvik*, representant for de ansatte

Født: 1952
Stilling: konserntillitsvalgt i Statkraft
Bakgrunn: fagarbeider
Styremedlem fra: 1993

Thorbjørn Holøs, representant for de ansatte

Født: 1957
Stilling: hovedtillitsvalgt i Skagerak Energi
Bakgrunn: energimontør
Styremedlem fra: 2002

*Medlem av kompensasjonskomiteen.

Årsberetning 2004 fra styret i Statkraft SF

I 2004 hadde Statkraft et resultat på 5226 millioner kroner før skatt og 4600 millioner kroner etter skatt. Dette er henholdsvis 472 millioner og 1733 millioner kroner bedre enn i 2003. Resultatet er imidlertid betydelig påvirket av engangsposter ved at det ble inntektsført gevinster ved salg av eiendeler og kostnadsført dokumentavgift som følge av omorganisering av Statkraft. Ved å justere for engangspostene ble resultatet av ordinær drift 4039 millioner kroner før skatt og 3354 millioner kroner etter skatt. I tillegg ble tidligere skatteavsetninger inntektsført som følge av nye skatteregler. Ved også å justere for denne tilbakeføringen ble resultatet etter skatt 2763 millioner kroner, en nedgang på 104 millioner kroner i forhold til 2003.

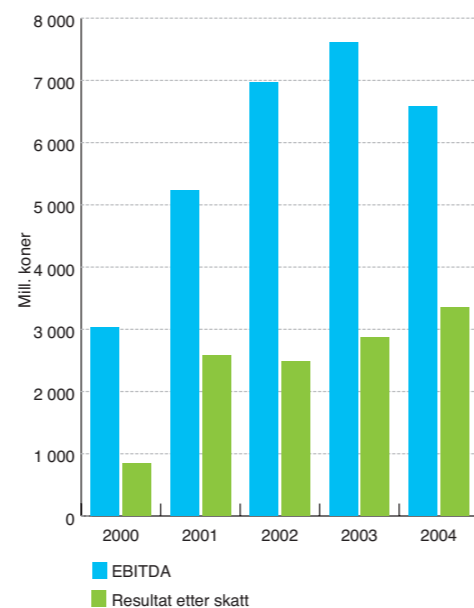
Statkraft gjennomførte et omfattende salg av anleggsmidler i 2004. Eierandelene i E-CO Vannkraft AS, Kraftverkene i Øvre Namsen (KØN) og Kvænangen Kraftverk AS ble solgt. Videre ble det inngått avtale om salg av eierandelen i Hedmark Energi Holding AS (HEAS) og utleie av rettighetene til 65 prosent av kraftproduksjonen ved Rana kraftverk for 15 år med gjennomføring i 2005. Transaksjonene frigjør til sammen en kapital på 8,7 milliarder kroner i 2004 og 2005. Den regnskapsmessige gevinsten før og etter skatt er 1,6 milliarder kroner, hvorav 1,3 milliarder kroner i 2004.

Statkraft har inngått en prinsippavtale om kjøp av vannkraftverk i Sverige og Finland med en samlet produksjonskapasitet på 1,6 TWh. Prisen er 4 milliarder kroner, og avtalen inngår i Statkrafts strategi om tilgang til produksjonskapasitet utenfor Norge. Statkraft ble omorganisert til aksjeselskap 1. oktober 2004. Virksomhet i Statkraft SF ble, med enkelte unntak, overført til et nyopprettet aksjeselskap eid av Statkraft SF. Som følge av omorganiseringen er det fra 2005 etablert en ny konsernstruktur for Statkraft.

Statkraft fortsatte arbeidet med å bygge ut ny miljøvennlig kraft i 2004. Nye Bjølvo kraftverk, som sto ferdig ved utgangen av 2003, ble formelt åpnet i mai, og Hitra vindpark ble satt i drift i oktober. Øvre

Bersåvatn kraftstasjon kom i kommersiell drift i 2004, mens Nedre Bersåvatn vil bli ferdigstilt i første kvartal 2005.

Resultatutvikling, ordinær drift

Styrets arbeid

I juni 2004 valgte ordinært foretaksmøte i Statkraft SF ny styreleder, Arvid Grundekjøn, og to nye styremedlemmer, Rebecca Selvik og Aud Mørk, i foretaket. Styret har gjennom året avholdt til sammen 13 styre-

møter. Styreleder og styremedlemmene i Statkraft SF er også utnevnt til styreleder og styremedlemmer i Statkraft AS.

Ved siden av oppfølging av driften har styret i 2004 konsentrert seg om Statkrafts overgang til ny selskapsform og den påfølgende etableringen av ny konsernstruktur. Styret har i forlengelsen av dette vedtatt nye forretningsprinsipper, nye prinsipper for eierstyring og selskapsledelse og nye etiske retningslinjer.

Styret har hatt en omfattende gjennomgang av konsernets strategi. Selv om den strategiske hovedretningen videreføres fra tidligere, har det vært viktig å klargjøre strategien i forhold til de rammebetingelsene som nå gjelder.

Det er videre gjennomført et betydelig arbeid med salg av eiendeler i Norge. Salgene frigjør kapital til videreutvikling av konsernet og er en oppfølging av kravene som konkurransemyndighetene har stilt til Statkrafts eierskap. En prinsippavtale er inngått om kjøp av vannkraftproduksjon i Sverige og Finland som et viktig ledd i gjennomføringen av Statkrafts strategi.

Økonomiske resultater i 2004¹

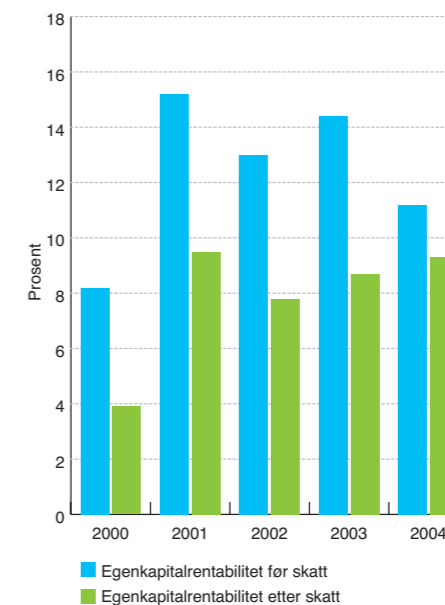
Årsresultat. I 2004 var kraftmarkedet preget av stabilitet, men med noe fallende priser mot slutten av året. Inntektene fra produksjon og salg av kraft gikk ned fra året før som følge av lavere produsert volum og redusert gjennomsnittspris. Konsernet regnskapsførte imidlertid betydelige engangsposter som til dels motvirket nedgangen i inntektene fra ordinær drift. For året som helhet hadde Statkraft et resultat på 5226 millioner kroner før skatt (4754 millioner kroner) og 4600 millioner kroner etter skatt (2867 millioner kroner).

Engangspostene i 2004 omfattet gevinst ved salg av anleggsmidler og eierandeler i andre selskaper samt dokumentavgift i forbindelse med omorganiseringen av Statkraft. Justert for disse postene ble resultatet

¹Tall i parentes viser sammenlignbare tall for 2003.

4039 millioner kroner før skatt og 3354 millioner kroner etter skatt. I forhold til 2003 er dette en nedgang på 715 millioner kroner før skatt, men en bedring på 487 millioner kroner etter skatt. Den relative forbedringen etter skatt i forhold til før skatt skyldes at det i 2004 er reversert tidligere skatteavsetninger på nær 600 millioner kroner, hovedsakelig som følge av nye skatteregler. Ved også å justere for de særskilte tilbakeføringene av skatteavsetninger, blir resultatet etter skatt 2763 millioner kroner.

Avkastning på egenkapital, ordinær drift

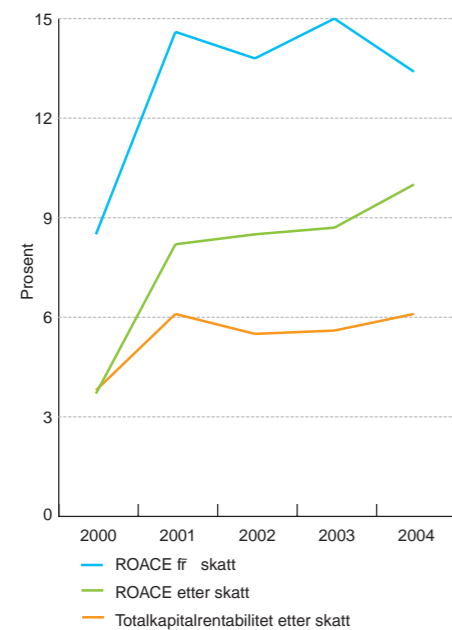

Avkastning. Avkastningen av driftsaktivitetene målt ved måltallet ROACE – driftsresultatet i forhold til gjennomsnittlig sysselsatt kapital i driften – var 15,7 prosent før skatt (15,0 prosent) og 12,4 prosent etter skatt (8,7 prosent). Avkastningen på total kapitalen var 7,5 prosent etter skatt (5,6 prosent).

Dersom det justeres for engangsposter, blir ROACE 13,4 prosent før skatt og 10,0 prosent etter skatt, mens avkastningen på total kapitalen blir 6,1 prosent etter skatt.

Avkastningstillene for den ordinære virksomheten i 2004 viser dermed en viss nedgang i forhold til 2003 før skatt, og en viss bedring etter skatt. Styret anser at nivået er tilfredsstillende sett i forhold til redusert prisnivå og lavere årsproduksjon, samt Statkrafts betydelige portefølje av industrikontrakter med stortingsbestemte priser.

Kapitalavkastning, ordinær drift

Driftsinntekter. Konsernet hadde i 2004 en brutto omsetning på 11 286 millioner kroner, en nedgang på 834 millioner kroner fra året før.

Den gjennomsnittlige spotprisen i 2004 var 24,2 øre/kWh som var nær 5 øre/kWh lavere enn året før. Den norske delen av konsernet produserte totalt 34,3 TWh kraft som var 4,9 TWh mindre enn i 2003. Dette ga en markert nedgang i det fysiske kraftsalget som til en viss grad ble oppveid av økte inntekter fra finansiell krafthandel. Totalt gikk inntektene fra kraftsalget ned fra 9324 millioner kroner i 2003 til 7287 millioner kroner i 2004. Nedgangen på 2037 millioner kroner gjelder i hovedsak morselskapet, mens datterselskapene i sum viste en svak økning.

Andre driftsinntekter økte med netto 1203 millioner kroner fra 2003 til 2004. Økningen gjelder i hovedsak gevinst ved salg av Statkrafts eierandel i KØN. Statkraft mottok videre en engangskompensasjon i forbindelse med at Statkraft, Statnett og nederlandske NEA terminerte avtalen om en likestrømskabel mellom Norge og Nederland. I motsatt retning trakk at inntektene i 2004 ble redusert med vel 200 millioner kroner som følge av at datterselskapet Statkraft Grøner ble solgt i september 2003.

Kostnadene til overføring av kraft gikk ned fra 927 millioner kroner i 2003 til 651 millioner kroner i 2004 som følge av lavere pris og mindre overført volum samt en viss tariffjustering. Etter fradrag for overføringskostnadene ble netto driftsinntekter 10 635 millioner kroner, som er en nedgang på 558 millioner kroner.

Driftskostnadene ble totalt 4663 millioner kroner i 2004, en nedgang på 266 millioner kroner fra 2003.

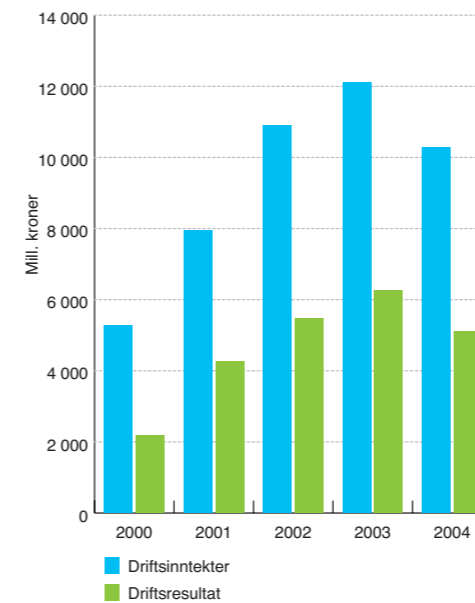
Regnskapsmessig har lønnskostnadene gått ned med 290 millioner kroner, i hovedsak som følge av at det i 2003 ble foretatt betydelige pensjonsavsetninger etter endringer i beregningsforutsetningene samt avsetninger til omstillingstiltak. I tillegg kommer effekten av salget av Statkraft Grøner i 2003. Justert for disse postene viser lønnskostnadene en svak reduksjon fra året før.

Andre driftskostnader er redusert ved lavere avsetninger til tap og tvistesaker, samt reversering av tidligere avsetninger. I tillegg kommer effekten av salget av Statkraft Grøner i 2003 inn her. Dette motvirkes delvis av at det i 2004 er betalt 155 millioner kroner i dokumentavgift knyttet til omorganiseringen av Statkraft.

Samlet sett ligger driftskostnadene reelt på samme nivå i 2004 som i 2003. Avskrivningene er økt i hovedsak som følge av idriftsetting av nye anlegg. Etter styrets vurdering viser konsernet en tilfredsstillende kostnadsutvikling.

Driftsresultatet ble redusert med 292 millioner kroner fra 2003 til 5972 millioner kroner i 2004. Justert for engangspostene knyttet til gevinst ved salg av anleggsmidler og dokumentavgift ble driftsresultatet fra ordinær drift 5117 millioner kroner, en nedgang på 1147 millioner kroner fra året før.

Driftsinntekter og driftsresultat, ordinær drift

Resultatandeler fra konsernets tilknyttede selskaper beløp seg i 2004 til 1529 millioner kroner, 415 millioner kroner mer enn året før. Årsaken til endringen er resultatforbedring i de viktigste tilknyttede selskapene.

Den største bidragsyteren er svenske Sydkraft AB som sto for en resultatandel på NOK 1256 millioner kroner. Statkraft eier 44,6 prosent av aksjene i selskapet. Majoritetsseier er det tyske energiselskapet E.ON. Statkraft har en opsjon på å selge aksjene i selskapet til E.ON innen 2007 for vel EUR 2 milliarder.

Netto finanskostnader gikk ned med 351 millioner kroner til 2274 millioner kroner i 2004. Hovedårsaken til nedgangen er gevinster ved salg av eierandelene i E-CO Vannkraft og Kvæningen med til sammen 332 millioner kroner. I tillegg har lavere rentebærende

gjeld og lavere rente på gjelden i svenske kroner gitt positiv effekt. Lavere avkastning på likviditeten og realiserte tap på 239 millioner kroner i forbindelse med tilbakekjøp av lån og kansellering av tilhørende rentebytteavtaler har motvirket reduserte rentekostnader. I 2005 skal 15 milliarder kroner av utestående lån rentereguleres. I henhold til Statkrafts reviderte finansstrategi vil en større del enn tidligere gis flytende rente, og det ventes at dette vil gi lavere rentekostnader i 2005.

Skatter og avgifter. Skatter er kostnadsført med 626 millioner kroner i 2004 (1887 millioner kroner). Nedgangen skyldes delvis en reduksjon i skattbare resultater. Dessuten er det foretatt betydelige korreksjoner av tidligere utsatt skatt. Hoveddelen av korreksjonene skyldes tilbakeføring av tidligere avsetninger etter at skattefritak på salgsgvinster ble vedtatt i statsbudsjettet for 2005. De særskilte tilbakeføringene av skatt utgjør nær 600 millioner kroner.

Kontantstrøm og kapitalforhold. Den operasjonelle virksomheten ga en kontantstrøm på nær 2,3 milliarder kroner i 2004. I tillegg kom mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper på nær 1 milliard kroner og redusert kortsiktig kapitalbinding med 0,6 milliarder kroner. Netto kontantstrøm tilført fra virksomheten ble 3,9 milliarder kroner.

Det ble brukt vel 1,8 milliarder kroner til investeringer i varige driftsmidler og kjøp av eierandeler i 2004. Av dette ble vel 600 millioner kroner investert i vindparken på Hitra og byggetrinn 2 ved Smøla vindpark, som er de vesentligste utbyggingsprosjektene i konsernet for tiden. Videre er det gjennomført investeringer på nær 1 milliard kroner knyttet til løpende fornyelser og oppgraderinger av egne anlegg innen kraftproduksjon og nettvirksomhet. Nær 200 millioner kroner gjelder økning av eierskapet i svenske Baltic Cable AB fra 33,3 til 66,7 prosent. Selskapet konsolideres derfor nå som datterselskap.

Salg av anleggsmidler og eierandeler i andre selskaper tilførte en kontantstrøm på 4,2 milliarder kroner. I tillegg er det netto innfridd nær 0,5 milliarder kroner på utlån. I sum tilførte derved investerings- og salgsaktivitetene en kontantstrøm på 2,8 milliarder kroner.

Det er tatt opp ny langsiktig gjeld på 7 milliarder kroner og nedbetalt langsiktig gjeld med 8,3 milliarder kroner. Det ble utbetalt utbytte for 2003 med 2,8 milliarder kroner i 2004. Total kontantstrøm brukt til finansiering beløp seg til 3,6 milliarder kroner.

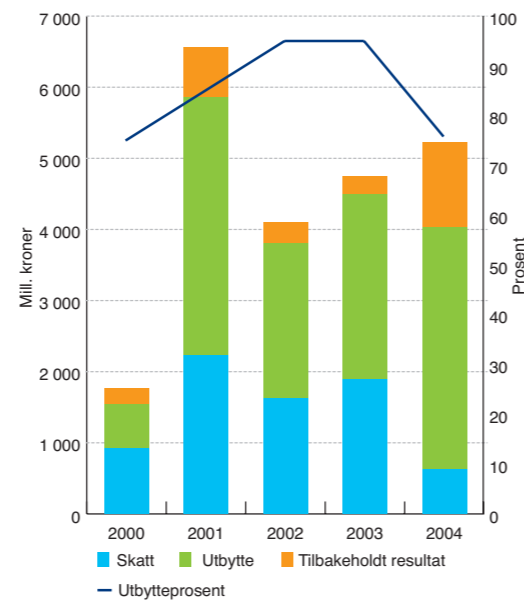
Likviditetsbeholdningen økte fra 3,2 milliarder kroner ved utgangen av 2003 til nær 6,3 milliarder kroner ved utgangen av 2004. Størrelsen på likviditetsbeholdningen må blant annet ses i sammenheng med det planlagte kjøpet av kraftverk fra Sydkraft som ventes å finne sted i løpet av første halvår 2005.

Ved utgangen av 2004 hadde Statkraft en egenkapital på 36,8 milliarder kroner. Dette tilsvarer 40,7 prosent av totalkapitalen etter avsetning til utbytte på 3,4 milliarder kroner. I 2003 var egenkapitalandelen 39,0 prosent. Konsernets rentebærende gjeld beløp seg ved utgangen av 2004 til 38,7 milliarder kroner, ned fra 41,2 milliarder kroner ved inngangen til året. Rentebærende gjeldsgrad var 51,2 prosent, mot 54,1 prosent for 2003.

Ratingselskapene har gitt Statkraft AS en formell selskapsrating som er identisk med tidligere rating for Statkraft SFs ikke-statsgaranterte gjeld. Den langsiktige ratingen fra Standard & Poor's er BBB+ og fra Moody's Baa2. Statkraft har som langsiktig mål å oppnå kredittrating på «A»-nivå.

Fortsatt drift. I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Allokering av resultat før skatt

Resultatdisponering

I statsbudsjettet for 2005 er utbyttet fra Statkraft til staten for 2004 satt til 3,4 milliarder kroner. Dette tilsvarer 76 prosent av årsresultatet etter skatt og minoritetsinteresser.

Det fastsatte utbyttet er også dette året svært høyt. Styret er bekymret over den uforutsigbare utbyttepolitikken og det høye utbyttensnivået. Dette bidrar til å skape usikkerhet omkring rammebetingelsene for konsernets planlegging og styring.

Statkraft SF bidrar med 1761 millioner kroner til konsernresultatet. Styret foreslår på denne bakgrunn følgende disponering av årsoverskuddet for 2004:

Beløp i mill. kroner	Statkraft SF
Årsresultat	1 761
Disponering av årets resultat:	
Utbytte på foretakskapitalen	3 402
Overføres fra annen egenkapital	-1 641

Kraftforbruk og -produksjon i Norden (TWh)

	2004	2003	2002	Endring 2003–2004
Forbruk i Norden	385,4	377,1	385,0	2,2 %
Produksjon i Norden	374,6	361,4	380,7	3,7 %
Import til Norden	10,8	15,7	4,3	-
Forbruk i Norge	119,4	113,1	118,2	5,6 %
Produksjon i Norge	108,7	106,5	129,0	2,1 %
Import til Norge	10,7	6,6	-10,8	-

Markedsforhold

Det nordiske kraftmarkedet

Kraftmarkedet var langt mer normalt i 2004 enn i 2003, og spotprisen i det nordiske markedet var relativt stabil. På grunn av mildere vær var kraftprisen den første delen av året lavere enn i 2003. I begynnelsen av 2003 var prisene dessuten uvanlig høye i forhold til det normale for årstiden. De termiske brennstoffprisene steg i løpet av første halvår i 2004, og sammen med lave snømagasiner førte dette til at kraftprisen gikk opp i løpet av sommer-sesongen. Været i årets fire siste måneder var svært vått og mildt, og ga synkende priser utover høsten. Gjennomsnittsprisen for 2004 ble 24,2 øre/kWh, mot 29,1 øre/kWh i 2003 og 20,1 øre/kWh i 2002.

Det totale kraftforbruket i Norden var 8,3 TWh høyere i 2004 enn året før, en økning på 2,2 prosent. Det totale forbruket i Norge økte med 5,6 prosent. Det alminnelige forbruket i Norge var 81,1 TWh, en økning på 2,4 prosent. Det alminnelige forbruket i Norge falt vinteren 2002–2003, da prisene var høye. Reduksjonen viste seg å være midlertidig, og forbruket er nå tilbake på tidligere nivå.

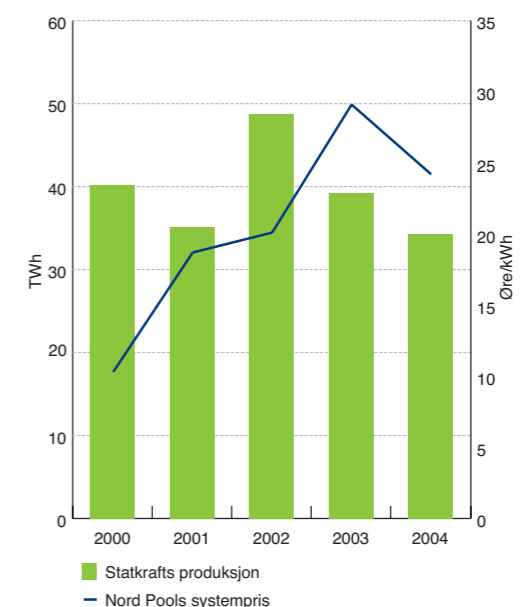
Den nordiske kraftproduksjonen var 13,2 TWh høyere i 2004 enn i 2003, en økning på 3,7 prosent. Det ble importert 10,8 TWh til det nordiske markedet og 10,7 TWh til Norge i 2004.

Tilsiget i det nordiske markedet var tilnærmet normalt, året sett under ett. I første halvår var tilsiget 13 TWh lavere enn normalt, mens det var tilsvarende høyere i andre halvår. Temperaturene i 2004 var gjennomsnittlig høyere enn normalt. Den samlede magasinutfyllingen i Norden økte gjennom 2004 og var 102,5 prosent av normalt nivå ved utgangen av året.

Kraftomsetning i Statkraft

Statkraft startet året med lavere magasinutfylling enn normalt. Konsernet produserte 34,3 TWh, mot 39,2 TWh i 2003. Produksjonen i forretningsområdet Produksjon og marked var 26,2 TWh, som er 6,3 TWh lavere enn året før. Forretningsområdet Regionale selskaper bidro med en produksjon på 8,1 TWh, som var en økning på 1,4 TWh og tilnærmet normalproduksjonen. (Se omtale av nye forretningsområder avsnittet «Ny konsernstruktur» på side 23.) Årsproduksjonen for konsernet var 7,0 TWh lavere enn i et normalår.

Kraftpris og -produksjon

Tilsiget til Statkrafts felter gjennom året var tilnærmet normalt, i likhet med resten av Norden. Fyllingsgraden i magasinene ved utgangen av året var noe over det normale.

Kraftsalg til industrien i henhold til stortingsbestemte kontrakter utgjorde for forretningsområdet Produksjon og marked 17,3 TWh til en gjennomsnittspris på 11,6 øre/kWh. Videre leverte forretningsområdet 2,1 TWh konsesjonskraft til fylker og kommuner til 7,8 øre/kWh i gjennomsnitt. Samlet kraftsalg til stortingsbestemte priser utgjorde dermed 74 prosent av områdets totale kraftproduksjon. Totalt for konsernet var andelen 60 prosent. I tillegg leies enkelte tidligere hjemfalte kraftverk ut på stortingsbestemte vilkår.

Statkrafts datterselskaper i Tyskland og Nederland er aktive i kraftmarkedene i Europa. Hoveddelen av virksomheten er knyttet til leveranser av grønn kraft, leveranser over landegrensene, herunder via Baltic Cable mellom Sverige og Tyskland, portefølje-forvaltning og strukturerte avtaler for enkeltkunder.

Statkraft, Statnett og nederlandske NEA ble i januar 2004 enige om å heve avtalen om en likestrømskabel mellom Norge og Nederland, det såkalte NorNed-prosjektet. Det ble her lagt til rette for at nettselskapene Statnett i Norge og TenneT i Nederland skulle kunne realisere kabelprosjektet, og avtale om dette ble senere inngått.

Produksjonsforhold

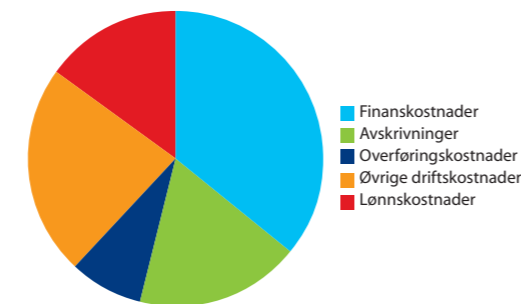
Drift og vedlikehold

En av driftsorganisasjonens viktigste oppgaver er å sørge for at elektrisitet produseres og leveres på overføringsnett med riktig volum til riktig tid. Dette oppnås gjennom å levere tilstrekkelig tilgjengelighet i produksjonsapparatet slik at det ikke legges beskrankninger på energidisponeringen eller oppstår uønsket stans i produksjonen. Tilgjengeligheten i forretningsområdet Produksjon og marked var tilfredsstillende med 90 prosent i 2004, mot 89,7 prosent i 2003. Den nyttejusterte tilgjengeligheten utgjorde 98,5 prosent, som er på nivå med 2003. Tallene er et uttrykk for at gjennomføringen av vedlikeholds- og

rehabiliteringsoppgavene samt utfall i produksjonen ikke la begrensninger av betydning for ageringen i kraftmarkedet i 2004. Sett i lys av to store uforutsette hendelser og et historisk meget høyt volum på det tyngre vedlikeholdet, er dette et meget tilfredsstillende resultat.

Driftsorganisasjonen har i 2004 lagt et ytterligere grunnlag for videre effektivisering av virksomheten ved gjennomføringen av tilstandsbaserte analyser ved alle kraftverk som Produksjon og marked har driftsansvaret for. Resultatet er en ny vedlikeholdsplan for kraftverkene. Den løpende vedlikeholdssatsen er redusert, noe som gir lavere bemanning og reduserte kostnader over tid. Tiltaket er nødvendig for å kunne gjennomføre en vedtatt plan om fremtidig kompetanse- og bemanningssammensetning i driftsorganisasjonen. I desember 2004 ble det vedtatt seniorpolitiske virkemidler for å gi bemanningssmessig fleksibilitet. Avtaler med den enkelte arbeidstaker skal inngås i 2005.

Kostnadsstruktur

Opprusting av eksisterende vannkraftverk

Driftsorganisasjonen har ansvaret for mindre opprustings- og utvidelsesprosjekter, og det er utarbeidet en plan som omfatter et potensial på 700 GWh ny kapasitet. I tillegg kommer rehabiliteringsprosjekter i eksisterende kraftverk, hovedsakelig oppgradering

av løpehjul med et potensial i økt produksjon. Utskifting av løpehjul har gitt en gevinst på 125 GWh i 2003–2004.

Ny produksjonskapasitet

Eierskap i nordisk vannkraftproduksjon

Statkraft og E.ON, som er de største aksjonærene i svenske Sydkraft AB, har inngått en prinsippavtale som gir Statkraft rett til å kjøpe vannkraftverk tilsvarende en årlig middelproduksjon på 1,6 TWh fra Sydkrafts datterselskap Graninge. Statkraft får i tillegg retten til å benytte navnet «Graninge». De første fem årene er denne retten begrenset til kraftproduksjon. Transaksjonsprisen er på rundt NOK 4 milliarder. Videre forhandlinger mellom Sydkraft og Statkraft ventes å være sluttført i løpet av første halvår 2005. Den endelige avtalen mellom Statkraft og Sydkraft må godkjennes av myndighetene.

Ny vannkraft i Norge

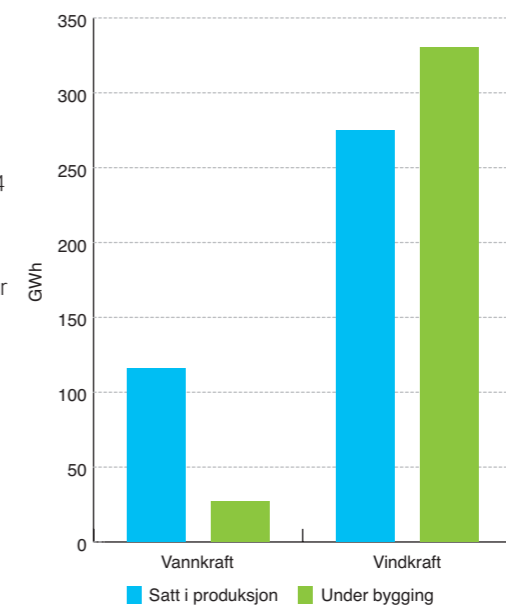
Nye Bjølvo kraftverk i Hardanger, som ble satt i prøvedrift ved utgangen av 2003, er sluttført i 2004. Kraftverket ble offisielt åpnet i mai og produserer 391 GWh årlig. Av dette er 69 GWh ny vannkraft.

Det største vannkraftprosjektet under bygging i 2004 var Øvre og Nedre Bersåvatn kraftverk, to mindre kraftverk i Tyssedal. Kraftverkene utnytter fallet mellom tre eksisterende reguleringsmagasiner og har små miljømessige konsekvenser. Kraftverkene sto ferdige ved årsskiftet, og produksjonskapasiteten er på 43 GWh. Statkraft vurderer også muligheten for utbygging av om lag 1,5 TWh ny vannkraft i Helgeland-området.

Sammen med Skagerak Energi, Trondheim Energiverk (TEV), Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) og Agder Energi eier Statkraft selskapet Småkraft AS. Selskapet har som formål å

investere i og bygge ut små vannkraftverk sammen med lokale grunneiere samt å forvalte kraftproduksjonen fra eksisterende mindre kraftverk. Målet er å realisere 2,5 TWh i ny produksjonskapasitet innen 2015. Det ble i 2004 inngått avtaler som gir rett til bygging av små kraftverk med en forventet samlet produksjon på 0,9 TWh fordelt på 58 kraftverk. Småkraft idriftsatte sitt første kraftverk i oktober 2004.

Ny kapasitet i Norge siden 2002

Nye vindparker

I oktober ble Norges største vindpark åpnet på Hitra. Vindparken har 24 vindmøller med en kapasitet på 55 MW, tilsvarende en årlig produksjon på 150 GWh. Utbyggingen tok 15 måneder og totalt er det investert 450 millioner kroner. I 2005 utvides Smøla vindpark med byggetrinn 2. Da vil Statkraft ha en samlet produksjonskapasitet på 600 GWh vindkraft i Norge med en investeringskostnad på 1,7 milliarder kroner. Av dette er 172 millioner kroner gitt i investeringsstøtte fra Enova.

Statkraft inngikk i 2002 et samarbeid med det nederlandske kraftselskapet Nuon som sikrer prosjektene lønnsomhet gjennom langsiktige avtaler om salg av grønne sertifikater. Nuon har mulighet til å gå inn som minoritetseier i prosjektselskapene.

Statkraft fikk i 2004 tilsagn om investeringsstøtte fra Enova på inntil 216 millioner kroner til bygging av vindkraftanlegg i Lebesby og Vadsø kommuner i Finnmark.

I 2004 engasjerte Statkraft seg i vindkraftaktiviteter i Storbritannia, og er medeier i flere landbaserte prosjekter som det er søkt om konsesjon for, eller der konsesjonsøknad forberedes.

Fjernvarme

TEV skal bygge et nytt avfallsforbrenningsanlegg med en kapasitet på 37,5 MW. Dette tilsvarer en årsproduksjon på 160 GWh. Anlegget skal levere varmeenergi til eksisterende fjernvarmeforsyning i Trondheim og forventes å komme i drift høsten 2006. Totalt har prosjektet en kostnadsramme på 710 millioner kroner, inkludert nye rørledninger.

Gasskraft

Statkraft og Hydro overtok i september Statoils aksjer i Naturkraft AS. Statkraft og Hydro eier dermed 50 prosent hver i selskapet. Naturkraft fikk i 1997 konsesjon for bygging og drift av to gasskraftverk. Eiernes intensjon er å bygge gasskraftverk på Kårstø, men Naturkraft vil ikke bruke konsesjonen som er gitt for Kollsnes, og konsesjonen er levert tilbake til myndighetene. Anlegget på Kårstø skal baseres på best tilgjengelig teknologi med hensyn til miljø, sikkerhet og effektivitet. Gasskraftverket planlegges med en årlig produksjonskapasitet på 3 TWh. Investeringsbehovet er anslått til i overkant av 2 milliarder kroner, og endelig investeringsbeslutning planlegges avklart innen sommeren 2005. Gasskraftverket vil eventuelt komme i drift høsten 2007.

Forskning og utvikling (FoU)

Gjennom vannkraften er Statkraft allerede blant de fremste innen miljøvennlig energi i Europa. For å beholde eller bedre denne posisjonen må konsernet ligge i front både teknologisk og kunnskapsmessig.

Statkraft vil utnytte tilgjengelige naturressurser på en mest mulig effektiv og miljøvennlig måte. FoU bidrar også til forbedringer i det eksisterende produksjonsapparatet i form av effektivisering og miljømessige tilpasninger i vassdragene. Samtidig må det utvikles nye forretningsmuligheter. Å bringe nye løsninger og energiteknologier frem til kommersiell bruk bidrar til å videreutvikle posisjonen som ledende innen miljøvennlig energi. Statkraft har betydelige forskningsengasjementer i utviklingen av tidevannsteknologi, saltkraft og bruk av hydrogen som energibærer.

Prosjekter utenfor Europa

Statkrafts aktiviteter utenfor Europa ivretas gjennom Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power). Selskapet er eid med 50 prosent hver av Statkraft og Norfund som er et norsk statlig investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland. SN Powers forretningsidé er å utvikle og kjøpe lønnsomme vannkraftanlegg i utvalgte land. Selskapets viktigste aktiviteter er for tiden konsentrert om enkelte utvalgte regioner i Asia og Sør-Amerika. SN Power behandles som et tilknyttet selskap i Statkraft, og selskapet prosjektfinansierer sine engasjementer.

Organisering av konsernet

Ny selskapsform

1. oktober 2004 ble Statkraft omorganisert til aksjeselskap, i tråd med Stortingets beslutning i juni samt Lov om omorganisering av Statkraft som trådte i kraft 10. september. Med visse unntak overdro Statkraft SF samtlige eiendeler, konsesjoner og andre rettigheter, forpliktelser og avtaler til underliggende aksjeselskaper. Datterselskapet Statkraft AS er morselskap for det nye operative konsernet. Det alt vesentlige av driftsmidlene i konsernet Statkraft AS er imidlertid juridisk plassert i dette selskapets underliggende datterselskap, Statkraft Energi AS.

Staten, ved Nærings- og handelsdepartementet, er fremdeles eieeier i Statkraft SF. Ved omorganiseringen ble 96,4 prosent av verdiene i Statkraft SF overført til Statkraft Energi AS. Eiendeler som er holdt tilbake i Statkraft SF, består av kraftverk som er

hjemfalt og utleid, eller som vil tilfalle Statkraft SF. Videre er utenlandsengasjementer som av formelle årsaker foreløpig ikke kan overføres, holdt tilbake.

I løpet av våren 2005 vil Statkraft Energi AS overføre aksjene i flere av selskapene i konsernet til Statkraft AS. Dermed vil eiendelene i Statkraft Energi AS i hovedsak bestå av fallretter, vannkraftverk og tilhørende eiendeler. Virksomheten i Statkraft Energi AS vil utgjøre storparten av de aktiviteter som organiseres under forretningsområdet Produksjon og marked.

Revidert strategisk plattform

Som en del av arbeidet med ny organisering har Statkraft foretatt en gjennomgang og revisjon av strategien for konsernet. Denne prosessen bekrefter en videreføring av gjeldende strategi.

Statkraft forvalter store verdier for eieren, og den overordnede strategien innebærer videreutvikling av og økt verdiskaping fra den eksisterende virksomheten. Dette gjelder både produksjons- og handelsaktiviteter, herunder realisering av effektiviserings- og samarbeidsgevinster mellom konsernselskaper og tilknyttede selskaper. Med utgangspunkt i kjernevirksomheten vil Statkraft søke å vokse langs tre hovedlinjer:

- oppkjøp og utbygging av regulerbar og miljøvennlig produksjonskapasitet og infrastruktur
- utvikling av vindkraft og annen ny fornybar produksjonskapasitet
- utvikling av norske eierposisjoner

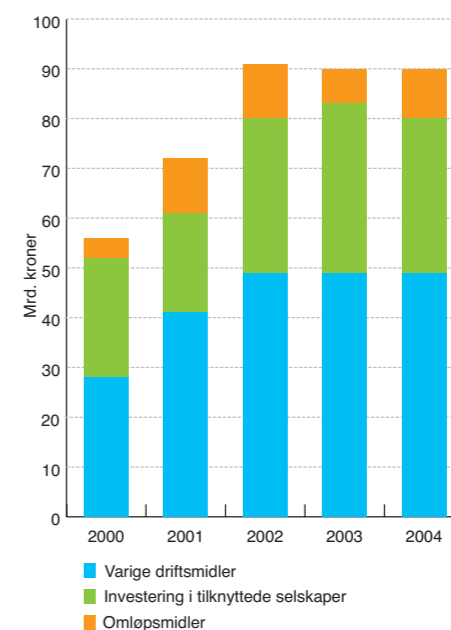
Konkurransemyndighetene har lagt begrensninger på Statkrafts vekstmuligheter i Norge. Som følge av dette vil fremtidige investeringer i hovedsak være knyttet til økt eierskap i regionale energiselskaper der Statkraft allerede har en eierandel, kjøp av aktiva utenfor Norge og utbygging av miljøvennlig kraft både i Norge og andre europeiske land.

Ny konsernstruktur

Fra 1. januar 2005 er virksomheten organisert i tre forretningsområder og tre stabs- og støttefunksjoner. Hver enhet ledes av en konserndirektør som rapporterer til konsernsjefen. Konsernledelsen består av konsernsjefen og konserndirektørene.

De operative forretningsområdene er Produksjon og marked, Ny energi og Regionale selskaper. Strukturendringen legger grunnlaget for gjennomføringen av konsernets strategiske prioriteringer. Gjennom videreutvikling av eksisterende kompetanse og konkurransefortrinn vil endringene bidra til høyere verdiskaping.

Utvikling i eiendeler

Kapitalfrigjøring

Salg av eiendeler

Statkrafts eierandel på 20 prosent i E-CO Vannkraft AS ble i desember solgt til E-CO Energi AS som hadde forkjøpsrett til Statkrafts aksjer. Salgssummen for aksjene var 2,55 milliarder kroner og ga Statkraft en regnskapsmessig gevinst på 296 millioner kroner.

Statkraft solgte sin eierandel på 50 prosent i KØN til Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk i desember. Salgssummen var 1265 millioner kroner og ga en regnskapsmessig gevinst på 1010 millioner kroner før skatt.

I andre kvartal solgte Statkraft sin aksjepost på 5 prosent i Kvænangen Kraftverk AS til Nord-Troms Kraftlag AS for 36 millioner kroner, som tilnærmet tilsvarende regnskapsmessig gevinst.

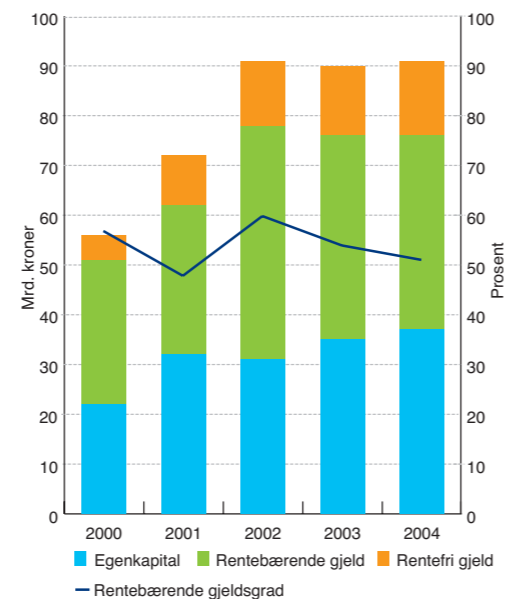
Statkraft utøvde en opsjon om å selge sin eierandel på 49 prosent i tidligere HEAS til Eidsiva energi Holding AS i fjerde kvartal. Salgssummen er 2,2 milliarder kroner og gir Statkraft en gevinst på 259 millioner kroner. Salget gjennomføres med regnskapsmessig virkning i 2005.

Statkraft har inngått en avtale med et finsk konsortium (Etelä-Pohjanmaan Voima Oy og Kymppivoima Tuotanto Oy) om utleie av rettighetene til 65 prosent av kraftproduksjonen ved Rana kraftverk for en periode på 15 år. For rettighetene får Statkraft 2,2 milliarder kroner som regnskapsmessig vil bli periodisert som kraftsalgsinntekt over 15 år, samt en årlig driftskompensasjon på 65 millioner kroner. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2005.

Salgsgevinster og frigjøring av kapital

Totalt frigjøres en kapital på 8,7 milliarder kroner gjennom salg av aksjer og anleggsmidler for 6 milliarder kroner, salg av rettigheter for 2,2 milliarder kroner samt frigjøring av 0,5 milliarder kroner gjennom innløsning av lån. Det er i 2004 foretatt oppgjør som beløper seg til 4,3 milliarder kroner, mens resten av kontantstrømmen på 4,4 milliarder kroner kommer i løpet av første halvår i 2005. Salgene gir en regnskapsmessig gevinst på 1,6 milliarder kroner før og etter skatt. Av dette er 1,3 milliarder kroner ført regnskapsmessig i 2004.

Utvikling i egenkapital og gjeld

Forholdet til konkurransemyndighetene

Gjennom salget av aksjene i E-CO og HEAS oppfyller Statkraft konkurransemyndighetenes direkte pålegg om avhending. Videre er overføringskapasiteten til Sør-Norge økt tilstrekkelig til at det ikke blir nødvendig å avhende ytterligere produksjonskapasitet her (prisområde NO1). Myndighetenes krav for dette prisområdet er dermed oppfylt. Rana, KØN og Kvænangen ligger i prisområde NO2 (Midt- og Nord-Norge). Statkraft er i dialog med konkurransemyndighetene i forbindelse med disse avtalene og de påleggene selskapet har fått om avhending i NO2.

Virksomhetsstyring

Forretningsprinsipper

Styret vedtok i 2004 overordnede forretningsprinsipper for Statkraft AS. Forretningsprinsippene skal tydeliggjøre og forene selskapets kommersielle rolle og samfunnsansvar. Sammen med føringene som ligger i visjonen, forretningsideen, verdigrunnlaget og andre styrende dokumenter, skal forretningsprinsippene fungere som rettesnor for overordnede beslutninger. Forretningsprinsippene er i sin natur overordnede og danner utgangspunktet for mer spesifikke retningslinjer.

Forretningsprinsippene reflekterer at Statkraft ser de finansielle, miljømessige og sosiale aspektene av virksomheten i sammenheng. Prinsippene tydeliggjør også at Statkraft, som en ledende aktør i energimarkedet, har et ansvar ut over det å følge lover, regler og kontraktsmessige forpliktelser. Forretningsprinsippene vektlegger det verdiskapende, det miljøvennlige, det samfunnsansvarlige og det kompetansedrevne konsernet.

Eierstyring og selskapsledelse

Styret vedtok i 2004 prinsipper for eierstyring og selskapsledelse som skal gjelde for Statkraft-konsernet. Prinsippene bygger så langt det er mulig på Norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse, jf. børs sirkulære nr. 8/2004, men med nødvendige tilpasninger til Statkrafts organisasjonsform og eierskap. Styret legger stor vekt på å følge opp regjeringens fokus på eierstyring og selskapsledelse ved forvaltningen av statens eierskap.

Formålet med prinsippene er å klargjøre rolledelingen mellom eiere, styre og daglig ledelse. Statkraft vil tydeliggjøre grunnlaget for virksomheten og regulere ansvar og myndighet i selskapets styrende organer samt mellom de styrende organene og den daglige ledelsen. Det legges også stor vekt på virksomhetsstyring, risikostyring og kontrollorganer.

Etiske retningslinjer for medarbeidere i Statkraft

De etiske retningslinjene for medarbeidere i Statkraft er oppdatert i overensstemmelse med de nye forretningsprinsippene og prinsippene for eierstyring og selskapsledelse. Retningslinjene tydeliggjør de holdningene og handlingene som Statkraft forventer av hver enkelt medarbeider når det gjelder verdiskaping, lojalitet, uavhengighet, forretningsskikk og respekt for individet. Statkraft har to interne funksjoner, Compliance Officer og internrevisjonen, der de ansatte trygt skal kunne rådføre seg vedrørende etiske dilemmaer.

Styringsmodell og risikohåndtering

Statkraft har en verdidrevet styringsmodell som dekker sammenhengene mellom strategi, operasjonell styring og oppfølging. Styringsmodellen baserer seg på bruk av målekort, prognoser, trendanalyser, full-

makter og måltall for kostnader. Statkraft har etablert egne systemer og rutiner for risikostyring som håndterer markedsrisiko, finansiell risiko, operasjonell risiko og annen risiko. Konsernets risikohåndtering er omtalt i note 27 til regnskapet.

Arbeidsmiljø

Kompetanse

Ved utgangen av 2004 var det 1877 årsverk i konsernet. Antallet er redusert fra 1968 årsverk ved inngangen til 2004, hovedsakelig på grunn av gjennomføringen av effektivitetsprogrammer i både Skagerak Energi og TEV. Statkraft forventer en stabilisering av antall ansatte i 2005. Gjennomsnittsalderen i Statkraft er 45 år, mens gjennomsnittlig ansiennitet er 15 år. Konsernet har en lav turnover på 1,9 prosent.

Statkraft har en unik kompetanse innen utvikling og produksjon av miljøvennlig kraft, innen handel med energi og tilhørende produkter og innen å møte kundens behov for energi og tilhørende tjenester. I utviklingen av denne kompetansen legges det vekt på forretningsforståelse, fagkunnskap, systemer, verktøy og språk, samarbeid og kommunikasjon samt lederkompetanse. Statkraft gjennomfører en årlig organisasjons- og ledelseevaluering som omfatter individuelle og organisatoriske forhold, ledelse, strategisk retning og deltagelse i målprosesser på enhets- og individnivå. Det gjennomsnittlige resultatet ble forbedret fra 2003 til 2004, og resultatet fra målingen i 2004 blir vurdert som meget godt.

Statkraft skal være en attraktiv arbeidsplass for nyutdannede og lå i 2004 på en samlet 29.-plass blant økonomi- og ingeniørkandidatene. Målet er å ligge stabilt blant de 25 mest foretrukne selskapene fra og med 2005.

Statkraft har tre ulike lederutviklingsprogrammer med vekt på lederrolle og lederadferd, prosesser for styring og resultatoppfølging samt utforming og implementering av strategier. I tillegg legges det stor vekt på prosjektlederopplæring.

Likestilling

Statkraft har som mål å oppnå en jevnere fordeling mellom kjønnene og få flere kvinner i ledende stillinger. Kompetansesammensetningen bør ha en god balanse mellom erfaring og personlige egenskaper og formell kompetanse. Kjønnfordelingen er således ett av flere suksesskriterier. Likestillingsfokuset er nedfelt i selskapets personalpolitikk, hvor det heter at «vi aktivt vil arbeide for flere kvinner i ledende stillinger», og er spesielt fremtredende innenfor rekruttering og karriereutvikling.

Andel kvinner totalt	22 %
Andel kvinner i ledende stillinger	15 %
Andel kvinner i lederkandidatprogram	33 %

De siste årene har det vært en svak økning i antallet kvinnelige ansatte. Ettersom selskapet har lav turnover, vil det ta noe tid å oppnå en mer balansert kjønnsfordeling.

I styret er fire av ni medlemmer kvinner (44 prosent). I konsernledelsen er to av syv medlemmer kvinner (29 prosent). Statkraft ønsker også høyere kvinne-representasjon i styrene i datterselskapene og i selskaper der Statkraft har større eierinteresser. Det er utarbeidet planer for en mer balansert kjønnsfordeling, og styret følger opp planene fortløpende.

Statkraft har som mål å oppnå lik lønn for likt arbeid og lik prestasjon på alle stillingsnivåer ved hjelp av lønssystemer som gjenspeiler kompetanse, kompleksitet og resultatopptjening. Det legges også vekt på fleksible arbeidstidsordninger som ivaretar både bedriftens og medarbeidernes behov.

Helse, miljø og sikkerhet

Statkrafts HMS-visjon er at det ikke skal forekomme fraværsskader i forbindelse med virksomheten. Målet er ennå ikke nådd, men selskapet har satt i gang et langsiktig forbedringsprogram som skal sikre lokalt engasjement og ledelsesmessig oppfølging av helse, miljø og sikkerhet.

	2004	2003
H1 (skader med fravær per million arbeidstimer)	7,2	7,0
H2 (skader med og uten fravær per million arbeidstimer)	14,1	18,0
F (skadefraværsdager per million arbeidstimer)	62	132

Tallene viser at både det totale antallet skader og skadenes alvorlighetsgrad ble redusert i 2004. Det oppsto ingen alvorlige skader i 2004, men det var likevel 24 skader med fravær.

Analysen av rapporterte skader, nestenulykker og farlige forhold viser at den største HMS-utfordringen ligger i den enkelte medarbeiderens holdninger og adferd. Nesten samtlige rapporterte hendelser oppstår i forbindelse med daglige gjøremål, mens det sjelden blir registrert hendelser i forbindelse med store og kompliserte oppgaver. For å redusere antallet uønskede hendelser har Statkraft i 2004 gjennomført en omfattende holdningskampanje med vekt på den enkeltes ansvar og bruk av personlig verneutstyr.

Det er satt økt fokus på oppfølging av leverandører. Bedre rapporteringsrutiner har ført til en økning i antall registrerte skader. Statkraft har skjerpet HMS-kravene i forespørsler og kontrakter. Alle underleverandører som skal arbeide i Statkrafts anlegg og utbyggingsprosjekter, må gjennomføre et nettbasert sikkerhetskurs.

Sykefraværet i konsernet har vært forholdsvis konstant de siste årene. I 2004 var sykefraværet 4,2 prosent mot 4,1 prosent i 2003. Å holde et lavt sykefravær er høyt prioritert i alle deler av konsernet, og oppfølging og igangsatte tiltak vil fortsette i 2005 med et målsatt maksimalt sykefravær på 4,0 prosent. Alle konsernselskapene har inngått avtale om et mer inkluderende arbeidsliv, og flere tiltak er satt i verk for å oppfylle intensjonen med avtalen.

Ytre miljø

Vann- og vindkraft er rene og fornybare energikilder som utgjør miljøvennlige alternativer til annen kraftproduksjon. All utbygging og drift av kraftanlegg påvirker imidlertid naturen, og Statkraft legger stor vekt på å

begrense miljøpåvirkningene av virksomheten. Miljøhensynet er derfor integrert i styringssystemene og inngår som en naturlig del av den daglige driften. I 2004 ble det lagt ekstra stor vekt på systematisk miljøoppfølging i alle typer prosjekter samt tett dialog med og oppfølging av våre leverandører.

Statkraft legger også vekt på å redusere forbruk, utslipp og avfall fra virksomheten. I 2004 er det blant annet arbeidet med å forbedre rutinene for håndtering av farlige stoffer. Totalt ble det generert 66 tonn farlig avfall og 550 tonn annet avfall i 2004.

I 2001 ble Statkrafts systemer for miljøstyring sertifisert etter ISO 14001:1996. Revisjoner etter ISO 14001 er i 2004 samordnet med NVEs tilsyn. Alle avvik som ble avdekket ved revisjonene, er lukket innenfor angitte tidsfrister.

Statkrafts mål er at miljøbrudd ikke skal forekomme. Det var ingen alvorlige miljøbrudd eller miljøhendelser i Statkraft i 2004, men det ble registrert 23 mindre alvorlige miljøbrudd og to mindre alvorlige miljøhendelser. De fleste av de mindre alvorlige miljøbruddene var kortvarige brudd på krav til minstevannføring. Alle miljøbrudd og -hendelser blir fulgt opp i enhetenes avvikssystemer med hensyn til årsakssammenheng og nødvendige tiltak.

Fremtidsutsikter

I 2005 vil arbeidet med å videreutvikle Statkraft-konsernet fortsette i tråd med de strategiske målene og visjonen om å være ledende i Europa innen miljøvennlig energi. Statkraft vil legge vekt på økt verdiskaping fra kjernevirksomheten innen produksjon og markedsoperasjoner ved å videreutvikle eksisterende kompetanse og konkurransefortrinn. Statkraft vil bidra til effektivisering og realisering av samarbeidsgevinster i konsernselskaper og tilknyttede selskaper. Andre prioriterte områder er oppkjøp, utvikling og utbygging av miljøvennlig produksjonskapasitet og videreutvikling av norske eierposisjoner.

I forbindelse med overdragelsen av fast eiendom fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS vil det påløpe dokumentavgift. Avgiften vil bli kostnadsført i Statkraft Energi AS i takt med hjemmeloverføring, og mesteparten av avgiften antas å påløpe i 2005. Det knytter seg usikkerhet til størrelsen på avgiftsgrunnlaget. Beregninger viser at resterende avgift kan komme opp mot 1,8 milliarder kroner.

Statkraft gikk inn i 2005 med en beholdning i vannmagasinene som var noe høyere enn normalt. Aktuelle terminpriser på kraft indikerer et lavere prisnivå i 2005 enn i 2004, men konsernets vannsituasjon gir grunnlag for økt produksjon. I sum gir dette grunnlag for inntekter i 2005 om lag på nivå med 2004. Det ventes ikke betydelige endringer i konsernets kostnader knyttet til den løpende driften. Med gjeldende prisforventninger og normale tilsigs- og markedsforhold ventes på denne bakgrunn resultatet av selskapet ordinære virksomhet å bli på nivå med 2004.

Styret i Statkraft SF
Oslo, 18. mars 2005

Arvid Grundekjøn
styreleder

Marit Büch-Holm
nestleder

Erik Nygaard

Halvor Stenstadvold

Rebecca Selvik*

Aud Mork

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Thorbjørn Holøs

Bård Mikkelsen
konsernsjef

*Rebecca Selvik har ikke hatt anledning til å delta i arbeidet med årsberetningen og årsregnskapet på grunn av sykdom.

2005:

Energi på børs

Europeisk energisektor er i rask endring, og det er markedet som organiserer handelen med elektrisitet. Vår vannkraftbaserte produksjon er det fremste konkurransefortrinnet i et marked som i økende grad etterspør alternativer til sterkt forurensende fossil kraftproduksjon.

1961:

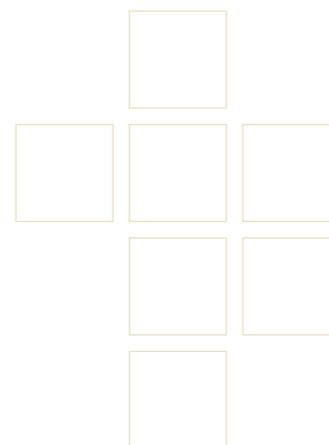
Bygger velferdsstaten

Tokke-utbyggingen i Telemark gjorde slutt på kraftmangelen på Østlandet. Under åpningen av Tokke kraftverk satt på første rad statsminister Einar Gerhardsen med sin kone Werna, industriminister Kjell Holler, kraftverksdirektør Sigurd Aalefjær, anleggsleder Kåre Ødegård og NVEs generaldirektør Halvard Roald.

Det europeiske kraftmarkedet

Statkraft har lang erfaring med krafthandel både i Norden og på kontinentet. Kraftprisen i Norden påvirkes av forbruk og produksjon på kontinentet og omvendt. EUs elektrisitetsdirektiv innebærer at alle EU-landene innen 2007 skal ta viktige skritt i retning av et felles, åpent elektrisitetsmarked.

Det europeiske kraftmarkedet blir gradvis mer integrert, men preges fortsatt av nasjonale og delvis regionale markeder. Integreringsprosessen møter hindringer i form av forskjellige reguleringsregimer og flaskehals i overføringsnett mellom landene. EU arbeider for å etablere velfungerende regionale markeder som et viktig skritt på veien til et mer samstemt europeisk marked. Norden og Storbritannia ble tidlig liberalisert og utgjør to naturlige regionale markeder. Sentral-Europa, Øst-Europa, Pyrenéhalvøya og Italia er andre viktige regionale kraftmarkeder.

Statkraft forventer at utviklingen mot et ytterligere liberalisert og integrert europeisk kraftmarked vil fortsette. Fremveksten av felles energimarkeder vil både kunne øke forsyningssikkerheten for hvert enkelt land og bidra til mer markedsmessig robuste miljøvirkemidler. Miljøforbedringer og større behov for fornybar energi er viktige faktorer i den europeiske energipolitikken. Den forventede forbruksøkningen i Europa vil i stor grad måtte dekkes av gasskraft og

Kraftforbindelser internt i Norden og mot kontinentet

- Sum av eksisterende ledninger
- Sum av eksisterende sjøkabler
- Planlagte sjøkabler

Kilde: Statnett

ny fornybar kraftproduksjon. Utbyggingsomfanget vil avhenge både av utbyggingskostnader og incentivordninger.

Produksjon og forbruk

I 2003 utgjorde den samlede kraftproduksjonen i den delen av det europeiske markedet som Statkraft opererer i¹ 2200 TWh². Samme år var produksjonen i Norden 362 TWh og i 2004 var den 375 TWh.

Forbruksveksten i Norden og på kontinentet fra Alpene og nordover forventes å være rundt 1 prosent årlig. Det årlige totalkonsumet vil da ha økt med rundt 300 TWh i 2015. Behovet for ny kapasitet er enda større, ettersom mange av dagens kullkraftverk blir faset ut og erstattet av mer miljøvennlig produksjon.

Det nordiske markedet har et stort innslag av vannkraftproduksjon, mens produksjonen på kontinentet i hovedsak er basert på kull- og gassfyrte varmekraft-

verk og kjernekraftverk. I den delen av Europa hvor Statkraft opererer¹ (Norden ikke inkludert) er bare ni prosent av produksjonen vannkraft sammenlignet med om lag 50 prosent i Norden². I Norge utgjør vannkraft nesten hele produksjonen.

Kraftoverføring mellom landene i Norden og mot kontinentet

Omfattende overføringskapasitet knytter kraftsystemene i de nordiske landene sammen. Det nordiske kraftmarkedet er knyttet til kontinentet via overføringsforbindelser mellom Danmark og Tyskland, og fra Sverige til både Tyskland og Polen. Finland har betydelig overføringskapasitet til Russland.

Ved utgangen av 2004 ble tilgjengelig kapasitet i kablen mellom Sør-Sverige og Tyskland, Baltic

¹Norden samt Tyskland, Nederland, Belgia, Frankrike, Storbritannia, Sveits, Østerrike og Tsjekkia

²Kilde: Eurelectric

Cable, økt fra vel 400 til 600 MW. Statkraft er majoritetseier i denne kablen. Statnett, selskapet som driver det norske sentralnettet, og det nederlandske sentralnettselskapet TenneT har inngått avtale om å bygge en kabelforbindelse med kapasitet på 700 MW mellom Norge og Nederland. Denne sjøkabelen forventes å bli satt i drift i 2008 og vil gjøre det mulig å utnytte kraftressursene bedre mellom Norden og kontinentet. Også mellom Finland og Estland er det planlagt å bygge en ny kabel med kapasitet på 350 MW.

Faktorer som påvirker kraftprisene

Prisene påvirkes av en rekke forhold både på tilbuds- og etterspørselssiden. I det nordiske kraftmarkedet har nedbørsforhold og vintertemperatur stor betydning. I Norden kan produksjonen av vannkraft variere med vel 70 TWh mellom våtår og tørrår. Kraftprisen i Norden vil derfor variere betydelig mellom år med mye nedbør og år med lite nedbør. Videre vil etablering av ny produksjonskapasitet og utviklingen i forbruket av elektrisitet påvirke prisdannelsen i markedet. Kull og gass er viktige råvarer i store deler av den europeiske kraftproduksjonen. Prisene på disse råvarene er derfor utslagsgivende for de kontinentale kraftprisene. Kraftutveksling og tilhørende handelsvirksomhet mellom Norden og det kontinentale kraftmarkedet utjevner prisforskjellene mellom disse markedene. Derfor vil også forhold i det kontinentale markedet påvirke det nordiske markedet og omvendt.

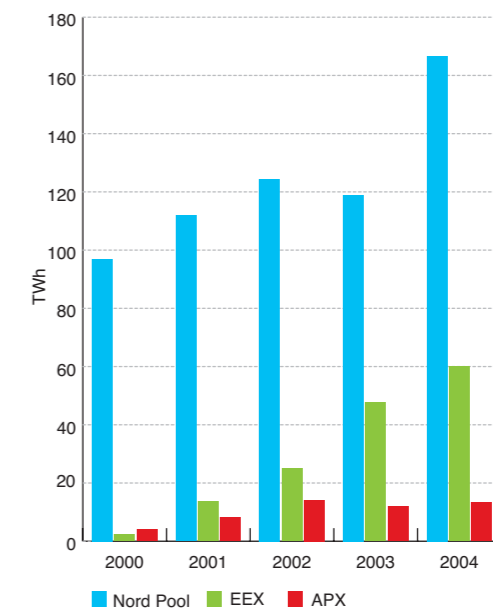
Økt likviditet på kontinentale kraftbørser

Samtidig som mye av krafthandelen på kontinentet skjer gjennom bilaterale avtaler, øker likviditeten på sentrale kontinentale kraftbørser. Prisen som settes på den tyske kraftbørsen EEX aksepteres i økende grad som referansepris, og likviditeten i det tyske spotmarkedet øker. Også den nederlandske børsen

APX opplever en likviditetsøkning. Det forventes at denne utviklingen vil fortsette.

Den nordiske kraftbørsen Nord Pool ble etablert i 1993. I 2004 ble det omsatt 167 TWh i spotmarkedet og om lag 590 TWh i det finansielle markedet. Volumet på clearingtjenester utgjorde i underkant av 1800 TWh. Omsetningen på spotmarkedet har de siste årene utgjort mellom 30 og 45 prosent av det nordiske forbruket.

Spotomsetning av kraft på utvalgte børser

Kilde: Nord Pool, EEX, APX

Statkraft handler aktivt både på Nord Pool, EEX og APX samt på andre kontinentale børser. Konsernets kontorer i Düsseldorf og Amsterdam er viktige for den kontinentale aktiviteten.

Behovet for mer miljøvennlig energi

Kyoto-avtalen, som trådte i kraft 16. februar 2005, vil bidra til at det blir lagt større vekt på klimapolitikk og reduksjon av klimagasser internasjonalt.

I et europeisk perspektiv er det viktig å erstatte sterkt forurensende fossil kraftproduksjon med mindre forurensende alternativer. Det forventes derfor økt utbygging av gasskraftverk på kontinentet. I Norge har Statkraft sammen med Hydro intensjon om å bygge landets første gasskraftverk med eventuell driftsstart i 2007.

I Europa benyttes det i dag en rekke virkemidler for å redusere utslippene av klimagasser og stimulere bygging av ny fornybar produksjonskapasitet. Hittil har de viktigste virkemidlene vært knyttet til direkte økonomisk støtte. Det er store nasjonale forskjeller i bruken av slike virkemidler. De siste årene har Storbritannia og Sverige innført grønne sertifikater for den fornybare kraften. Systemet innebærer at energiselskapene pålegges å kjøpe sertifikater tilsvarende en gitt prosentandel av elektrisiteten de selger til sine sluttbrukere. Norske myndigheter tar sikte på å etablere grønne sertifikater fra 2007, primært som en del av et felles norsk/svensk sertifikatmarked. I EU ble det innført handel med CO₂-kvoter 1. januar 2005. Nord Pool åpnet handel med CO₂-kvoter den 11. februar 2005.

RES-direktivet (EU-direktivet for fornybar energi) har satt som mål at EUs kraftforbruk fra fornybare kilder skal øke med 390 TWh fra 1997 til 2010. På lengre sikt må det tas i bruk nye teknologier og metoder for kraftproduksjon. Flere av disse metodene er ennå på forskningsstadiet. Omfanget og innfasingen av helt nye produksjonsmetoder avhenger blant annet av markedsprisen på grønne sertifikater eller andre støtteordninger som etableres.

Statkrafts produksjonskapasitet er nærmest fullstendig fornybar. Dette er unikt. Storparten av produksjonen er vannkraft. I de siste årene har konsernet også bygget og satt i drift vindparker i Norge. Det er et betydelig potensial for utbygging av vindkraft i Europa. Dette gjelder spesielt i kystnære områder og offshore. De best tilgjengelige vindressursene finnes i Norge og Storbritannia. Potensialet for utbygging av vindkraft i Norge er anslått til 10–15 TWh over 10–15 år.

Nett- og sluttbrukermarkedet

Mens det europeiske engrosmarkedet for kraft er blitt mer integrert, er nett- og sluttbrukermarkedene i all hovedsak fortsatt nasjonale. Nettvirksomheten er et naturlig monopol og er i de fleste land underlagt nasjonale regulatorer. I Norge er dette NVE. Det er ulik lovgivning og regulering knyttet til nettvirksomhet. Tyskland har delt det sentrale nettet mellom de fire største kraftselskapene. Disse eies av de største kraftprodusentene. I løpet av 2005 er det forventet at det etableres én regulator i Tyskland.

Muligheten for effektiv konkurranse i de europeiske delmarkedene påvirkes av hvor klart skillet er mellom nettvirksomhet på den ene siden, og produksjon og handel på den andre siden samt om det finnes en effektiv regulator. Fra 2007 vil EU kreve at nettvirksomhet over en viss størrelse skilles ut i egne selskaper og ikke drives integrert med kraftproduksjon. Hensikten er blant annet å hindre krysssubsidiert mellom ulike deler av virksomheten.

Statkraft driver både nett- og sluttbrukervirksomhet gjennom konsernselskapene. Konsernet er også deleier i flere andre norske selskaper som driver innen disse delene av verdikjeden. I alle selskaper hvor Statkraft har eierposisjoner er nettvirksomheten allerede organisert i egne selskaper.

Statkraft handler aktivt både på Nord Pool, EEX og APX samt på andre kontinentale børser.

Statkrafts produksjon er basert på vannkraft.

En bransje under omstrukturering

Den europeiske kraftbransjen har gjennomgått store endringer de siste ti årene. Både nasjonalt og internasjonalt har kraftselskaper slått seg sammen.

Også i Norden og i Norge har det vært stor aktivitet på dette området. Statkraft-konsernets andel av samlet nordisk kraftproduksjon er om lag 11 prosent, vel 14 prosent hvis man regner med de tilknyttede selskapene Agder Energi og BKK. I Norden står de fem største produsentene for omtrent 60 prosent av den samlede kraftproduksjonen. De gjenværende 40 prosent av den nordiske kraftproduksjonen er fordelt mellom 350 selskaper. Det høye antallet selskaper tilsier at det fortsatt må forventes restrukturering av det nordiske kraftmarkedet.

I 2004 ble det offentliggjort flere transaksjoner i det nordiske markedet. En av disse var prinsippavtalen som Statkraft inngikk om kjøp av vannkraftverk i Sverige og Finland med en årlig produksjonskapasitet på om lag 1,6 TWh. Overtagelsesprisen er rundt 4 milliarder kroner og transaksjonen ventes gjennomført i løpet av første halvår 2005. Avtalen styrker både konsernets produksjons- og handelsvirksomhet.

I mange land er kraftbransjen tradisjonelt preget av stort offentlig eierskap. Som et ledd i den pågående omstruktureringen har flere selskaper åpnet for privat eierskap. Både i Frankrike og i Danmark pågår det prosesser med sikte på delprivatisering og børsnotering av statlig eide kraft- og energiselskaper.

Nye konsesjonsregler på trappene i Norge

I Norge er vannkraftverkene regulert gjennom en hjemfallsordning. Offentlig eide kraftprodusenter disponerer fallretter og produksjonsanlegg permanent, mens privateide selskaper må levere rettigheter og anlegg tilbake til staten etter 60 år. Det pågår nå en prosess for å tilpasse dette regelverket slik at det likebehandler alle selskapene, uavhengig av eierskap. Dette kan bety at selskaper som i dag disponerer fallretter, vannkraftverk og tilhørende installasjoner, vil måtte levere disse tilbake til staten etter en gitt tidsperiode. Det er lagt frem et forslag som anbefaler hjemfall til staten etter 75 år fra innføringen av det reviderte regelverket. Forslaget åpner for at den som driver vannkraftverket, skal få beholde en tredjedel av anlegget ved hjemfall, og i utgangspunktet også ha rett til fortsatt å drive anleggene. Forslaget har fått blandet mottagelse og det er vanskelig å forutsi utfallet av saken.

2005:

Ingeniørkunst nå

Statkraft bruker store ressurser til forskning og utvikling av nye fornybare energiformer. Nylig fikk selskapet konsesjon for å etablere og drive et pilot-anlegg for tidevannskraft i Kvalsundet i Tromsø. Hensikten er å teste ny-utviklet teknologi under reelle forhold. Konseptet som skal testes, er basert på en flytende, forankret stålstruktur og produserer elektrisk kraft ved at tidevannsstrømmen driver fire store turbiner.

1959:

Ingeniørkunst før

Kjeladammen i Tokke ble bygget uten hjelp av tårnkraner, som er et velkjent syn ved dagens byggeplasser.

Betongen ble løftet opp i to heiser (tårnene midt på dammen), fraktet horisontalt og tippet ned i forskalingen. Dette var den mest brukte måten å bygge dammer på i de første tiårene etter krigen.

Strategi og utviklingsretning

Utviklingen i det europeiske markedet påvirker konsernets verdiskaping. Statkraft har som mål å anskaffe produksjonsaktiva på kontinentet, blant annet innen gasskraft. Sammen med fortsatt investering i vannkraft, vindparkutbygging og kommersiell utvikling av nye energiteknologier, støtter denne utviklingen konsernets visjon om å være ledende i Europa innen miljøvennlig energi. For nett- og sluttbrukervirksomheten er Norge fremdeles Statkrafts hovedmarked.

Statkraft har et unikt produksjonsapparat som produserer elektrisitet til lave, variable kostnader. Vannkraftverk har lang levetid og lavt vedlikeholdsbehov. Statkrafts anlegg har dessuten høy reguleringsvevne og stor magasinkapasitet, og eksisterende produksjonsanlegg er i hovedsak basert på fornybar kraft. Konsernet har betydelig kompetanse på utvikling og utbygging av vann- og vindkraft, både teknisk og miljømessig, og bred erfaring med ledelse av komplekse prosjekter.

Statkraft har et omfattende system for innsamling og bearbeiding av hydrologiske data og andre markedsdata fra det nordiske kraftmarkedet. Disse dataene utgjør et godt grunnlag for utarbeidelse av prognoser for markedspriser. Konsernet har lang erfaring fra fysisk og finansiell krafthandel i det nordiske markedet. Statkraft har vedlikeholdsplaner som er tilpasset markedets behov for kraft. Videre er det utviklet systemer som muliggjør produksjonsoptimalisering og sikrer god risikostyring. Statkraft har også utviklet spisskompetanse på sammenhenger mellom prisdannelse i det nordiske og det kontinentale kraftmarkedet.

Statkraft har vindparker på Smøla og på Hitra.

Statkraft er deleier i selskapet Småkraft AS, som har som mål å etablere små kraftverk med minimale naturinngrep.

Premisser for Statkrafts strategi

Sammen med visjonen og forretningsideen danner Statkrafts fire forretningsprinsipper fundamentet for virksomheten:

Verdiskapende – «Vilje til varig verdiskaping»

Statkraft er en kommersiell aktør og vil tilfredsstillende forventninger til avkastning, vekst og utvikling som stilles til et ledende europeisk energiselskap. Vi driver vår virksomhet i et langsiktig perspektiv og vil i all aktivitet utøve god forretningskikk.

Miljøvennlig – «Naturen i arbeid»

Statkraft bidrar til å forsyne Europa med miljøvennlig energi. Vi vil sørge for en bærekraftig utnyttelse av naturressursene og begrense miljøpåvirkningene av vår virksomhet.

Samfunnsansvarlig – «Energi for generasjoner»

Statkraft bidrar til en bærekraftig utvikling ved å tilby våre kunder fleksibel og miljøvennlig energi, produsert og transportert med høy grad av sikkerhet. Vi vil være konstruktive bidragsyttere i samfunnet der vi er tilstede.

Kompetansedrevet – «Mennesket først»

Statkraft vil fremme kompetanse i alle ledd, og vi vil verdsette og videreutvikle medarbeiderne. Vi vil tilby sunne arbeidsplasser og en bedriftskultur som både engasjerer og forplikter den enkelte medarbeider.

Det overordnede finansielle målet er å gi størst mulig verdiskaping for eier målt i avkastning på verdjustert egenkapital. Videre er det et langsiktig mål å oppnå en kredittrating på «A»-nivå.

Utvikling av virksomheten

For å skape verdier for eier, kunder og samfunn konsentreres virksomheten om å øke verdiskapingen innen produksjon og handel ved å videreutvikle eksisterende kompetanse og konkurransefortrinn. Videre er det et mål å utvikle ny lønnsom kraftproduksjon i Norge og i det øvrige Europa. Det arbeides også med å realisere synergier mellom Statkraft og de regionale selskapene samt øke lønnsomheten i de regionale selskapene.

For å lykkes med denne strategien må virksomheten kontinuerlig forbedres.

De nærmeste årene vil Statkraft derfor videreutvikle modellen med markedstilpasset drift og vedlikehold. Kraftverkene utvikles i et langsiktig perspektiv. Gode analyser, bedre utnyttelse av fleksibiliteten i anleggene og dynamisk sikringsstrategi bidrar til økt verdiskaping. Markedsoperasjonene må videreutvikles til å omfatte tilgrensende geografiske områder og nye produkter, for eksempel handel med grønne sertifikater og kvoter for klimagassutslipp.

Statkraft vil styrke aktiviteter og kompetanse knyttet til utvikling av ny produksjonskapasitet. Kompetansen knyttet til prosjektledelse, støtteordninger, fornybar energi og teknologiutvikling må også videreutvikles.

Fremtidig vekst

Statkraft ønsker å vokse langs tre hovedlinjer, alle forbundet med en lønnsom videreutvikling av dagens virksomhet. Investeringsevnen avhenger blant annet av fremtidig eierpolitikk, kraftpriser og rentenivå. Nye investeringer må ses i sammenheng med konsernets samlede aktivaportefølje.

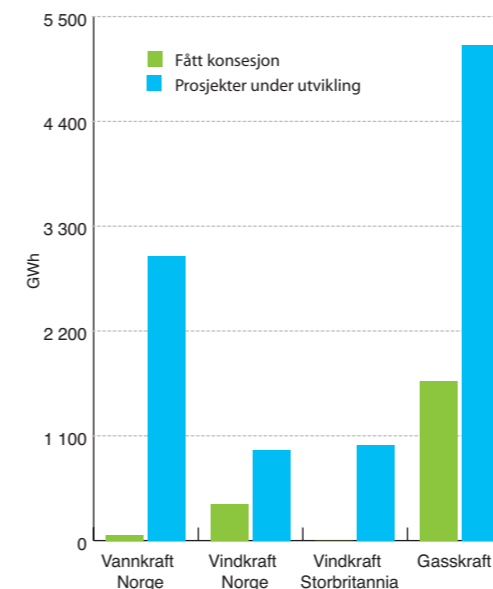
Oppkjøp og utbygging av regulerbar og miljøvennlig produksjonskapasitet samt infrastruktur

Ved å være aktiv innenfor både fysisk og finansiell handel på kontinentet, vil Statkraft realisere merverdier og redusere risiko. Tilgang til produksjonskapasitet på kontinentet vil styrke krafthandelen i regionen og posisjonere Statkraft mot et mer integrert europeisk kraftmarked. Videre vil bedre informasjon og mer kunnskap om det kontinentale markedet øke verdien av den nordiske handelsaktiviteten. Utbygging og oppkjøp av regulerbar vann- og gasskraft i Norge og i Europa fra Alpene og nordover vil prioriteres.

Utvikling av vindkraft og annen ny fornybar produksjonskapasitet

Statkraft ønsker å ta del i utviklingen av ny fornybar kapasitet for å møte en forventet vekst i kraftterspørselen. Dette gjelder også kapasitet som ikke er regulerbar, som vindkraft, mindre vannkraftverk og

Konsesjoner og utviklingsprosjekter

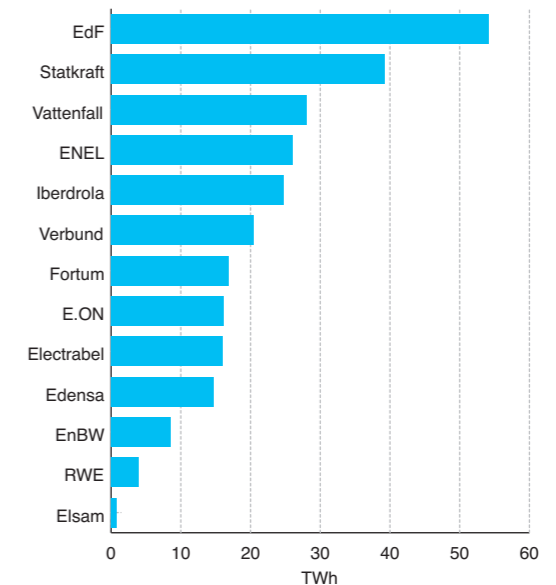

annen ny fornybar produksjonskapasitet i Norge og det øvrige Europa. Gjennom eierskapet i SN Power er Statkraft også involvert i prosjekter utenfor Europa.

Utvikling av norske eierposisjoner

Gjennom sitt eierskap i regionale selskaper er Statkraft godt posisjonert som deltaker i en videre restrukturering av det norske markedet. Statkraft støtter lønnsom regional utvikling og ønsker å bidra til ytterligere verdiskaping. Det er også ønskelig å oppnå majoritet i de regionale selskapene, forutsatt at de andre eierne vil selge.

Produksjon av fornybar kraft

Kilde: Årsrapporter 2003

2005:

Velferdseventyr

Elektrisitet er blitt en forutsetning for det moderne liv og fremveksten av blant annet kultur- og underholdningsindustrien. Tradisjonelle leker er på vikende front til fordel for elektroniske spill, TV og mobiltelefoner. I følge Statistisk sentralbyrå er det nå 582 000 private bredbånds-abonnenter i Norge.

Det er en økning på 84 prosent fra 2003.

1950:

Industrieventyr

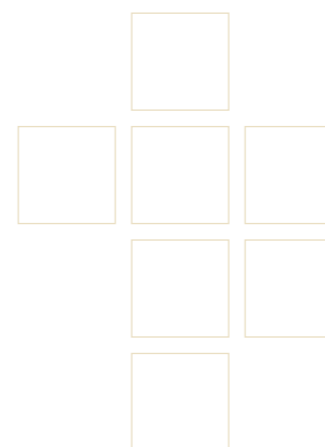
Fra tidlig på 1900-tallet og fremover foregikk det en formidabel industriutvikling i Norge.

Fossekraften var en viktig forutsetning for dette eventyret. Kraftintensiv industri vokste opp der fossekraften kunne utnyttes – som blant annet på Rjukan, Notodden, Sauda, Odda, Årdal, Høyanger, Sunndalsøra og Mo i Rana. Bildet er fra Odda Smelteverk i 1950.

Forretningsområder

Statkraft gjennomførte en endring av forretningsområdestrukturen med virkning fra 1. januar 2005. Virksomheten er nå inndelt i tre forretningsområder og tre sentrale konsernstaber. Den nye strukturen tar utgangspunkt i Statkrafts strategiske prioriteringer og vil medføre økt fokus på utviklingen innenfor hvert av tre hovedsatsingsområder. Strukturen vil bidra til å øke verdiskapingen innen produksjon og handel, utvikle ny lønnsom kraftproduksjon i Norge og det øvrige Europa og realisere effektivisering i og samarbeidsgevinster mellom konsernselskaper og tilknyttede selskaper.

Forretningsområdet Produksjon og marked

viderefører kjernevirksomheten innenfor produksjon og salg av kraft og forvalter produksjonsaktiva og handelsvirksomhet som tidligere var organisert i Statkraft SF.

Produksjon og marked forvalter 31 milliarder kroner, en tredjedel av konsernets total kapital.

Forretningsområdet står for 46 prosent av resultatet før finansposter og skatter med vel 3,4 milliarder kroner og har en tilsvarende andel av den sysselsatte kapitalen. I konsernet har forretningsområdet den høyeste avkastningen på driftsaktivitetene i forhold til kapitalen som er bundet i driften, måltallet ROACE, med 18,1 prosent i 2004.

Forretningsområdet Ny energi skal sikre videre vekst i kraftproduksjonen gjennom utvikling og utbygging av miljøvennlig produksjonskapasitet, herunder vindkraft og andre typer fornybar produksjon.

Ny energi har negative regnskapsresultater som følge av at forretningsområdet ivaretar prosjekter og selskaper som er i utviklingsfasen, og som foreløpig gir begrenset avkastning. Forretningsområdet har en samlet kapitalbinding på i underkant av 2 milliarder kroner.

Det tredje strategiske satsingsområdet omfatter videreutvikling av Statkrafts eierskap i andre energiselskaper i Norge og forvaltes av forretningsområdet **Regionale selskaper**. Forretningsområdet har en sysselsatt kapital på 18 milliarder kroner, tilknyttede selskaper med en bokført verdi på nærmere 11 milliarder kroner og en total kapital på nær 37 milliarder kroner. Forretningsområdet er derved konsernets største målt i kapital og har et resultat før finansposter og skatter på vel 1,6 milliarder kroner. Forretningsområdet har en ROACE på 7,5 prosent i 2004.

Ved siden av de tre operative forretningsområdene har konsernet betydelige **finansielle investeringer**, i

første rekke eierposisjonen på 44,6 prosent i svenske Sydkraft. Samlet er bokført kapital innen dette området nær 18 milliarder kroner med et resultat før finansposter og skatter på vel 1,4 milliarder kroner. De finansielle investeringene forvaltes av Statkraft AS.

I konsernregnskapet inngår også konsernets eierinteresser i kraftverk i Nepal og Laos samt utleide kraftverk knyttet til hjemfallsordningen. Disse eierposisjonene kan av formelle årsaker foreløpig ikke overføres til Statkraft AS og ligger eiermessig i Statkraft SF.

Konsernets samlede resultat før finansposter og skatter var 7,5 milliarder kroner i 2004. Dette gir en ROACE før skatt på 15,7 prosent. Etter finansposter og skatter var årsresultatet 4,6 milliarder kroner, og ROACE etter skatt 12,4 prosent. Regnskapsmessig avkastning fra tilknyttede selskaper i forhold til bundet kapital var 5,3 prosent etter skatt.

Det vises for øvrig til årsberetning fra styret på side 14 og oversikt over konsernets nøkkeltall på utbrett side 2 for ytterligere informasjon om resultater og nøkkeltall.

HOVEDTALL Konsernet Statkraft SF Proforma fordelte tall Beløp i mill. kroner	Konsernet Statkraft SF	Produksjon og marked	Ny energi	Regionale selskaper	Finansielle investeringer	Internasjonalt og utleide verk	Engangsposter	Elimineringer
Fra resultatregnskapet 2004								
Brutto driftsinntekter	11 286	6 628	64	3 302	38	443	1 010	-199
Driftsresultat	5 972	3 452	-70	1 349	159	227	855	-
Res.andel fra tilknyttede selskaper	1 529	-	-24	261	1 256	36	-	-
Resultat før finansposter og skatter	7 501	3 452	-94	1 610	1 415	263	855	-
Netto finansposter	-2 274	-	-	-	-	-	332	-
Resultat før skatt	5 226	-	-	-	-	-	1 187	-
Årsresultat 2004	4 600	-	-	-	-	-	1 246	-
Fra balansen 2004								
Sysselsatt kapital	37 364	17 427	923	18 001	5	1 008	-	-
Investering i tilknyttede selskaper	28 968	-	492	10 757	17 502	217	-	-
Total kapital	90 491	31 103	1 786	36 589	17 896	3 117	-	-

I denne og følgende artikler om hvert forretningsområde er regnskapene for 2003 og 2004 omarbeidet i henhold til den nye strukturen. Proformatallene for resultatregnskapet for 2003 og 2004 er beregnet som om reorganiseringen var gjennomført for hele regnskapsperioden. Proformatall for balansen per 31. desember 2003 og 2004 er utarbeidet som om reorganiseringen ble gjennomført på disse tidspunktene.

Resultatpostene i konsernregnskapet er fordelt på forretningsområdene til og med Resultat før finansposter og skatter. Finansieringen av konsernet og skatteforvaltningen er lagt til Statkraft AS, og forretningsområdene følges ikke opp på disse postene. Fordelingen på forretningsområdene er basert på ordinær drift. Engangsposter knyttet til gevinster ved salg av eiendeler med videre er holdt utenfor.

Forretningsområdet Produksjon og marked

Virksomheten

I Norge driver forretningsområdet 62 vannkraftverk. I tillegg disponerer vi produksjonskapasitet ved 22 kraftverk som drives av andre selskaper. Drift og vedlikehold av kraftverkene skjer fra fire regionssentre i Narvik, Gaupne, Sauda og Dalen. De sentrale funksjonene er plassert ved hovedkontoret i Oslo.

Kontorer i Oslo, Düsseldorf, Amsterdam og Stockholm kjøper og selger kraft og strukturerte kraftprodukter (origination), det vil si leverer spesialtilpassede energiløsninger for større kunder. Vi eier og disponerer 2/3 av Baltic Cable, en undersjøisk kabel mellom Sverige og Tyskland med kapasitet på 600 MW. Forretningsområdet er engasjert i hele Norden og en rekke andre europeiske land.

Produksjon og marked har gjennom sin omfattende europeiske handelsvirksomhet med kraft bidratt til at Statkraft har kommet langt i retning av å nå visjonen om å være ledende innen miljøvennlig energi i Europa. Statkraft ønsker imidlertid produksjonsaktiva utenfor Norge, og dette vil derfor være et hovedmål for arbeidet fremover.

Statkraft har gjennom mange år utviklet et forretningskonsept hvor vi realiserer merverdier og reduserer risiko gjennom energidisponering og finansiell

handel. Drift og vedlikehold er nøye avstemt i forhold til markedsmuligheter identifisert gjennom omfattende analyser. Statkraft skaper merverdier ved å disponere godt regulerte kraftverk og drive en sikringsstrategi med et flerårsperspektiv. Posisjonene i markedet blir aktivt forvaltet basert på analyser og omfattende innhenting og utveksling av informasjon. Utnyttelsen av potensialet i konseptet forutsetter et effektivt samarbeid mellom drift-/vedlikeholdssiden og markedssiden og ikke minst svært kompetente medarbeidere innen en rekke fagområder.

Forretningsområdet har til sammen 675 ansatte fra 12 land. Medarbeiderne er enten godt kvalifiserte fagarbeidere eller universitetsutdannede med solid kompetanse og variert, relevant arbeidserfaring.

Strategi

Statkrafts drift og vedlikehold av kraftverkene skal være forretningsstyrt, sikker, pålitelig og effektiv. Selskapet utnytter produksjonsapparatets fleksibilitet og tilgjengelighet for å maksimere de økonomiske resultatene. Den langsiktige produksjonsevnen opprettholdes gjennom forsvarlig økonomisk og miljømessig forvaltning. Samfunnet stiller høye krav til kraftprodusenter når det gjelder vassdragsforvaltning og ivaretagelse av vassdragenes naturlige funksjoner. Statkraft skal ivareta alle sine oppgaver

og forpliktelser i forbindelse med vassdragene på en profesjonell og tillitskapende måte.

Vi har et mål om å anskaffe aktiva utenfor Norge for å realisere merverdier og redusere risiko gjennom både fysisk og finansiell handel. Videre ønsker vi å investere i fleksible produksjonsaktiva der kontroll over produksjonsstyringen gir nødvendig informasjon til markedsoperasjonene. Selskapet har inngått en prinsippavtale med E.ON om kjøp av deler av Graninges kraftverk i Sverige og Finland. Dette er et viktig steg i prosessen med å anskaffe produksjonsaktiva med operativ kontroll utenfor Norge.

Tilstedeværelse i de kontinentale markedene og eierskap til aktiva gir Statkraft informasjon som øker konsernets verdiskaping i Norden. Samtidig bidrar informasjonen om kraftsituasjonen i Norden til å bedre Statkrafts handel på kontinentet. Det forventes en betydelig økning av handelen på kontinentet og tettere integrering mellom de europeiske kraftmarkedene og mellom Norden og kontinentet. Dette gir muligheter for handel basert på prisdifferanser mellom land og regioner.

Risikostyring

I produksjonsvirksomheten brukes pålitelighetsstyrt vedlikehold for å styre risiko for stans i produksjonen på grunn av feil eller manglende vedlikehold. Risikoen for tapte inntekter på grunn av manglende tilgjengelighet følges løpende og Statkraft vurderer muligheter og kostnader knyttet til forsering og utsettelse av vedlikeholdsarbeider. Risikoen for HMS-hendelser ivaretas i de enkelte arbeidsoperasjonene og følges opp kontinuerlig i linjeorganisasjonen.

Når det gjelder risikostyring knyttet til kraftsalg, er forvaltningsporteføljen underlagt krav om minimale

Nøkkeltall Produksjon og marked*

Proformattall	Enhet	2004**	2003
Fra resultatregnskapet			
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	6 628	8 519
Driftsresultat før avskriv. / EBITDA	Mill. kr	4 183	5 679
Driftsresultat / EBIT	Mill. kr	3 452	5 055

Fra balansen			
Sysselsatt kapital ¹	Mill. kr	17 427	20 806
Totalkapital	Mill. kr	31 103	28 971

Fra kontantstrøm			
Vedlikeholdsinvesteringer ²	Mill. kr	233	366
Invest. i økt produksjonskapasitet ³	Mill. kr	32	20

Nøkkeltall, regnskap			
EBITDA-margin ⁷	%	63,1	66,7
ROACE før skatt ⁸	%	18,1	24,3

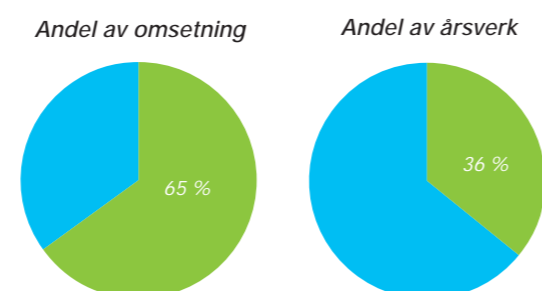
Nøkkeltall, forretningsområde			
Produksjonskostnad / kWh ¹⁶	Øre/kWh	4,6	4,5
Nyttejustert tilgjengelighet	%	98,5	98,6
Produksjon, virkelig	TWh	26,2	32,5
- Herav pålagt industri- og konsesjonskraft	TWh	19,3	20,2

Inntekter fra kraftsalg			
Produksjon til spotpris	Mill. kr	6 361	9 932
+ Merverdi forvaltning og sikringshandel ¹⁷	Mill. kr	1 901	1 416
- Mindreverdi industri- og konsesjonskraft ¹⁸	Mill. kr	-2 578	-3 917
+ Trading og origination	Mill. kr	308	534
+ Øvrige inntekter og eliminerings	Mill. kr	-50	304
Totalt kraftsalg	Mill. kr	5 942	8 269

Personal			
Årsverk	Antall	675	689
- Herav utenfor Norge	Antall	57	55

*Definisjon av nøkkeltall finnes på utbrett side 2, jf. notehenvisingene.

**Ordinær drift, før effekten av engangsposter knyttet til gevinster ved salg av eiendeler og dokumentavgift.

Nærings- og handelsminister
Børge Brende åpner
Statkrafts nye vindpark
på Hitra.

Olje- og energiminister
Einar Steensnæs
åpner Nye Bjølvo
kraftverk.

og maksimale årlige forhåndssalg. Gitt disse begrensningene håndteres risikoen på kontraktstnivå ved å analysere den potensielle posisjonsendringens bidrag til å redusere risikoen i porteføljen. Trading og origination må forholde seg til årlige maksimale tapsrammer i kroner. På operasjonelt nivå omsettes tapsrammene i mandater som «Value at Risk» for trading og «Profit at Risk» for origination. Kredittisiko håndteres ved at potensielle handelspartnere analyseres og fordeles i tre kategorier. Hver kategori ledsages av mandater knyttet til maksimal kreditteksponering, volumeksponering og kontraktshorison.

Resultater 2004

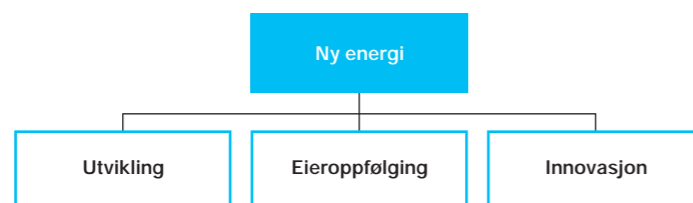
2004 var et godt år for produksjonsvirksomheten, som oppnådde en tilfredsstillende nyttejustert tilgjengelighet til tross for enkelte større uforutsette hendelser. Aggregat 1 i Vinje var ute av drift i seks måneder på grunn av brann, og turbinene i Mauranger sto i seks uker på grunn av feil fra leverandørens side. I tillegg har det vært et meget aktivt år på vedlikeholds- og prosjektsiden. Forretningsområdet har om lag 300 pågående prosjekter innenfor fornyelse og vedlikehold med en total kostnadsramme på vel 1,6 milliarder kroner. Prosjektene strekker seg over flere år. Nye Bjølvo kraftverk ble åpnet i mai og har gitt tilgang til ny kapasitet (391 GWh – en økning på 69 GWh i forhold til det gamle kraftverket). Øvre Berså (23 GWh) ble satt i drift i desember.

Produksjonen i 2004 var rekordlav til tross for relativt høy gjennomsnittlig spotpris (24,2 øre/kWh) og et hydrologisk normalt år. En tilsigssvikt første halvår ble oppveid av en våt høst. Den lave produksjonen skyldes primært lav magasinfylling ved inngangen til 2004 som vedvarte store deler av året, og utsikten til høye strømpriser, blant annet på grunn av rekordhøye kullpriser. Statkraft er tilfreds med energi-

disponeringen og oppnådde en gjennomsnittspris på 25,1 øre/kWh. Sikringshandelen ga også i 2004 et meget godt resultat. De siste årene har vi gjennom kjøp og salg på bakgrunn av omfattende analyser kunnet utnytte de periodene prisene i kraftmarkedet avviker fra våre prisprognoser. Samlet merverdi på forvaltning og sikringshandel i forhold til spotprisen var 1,9 milliarder kroner.

Trading og origination omfatter virksomhet drevet fra våre kontorer i Oslo, Amsterdam, Düsseldorf og Stockholm, samt eierskap og handel via vår 2/3 andel i Baltic Cable AB. Kraftsalgsinntektene fra trading og origination var i 2004 på 308 millioner kroner. Inkludert andre inntekter ble brutto omsetning 583 millioner kroner. Baltic Cable ble oppgradert fra cirka 400 til 600 MW høsten 2004. Dette vil isolert sett gi høyere forventet inntekt fra og med 2005.

Forretningsområdet Ny energi

Virksomheten

Forretningsområdet Ny energi skal være konsernets kompetansesenter for utvikling av ny kraftproduksjon og skal ivareta eiermessig oppfølging av ikke-regulerbare produksjonsaktiva. Forretningsområdet skal sikre at utviklingen av ny, lønnsom og miljøvennlig kraftproduksjon blir vektlagt og skal bidra til å etablere en offensiv organisering av forskning, utvikling og nyskaping i konsernet.

Forretningsområdet skal ha ansvar for identifisering, utvikling og bygging av all ny kraftproduksjon i Statkraft-konsernet, uavhengig av teknologi og geografisk beliggenhet. I dette arbeidet bygger forretningsområdet på den betydelige kompetansen som lå i divisjonene Utbygging og Forskning og Utvikling i Statkraft SF. Forretningsområdet skal bidra aktivt til Statkrafts visjon om å være ledende i Europa innen miljøvennlig energi.

Strategi

Vindkraft samt små og mellomstore vannkraftverk er de viktigste utbyggbare fornybare energikildene i Norge. Myndighetenes mål er å bygge vindkraftanlegg med en årlig produksjon på 3 TWh innen 2010 (St.meld. nr. 29 (1989–99) Om energipolitikken). Datterselskapet Småkraft AS forventes innen 2015 å bygge 250 mindre vannkraftverk i Norge med en samlet kapasitet på 2,5 TWh. Statkraft har betydelig kompetanse på utvikling av kraftanlegg og ønsker å ta en ledende rolle i denne utviklingen.

Nøkkeltall Ny energi*

Proformattall	Enhet	2004	2003
Fra resultatregnskapet			
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	64	42
Driftsresultat før avskrivninger / EBITDA	Mill. kr	-52	-15
Driftsresultat / EBIT	Mill. kr	-70	-28
Res.andel fra tilknyttede selskaper	Mill. kr	-24	-17
Fra balansen			
Sysselsatt kapital ¹	Mill. kr	923	360
Investering i tilknyttede selskaper	Mill. kr	492	482
Totalkapital	Mill. kr	1 786	1 190
Fra kontantstrøm			
Invest. i økt produksjonskapasitet ³	Mill. kr	610	101
Nøkkeltall, oppstrømsvirksomhet			
Produksjon, virkelig	TWh	0,1	0,1
- Herav grønne sertifikater	TWh	0,1	0,1
Personal			
Årsverk i Norge	Antall	20	22

*Definisjon av nøkkeltall finnes på utbrett side 2, jf. notehenvisningene.

Statkraft vurderer flere ulike gasskraftprosjekter i Norge og resten av Europa. Naturkraft AS fikk ny eierstruktur i 2004 og eies nå av Statkraft og Hydro med 50 prosent hver. Selskapets hovedaktivitet i 2004 var utarbeidelsen av anbudsforespørsler for et gasskraftverk på Kårstø. Endelig investeringsbeslutning planlegges avklart innen sommeren 2005.

Mulighetene for ytterligere ekspansjon i Norge, enten via oppkjøp eller utbygging av ny produksjonskapasitet, er begrenset. For å opprettholde posisjonen som en ledende europeisk leverandør av energi basert på miljøvennlige og fornybare ressurser, må Statkraft investere i ny kraftproduksjon utenfor Norges grenser.

Statkrafts mål er å være ledende innen forskning og utvikling av saltkraft, tidevannskraft og hydrogenproduksjon basert på miljøvennlig, fornybar energi. Vi er verdensledende innenfor saltkraftteknologi og er i ferd med å etablere samarbeid med sterke industrielle partnere for å videreutvikle og kommersialisere denne teknologien. 8. februar 2005 fikk Statkraft innvilget konsesjon for et pilotanlegg for tidevannskraft. Til sammen brukte Statkraft 45,8 millioner kroner på nyskaping, forskning og utvikling i 2004.

Gjennom Statkraft Norfund Power Invest (SN Power) ivaretar forretningsområdet den eiermessige oppfølgingen av Statkrafts utviklingsaktiviteter utenfor Europa. Selskapet eies av Statkraft og Norfund, et statlig norsk investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland, med 50 prosent hver. SN Powers forretningsidé er å utvikle og kjøpe lønnsomme vannkraftanlegg i utvalgte land. Selskapet har for tiden aktiviteter i Asia og Sør-Amerika.

Resultater 2004

I løpet av 2004 har Statkraft ferdigstilt Nye Bjølvo i Ålvik i Hardanger. Anlegget har en produksjon på 391 GWh hvorav 69 GWh er ny produksjon. Øvre Bersåvatn ble satt i kommersiell drift i 2004, mens Nedre Bersåvatn i Hardanger vil bli ferdigstilt første kvartal 2005. Kraftverkene utnytter fallet mellom tre eksisterende reguleringsmagasiner og har en samlet produksjon på 43 GWh.

Med prosjektet «Muligheter Helgeland» er Statkraft i dialog med lokalsamfunn, myndigheter og Helgelandskraft om utvikling av inntil 1,5 TWh ny vannkraft i tilknytning til Vefsna. Bakgrunnen er behov for rehabilitering av de 50 år gamle Røssåga-anleggene. Prosjektet inneholder både opprusting og utvidelse av eksisterende kraftanlegg, men også bygging av nye kraftverk på en måte som er skånsom for miljøet, basert på erfaringer fra byggingen av Nye Bjølvo og Bersåvatn. I februar 2005 fattet Stortinget vedtak om at Vefsna ikke skulle tas med i suppleringen av verneplanen for

vassdrag. For Statkraft innebærer dette at «Muligheter Helgeland» kan konsekvensutredes og eventuelt realiseres, men først etter ny stortingsbehandling.

Statkraft startet i 2003 byggingen av et vindkraftverk på Hitra og byggetrinn 2 ved Smøla vindpark. Hitra vindpark ble ferdigstilt høsten 2004 og består av 24 vindmøller med en kapasitet på 55,2 MW. Årlig produksjon er beregnet til cirka 150 GWh. Trinn 2 ved Smøla vindpark blir ferdigstilt høsten 2005.

Enova ga i 2004 tilsagn om investeringsstøtte på inntil 216 millioner kroner til bygging av Kjøllefjord vindpark og Skallhalsen vindpark i Finnmark. Beløpet tilsvarer 25 prosent av de totale investeringene.

I løpet av 2004 engasjerte Statkraft seg aktivt i Storbritannia. Selskapet er nå medeier i to britiske prosjektselskaper som skal bygge og drive vindkraftanlegg i Skottland og Wales.

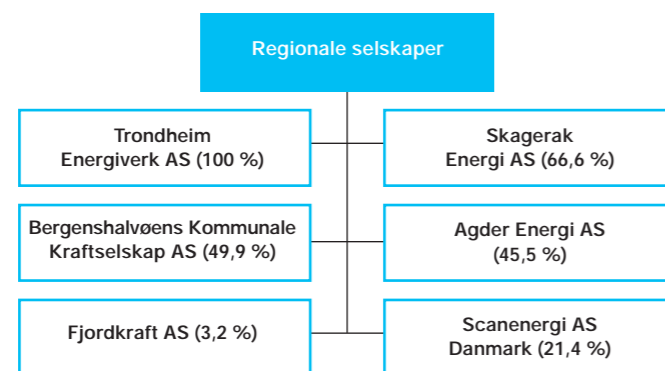
Forretningsområdet hadde en omsetning på 64 millioner kroner i 2004, en økning på 22 millioner kroner i forhold til 2003. Økningen skyldes at de første 20 møllene på Smøla var i drift i hele 2004, og at ytterligere 24 vindmøller på Hitra ble satt i drift i løpet av høsten. Driftsresultatet ble -70 millioner kroner, 42 millioner kroner svakere enn året før. Nedgangen skyldes kostnadsføringer av tidligere aktiveringer samt økte avskrivninger på anlegg. Korrigert for disse kostnadene viser forretningsområdet en resultatfremgang på 10 millioner kroner.

Økningen i sysselsatt kapital skyldes ferdigstillelse av vindparken på Hitra samt investeringer på Smøla.

Utsikter for 2005

Forretningsområdet Ny energi ferdigstiller i løpet av 2005 to anlegg med en samlet produksjonskapasitet på 350 GWh. Videre forventer vi svar på konsesjonsøknader for 10 anlegg med en samlet kapasitet på nesten 900 GWh.

Forretningsområdet Regionale selskaper

Virksomheten

Forretningsområdet Regionale selskaper omfatter Statkrafts eierskap i regionale energiselskaper i Norge. De største andelene er i datterselskapene Trondheim Energiverk (TEV) og Skagerak Energi, med henholdsvis 100 og 66,6 prosent, og i de tilknyttede selskapene Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) og Agder Energi, med henholdsvis 49,9 og 45,5 prosent. Statkrafts andeler eies gjennom selskapet Statkraft Regional Holding AS. I Skagerak Energi, BKK og Agder Energi eies de øvrige aksjene av kommuner.

De regionale kraftselskapene driver produksjon og salg av kraft, nett- og sluttbrukervirksomhet samt noe virksomhet innenfor beslektede områder som fjernvarme og bredbånd. Selskapene betjener både bedrifts- og privatmarkedet.

Sluttbrukerselskapet Fjordkraft inngår også i forretningsområdet. Statkraft har en direkte eierandel på 3,2 prosent og indirekte andeler gjennom de øvrige eierne som er Skagerak Energi og BKK. Forretningsområdet har også en eierandel i det danske sluttbrukerselskapet Scanenergi.

Strategi

På kort sikt er Statkrafts hovedmål å forbedre driftsresultatet i datterselskapene og de tilknyttede selskapene. Arbeidet med å realisere effektiviseringsgevinster internt i selskapene og samordningsgevinster mellom selskapene skal videreføres. Interne effektiviseringstiltak i selskapene, herunder restruktureringen av nettvirksomheten i TEV og Skagerak Energi, har allerede gitt resultater. Det er videre oppnådd positive resultater gjennom samarbeid innen energidisponering mellom Produksjon og marked og TEV.

Det langsiktige målet med oppkjøpene er å opprettholde en tilfredsstillende avkastning på investeringene. For å sikre høyest mulig verdiskaping er det ønskelig å oppnå selskapsmessig kontroll i alle eierposisjoner. Et tettere samarbeid og integrasjon mellom selskapene vil gjøre det mulig å hente ut ytterligere gevinster.

Gjennom de regionale eierposisjonene har Statkraft betydelig virksomhet innen distribusjon og salg av

Nøkkeltall Regionale selskaper*

Proformtall	Enhet	2004	2003
Fra resultatregnskapet			
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	3 302	3 044
Driftsresultat før avskrivninger / EBITDA	Mill. kr	2 013	1 664
Driftsresultat / EBIT	Mill. kr	1 349	1 013
Res.andel fra tilknyttede selskaper	Mill. kr	261	282

Fra balansen

Sysselsatt kapital ¹	Mill. kr	18 001	17 923
Investering i tilknyttede selskaper	Mill. kr	10 757	11 070
Totalkapital	Mill. kr	36 589	39 514

Fra kontantstrøm

Vedlikeholdsinvesteringer ²	Mill. kr	234	274
Invest. i økt produksjonskapasitet ³	Mill. kr	402	398
Investeringer i eierandeler ⁴	Mill. kr	84	-

Nøkkeltall, regnskap

EBITDA-margin ⁷	%	61,0	54,7
ROACE før skatt ⁸	%	7,5	5,7
Avkastning fra tilknyttede selskaper ¹⁰	%	2,4	2,5

Nøkkeltall, oppstrømsvirksomhet**

Produksjonskostnad/kWh ¹⁶	Øre/kWh	7,9	8,3
Merverdi fra forvaltning og sikringshandel ¹⁷	Mill. kr	-141	-343
Mindreverdi fra industri- og konsesjonskraft ¹⁸	Mill. kr	-235	-317
Produksjon, virkelig	TWh	8,1	6,7
- Herav pålagt industri- og konsesjonskraft	TWh	1,3	1,3

Nøkkeltall, nedstrømsvirksomhet**

Antall sluttbrukerkunder	1 000	77	75
Antall nettkunder	1 000	266	263
Overføringsnett	Km	22 945	22 500
Nettkapital (NVE-kapital) ¹⁹	Mill. kr	3 736	-

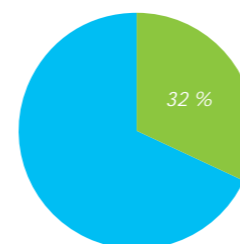
Personal**

Årsverk	Antall	1 027	1 093
---------	--------	-------	-------

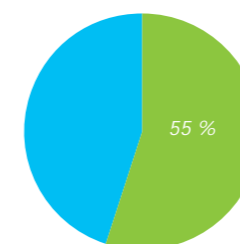
*Definisjon av nøkkeltall finnes på utbrett side 2, jf. notehenvisingene.

**Nøkkeltall omfatter konsoliderte selskaper (ikke tilknyttede selskaper).

Andel av omsetning

Andel av årsverk

kraft og varme. Statkrafts mål er å videreutvikle og effektivisere alle leddene i verdikjeden og dermed møte kundenes energibehov på en best mulig måte. Dette kan skje gjennom utvikling av sterke regionale selskaper der ulike virksomhetsområder effektiviseres i henhold til selskapenes kompetanse og forretningsfokus.

For å utvikle eierskapet i de regionale selskapene blir det utredet alternativer til ytterligere aksjekjøp for å konsolidere eierposisjonene og skape effektive og konkurransedyktige strukturer. Dette skjer i samarbeid med de andre eierne i Skagerak Energi, BKK og Agder Energi. Alternativene kan være fusjonsmodeller med oppgjør i kontanter eller aksjer og bytte av aktiva mellom Statkraft og de øvrige eierne.

Resultater 2004

Forretningsområdet har generelt en positiv resultatutvikling fra 2003 til 2004. Driftsresultatet økte med 336 millioner kroner, mens resultatandelene fra tilknyttede selskaper viste en svak tilbakegang. Totalt ble resultatet før finansposter og skatter 1610 millioner kroner, en fremgang på 315 millioner kroner.

Kraftproduksjon og -salg står for det meste av inntjeningen og utgjorde med 1287 millioner kroner 80 prosent av resultatet før finansposter og skatter. Dette var en bedring på 171 millioner kroner i forhold til 2003. Prisnedgangen samme periode ble mer enn oppveid av økt kraftproduksjon. Dessuten er driftskostnadene redusert, og produksjonskostnadene målt i øre per kWh normalproduksjon viser en markert nedgang. Nettvirksomheten, som er det nest største segmentet, ga en bedring i resultatet før finansposter og skatter på 53 millioner kroner og utgjorde 329 millioner kroner i 2004. De øvrige virksomhetene ga mer beskjedne bidrag til resultatet. Nedgangen i resultatet fra sluttbrukervirksomheten skyldes at 2003-resultatet ble betydelig overvurdert,

	Regionale selskaper	Produksjon og handel	Trading og origination	Nett	Sluttbruker	Fjernvarme	Konsernfunksjon og eliminerings
HOVEDTALL							
Proformattall							
Beløp i mill. kroner							
Fra resultatregnskapet 2004							
Brutto driftsinntekter	3 302	1 691	95	1 296	484	211	-475
Driftsresultat	1 349	982	76	281	-5	41	-26
Res.andel fra tilknyttede selskaper	261	305	36	48	-39	-9	-80
Resultat før finansposter og skatter 2004	1 610	1 287	112	329	-44	32	-106
Resultat før finansposter og skatter 2003	1 295	1 116	13	276	90	29	-229

og dette er korrigert i 2004. Uten denne forskyvningen ville 2004-resultatet vist nær balanse.

Avkastningen av datterselskapenes driftsaktiviteter viste en ROACE (driftsresultatet i forhold til sysselsatt kapital i driften) på 7,5 prosent før skatt, en fremgang på 1,8 prosentpoeng fra 2003. Denne avkastningen er etter merverdiavskrivninger for konsernselskapene, og anses som tilfredsstillende. Avkastningen fra de tilknyttede selskapene, målt ved deres resultatandel i forhold til konsernets investerte kapital, utgjorde 2,4 prosent i 2004. Dette er etter merverdiavskrivninger, korreksjoner og skatt, og hensyntar ikke eierposisjonenes verdiutvikling.

	Trondheim Energiverk	Skagerak Energi	Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap	Agder Energi
HOVEDTALL				
Datter- og tilknyttede selskaper (100 prosent)				
Beløp i mill. kroner				
Fra resultatregnskapet 2004				
Brutto driftsinntekter	1 386	1 947	2 852	2 726
Driftsresultat	641	800	1 162	1 084
Resultatandel fra tilknyttede selskaper	-31	1	89	-
Netto finansposter	-140	-55	-454	-343
Resultat før skatt	470	746	797	741
Årsresultat 2004	231	434	477	402
Årsresultat 2003	130	308	561	300
Fra balansen 2004				
Sysselsatt kapital	4 678	8 160	-	-
Investering i tilknyttede selskaper	315	76	-	-
Totalkapital	6 002	10 107	15 769	10 419
Nøkkeltall 2004				
ROACE før skatt	11,0 %	9,5 %	11,3 %	12,6 %
Statkrafts eierandel	100 %	66,6 %	49,9 %	45,5 %

Forretningsrådets total kapital ble i 2004 redusert med nærmere 3 milliarder kroner til 36,6 milliarder kroner. Dette skyldes salg av konsernets 20 prosent eierandel i E-CO Vannkraft.

Resultatene til datterselskapene og de tilknyttede selskapene vises brutto i tabellen nedenfor. Resultatene vises i henhold til selskapenes egne regnskaper, før konsolideringen i Statkrafts konsernregnskap. Oversikten viser resultatfremgang for alle selskapene unntatt BKK. Selskapenes ROACE før skatt målt på egen balanse ligger mellom 9,5 og 12,6 prosent.

Kraftverk i den norske delen av Statkraft-konsernet

Kraftverk	Eier ¹	Statkraft-konsernets andel			Kraftverk	Eier ¹	Statkraft-konsernets andel		
		Eierandel prosent	Installert effekt MW	Produksjon årsmiddel GWh			Eierandel prosent	Installert effekt MW	Produksjon årsmiddel GWh
Nore 1	SK	100	206	1 137	Svorka	SK	50	12	56
Nore 2	SK	100	63	285	Øvre Røssåga	SK	100	160	830
Mår	SK	100	180	1 016	Nedre Røssåga	SK	100	250	1 698
Stegaros	SK	50	1,2	5,2	Rana ²	SK	100	500	1 975
Hakavik	SK	100	7	21	Tverrvatn pumpe	SK	100		-3
Solbergfoss I+II	SK	35,6	73	320	Bjerka	SK	100	20	144
Songa	SK	100	120	575	Langvatn	SK	100	90	242
Kjela	SK	100	60	218	Reinfossen	SK	100	3	28
Vinje	SK	100	300	1 017	Glomfjord	SK	100	20	85
Haukeil	SK	100	4	33	Svartisen	SK	70	257	1 517
Tokke	SK	100	430	2 140	Kobbely	SK	82,5	248	587
Byrte	SK	100	20	112	Båtsvatn	SK	100	30	130
Lio	SK	100	40	225	Norddalen	SK	100	8	32
Hogga	SK	100	17	84	Skjomen	SK	100	313	1 257
Duge kr.v.	SK, SE	46,7	93	175	Innset	SK	100	91	460
Duge pumpe	SK, SE	46,7		-84	Straumsmo	SK	100	137	678
Hunnevatn pumpe	SK, SE	46,7		-2	Alta	SK	100	150	655
Tjørhom	SK, SE	46,7	56	237	Adamselv	SK	100	50	199
Roskrepp	SK, SE	46,7	23	46	Smøla vindpark trinn 1	SK	100	40	120
Kvinen	SK, SE	46,7	37	94	Hiltra vindpark	SK	100	55	150
Solhom	SK, SE	46,7	93	304	Svelgen (2 kraftverk)	SK	Utleid		
Tonstad	SK, SE	46,7	448	1 674	Sauda (3 kraftverk)	SK	Utleid		
Ana-Sira	SK, SE	46,7	70	255	Nea-verkene:	TEV			
Stølsdal kr.v.	SK, SE	73,49	12	45	Nedalsfoss	TEV	100	27	68
Stølsdal pumpe	SK, SE	73,49		-7	Vessingfoss	TEV	100	40	88
Hjorteland pumpe	SK, SE	73,49		-11	Nea	TEV	100	175	675
Saurdal kr.v.	SK, SE	73,49	470	944	Tya	TEV	100	42	188
Saurdal pumpe	SK, SE	73,49		-245	Gresslifoss	TEV	100	20	108
Kvilldal	SK, SE	73,49	911	2 225	Hegsetfoss	TEV	100	34	19
Hyllen	SK, SE	73,49	118	395	Nedre Nea	TEV	100	66	381
Middyr	SK	4,79	0	0	Fossan	TEV	100	3	11
Svandalsflona	SK	4,79	1	1	Nidelv-verkene:	TEV			
Novle	SK	4,79	2	10	Bratsberg	TEV	100	124	650
Røldal	SK	4,79	8	37	Lokaunet	TEV	100	9	30
Suldal I	SK	4,79	8	43	Svean	TEV	100	30	106
Kvannal	SK	4,79	2	7	Fjæremfossen	TEV	100	18	74
Suldal II	SK	4,79	7	28	Øvre Leirfoss	TEV	100	15	85
Jukla kr.v.	SK	100	40	76	Nedre Leirfoss	TEV	100	12	65
Jukla pumpe	SK	100		-22	KVO (andel 48,6 %):	TEV			
Mauranger	SK	100	250	1 150	Ulset	TEV	48,6	17	68
Oksla	SK	33	200	294	Liljefossen	TEV	48,6	36	78
Tysso 2	SK	17,7	32	158	Brattset	TEV	48,6	39	194
Skjeggedal pumpe	SK	50		-9	Grana	TEV	48,6	36	136
Øvre Bersåvatn	SK	100	5,5	23	Svorkmo	TEV	48,6	27	131
Nedre Bersåvatn	SK	100	4	19,5	Bjordalen	SE	100	3	7
Mågeli	SK	24	7	41	Fjone	SE	100	50	126
Høyanger K4	SK	100	1,6	12	Finndøla	SE	50	52	140
Høyanger K3	SK	100	4	23	Holen 1, 2 og 3	SE	31,4	103	279
Høyanger K2	SK	100	25	99	Uvdal 1	SE	90	81	255
Høyanger K5A	SK	100	90	606	Haukrei	SE	100	16	46
Høyanger K5B	SK	100	16	100	Kiste	SE	100	6	20
Langsima	SK	65	325	735	Mydalen	SE	100	7	26
Systema	SK	65	403	1 115	Sundsbarne	SE	91,5	101	368
Bjølvo	SK	100	98	391	Hjartdøla	SE	100	110	398
Kastdalen pumpe	SK	100		-4,2	Høseter	SE	100	2	9
Aurland III	SK	7	19	23	Hogstad	SE	100	9	37
Aurland III pumpe	SK	7		-18	Uvdal 2	SE	90	38	155
Aurland II L	SK	7	4	13	Eidet	SE	100	1	3
Aurland II H	SK	7	5	14	Sagfossen	SE	100	1	3
Aurland V (Reppa)	SK	7	1	1	Toklev	SE	100	4	17
Aurland I	SK	7	47	136	Skollenborg	SE	30,79	27	122
Aurland IV (Vangen)	SK	7	2	7	Bagn	SE	80	51	246
Målset	SK	88	20	64	Hekni	SE	33,33	19	77
Refsdal	SK	88	77	402	Vrenga	SE	100	13	70
Hove	SK	88	54	324	Årulfoss	SE	100	22	131
Leirdøla	SK	65	72	293	Svelgfoss	SE	23,36	23	128
Jostedal	SK	100	290	874	Brokke	SE	31,4	104	459
Osbu	SK	100	20	80	Åbjøra	SE	100	90	510
Aura	SK	100	290	1 623	Kammerfoss	SE	100	2	12
Mardal pumpe	SK	88		-20	Grønvollfoss	SE	100	26	160
Monge pumpe	SK	88		-4	Vafoss	SE	100	2	15
Grytten	SK	88	126	515	Langfoss	SE	100	2	13
Gråsjø	SK	100	15	72	Tveteridfoss	SE	100	3	16
Trollheim	SK	100	130	805	Dalsfoss	SE	100	6	35
Sum					Sum		10 698	41 251	

¹SK = Statkraft Energi, TEV = Trondheim Energiverk, SE = Skagerak Energi.

²Fra 1.1.2005 er 65 prosent av kapasiteten utleid for en periode på 15 år.

Virksomhetsstyring

Konsernets overordnede finansielle mål uttrykkes gjennom eiers krav til avkastning på verdijustert egenkapital. For å sikre god virksomhetsstyring er det utarbeidet prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Statkraft har en verdidrevet styringsmodell som dekker sammenhengene mellom strategi, operasjonell styring og oppfølging samt egne systemer og rutiner for risikostyring.

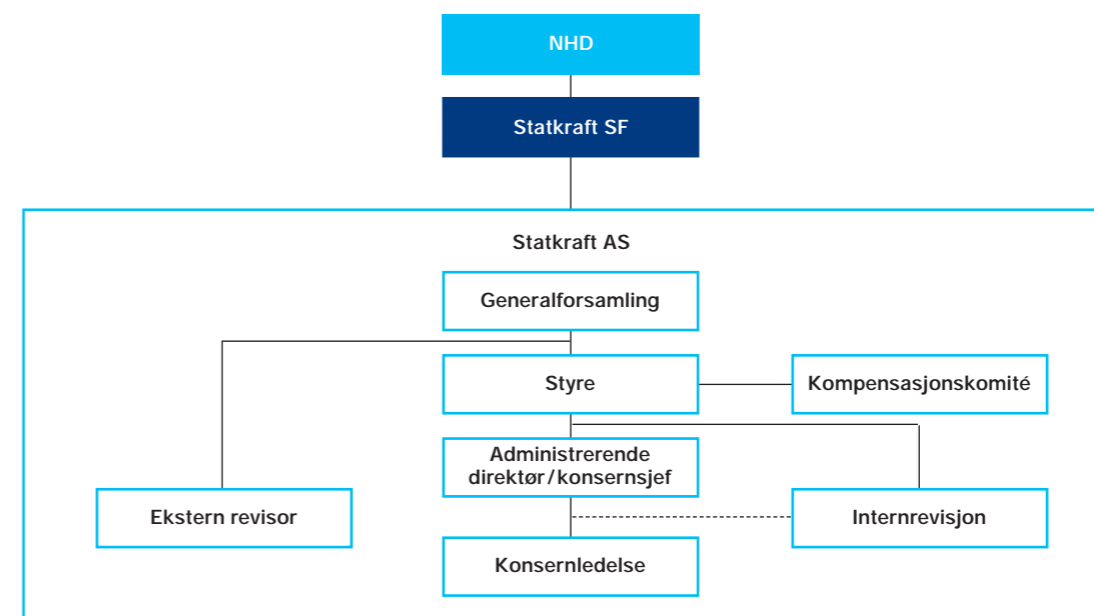
Statkraft AS' formål er selv eller gjennom deltagelse i eller samarbeid med andre selskaper å planlegge, prosjektere, oppføre og drive energianlegg, forestå fysisk og finansiell energihandel og drive virksomhet som har en naturlig sammenheng med dette.

Eierstyring og selskapsledelse

I det følgende beskrives hvordan ansvar er organisert og fordelt samt hvordan kontroll utøves. Beskrivelsen knyttes til Statkraft AS fordi driften organiseres fra dette selskapet.

Eierskap og eierinnflytelse

Statkraft SF (statsforetaket) eies av den norske stat ved Nærings- og handelsdepartementet (NHD). Statsforetaket eier aksjene i Statkraft AS. Vedtektene for Statkraft SF og Statkraft AS sikrer at disposisjoner som har vesentlig betydning for Statkraft AS' formål eller virksomhetens karakter, blir forelagt statsforetaket. Dette er ivaretatt ved at de to selskapene har identiske styrever og samme administrerende direktør. Før Statkraft SF møter i generalforsamlingen i Statkraft AS, må sakene først være forelagt Statkraft SFs foretaksmøte.

Salg av aksjer i Statkraft AS eller transaksjoner som innebærer en endring av statens indirekte eierandel i Statkraft AS, forutsetter stortingsbehandling. Eier henter sitt utbytte fra Statkraft SF. I statsforetak kan foretaksmøtet tilsidesette styrets anbefaling til utbytte.

Styret

Styret velges for to år og har syv til ni medlemmer. NHD vurderer sammensettingen av de aksjonærvalgte medlemmene og kompetansen deres. Eier tilstreber kontinuitet og mangfold i styret med hensyn til industriell forståelse, faglig bakgrunn, geografisk tilhørighet og kjønn. Medlemmenes habilitet og uavhengighet vurderes også. Tre av det sittende styrets ni medlemmer er valgt av de ansatte. Etter avtale med de tillitsvalgte har selskapet ikke bedriftsforsamling.

Styret er ansvarlig for forvaltningen av selskapet og skal sørge for forsvarlig organisering, herunder føre tilsyn med den daglige ledelsen og selskapets

virksomhet forøvrig. Styret skal gi nødvendige retningslinjer for virksomheten og selskapets ledelse, og skal fastsette strategi, økonomiske planer og årsregnskap for selskapet. Styret har utarbeidet en styreinstruks med retningslinjer for styrets arbeid og saksbehandling. Instruksen definerer også konsernsjefens arbeidsoppgaver og plikter overfor styret. Styrets arbeid og kompetanse evalueres årlig av styret selv.

Konsernsjef

Styret ansetter konsernsjefen, som er administrerende direktør i både Statkraft SF og Statkraft AS. Konsernsjefen står for den daglige ledelsen av selskapet og har blant annet ansvar for konsernets resultater og organisering. Vesentlige eller prinsipielle endringer og andre spørsmål av stor betydning eller uvanlig art skal forelegges styret. Styret evaluerer årlig konsernsjefens arbeid og kompetanse.

Konsernledelsen

Konsernledelsen består av konsernsjefen og seks konserndirektører. Tre av konserndirektørene har ansvar for hvert sitt forretningsområde, mens de tre andre har ansvar for stabs- og støttefunksjoner.

Kompensasjonskomité

Kompensasjonskomiteen består av styrets leder og to styremedlemmer. Komiteen forbereder styrets behandling av konsernsjefens lønn og vilkår samt prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, bonus-system, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for lederne i Statkraft. Når komiteen mener forholdene har særlig betydning for konsernets eksterne profil, konkurranseevne eller attraktivitet som arbeidsgiver, behandler den også spørsmål knyttet til kompensasjon for andre medarbeidere.

Avlønning til konsernsjef og konserndirektører er omtalt i note 6 i regnskapet. Incentivordningene som omfatter alle medarbeiderne, er beskrevet på side 112.

Kvalitet- og miljøstyringssystem

Statkrafts systemer for kvalitet- og miljøstyring er sertifisert i henhold til kvalitetsstandard ISO 9001:2000 og miljøstandard ISO 14001:1996. Systemene ble resertifisert av Det Norske Veritas i 2005. Det utføres interne revisjoner etter en årlig rullerende plan og eksterne oppfølgingsrevisjoner i henhold til standardene. Disse revisjonene koordineres av Statkrafts internrevisjon. Konsernledelsen gjennomfører årlig en gjennomgang som blant annet omfatter evaluering av risiko.

Internrevisjon

Internrevisjonen bistår styret og ledelsen med uavhengig og nøytral vurdering av konsernets risiko-håndtering og risikokontroll og bidrar til kontinuerlig kvalitetsforbedring i interne styrings- og kontroll-systemer. Styret godkjenner de overordnede retningslinjene for selskapets internrevisjon.

Konsernsjefen har ansvar for ansettelsen av og den løpende administrative kontakten med internrevisjonens leder. Konsernledelsen godkjenner den årlige revisjonsplanen som forelegges styret. Internrevisjonen avgir halvårlige rapporter til konsernledelsen.

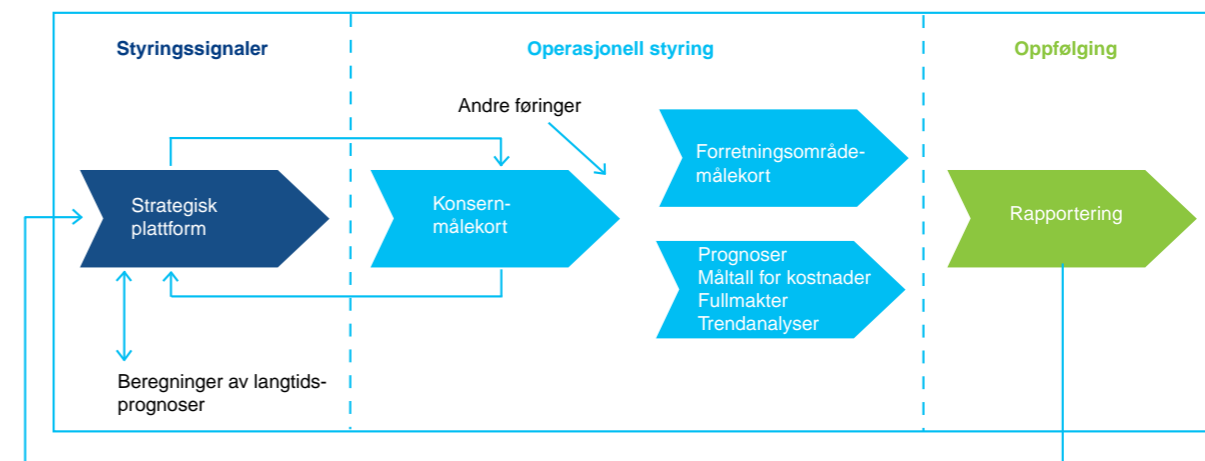
Styret behandler internrevisjonens årlige rapport og revisjonsplanen for kommende år med internrevisjonens leder til stede. Internrevisjonens leder har rett og plikt til å møte i styret eller tilskrive styret dersom vedkommende ønsker å drøfte spesielle forhold.

Ekstern revisor

Generalforsamlingen velger en ekstern revisor som er ansvarlig for den finansielle revisjonen av mors-skapet og konsernet. Normalt legges revisjonsoppdraget ut på anbud hvert femte år. Samme revisjonsfirma brukes i alle konsernselskaper der Statkraft har beslutningsmyndighet, og der det ellers er formålstjenlig. I deleide selskaper velges revisor etter avtale med øvrige eiere.

Styret møter revisor når årsregnskapet behandles og ellers etter behov. Revisor rapporterer skriftlig til styret minst én gang i året.

Styret vurderer den eksterne revisorens uavhengighet og har fastsatt retningslinjer for bruk av ekstern revisor til rådgivning. Den eksterne revisoren kan benyttes til vanlige, revisjonsrelaterte oppgaver, herunder erklæringer og bekreftelser i henhold til selskapslovgivningen, forståelse av regnskaps- og skatteregler samt bekreftelse av økonomisk informasjon i ulike sammenhenger.

Verdidrevet styringsmodell

Statkraft har utviklet en verdidrevet styringsmodell med vekt på verdidrivere som påvirker konsernets inntjening og verdiutvikling. Styringsmodellen kan illustreres som ovenfor.

Styringssignaler

Premissene for operasjonell styring er nedfelt i en strategiprosess basert på Statkrafts visjon. Det tegnes strategiske kart for ulike deler av virksomheten. Kartene danner grunnlaget for en strategisk plattform med prioriteringer og målsettinger som kommuniseres internt. Effektene av ulike strategiske valg simuleres og beregnes. Den strategiske plattformen omfatter målsettinger, fokusområder og en finansiell langtidsprognose.

Operasjonell styring

Målekortene synliggjør verdidriverne som påvirker konsernets inntjening og verdiutvikling, og konkretiserer fastsatte mål gjennom målbare indikatorer som understøtter verdidriverne. Målekortene utgjør kjernen i konsernets operasjonelle styring, men suppleres med andre verktøy som prognoser, fullmakter, trendanalyser og måltall for kostnader. Konsernledelsen styrer på grunnlag av konsernmålekortet. Konsernmålekortets verdidrivere brytes ned i kjeder av mer detaljerte indikatorer, som sammenstilles i målekortene for forretningsområdene. Disse følges opp på lavere nivå i organisasjonen.

Den strategiske plattformen er en viktig premisse for målekortene. Det er lagt stor vekt på at måleindikatorer skal være balanserte, både med tanke på tidshorisont, trender og bredde i indikatorene. Målekortene er delt inn i forhold av finansiell, operasjonell og organisasjonsmessig art, samt HMS og eksterne forhold. Når prestasjonene ikke holder ønsket nivå, blir det utarbeidet tiltaksplaner for den enkelte måleindikatoren. Det er definert et ansvarshierarki der organisatorisk fokus og ansvar løftes proporsjonalt med graden av resultatsvikt. Enkelte måltall er knyttet til et avlønningssystem for alle medarbeidere.

Kontroll av kostnadsutviklingen sikres gjennom spesialutviklede måltall for de påvirkbare kostnadene. Det er utviklet egne måltall for linjekostnader og andre for prosjektkostnader. Øvrige kostnads-komponenter følges opp med regnskapstrender, mens et fullmaktssystem sikrer godkjenning og kontroll av enkeltransaksjoner. Det er dessuten etablert et kvalitetssikringssystem for alle vesentlige investeringer.

For å sikre et godt grunnlag for finansiell planlegging og koordinering av ressurser utarbeider Statkraft hver måned en prognose for innværende kalenderår og de neste 12 månedene. Prognosene, som danner grunnlaget for planlegging og koordinering av ressursene, har et overordnet fokus og skal være mest mulig realistiske.

Oppfølging

Det utarbeides interne rapporter til styret og ledelsen hver måned. Rapporteringen omfatter alle de nevnte operative styringsverktøyene og det legges vekt på de indikatorene som ikke er tilfredsstillende. Rapportene utgjør grunnlaget for beslutninger om tiltak og ansvar og gir nyttige innspill til fremtidige revideringer av mål, måleindikatorer og strategier. Statkraft utarbeider ikke budsjetter ettersom behovene for finansiell planlegging, målsetting, oppfølging og kontroll dekkes av andre verktøy i styringsmodellen.

Eksterne rapporter utarbeides kvartalsvis i henhold til norsk regnskapsstandard og kravene til selskaper med lån notert på Oslo Børs. Disse rapportene godkjennes av styret.

Risikostyring

Alle enkeltrisiki i Statkraft rangeres i forhold til sannsynlighetsgrad og mulige konsekvenser. Håndteringen av risikoeksponeringen avhenger av risikomomentenes egenskaper. Statskrafts risiki er delt inn i fire hovedgrupper; markedsrisiko, finansiell risiko, operasjonell risiko og annen risiko. Operasjonell risiko håndteres i

hovedsak gjennom beredskapsplaner og prosedyrer, mens finansiell risiko og markedsrisiko styres gjennom fullmakter og kontinuerlig vurdering av eksponering. Usikkerhet rundt rente, valuta, pris og tilsig er beskrevet i note 27 i regnskapet. Kun de viktigste enkeltrisiki innen hver gruppe er beskrevet.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen defineres i forhold til usikkerhet rundt volum og pris. Statkrafts hovedvirksomhet er produksjon av og handel med kraft. Risikoen forbundet med variasjoner i pris og volum reduseres til en viss grad naturlig, fordi prisene som regel vil være lave i perioder når det er mulig å produsere mye kraft. Prisene har også en tendens til å øke når tilgjengelig produksjonsvolum synker. Dersom selskapet kun selger kraft i spotmarkedet, vil inntektene variere sterkt. For å redusere disse svingningene, handler Statkraft også i terminmarkedet. Før en ny kontrakt inngås, ses den i sammenheng med den øvrige kontraktporteføljen. Porteføljen justeres kontinuerlig i forhold til gjeldende oppfatning av fremtidige priser og egen produksjonsevne.

Tradingporteføljen følges opp daglig gjennom rapportering av VaR-tall (Value at Risk), og rammene for denne virksomheten er definert i detalj. Originationporteføljen baseres i hovedtrekk på kjøp og salg av skreddersydde avtaler. Avtalene sikres med standardiserte kontrakter, slik at avveiningen mellom forventet profitt og risikoprofil tilfredsstillende fullmaktsrammene for handel.

Finansiell risiko

Valuta: Valutarisikoen består i hovedsak av usikre kraftsalgsinntekter i fremmed valuta. Sikringsstrategien er nedfelt i den overordnede finansstrategien.

Rente: Konsernet har stor gjeld og er utsatt for endringer i rentenivå. Rentebytteavtaler brukes for å oppnå ønsket rentestruktur på selskapets låneportefølje. I tillegg benyttes FRA (future rate agreement) til å styre renterisiko.

Likviditet og kreditt: Statkraft påtar seg likviditetsrisiko når løpetiden på de finansielle forpliktelsene ikke er lik den kontantstrømmen eiendelene genererer. For kredittisiko skal rammene for hver enkelt motpart fastsettes med utgangspunkt i kreditt-rating eller nøkkeltall fra resultat og balanse. Kredittisiko ved fysiske og finansielle kraftkontrakter beregnes og overvåkes gjennom ukentlig rapportering.

Operasjonell risiko

Produksjonsfasiliteter: Den operasjonelle risikoen er i hovedsak knyttet til konsernets produksjonsanlegg. Statkraft har lang erfaring med håndtering av operasjonell risiko gjennom prosedyrer og beredskapsplaner.

IKT: IKT-risikoen er inkludert i den overordnede beredskapsplanen. Både tilgjengeligheten av IKT-verktøy og sikkerheten i forhold til misbruk av informasjon fra selskapets databaser og analyseverktøy er viktige elementer å håndtere.

HMS: HMS-risikoen håndteres gjennom detaljerte prosedyrer for aktivitetene i samtlige operative enheter. Selskapet har løpende fokus på HMS-aspekter for både medarbeidere og samfunnet ellers.

Ytre miljø: Det utføres årlige gjennomganger av de miljørelaterte aspektene ved samtlige operative enheter i henhold til kravene i ISO 14001:1996. Løpende registrering og oppfølging sikrer erfaringsdata og synliggjør risikohåndtering, også i forhold til tilsynsmyndigheter som for eksempel Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Konesjonskrav og kravene i manøvreringsreglementene registreres i prosesssystemene, og eventuelle avvik registreres og kan danne grunnlag for tiltak og ny risikovurdering.

Annen risiko

Politisk: Statkrafts rammebetingelser påvirkes av politiske beslutninger, blant annet regelverket for skatter og avgifter (inklusive miljøavgiftene), hjemfallsordningen, endringer i reglene for minstevannføring, pålegg fra NVE og de generelle rammevilkårene for norsk industri. Statkraft er også eksponert for politisk risiko knyttet til størrelsen på utbyttet eier setter for selskapet.

Omdømme: Statkrafts rammebetingelser fastsettes i stor grad politisk, og myndighetenes tillit til selskapet påvirkes av selskapets generelle omdømme. Statkraft bestreber seg derfor på å kommunisere målrettet med parter som påvirker selskapets omdømme.

Statkraft som låntager

Ved utgangen av 2004 hadde konsernet en rentebærende gjeld på 38,7 milliarder kroner. Vel 60 prosent er tatt opp i det norske markedet og notert på Oslo Børs. Rundt 30 prosent er lagt ut i det internasjonale markedet, delvis som lån notert på utenlandske børser. Statkraft har også benyttet markedet for private placements.

Viktige hendelser i 2004

Den 1. oktober 2004 ble praktisk talt hele virksomheten i Statkraft overført fra statsforetaket Statkraft SF til et nyopprettet aksjeselskap. Etter omorganiseringen eier Statkraft SF alle aksjene i Statkraft AS, som er morselskap i det nye konsernet.

All gjeld utstedt før 1. januar 2003 er garantert av den norske stat. Garantipremien som betales til staten for disse lånene, er i gjennomsnitt 0,6 prosent p.a. Statkraft SF er fortsatt utsteder av de statsgaranterte lånene, mens Statkraft AS er utsteder av lån tatt opp fra 1. januar 2003. Den statsgaranterte gjelden utgjorde per 31. desember 2004 28,2 milliarder kroner, mens saldo på de ikke-statsgaranterte lånene var 8,1 milliarder kroner. I tillegg hadde datterselskapene en gjeld på 2,4 milliarder kroner.

I løpet av året ble totalt 8,3 milliarder kroner innfridd ved forfall eller tilbakekjøp. Sistnevnte fant sted i november. I juni la man ut 3 milliarder kroner fordelt på tre lån med løpetid frem til 2009 og 2011.

Samtidig med tilbakekjøpene i november utstedte Statkraft AS to nye lån på til sammen 4 milliarder kroner med løpetid frem til november 2014.

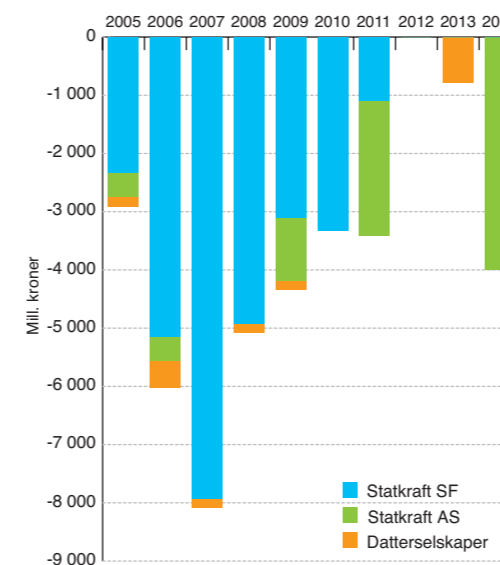
Finansstrategi

Statkraft AS vil være den aktive utstederen av nye lån. Som konsern skal Statkraft AS ha en likviditetsreserve som er tilstrekkelig for å drive virksomheten i over seks måneder uten nye låneopptak. Konsernet har kommitterte trekkretter på til sammen 5,7 milliarder kroner. Nye lån skal legges ut på løpetider som sikrer konsernet langsiktig finansiering og en god spredning av forfallene.

Gjelden plasseres i morselskapet Statkraft AS, slik at långiverne får sikkerhet i hele konsernets balanse. Samtlige långivere sidestilles gjennom pari passu-klausuler og avtaler om negativ pantsettelse. Låneopptak på datterselskapsnivå er sterkt begrenset gjennom avtalemessige restriksjoner.

For å sikre tilgang til finansiering, er det naturlig for Statkraft å legge til rette for låneopptak både i det norske og det internasjonale markedet.

Forfallsprofil for konsernets rentebærende gjeld

I tillegg forfaller 0,7 milliarder kroner i perioden 2015–2019.

I løpet av 2005 skal en betydelig del av konsernets samlede gjeld rentereguleres. Sammenlignet med tidligere praksis, vil konsernet i fremtiden la en større andel av samlet gjeld ha rentebinding under ett år.

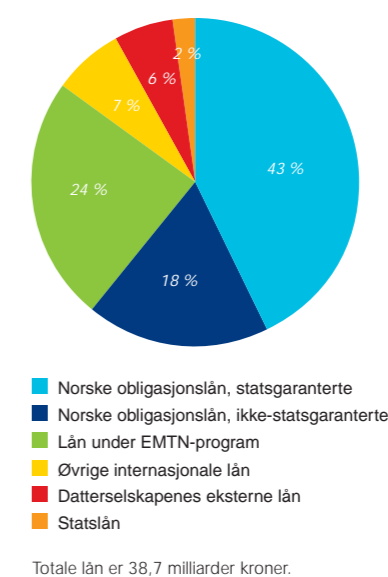
For en nærmere beskrivelse av forpliktelser og risikostyring, se noteverket og egen artikkel om virksomhetsstyring.

Rating

Både Standard & Poor's (S&P) og Moody's følger Statkraft. Høsten 2004 utarbeidet begge selskapene ratingrapporter som ga Statkraft AS en langsiktig selskapsrating som er identisk med ratingen Statkraft SF hadde for lån uten statsgaranti.

	Statkraft AS' selskapsrating	Statkraft SFs lån med garanti
S&P	BBB+	AA+
Moody's	Baa2	Aaa

Fordeling av gjeld på lånekilder

Finansiell kommunikasjon

Statkraft legger vekt på å ha en åpen og ærlig kommunikasjon med alle interessenter. Konsernets finansielle rapportering skal være preget av gjennomsiktighet og gi brukerne relevant, utfyllende og pålitelig oversikt over strategier, mål og resultater samt konsernets økonomiske utvikling og finansielle stilling.

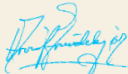
Eier, långivere og finansmarkedene ellers skal få tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere underliggende verdier og risiko i selskapet. For å sikre forutsigbarhet skal eier og finansmarkedene likebehandles og informasjon skal kommuniseres til rett tid. Selskapet tilstreber jevnlig møtekontakt med eier og interessenter i finansmarkedet.

Viktig informasjon meldes til børsene. Selskapsrelaterte meldinger finnes på tickerne STAKR01 (Statkraft SF) og STAKR07 (Statkraft AS) på Oslo Børs. I tillegg legges all viktig informasjon ut på nettstedene www.statkraft.no og www.statkraft.com.

Resultat

Statkraft SF				Konsern			
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	Note	2004	2003	2002
4 138	7 730	6 423	Kraftsalg	3	7 287	9 324	7 979
639	417	527	Andre driftsinntekter	5	3 999	2 796	2 910
4 777	8 147	6 951	Brutto driftsinntekter		11 286	12 120	10 889
-249	-542	-503	Overføringskostnader		-651	-927	-840
4 528	7 605	6 448	Netto driftsinntekter		10 635	11 193	10 048
322	613	476	Lønnskostnader	6, 7	1 246	1 536	1 379
219	284	257	Erstatninger og konsesjonsavgifter	8	359	334	303
614	1 092	936	Andre driftskostnader	9	1 594	1 713	1 400
429	621	778	Ordinære avskrivninger	14, 15	1 464	1 347	1 490
1 584	2 610	2 448	Driftskostnader		4 663	4 929	4 572
2 944	4 995	4 000	Driftsresultat		5 972	6 264	5 476
-	-	-	Resultatandel i tilknyttede selskaper	16	1 529	1 114	871
1 384	2 290	1 908	Finansinntekter	11	733	474	535
-2 212	-2 732	-2 221	Finanskostnader	11	-3 007	-3 098	-2 783
-828	-442	-313	Netto finansposter		-2 274	-2 625	-2 249
2 116	4 554	3 687	Resultat før skatt		5 226	4 754	4 098
-355	-1 694	-1 557	Skattekostnad	12	-626	-1 887	-1 620
1 761	2 859	2 130	Resultat etter skatt		4 600	2 867	2 478
			Herav minoritetens andel		114	125	171
			Herav majoritetens andel		4 486	2 742	2 307
			Disponering av årets resultat				
3 402	2 605	2 192	Utbytte				
-1 641	254	-62	Til/fra annen egenkapital				
			Konsernbidrag				
641	1 580	1 803	Avgitt konsernbidrag (før skatt)				

Statkrafts styre
Oslo, 18. mars 2005

Arvid Grundekjøn
styreleder

Marit Büch-Holm
nestleder

Erik Nygaard

Halvor Stenstadvold

Rebecca Selvik*

Aud Mork

Astri Botten Larsen

Odd Vanvik

Thorbjørn Holøs

Bård Mikkelsen
konsernsjef

Balanse

Statkraft SF				Konsern			
31.12.04	31.12.03	31.12.02	Beløp i mill. kroner	Note	31.12.04	31.12.03	31.12.02
			EIENDELER				
391	2 265	2 108	Immaterielle eiendeler	14	2 836	3 247	2 997
419	22 657	22 908	Varige driftsmidler	15	46 337	45 464	45 718
32 301	19 933	10 878	Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper	16	28 968	28 550	29 749
28 443	27 467	36 326	Øvrige finansielle anleggsmidler	17	2 562	5 293	1 532
61 554	72 323	72 220	Anleggsmidler		80 703	82 554	79 996
-	37	39	Varer		45	41	43
611	2 876	7 809	Fordringer	18	3 130	3 854	9 241
-	-	-	Kortsiktige finansielle plasseringer	19	330	254	217
867	1 473	724	Bankinnskudd, kontanter og lignende	20	6 283	3 214	1 518
1 478	4 386	8 571	Omløpsmidler		9 788	7 363	11 019
63 032	76 709	80 792	Eiendeler		90 491	89 917	91 015
			EGENKAPITAL OG GJELD				
29 250	29 250	25 250	Innskutt egenkapital	21	29 250	29 250	25 250
276	1 917	1 663	Opptjent egenkapital	21	3 623	2 050	1 820
-	-	-	Minoritetsinteresser	21	3 966	3 724	3 774
29 526	31 167	26 913	Egenkapital		36 839	35 024	30 844
145	1 938	1 738	Avsetning for forpliktelser	22	7 028	6 701	5 828
-	-	-	Ansvarlig lån		54	64	76
28 236	36 058	44 544	Rentebærende langsiktig gjeld	23	38 668	40 385	46 357
28 381	37 996	46 282	Langsiktig gjeld		45 750	47 150	52 261
18	516	729	Rentebærende kortsiktig gjeld		-	776	729
452	1 168	826	Betalbar skatt		883	1 483	1 066
4 655	5 862	6 042	Annen rentefri gjeld	24	7 019	5 484	6 116
5 125	7 546	7 597	Kortsiktig gjeld		7 902	7 743	7 910
63 032	76 709	80 792	Egenkapital og gjeld		90 491	89 917	91 015
-	2 094	2 095	Pantstillelser		2 249	3 436	2 095
956	3 316	3 583	Garantiansvar		4 496	4 240	3 802

*Rebecca Selvik har ikke hatt anledning til å delta i arbeidet med årsberetningen og årsregnskapet på grunn av sykdom.

Kontantstrømoppstilling

Statkraft SF			Beløp i mill. kroner	Konsern			
2004	2003	2002		2004	2003	2002	
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN							
2 116	4 554	3 687	Resultat før skatt	5 226	4 754	4 098	
-	7	-208	Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-1 311	-2	-187	
429	621	778	Ordinære av- og nedskrivninger	1 484	1 347	1 490	
-	-	-	Resultatandel i tilknyttede selskaper	-1 529	-1 114	-871	
-1 044	-1 839	-1 472	Betalt skatt	-1 603	-1 895	-1 786	
1 501	3 343	2 785	Tilført fra årets virksomhet	2 267	3 090	2 744	
-166	1 632	-1 489	Endring i lager, debitorer og kreditorer	60	1 411	-1 354	
-	-	-	Utbytte fra tilknyttede selskaper	953	742	905	
6 151	1 533	-1 511	Endring i andre kortsiktige poster	579	2 917	-2 273	
7 486	6 508	-215	Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	3 859	8 160	22
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER							
-241	-389	-672	Investeringer i varige driftsmidler	-1 548	-1 277	-1 387	
-	8	697	Salg av anleggsmidler (salgssum)	1 416	50	856	
-982	-334	-16 819	Utbetalinger av utlån	-98	-45	-31	
-	2 447	408	Innbetalinger av utlån	569	430	140	
-	-935	-	Investeringer i andre foretak	-287	-424	-15 598	
-	-	-	Salg av andre foretak	2 764	-	-	
-1 223	797	-16 386	Netto likviditetsendring fra investeringer	B	2 816	-1 266	-16 020
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING							
3 000	408	19 616	Opptak av ny langsiktig gjeld	7 016	1 141	21 097	
-6 023	-8 572	-4 560	Nedbetaling av langsiktig gjeld og ansvarlige lån	-8 295	-8 466	-6 663	
-188	-200	-28	Endring i andre langsiktige poster	442	319	-179	
-	4 000	-	Innskudd av selskapskapital	-	4 000	-	
-2 605	-2 192	-3 640	Utdelt utbytte til eier	-2 769	-2 192	-3 640	
-5 816	-6 556	11 388	Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-3 606	-5 198	10 615
447	749	-5 213	Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	3 069	1 696	-5 383
1 473	724	5 937	Likviditetsbeholdning 01.01.	3 214	1 518	6 901	
-1 053	-	-	Avgitt kontanter ved tingsinnskudd	-	-	-	
867	1 473	724	Likviditetsbeholdning 31.12.	6 283	3 214	1 518	

Regnskapsprinsipper

Regnskapsregler

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge. Statkraft SF er etablert som et statsforetak, og virksomheten reguleres særskilt gjennom lov om statsforetak.

Konsernregnskapsprinsipper

Datterselskaper. Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede økonomiske stillingen for Statkraft SF og dets kontrollerte eierandeler i andre selskaper presentert som én økonomisk enhet. Selskapenes interne omsetning, mellomværende samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert.

I konsernregnskapet inkluderes de selskaper hvor Statkraft direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Datterselskaper kjøpt eller etablert i løpet av året inkluderes fra og med kjøps-/etableringstidspunktet. Ved oppkjøp legges avtaletidspunktet til grunn for fastsettelse av kostpris samt mer-/mindreverdianalyser. Opptjente resultater og andre endringer i egenkapitalen samt renter på vederlaget i perioden fra avtaletidspunktet til gjennomføringstidspunktet regnskapsføres direkte mot egenkapitalen. Kostpris på aksjer i datterselskaper elimineres mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Merverdier utover regnskapsført egenkapital henføres til de av selskapets eiendeler og forpliktelser som har andre verdier enn de balanseførte. Det avsettes for utsatt skatt på mer-/mindreverdier. Eventuell mer-/mindreverdi som ikke kan henføres til identifiserbare eiendeler og forpliktelser, behandles som goodwill. Det avsettes ikke til utsatt skatt på goodwill.

Utenlandske datterselskaper regnes om etter dagskursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31.12., og resultatregnskapet er omregnet etter gjennomsnittskurser for året. Omregningsdifferanser føres mot egenkapitalen.

Deleide kraftverk. Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført etter bruttometoden. Produsert kraft, med unntak av konsesjonskraft, disponeres av medeierne direkte.

Uttatt kraft fra deleid selskap organisert som aksjeselskap er inkludert i brutto kraftsalg. Statkrafts andel av øvrige driftsinntekter og driftskostnader er inkludert i henhold til aksjonæravtale. Aksjene regnskapsføres til kostpris.

Utleide kraftverk. Kraftverk som er utleid til andre, føres brutto i regnskapet. Brutto leieinntekter inngår i andre driftsinntekter, og driftskostnader regnskapsføres under vedkommende kostnadsart.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter.

Eierandeler i selskaper hvor Statkraft har betydelig – men ikke bestemmende innflytelse samt eierandeler i selskaper med delt kontroll (ikke deleide kraftverk), er behandlet etter egenkapitalmetoden. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korrigert for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, vises på egen linje i konsernets resultatoppstilling. I balansen er investeringen klassifisert som anleggsmiddel og står oppført til kostpris korrigert for akkumulerte resultatandeler, mottatte utbytter og eventuelle valutajusteringer.

Prinsipper for å innarbeide kjøp av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er de samme som for kjøp av datterselskaper.

Vurderings- og klassifiseringsprinsipper

Usikkerhet i estimater

Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntektsføring og kostnadsføring

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Inntekter fra krafthandel regnskapsføres netto. Resultater fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av ordinære anleggsmidler behandles som driftsinntekter eller -kostnader.

Inntektsføring av krafthandel

Kraftproduksjon. Kraftproduksjonen i konsernet inntektsføres med produsert volum multiplisert med salgspris. Statkraft prissikrer kraftproduksjonen ved inngåelse av fysiske og finansielle kontrakter. Finansielle instrumenter i krafthandelen er finansielle bilaterale kontrakter, terminmarkedskontrakter (futures og forwards) og opsjoner. Fysisk og finansiell handel for sikring av fremtidig produksjon regnskapsføres som sikring. Forutsetningen for sikringsvurdering er at sikringsnivået ligger innenfor egen produksjonsevne. Produksjonsevne defineres som den produksjon man med 80 prosent sikkerhet vil oppnå. Tap/gevinst på sikringskontrakter, beregnet som marginen mellom kontraktspris og spotpris, regnskapsføres ved levering og presenteres som en del av kraftsalgsinntektene. I mellomliggende perioder regnskapsføres ingen verdivurdering.

Betalte og mottatte opsjonspremier for fremtidige kraftleveranser på faste betingelser balanseføres og vurderes etter laveste verdis prinsipp. Dersom samlet verdi av opsjoner i porteføljen er lavere enn balanseførte opsjonspremier, gjøres en nedskrivning til virkelig verdi.

Trading og origination. Selskapet har separate porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Tradingporteføljen består av finansielle kraftkontrakter og agerer i markedet med tanke på gevinster på korte og lange endringer i markedspriser for elektrisk kraft. Porteføljen består i hovedsak av produkter omsatt på Nord Pool eller bilaterale standardiserte produkter. Porteføljen regnskapsføres til virkelig verdi etter regnskapsloven § 5-8. Originationporteføljen består av skreddersydde bilaterale kraftkontrakter som tilbys kundene etter behov. Siden det ikke eksisterer noe kvotert marked med tilfredsstillende prisfastsettelse for slike ikke-standardiserte kontrakter, oppfyller ikke porteføljen vilkårene for regnskapsføring til virkelig verdi etter god norsk regnskapsskikk, og porteføljen regnskapsføres derfor etter laveste verdis prinsipp på porteføljenivå.

Nettinntekter

Med virkning fra 1997 har Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) innført en inntektsrammeregulering for nettvirksomheten. NVE fastsetter hvert år en maksimal inntektsramme for den enkelte netteier. Denne rammen reduseres årlig med et generelt effektivitetskrav på 1,5 prosent. I tillegg til dette kan netteier bli pålagt individuelle effektivitetskrav.

Hvert år beregnes en mer-/mindreinntekt som utgjør differansen mellom faktiske tariffinntekter og tillatte inntekter (inntektsramme). Akkumulert mer-/mindreinntekt regnskapsføres som henholdsvis gjeld til eller fordring på nettkundene. Akkumulert mer-/mindreinntekt

renteberegnes i henhold til fastsatt rente fra NVE. Reguleringsmodellen inneholder også maksimums- og minimumsgrenser for avkastning på regnskapsført nett-kapital. Grensene gjelder innenfor en reguleringsperiode på fem år og ved eventuelle avvik vil mer-/mindreinntekt bli justert ved utgangen av reguleringsperioden.

Fra 2001 ble ordningen «kvalitetsjustert inntektsramme» (KILE) innført. Ordningen medfører en mulig justering av inntektsrammen ved endringer i leveringskvaliteten. Justeringer som følge av ordningen behandles som endringer i mer-/mindreinntekt.

Mer-/mindreinntekt regnskapsføres som korreksjon av nettinntektene. Resultatført nettinntekt etter fratrukket overføringskostnader fra overliggende nett vil således tilsvare tildelt inntektsramme fra NVE justert for eventuell effekt av KILE-ordningen.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd vurderes særskilt, og blir regnskapsmessig behandlet som en korreksjon til den posten tilskuddet er ment å dekke.

Erstatninger

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Engangserstatninger blir for nye kraftanlegg balanseført sammen med anleggsinvesteringen, mens løpende utbetalinger blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av løpende fremtidige erstatningsutbetalinger er beregnet og vist i note 1.

Konsesjonsavgifter

Det blir årlig innbetalt konsesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføring. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er beregnet og vist i note 1.

Pensjonskostnader

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser regnskapsføres i henhold til norsk regnskapsstandard om pensjonskostnader. Konsernets pensjonsordninger er ytelsesplaner.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene. Virkning av planendring fordeles over

gjenværende gjennomsnittlig opptjeningstid. Estimert avvik som overstiger 10 prosent av den største verdien av brutto pensjonsforpliktelse eller pensjonsmidler (korridor), resultatføres direkte.

Netto pensjonsmidler for overfinanserte ordninger er balanseført som langsiktig eiendel og består av differansen mellom virkelig verdi av pensjonsmidlene og nåverdien av de beregnede pensjonsforpliktelser samt uamortisert effekt av planendringer og estimatavvik. Tilsvarende er netto pensjonsforpliktelser for underfinanserte ordninger klassifisert som avsetning for forpliktelser under langsiktig gjeld.

Utviklings- og forprosjekteringskostnader

Prosjektutvikling og forprosjektering kostnadsføres frem til nødvendige styrevedtak og eventuelt godkjent konsesjon foreligger.

Vedlikeholdsutgifter

Gjennomført vedlikehold blir løpende kostnadsført.

Skatter

Selskaper i konsernet som driver med kraftproduksjon, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernet står derfor overfor både overskuddsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt.

Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger overskuddsskatten, kan fremføres med renter til senere år og blir balanseført som en forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 27 prosent av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og kraft

på langsiktige kontrakter over syv år brukes faktisk kontraktspris. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlaget netto grunnrenteinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Normrenten for 2004 er 9,7 prosent.

Eventuell negativ grunnrenteinntekt per kraftverk kan fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort positiv grunnrenteinntekt i overskuelig fremtid. Det er benyttet en estimert faktisk grunnrenteskattesats som er beregnet samlet for de kraftverkene hvor det er sannsynliggjort positiv grunnrenteinntekt.

Eiendomsskatt for kraftverk blir beregnet på basis av faktisk produksjon med fradrag for faktiske driftskostnader og betalt grunnrenteskatt i det enkelte kraftverk. Inntektssiden i eiendomsskatten er beregnet på samme basis som i grunnrentebeskatningen, med utgangspunkt i verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft benyttes faktisk kontraktspris.

Eiendomsskattegrunnlaget fremkommer ved å diskontere foregående fem års netto driftsinntekter i kraftverket med fastsatt rente over all fremtid, og til fradrag kommer nåverdien av kraftverkets beregnede kostnader til utskifting av driftsmidler. Av eiendomsskattegrunnlaget beregnes fra 0,2 prosent til 0,7 prosent eiendomsskatt til den enkelte kommune.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktige og langsiktige lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over-/underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Noter til regnskapet

Immaterielle eiendeler. Utgifter til immaterielle eiendeler er balanseført i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Varige driftsmidler. Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler blir balanseført og avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid fra det tidspunktet driftsmidlet blir satt i ordinær drift. Investeringer i verk som ikke drives av Statkraft SF, avskrives tilsvarende etter en gjennomsnittlig avskrivningssats. Påløpte kostnader til egne investeringsarbeider i konsernet balanseføres som anlegg under utførelse. Byggelånsrenter på større investeringer blir beregnet og balanseført. Vannfallrettigheter og rettigheter til å overta kraftverk som hjemfaller, er balanseført til kost og avskrives ikke. Kraftverk som hjemfaller i fremtiden, vil bli avskrevet fra overtagelsestidspunktet til hjemfallstidspunktet.

Anleggsaksjer og -andeler. Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Lagerbeholdning/reservedeler. Innkjøpte standardvarer og reservedeler knyttet til drift av kraftverk klassifiseres som omløpsmidler og vurderes til laveste verdis prinsipp. Reservedeler som ikke har karakter av standardvare, og som er knyttet til særskilte anleggsmidler eller grupper av anleggsmidler, balanseføres og avskrives over anleggsmidlenes levetider.

Magasinbeholdninger. Magasinert vann beholdningsføres ikke. Opplysninger om mengde vann i magasinene er gitt i note. Kjøp av vann balanseføres frem til produksjonstidspunktet.

Fordringer. Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Aksjer, obligasjoner, sertifikater o.l. Aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende som er klassifisert som omløpsmidler, er for hver av gruppene vurdert til laveste verdis prinsipp på porteføljebasis. Forsikringselskapet vurderer kortsiktige plasseringer til markedsverdi.

Betalingsmidler. På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater med løpetid kortere enn tre måneder.

Mottatte forskuddsbetalinger er klassifisert som langsiktige forpliktelser. Forskuddet inntektsføres i takt med levering av den leveransen forskuddet er ment å dekke.

Det beregnes en årlig rentekostnad som føres som finanskostnad.

Avsetninger til restrukturering. Ved vedtak om restruktureringstiltak gjøres en avsetning av forventede utgifter knyttet til gjennomføringen av tiltaket. Avsetningen er basert på beste estimat og revurderes ved hver periodeavslutning. Utgifter som påløper under gjennomføring av restruktureringen, føres løpende mot avsetningen.

Finansielle instrumenter

Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning.

I tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner.

I den grad det foretas kontantstrømsikring, balanseføres ikke urealisert gevinst/tap på sikringsinstrumentet.

Valuta

Balanseposter i utenlandsk valuta er vurdert til balanse dagens kurs. Valutaeffekter føres som finanskostnad eller -inntekt.

Gevinst/tap som følge av valutakursendringer på gjeld som anses som sikring av nettoinvestering i utenlandsk datterselskap, føres mot konsernets egenkapital sammen med omregningsdifferanser som oppstår ved omregning av datterselskapet.

Renter

Renteinstrumenter periodiseres på tilsvarende måte som renter på rentebærende gjeld og fordringer. Urealisert tap/gevinst på fastrenteposisjoner som er knyttet til rentebærende balanseposter, regnskapsføres ikke, da de ansees å utgjøre en del av sikringsforholdet.

Ved førtidig tilbakebetaling av lån (tilbakekjøp) resultatføres gevinst/tap. Swapper knyttet til lån som er nedbetalt, blir normalt kansellert. Gevinst/tap på disse blir resultatført sammen med underliggende lån.

Reklassifiseringer

Enkelte poster for tidligere år er reklassifisert for å være sammenlignbare med årets regnskap.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i foretakets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

NOTE 1 VIKTIGE ENKELTHENDELSER

2004

Omorganisering

Statkraft ble omorganisert 1.10.2004. Omorganiseringen er gjort til regnskapsmessig kontinuitet. Konsernregnskapet er ikke påvirket av omorganiseringen.

Omorganiseringen ble gjennomført ved at Statkraft SF først overdro sin virksomhet, med enkelte unntak, til datterselskapet Statkraft Energi AS. Deretter overdro Statkraft SF sine aksjer i Statkraft Energi AS til Statkraft AS. Etter omorganiseringen eier Statkraft SF således alle aksjene i Statkraft AS, som igjen eier alle aksjene i Statkraft Energi AS.

Overførselen av virksomheten fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS skjedde med regnskapsmessig virkning 1.9.2004 for selskapsregnskapene. Selskapsregnskapet for Statkraft SF for 2004 vil dermed ikke være sammenlignbart med tidligere år.

Store salgstransaksjoner

Statkraft solgte sin eierandel på 20 prosent i E-CO Vannkraft AS i desember. Salgssummen var 2550 millioner kroner og ga en regnskapsmessig gevinst for konsernet på 296 millioner kroner før skatt. Gevinsten inngår i finansinntekter.

Statkraft solgte sin eierandel på 50 prosent i Kraftverkene i Øvre Namsen (KØN) i desember. Salgssummen var 1265 millioner kroner og ga en regnskapsmessig gevinst for konsernet på 1010 millioner kroner før skatt. Gevinsten inngår i andre driftsinntekter.

Oppkjøp

Statkraft økte i 2004 sin eierandel i Baltic Cable AB fra 33,33 prosent til 66,67 prosent. Selskapet er konsolidert med virkning fra 1.1.2004. Statkraft betalte 184 millioner kroner for den økte andelen.

Ny vindpark

I oktober ble Norges største vindpark åpnet på Hitra. Vindparken har 24 vindmøller med en årlig produksjon på 150 GWh. Det er investert 450 millioner kroner i dette prosjektet.

2003

Salg av virksomhet

Statkraft SF gikk med virkning fra september 2003 ut av forretningsområdet konsulentvirksomhet gjennom salg av 92 prosent av aksjene i Statkraft Grøner AS til svenske SWECO AB. Selskapet hadde en balanseført verdi i konsernet på 64 millioner kroner og ble solgt med en begrenset regnskapsmessig gevinst.

Ny kapital

I desember 2003 ble Statkraft tilført 4 milliarder kroner i ny egenkapital gjennom en stortingsvedtatt kapitalforhøyelse.

2002

Oppkjøp

Statkraft kjøpte i 2002 100 prosent av aksjene i Trondheim Energiverk AS (TEV) for 4338 millioner kroner og 45,5 prosent av aksjene i Agder Energi AS for 4487 millioner kroner. I tillegg økte Statkraft sin eierandel i Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) fra 26 til 49,9 prosent, og eierandelen i det svenske selskapet Sydkraft økte fra 35,7 til 44,6 prosent. Statkraft betalte henholdsvis 3224 og 3451 millioner kroner for de økte eierandelene.

Annet

Statkraft og det statlige investeringselskapet Norfund etablerte selskapet Statkraft Norfund Power Invest AS med like eierandeler.

NOTE 2 SEGMENTINFORMASJON

Statkraft-konsernet hadde følgende regnskapstall innenfor de viktigste segmentene.

Rundt 96 prosent av konsernets driftsinntekter skapes i Norge. Transaksjoner mellom segmentene inngås på markedsvilkår.

Tall for Statkraft-konsernet

Beløp i mill. kroner	Konsern	Produksjon og sikringshandel	Trading og origination	Nett	Sluttbruker	Annet	Konsern-funksjoner og eliminerings
2004							
Brutto driftsinntekter	11 286	9 019	729	1 495	484	350	-791
Ordinære avskrivninger	1 464	991	5	379	15	47	27
Øvrige driftskostnader	3 850	2 882	363	830	474	76	-775
Driftsresultat	5 972	5 146	361	286	-5	227	-43
Resultatandel fra tilknyttede selskaper	1 529	941	39	475	56	181	-164
Resultat før finans og skatt	7 501	6 087	400	761	51	408	-207
2003							
Brutto driftsinntekter	12 120	9 944	575	1 364	574	534	-872
Ordinære avskrivninger	1 347	956	7	297	15	45	28
Øvrige driftskostnader	4 509	3 024	468	901	523	427	-832
Driftsresultat	6 264	5 964	101	167	37	63	-67
Resultatandel fra tilknyttede selskaper	1 114	632	30	486	79	106	-217
Resultat før finans og skatt	7 379	6 595	131	652	116	168	-285
Balanse 31.12.2004							
Investering i tilknyttede selskaper	28 968	22 966	18	4 100	380	1 428	76
Øvrige eiendeler	61 523	49 572	1 029	7 072	277	2 337	1 236
Eiendeler	90 491	72 538	1 047	11 172	657	3 765	1 312
Kortsiktig gjeld	7 902	7 046	238	449	116	446	-393
Langsiktig rentefri gjeld	7 082	6 312	22	727	31	42	-52
Langsiktig rentebærende gjeld	38 668	-	-	-	-	-	-
Gjeld	53 652	13 358	260	1 176	147	488	-445

Langsiktig rentebærende gjeld er ikke fordelt på segmenter siden finansposter ikke er fordelt.

NOTE 3 KRAFTSALG

Statkraft optimaliserer sin kraftproduksjon ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Dersom Statkraft har fysiske leveringsforpliktelser som avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korreksjon mot kraftsalg. Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av fremtidig planlagt produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det viser seg at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris (systempris for finansielle kontrakter).

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
4 375	9 932	8 766	Produksjon til spotpriser	7 829	11 443	10 111
-1 718	-3 917	-2 128	Avvik fra spotpris på stortingsbestemte kontrakter ¹	-2 817	-4 234	-2 296
1 336	1 416	-539	Resultat fra kommersielle kontrakter ²	1 844	1 008	-719
145	299	324	Øvrige netto inntekter kraftsalg ³	431	1 107	884
4 138	7 730	6 423	Sum	7 287	9 324	7 979

¹Industrikontrakter til priser fastsatt av Stortinget samt konsesjonskraft til kommuner. I 2004 var prisen på denne kraften henholdsvis 11,6 og 7,8 øre/kWh.

Industrikontraktene løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011.

²Inkluderer en finansiell eksportkontrakt på 652 GWh som løper til 30.6.2020.

³Inkluderer gevinst/tap på trading, margin ved produksjonsoptimalisering, utvekslingskontrakter med utlandet og konsesjonskraft fremmedverk.

Statkraft Energi AS har følgende langsiktige fysiske salgskontrakter med kraftkrevende industri og treforedlingsindustrien til priser fastsatt av Stortinget, samt leveringsforpliktelser til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris:

Tall i TWh	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Industriavtaler	14,3	13,0	10,9	8,9	8,8	8,6	1,1	0,1	0,1
Konsesjonsavtaler	1,9	2,0	2,0	2,0	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Sum faste salgskontrakter	16,2	15,0	12,9	10,9	11,0	10,8	3,3	2,3	2,3

Som følge av avtaler om foregrepet hjemfall inngått i perioden 1957 til 1966 har Statkraft eierskapet til kraftverkene Saudefaldene, Tyssefaldene, Bjølvo, Høyanger og Svelgen. Bjølvo og Høyanger drives av Statkraft. De øvrige er utleid på stortingsbestemte vilkår i samsvar med St.prp. nr. 52 (1998-99). Frem til 2006 gjelder dette Saudefaldene, Tyssefaldene og Svelgen. Kraftverkene Tysso II og Sauda IV tilfaller Statkraft i henholdsvis 2007 og 2010 med middelproduksjon og utleid volum på til sammen 1,1 TWh. For kraftverkene som er utleid til AS Tyssefaldene, er det kun Tysso II som er utleid etter 2011, avtalen om de andre verkene går ut 31.12.2010. De øvrige utleieavtalene løper frem til 31.12.2030.

Ifølge gjeldende regelverk er Statkrafts verk ikke underlagt regler om hjemfall til staten.

Iht. St.prp. nr. 53 (2003-2004) skal de utleide verkene midlertidig ligge igjen i Statkraft SF inntil konsesjonsreglene åpner for at Statkraft Energi AS kan være eier av utleide verk. Dette gjelder Saudefaldene, Svelgen og Tyssefaldene (unntatt Oksla). De øvrige verkene (Bjølvo og Høyanger) er overført til Statkraft Energi AS.

Tall i TWh	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011-2030
Utleid volum	1,7	1,7	2,6	2,6	2,6	2,8	2,2

I tillegg har Statkraft andre fysiske kontraktsforpliktelser av varierende varighet både til innenlandske og utenlandske kunder. Statkraft har ingen langsiktige, fysiske kjøpsforpliktelser av vesentlig betydning. Det omsatte energivolumet gjelder i sin helhet det nordiske hjemmemarkedet.

NOTE 4 MAGASINBEHOLDNING OG PRODUKSJON (ikke revidert)

Tall i TWh	Magasinbeholdning per 31.12.			Maksimal kapasitet	Produksjon ¹			Middel ²
	2004	2003	2002		2004	2003	2002	
Statkraft SF	-	18,4	18,8	-	19,4	32,5	40,4	33,0
Konsern	30,1	21,9	21,7	39,1	34,8	39,3	48,8	41,3

¹Etter tap.

²Kraftverkene i Øvre Namsen som ble solgt i desember 2004 er ikke trukket fra.

I et normalår vil magasinbeholdningen variere omkring en middelbeholdning med -11 TWh ved et minimum i april og +5 TWh ved et maksimumsnivå i oktober. Tilslaget har i 2004 vært tilnærmet normalt. Til tross for dette har magasinivåene økt betydelig gjennom året som følge av at produksjonen hele året har vært lav.

NOTE 5 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
247	249	249	Inntekter ved utleie av kraftverk	261	215	315
-	-	-13	Netto inntekter fra nettvirksomhet	1 348	1 263	1 285
-	-	-	Inntekter fra sluttbrukervirksomhet	494	574	430
-	-	-	Inntekter fra fjernvarmeverksamhet	211	184	177
109	114	83	Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	326	525	523
8	54	208	Gevinst/tap ved salg av driftsmidler	1 007	35	180
275	-	-	Kompensasjoner	352	-	-
639	417	527	Sum	3 999	2 796	2 910

Gevinst ved salg av anleggsmidler i 2004 gjelder i hovedsak salg av Statkrafts andel i Kraftverkene i Øvre Namsen (KØN). Kompensasjoner gjelder i hovedsak terminerte avtaler.

NOTE 6 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
231	401	343	Lønn	836	1 047	900
58	70	65	Arbeidsgiveravgift	161	156	145
30	142	66	Pensjonskostnader	181	288	178
3	-	2	Andre ytelser	68	45	155
322	613	476	Sum	1 246	1 536	1 379

Lønn til konsernsjef er 2 300 000 kroner for 2004. Andre ytelser utgjør 166 305 kroner. Konsernsjefen har en pensjonsalder på 65 år med en pensjonsytelse på 66 prosent av årslønnen. Ved fylte 62 år kan konsernsjefen fratrukke sin stilling etter eget eller selskapets ønske. Dersom denne retten utøves, tilbys konsernsjefen stilling som rådgiver i selskapet med 66 prosent lønnsytelse frem til pensjonsalder. Årets regnskapsmessige avsetning for pensjonsordningen utgjør 2 068 027 kroner.

Medlemmene av konsernledelsen har pensjonsalder 65 år med rett til 66 prosent av årslønnen. I perioden mellom 60 og 65 år har medlemmene av konsernledelsen avtaler som innebærer en gjensidig rett til nedtrapping av arbeidsoppgaver og arbeidsvederlag. Medlemmene i konsernledelsen, unntatt konsernsjefen, har mulighet til å få en årlig bonus på inntil 200 000 kroner. Bonusen utbetales basert på oppnåelse av individuelt fastsatte mål.

Konsernsjef og konsernledelsen har ikke vederlagsordninger ved opphør utover det som er omtalt ovenfor. Det eksisterer heller ingen lån eller sikkerhetsstillelser.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar, og det er heller ikke ytt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret. Honorar til styrets medlemmer har vært 1 370 000 kroner, herav 230 000 kroner til styrets leder. Gjennomsnittlig antall årsverk i 2004 var for konsernet 1924. For morselskapet var gjennomsnittlig antall årsverk 807 frem til 1.9.2004, da de ansatte ble overført til Statkraft Energi AS i forbindelse med omorganiseringen.

NOTE 7 PENSJONSFORHOLD

Kollektive pensjonsordninger i konsernet

Statkraft og Trondheim Energiverk har kollektive pensjonsordninger for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Ordningene dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G på 66 prosent av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Skagerak Energi har samme ytelsesprogram i egen pensjonskasse. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Alle ordningene har medlemskap i overføringsavtalen. Forøvrig har alle selskapene avtalet festet førtidspensjonsordning (AFP) fra 62 år.

Ordningen i Statens Pensjonskasse er ikke fondsbasert, og utbetalingen av pensjonene er garantert av staten (pensjonsloven § 1). Det simuleres derfor en forvaltning av fondsmidler («fiktive fond») som om midlene var plassert i langsiktige statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til utløpstidspunkt.

Andre ordninger

Statkrafts pensjonskasse

I tillegg til Statens Pensjonskasse hadde Statkraft SF en supplerende ordning i egen pensjonskasse hvor alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon ble gitt med 44 prosent av pensjonsgrunnlaget i intervallet 8G–12G. Ordningen opphørte 1.5.2002 og de ansattes ytelser er omgjort til fripoliser. Ordningen dekker også etterlattepensjon utover Statens Pensjonskasses ytelser for ansatte med pensjonsansienitet etter 1976. Det arbeides med å lukke ordningen for medarbeidere ansatt etter 1.7.2002.

Usikrede pensjonsforpliktelser

Statkraft SF har i tillegg til de ovennevnte også inngått pensjonsavtaler som gir alle ansatte med pensjonsgrunnlag over 12G alders- og uførepensjon på 66 prosent av overskytende 12G. For konsernledelsen gir ordningen også etterlatte- og barnepensjon. Disse pensjonene dekkes over driften.

Overførsel av pensjonsordninger fra Statkraft SF

Ved overførsel av virksomheten fra Statkraft SF 1.9.2004 ble selskapets pensjonsordninger overført til Statkraft Energi AS. Overførsel av pensjonsforpliktelser og -midler er skjedd til regnskapsmessig kontinuitet basert på aktuarberegninger per 1.9.2004.

Investeringsoversikt pensjonsmidler

I tabellen nedenfor følger beskrivelse av investeringsstrategi og avkastning i 2004 for midler i de ulike pensjonsordningene i konsernet.

Portefølje	Andel	Beskrivelse investeringsstrategi	Avkastning 2004
Statens Pensjonskasse – Statkraft	33 %	Fiktivt fond som forrentes i henhold til lik avkastning på 10 års statsobligasjoner på investeringstidspunktet	5,7 % ¹
Statens Pensjonskasse – TEV (fra 1.1.2004)	1 %	Fiktivt fond som forrentes i henhold til lik avkastning på 10 års statsobligasjoner på investeringstidspunktet	5,7 % ¹
Trondheim kommunale pensjonskasse på vegne av TEV	20 %	Rentebærende norske og utenlandske papirer og aksjer samt utlån til medlemmer	5,8 %
Statkrafts pensjonskasse	8 %	Rentebærende norske papirer gjennom ekstern forvalter	5,4 %
Skageraks pensjonskasse	38 %	Diversifisert portefølje av norske og utenlandske rentebærende papirer, pantelån til medlemmer, aksjer (maks. 20 prosent), hedgefond (maks. 7 prosent) og eiendom (maks. 8 prosent) gjennom eksterne forvaltere	6,3 %
Sum	100 %		

¹Estimat

Ved beregning av årets netto pensjonskostnad og netto pensjonsmidler (forpliktelse) er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2004	2003	2002
Årlig diskonteringsrente	5,1 %	5,5 %	6,0 %
Lønnsregulering	3,3 %	3,3 %	3,4 %
Regulering av løpende pensjoner	2,9 %	2,9 %	2,9 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,9 %	2,9 %	2,9 %
Forventet frivillig avgang			
• opp til 45 år	2,5 %	2,5 %	2,5 %
• mellom 45 og 60 år	0,5 %	0,5 %	0,5 %
• over 60 år	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Forventet avkastning	5,7 %	6,5 %	7,0 %
Inflasjonsrate	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Uttakstilbøyelighet AFP	20-25 %	20-50 %	20-25 %

Sammenstilling av periodens pensjonskostnad

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
23	39	30	Nåverdi av opptjente pensjonsrettigheter i året	69	83	141
29	37	32	Rentekostnader på pensjonsforpliktelsen	109	102	76
52	76	62	Årets brutto pensjonskostnad	178	185	217
-24	-34	-32	Forventet avkastning på pensjonsmidler	-95	-87	-78
1	89	1	Resultatført virkning av estimatendringer	96	179	3
1	11	35	Resultatført virkning av planendringer	2	11	36
30	142	66	Årets netto pensjonskostnad	181	288	178

Avstemming av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
17	750	555	Pensjonsforpliktelser brutto	2 155	1 921	1 456
5	582	499	Pensjonsmidler i pensjonskassene	1 807	1 478	1 240
-12	-168	-56	Netto pensjonsforpliktelser	-348	-443	-216
2	65	54	Ikke amortiserte estimatavvik	180	182	117
1	20	-	Ikke resultatført planendring	18	20	22
-1	-12	-3	Arbeidsgiveravgift	-30	-34	-15
-10	-95	-5	Netto balanseførte pensjonsforpliktelser	-180	-275	-92
10	-139	-46	Forpliktelse	-270	-356	-258
-	44	41	Pensjonsmidler	90	81	166

NOTE 8 ERSTATNINGER OG KONSESJONSAVGIFTER

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
145	210	201	Konsesjonsavgifter	247	248	236
73	74	56	Erstatninger	112	85	67
219	284	257	Sum	359	334	303

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert femte år. Årlige og varige erstatningsutbetalinger til kompensasjon for skade eller ulempe som er påført ved vannkraftutbygginger, prisjusteres etter samme regler som for konsesjonsavgifter. Nåverdien av løpende og varige konsesjons- og erstatningsforpliktelser knyttet til kraftanleggene er for konsernet beregnet til henholdsvis 6100 millioner kroner og 1000 millioner kroner diskontert med en rente på 4 prosent i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond mv.

NOTE 9 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Statkraft SF			Konsern			
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
43	37	44	Materialer	204	118	97
332	400	472	Fremmedytelser	727	606	663
103	98	96	Kostnader utleide kraftverk	103	98	95
59	69	59	Kostnader kraftverk drevet av andre	180	135	128
77	488	265	Øvrige driftskostnader	380	756	417
614	1 092	936	Sum	1 594	1 713	1 400

NOTE 10 HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte Statsautoriserte Revisorer er fra 2004 revisor for Statkraft-konsernet. Ernst & Young var konsernrevisor til og med årsoppgjøret 2003. Deloitte reviderer alle datterselskaper med unntak av konsernet Skagerak Energi og Hima Power Ltd.

Totale honorarer til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester for 2004 utgjør som følger (i hele kroner):

	Statkraft SF	Datter-selskaper	Konsern
Revisjonshonorar	1 170 000	2 105 400	3 275 400
Revisjonsrelatert bistand	318 700	1 693 100	2 011 800
Sum	1 488 700	3 798 500	5 287 200

Av revisjonsrelatert bistand er 1 327 000 kroner knyttet til omdanningen fra SF til AS.

Revisor har ikke levert andre tjenester i 2004.

NOTE 11 FINANSINTEKTER OG -KOSTNADER

Finansinntekter

Statkraft SF			Konsern			
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
1 010	1 890	1 479	Renteinntekter fra foretak i samme konsern	-	-	-
317	314	381	Renteinntekter	247	396	487
57	86	48	Andre finansinntekter	486	78	48
1 384	2 290	1 908	Sum	733	474	535

Andre finansinntekter i konsernet i 2004 inkluderer 296 millioner kroner i gevinst på salg av aksjer i E-CO Vannkraft.

Finanskostnader

Statkraft SF			Konsern			
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
-	-	39	Rentekostnader til foretak i samme konsern	-	-	-
2 181	2 646	2 115	Rentekostnader	2 611	2 949	2 637
31	86	67	Andre finanskostnader	396	149	146
2 212	2 732	2 221	Sum	3 007	3 098	2 783

Andre finanskostnader i konsernet i 2004 inkluderer 239 millioner kroner i realisert tap i forbindelse med tilbakekjøp av obligasjoner og tilhørende rentebytteavtaler.

NOTE 12 SKATTER

Skattekostnaden består av:

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
203	280	270	Eiendomsskatt	375	348	334
385	1 067	901	Overskuddsskatt	516	944	602
312	466	470	Naturressursskatt	575	581	580
-285	-615	-570	Utlignet naturressursskatt ¹	-352	-787	-510
-27	149	100	Fremført/tilbakeført naturressursskatt ²	-223	206	-70
125	334	339	Grunnrenteskatt	289	445	386
-72	-34	-38	Endring vedrørende tidligere år / omarbeiding	-74	-34	-41
641	1 647	1 472	Betalbar skatt ³	1 106	1 703	1 281
-94	-145	85	Endring utsatt skatt	-288	-8	339
-192	192	-	Korreksjonsskatt ⁴	-192	192	-
355	1 694	1 557	Skattekostnad	626	1 887	1 620

¹Overskuddsskatt til staten utlignes mot betalt naturressursskatt.

²Dersom naturressursskatt ikke fullt ut kan samordnes med overskuddsskatten, kan den overskytende delen av naturressursskatten fremføres med renter og benyttes i utligning av overskuddsskatt senere år.

³For Statkraft SF er betalbar skatt oppgitt for effekten av konsernbidrag.

⁴Beregnet korreksjonsskatt skyldes at summen av utbytte til staten og avgitte konsernbidrag overstiger alminnelig inntekt.

Avstemning av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
2 116	4 554	3 687	Resultat før skattekostnad	5 227	4 754	4 098
592	1 275	1 032	Forventet skattekostnad etter nom. sats 28 %	1 464	1 331	1 147
			Skatteeffekter av:			
146	201	194	Eiendomsskatt	270	251	241
127	140	372	Grunnrenteskatt	463	299	411
-192	192	-	Korreksjonsskatt	-192	192	-
-	-	-	Satsforskjeller i utlandet	-26	-18	-12
-	-	-	Resultat tilknyttede selskaper	-428	-83	-64
-	-	-	Virkning av fritaksmetoden	-399	-	-
-13	-	-	Skattefrie inntekter	-377	-	-
-72	-34	-38	Endringer vedrørende tidligere år	-74	-34	-41
-233	-80	-3	Andre permanente forskjeller, netto	-75	-51	-62
355	1 694	1 557	Skattekostnad	626	1 887	1 620
17 %	37 %	42 %	Effektiv skattesats	12 %	40 %	40 %

Den lave effektive skattesatsen i 2004 skyldes hovedsakelig engangseffekter ved realisering av eiendeler unntatt beskatning og innføring av fritaksmetoden, herunder at resultatandeler utenlandske selskaper behandles som permanente forskjeller.

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd, samt beregning av utsatt skattefordel, jf. note 14. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. I utsatt skattefordel knyttet til driftsmidler er det inkludert midlertidige forskjeller i både overskuddsbeskatningen og grunnrentebeskatningen. Netto utsatt skattefordel som er presentert som en immateriell eiendel, gjelder selskap som etter skattereglene behandles som en skatteenhet. Endring i utsatt skatt/-skattefordel i Statkraft SF fra 2003 til 2004 samsvarer ikke med endring i midlertidige forskjeller grunnet omorganisering i 2004, der midlertidige forskjeller i Statkraft SF ble fordelt på flere juridiske enheter. Endring i utsatt skatt/skattefordel i konsernet fra 2003 til 2004 samsvarer heller ikke med endring i midlertidige forskjeller grunnet utsatt skatt i oppkjøpte selskaper.

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
-	-250	-407	Omløpsmidler / kortsiktig gjeld	207	-25	-186
231	-1 527	-1 684	Driftsmidler	-1 209	-1 377	-1 377
-10	-96	-6	Pensjonsforpliktelser	-281	-284	-88
155	193	241	Andre langsiktige poster	53	-145	-256
-	-	-	Fremførbare underskudd/godtgjørelse	-120	-37	-76
376	-1 680	-1 856	Sum midl. forskj. og fremførbare underskudd	-1 350	-1 868	-1 983
105	-470	-519	Utsatt skattefordel/-forpliktelse	-380	-524	-564
-	-577	72	Midl. forskjeller grunnrentebeskatning	128	-577	386
-	-116	14	Utsatt skatt på midl. forskjeller grunnrenteskatt	25	-116	35
-	-248	-184	Fremførbare negativ grunnrenteskatt	-306	-248	-184
-	-364	-170	Utsatt skattefordel grunnrentebeskatning	-281	-364	-149
105	-834	-689	Total utsatt skattefordel/-forpliktelse	-660	-887	-713
28/20 %	28/20 %	28/20 %	Anvendt skattesats	40/28/20 %	40/28/20 %	40/28/20 %

Ved utgangen av 2004 har konsernet totalt fremførbare underskudd på 120 millioner kroner, hvorav 30 millioner kroner utløper i 2013 og det resterende i 2014. Anvendt skattesats på 40 prosent gjelder Tyskland.

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og utsatt skatt i konsernet som ikke er utlignet mot utsatt skattefordel, jf. note 22. For konsernet presenteres utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skattesubjekter/regimer hver for seg. For årene 2002 og 2003 er det beregnet utsatt skatt på resultatandeler fra utenlandske tilknyttede selskaper. Etter endringer i skattelovgivningen gjeldende fra og med 2004 (fritaksmetoden) beregnes ikke lenger utsatt skatt på resultatandeler fra utenlandske tilknyttede selskaper.

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
-	-	-	Resultatandeler	-	1 438	1 024
-	-	-	Merverdier oppkjøpte selskaper	8 337	8 379	8 428
-	-	-	Andre langsiktige poster	1 002	-	-
-	-	-	Sum midlertidige forskjeller	9 339	9 817	9 452
-	-	-	Utsatt skatt	2 614	2 749	2 647
-	-	-	Utsatt grunnrenteskatt merverdier	1 173	1 176	1 171
231	-	-	Midl. forskjeller grunnrentebeskatning	1 275	1 100	637
46	-	-	Utsatt skatt på midl. forskjeller grunnrenteskatt	218	182	127
-17	-	-	Fremførbare grunnrenteskatt	-60	-48	-62
29	-	-	Utsatt skatt grunnrentebeskatning	158	134	65
29	-	-	Total utsatt skatt	3 945	4 059	3 883
28/20 %			Anvendt skattesats	28/20/15 %	28/20/15 %	28/20/15 %

Anvendt sats på 15 prosent er benyttet på merverdier på kraftproduksjonsaktiva i oppkjøpte selskaper. Tall for 2002 og 2003 er bruttøret tilsvarende, jf. note 22.

NOTE 13 ANDELER AV RESULTATPOSTER VEDRØRENDE EIERANDELER I KRAFTVERK DREVET AV ANDRE

I kraftselskaper hvor Statkraft SF (Statkraft Energi AS fra 1.9.2004) har eierandeler uten driftsansvar, jf. note 15, tar foretaket ut for eget salg en andel av vedkommende selskaps kraftproduksjon som tilsvarer eierandelen. Denne kraften inngår som en del av ordinært kraftsalg på lik linje med kraft som produseres i egendrevne verk. Unntatt er pålagt salg av konsesjonskraft som ivaretas av vedkommende kraftselskap, og hvor salgsinntekten fordeles til eierne.

Ved slikt eierfelleskap fordeles vedkommende kraftselskaps driftskostnader og driftsinntekter knyttet til salg av konsesjonskraft mv. på eierne gjennom løpende avregning. Nedenfor følger en oversikt over Statkraft SFs andel av resultatposter i disse kraftselskapene. Beregnet inntekt fremkommer som Statkrafts faktiske uttak av kraft fra eierandelene, multiplisert med gjennomsnittlig pris for salgbar produksjon, samt Statkrafts andel av konsesjonskraftinntektene. Tallene inngår i respektive linjer i resultatregnskapet.

Beløp i mill. kroner	Statkraft SF / Statkraft Energi AS		
	2004	2003	2002
Kraftsalg	609	903	759
Andre driftsinntekter	12	10	10
Overføringskostnader	-36	-55	-52
Netto driftsinntekter	585	858	717
Erstatninger og konsesjonsavgifter	23	23	23
Andre driftskostnader	113	90	85
Ordinære avskrivninger	80	80	80
Driftskostnader	216	193	188
Driftsresultat	369	665	529

NOTE 14 IMMATERIELLE EIENDELER

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
391	1 431	1 419	Konsesjoner, fallrettigheter mv.	2 040	2 093	2 039
-	834	689	Utsatt skattefordel	660	887	713
-	-	-	Goodwill	136	267	245
391	2 265	2 108	Sum	2 836	3 247	2 997

Utsatt skattefordel er nærmere omtalt i note 12.

Beløp i mill. kroner	Rettigheter	Goodwill	Sum
Konsern			
Anskaffelseskost 1.1.2004	2 153	382	2 535
Konsolidering av nye selskaper	-	-118	-118
Tilgang 2004	4	-	4
Avgang 2004	-15	-	-15
Akkumulert avskrivning 31.12.2004	-102	-128	-230
Balanseført verdi 31.12.2004	2 040	136	2 176
Årets ordinære avskrivning	-22	-14	-36
Statkraft SF			
Anskaffelseskost 1.1.2004	1 508	-	1 508
Tilgang 2004	4	-	4
Avgang 2004	-1 121	-	-1 121
Akkumulert avskrivning 31.12.2004	-	-	-
Balanseført verdi 31.12.2004	391	-	391
Årets ordinære avskrivning	13	-	13
Antatt økonomisk levetid	7 år til uendelig	5–25 år	

Konsolidering av nye selskaper gjelder Baltic Cable AB.

NOTE 15 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Reguleringsanlegg	Turbiner, generatorer, mv.	Nettanlegg	Andeler i kraftverk drevet av andre	Fjellrom, bygg, vei, bro- og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ¹	Sum
Konsern								
Anskaffelseskost 1.1.2004	24 661	17 588	7 461	3 543	5 967	546	2 232	61 998
Konsolidering av nye selskaper	-	-	1 893	-	18	-	-	1 911
Tilgang 2004	73	528	298	19	101	417	254	1 690
Avgang 2004	-	-22	-91	-371	-78	-217	-86	-865
Balanseførte byggelånsrenter	-	-	-	-	-	40	-	40
Valutaeffekter	-	-27	-12	-	-45	-	-	-84
Akk. av-/nedskr. 31.12.2004	-4 142	-6 853	-3 965	-766	-1 436	-	-1 191	-18 353
Balanseført verdi 31.12.2004	20 592	11 214	5 584	2 425	4 527	786	1 209	46 337
Årets ordinære avskrivning	261	413	332	91	120	-	210	1 428
Statkraft SF								
Anskaffelseskost 1.1.2004	16 237	6 100	-	2 805	4 823	291	976	31 232
Tilgang 2004	21	13	-	9	3	160	31	237
Avgang 2004 ²	-15 572	-6 022	-	-2 771	-4 786	-472	-1 008	-30 631
Balanseførte byggelånsrenter	-	-	-	-	-	27	-	27
Akk. av-/nedskr. 31.12.2004	-336	-53	-	-43	-14	-	-	-446
Balanseført verdi 31.12.2004	350	38	-	-	26	6	-1	419
Årets ordinære avskrivning	157	101	-	41	48	-	70	417
Avskrivningstid	30–75 år	15–40 år	25–35 år	5–50 år	50–75 år	-	3–40 år	

¹I posten Annet inngår i hovedsak fjernvarmeanlegg, bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøyer.

²Gjelder i hovedsak overføring av driftsmidler til Statkraft Energi AS i forbindelse med omorganiseringen.

Nedenfor følger en nærmere spesifisering av levetiden for de ulike driftsmidlene:

	Avskrivningstid	Avskrivningstid
Fallrettigheter	evig	Nettanlegg
Damanlegg		- transformator
- fyllingsdammer, betongdammer	75	- apparatanlegg, høyspent
- øvrige dammer	30	Bygninger (adm. mv.)
Tunnelsystemer	75	Øvrige faste anlegg
Maskintekniske installasjoner		- varige
- rørgater	40	- mindre varige
- aggregater (turbin, ventil)	40	Diverse løsøre
- øvrige maskintekniske anlegg	15	Tomter
Fjellrom	75	Kontor- og datautstyr
Veier, broer og kaier	75	Inventar og utstyr
Elektrotekniske anlegg		Transportmidler
- transformator/generator	40	Anleggsmaskiner
- apparatanlegg (høyspent)	35	Småbåter
- kontrollanlegg	15	
- driftssentral	15	
- samband	10	

Kraftverk med delt eierskap, eller hvor andre har rettigheter til å ta ut en andel av kraftproduksjonen mot kostnadsdekning, er ført opp med konsernets relative andel.

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper har følgende rettigheter til uttak av kraft i kraftanlegg som drives av Statkraft Energi AS:

Kraftverk	Andres andeler
Eidfjord	35,00 %
Folgefonn	14,94 %
Grytten	12,00 %
Kobbelv	17,50 %
Leirdøla	35,00 %
Svartisen	30,00 %
Svorka	50,00 %
Ulla-Førre	28,00 %
Vikfalli	12,00 %

Konsernet har følgende eierandeler i kraftselskaper som drives av andre:

Beløp i mill. kroner	Eierandel	Andel varige driftsmidler
Aurlandsverkene ¹	7,00 %	363
Mørkfoss-Solbergfoss ¹	33,33 %	54
Røldal-Suldal Kraft AS ^{1,2}	8,74 %	-
I/S Sira-Kvina kraftselskap ¹	32,10 %	1 292
Tyssefaldene ⁴	20,29 %	1
Kraftverkene i Orkla ³	48,60 %	715
Sum		2 425

¹Eies av Statkraft Energi AS.

²Statkraft Energi AS eier 8,74 prosent av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 prosent i kraftverket IS Røldal-Suldal Kraft. Statkrafts indirekte eierandel i interessentskapet er dermed 4,79 prosent.

³Eies av TEV.

⁴Eies av Statkraft SF.

NOTE 16 EIERANDELER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper er behandlet etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

Aksjer eid av morselskapet

Beløp i mill. kroner	Forretningskontor	Eier- og stemmeandel	Balanseført verdi
<i>Datterselskaper</i>			
Statkraft AS	Oslo	100 %	32 016
Nordic Hydropower AB	Stockholm	100 %	166
Himal Power Limited	Katmandu	51 %	119
Sum			32 301

Aksjer i konsoliderte datterselskaper eid av øvrige konsernselskaper

Navn	Forretningskontor	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft Energi AS	Oslo	Statkraft AS	100 %
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	Statkraft AS	100 %
Statkraft Holding AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Energy Enterprise AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Energy Europe AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Vind AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Forsikring AS	Oslo	Statkraft Energi AS	100 %
Finnmark Energiverk AS	Alta	Statkraft Energi AS	100 %
Statkraft Invest AB	Malmö	Statkraft Energy Enterprise AS	100 %
Statkraft Markets AB	Stockholm	Statkraft Energy Europe AS	100 %
Statkraft Markets GmbH	Düsseldorf	Statkraft Energy Europe AS	100 %
Baltic Cable AB	Malmö	Statkraft Energy Europe AS	66,67 %
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	Statkraft Energy Europe AS	100 %
Skagerak Energi AS	Porsgrunn	Statkraft Holding AS	66,62 %
Trondheim Energiverk AS	Trondheim	Statkraft Holding AS	100 %
Smøla Vind AS	Oslo	Statkraft Vind AS	100 %
Smøla Vind 2 AS	Oslo	Statkraft Vind AS	100 %
Hitra Vind AS	Oslo	Statkraft Vind AS	100 %
Statkraft Markets Austria GmbH	Wien	Statkraft Markets GmbH	100 %
Statkraft Markets BV	Amsterdam	Statkraft Markets GmbH	100 %
Statkraft Markets FS GmbH	Düsseldorf	Statkraft Markets GmbH	100 %
Enita AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Trondheim Energiverk Fjernvarme AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Trondheim Energiverk Kraft AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Trondheim Energiverk Kraftsalg AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Trondheim Energiverk Nett AS	Trondheim	Trondheim Energiverk AS	100 %
Skagerak Kraft AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100 %
Skagerak Nett AS	Sandefjord	Skagerak Energi AS	100 %
Telekraft AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100 %
Numedalsverkene AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100 %
Grunnåi Kraftverk AS	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	55 %
Småkraft AS	Bergen	¹	

¹Småkraft eies med 16,67 prosent hver av Statkraft Holding, Skagerak Energi og Trondheim Energiverk. Gjennom styresammensetningen har Statkraft bestemmende innflytelse. Øvrige aksjonærer i Småkraft er BKK AS, Agder Energi AS og Eidsiva energi Holding AS, med 16,67 prosent hver. I forbindelse med at Statkraft Holding i 2005 selger sin eierandel i Eidsiva energi Holding AS, vil Eidsivas eierandel på 16,67 prosent bli fordelt på de øvrige aksjonærene, slik at hver aksjonær etter dette vil ha 20 prosent hver.

Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet av vesentlig størrelse er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette gjelder følgende selskaper:

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
BKK AS	Bergen	49,9 %	49,9 %
Agder Energi AS	Kristiansand	45,5 %	45,5 %
Fjordkraft AS ¹	Bergen	3,2 %	3,2 %
Theun Hinboun Power Company Ltd. (THPC)	Laos	20,0 %	20,0 %
Sydkraft AB ²	Malmö	44,6 %	43,4 %
Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power)	Oslo	50,0 %	50,0 %
Naturkraft AS	Bærum	50,0 %	50,0 %
Istad AS	Molde	49,0 %	49,0 %

¹Fjordkraft AS eies av Statkraft Holding AS (3,15 prosent), BKK AS (48,85 prosent) og Skagerak Energi AS (48 prosent) i fellesskap, og er ansett å være en felleskontrollert virksomhet for Statkraft-konsernet. Selskapet er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernet.

²Statkraft har opsjon på å kunne selge sine andeler i Sydkraft til majoritetsieren E.ON innen 2007.

Beløp i mill. kroner	BKK	Agder	Fjordkraft	THPC	Sydkraft
Inngående balanse	5 887	4 430	335	253	16 493
Resultatandel	232	150	1	44	1 437
Merverdiavskrivninger	-18	-44	-29	-9	-181
Investering/salg	-	-	-	-	-
Utbytte	-210	-182	-8	-43	-508
Omregningsdifferanser	-	-	-	-29	262
Annet	-	-130	-	-	-
Utgående balanse	5 891	4 224	299	216	17 503

Merverdi 31.12.2004	2 433	2 696	230	225	5 240
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	1 729

Beløp i mill. kroner	SN Power	Naturkraft	Istad	Andre	Sum
Inngående balanse	480	-	356	33	28 267
Resultatandel	-19	-	7	-	1 852
Merverdiavskrivninger	-	-	-13	-	-294
Nedskrivning	-	-	-25	-4	-29
Investering/salg	-	17	-	13	30
Utbytte	-	-	-10	-	-961
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	233
Annet	-	-	-	-	-130
Utgående balanse	461	17	315	42	28 968

Merverdi 31.12.2004	-	-	158	-	10 982
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	-	-	-	-	3 880

Tilknyttede selskaper – 100 prosent-basis

Oppstillingen nedenfor viser en samlet oversikt over finansiell informasjon knyttet til Statkrafts investeringer i tilknyttede selskaper på 100 prosent-basis.

Resultattall (ikke revidert)	Sydkraft (tall i SEK)			Agder Energi			BKK		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Beløp i mill. kroner									
Driftsinntekter	24 578	19 901	19 383	2 726	2 548	2 352	2 852	2 722	2 478
Driftsresultat	6 232	4 810	4 214	1 084	1 069	819	1 162	955	871
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	4 815	3 578	3 251	741	591	500	797	720	474
Årets resultat	3 479	2 554	2 410	402	300	301	477	553	351

Balansetall (ikke revidert)	2004			2003			2002		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Beløp i mill. kroner									
Anleggsmidler	73 129	71 885	60 749	9 621	9 518	9 428	14 929	15 068	14 888
Omløpsmidler	9 045	9 926	12 307	798	1 131	1 560	840	1 403	1 947
Eiendeler	82 174	81 811	73 056	10 419	10 649	10 988	15 769	16 471	16 835
Egenkapital	29 784	27 543	26 054	3 455	3 457	3 557	7 665	7 486	7 369
Minoritetsinteresser	2 036	3 219	1 717	-	-	-	26	38	25
Langsiktig gjeld og forpliktelser	42 038	43 427	39 002	4 361	4 489	4 515	6 832	7 734	7 916
Kortsiktig gjeld	8 316	7 622	6 283	2 603	2 703	2 916	1 246	1 213	1 525
Gjeld og egenkapital	82 174	81 811	73 056	10 419	10 649	10 988	15 769	16 471	16 835

NOTE 17 ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Statkraft SF			Beløp i mill. kroner	Konsern		
2004	2003	2002		2004	2003	2002
-	569	999	Lån til tilknyttede selskaper	-	618	1 003
28 236	26 569	35 106	Lån til konsernselskaper	-	-	-
207	258	173	Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	626	390	346
-	44	41	Pensjonsmidler	90	81	166
-	27	7	Andre aksjer og andeler	1 846	4 204	17
28 443	27 467	36 326	Sum	2 562	5 293	1 532

Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer for konsernet inkluderer betalt naturressursskatt som senere kan avregnes mot betalbar overskuddsskatt.

For konsernet utgjør eierandelen i Eidsiva energi Holding AS mesteparten av posten Andre aksjer og andeler. For 2003 inngikk også eierandelen i E-CO Vannkraft AS som ble solgt i løpet av 2004.

NOTE 18 FORDRINGER

Statkraft SF			Beløp i mill. kroner	Konsern		
2004	2003	2002		2004	2003	2002
9	227	1 890	Kundefordringer	536	966	2 960
1	280	266	Periodiserte inntekter mv.	1 248	1 228	889
-	1 260	3 931	Rentebærende bundne midler	441	1 260	3 931
2	179	698	Andre fordringer	905	400	1 461
599	930	1 024	Kortsiktige fordringer konsernselskap	-	-	-
611	2 876	7 809	Sum	3 130	3 854	9 241

Kundefordringer er ført opp etter fradrag for avsetning til tap.

Rentebærende bundne midler er i hovedsak knyttet til sikkerhetsstillelse for negativ markedsverdi av derivatkontrakter (se note 20) og innbetalinger på marginkonto hos Nord Pool.

I periodiserte inntekter inngår periodiserte nettinntekter med 562 millioner kroner, periodiserte kraftsalgsinntekter med 288 millioner kroner og periodiserte inntekter fra sluttbruker med 96 millioner kroner.

NOTE 19 KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
-	-	-	Rentefond	11	11	20
-	-	-	Aksjer og finansplasseringer	16	18	40
-	-	-	Obligasjoner	303	225	157
-	-	-	Sum	330	254	217

Obligasjoner per debitorkategori:

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
-	-	-	Forretnings-/sparebanker	85	54	36
-	-	-	Kredittforetak	-	15	7
-	-	-	Industri	19	12	28
-	-	-	Offentlig sektor	200	144	86
-	-	-	Sum	303	225	157

Alle obligasjoner er i norske kroner.

NOTE 20 LIKVIDE MIDLER

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
420	295	300	Sertifikater og gjeldsbrev	2 420	295	300
447	1 178	424	Kontanter og bankinnskudd	3 812	2 919	1 218
-	-	-	Utenlandske sertifikater	51	-	-
867	1 473	724	Sum	6 283	3 214	1 518

Kontanter og bankinnskudd for 2004 inkluderer 1064 millioner kroner vedrørende cash collateral og 332 millioner kroner vedrørende depotkonti knyttet til kraftomsetning over børs. Cash collateral er innbetalinger fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster Statkraft har på rentederivater. Siden slike gevinster ikke regnskapsføres, er det som motpost ført 1559 millioner kroner som annen rentefri gjeld og 495 millioner kroner som fordringer.

Statkraft-konsernet har langsiktige kommitterte kredittlinjer på inntil 5700 millioner kroner som per 31.12.2004 ikke er benyttet.

NOTE 21 EGENKAPITAL

Statkraft SF	Innskutt kapital	Opptjent kapital	Sum egenkapital
Beløp i mill. kroner			
Egenkapital per 31.12.2001	25 250	2 722	27 972
Resultat 2002	-	2 130	2 130
Ekstraordinært utbytte for 2001	-	-950	-950
Avsatt utbytte for 2002	-	-2 192	-2 192
Prinsippendring	-	-47	-47
Egenkapital per 31.12.2002	25 250	1 663	26 913
Kapitalforhøyelse	4 000	-	4 000
Resultat 2003	-	2 859	2 859
Avsatt utbytte for 2003	-	-2 605	-2 605
Egenkapital per 31.12.2003	29 250	1 917	31 167
Resultat 2004	-	1 761	1 761
Avsatt utbytte for 2004	-	-3 402	-3 402
Egenkapital per 31.12.2004	29 250	276	29 526

Konsern	Innskutt kapital	Opptjent kapital	Minoritets- interesse	Sum egenkapital
Beløp i mill. kroner				
Egenkapital per 31.12.2001	25 250	3 378	3 698	32 326
Resultat 2002	-	2 307	171	2 478
Ekstraordinært utbytte for 2001	-	-950	-	-950
Avsatt utbytte for 2002	-	-2 192	-77	-2 269
Endring som følge av oppkjøp	-	-	20	20
Endring i omregningsdifferanse	-	-343	-	-343
Prinsippendring	-	-44	-	-44
Andre endringer i egenkapitalen ¹	-	-336	-38	-374
Egenkapital per 31.12.2002	25 250	1 820	3 774	30 844
Kapitalforhøyelse	4 000	-	-	4 000
Resultat 2003	-	2 742	125	2 867
Avsatt utbytte for 2003	-	-2 605	-164	-2 769
Endring i omregningsdifferanse	-	221	-11	210
Andre endringer i egenkapitalen ²	-	-128	-	-128
Egenkapital per 31.12.2003	29 250	2 050	3 724	35 024
Resultat 2004	-	4 486	114	4 600
Avsatt utbytte for 2004	-	-3 402	-93	-3 495
Endring i omregningsdifferanse	-	547	-2	545
Endring som følge av oppkjøp	-	-57	223	166
Egenkapital per 31.12.2004	29 250	3 623	3 966	36 839

¹Gjelder nettoeffekten av opptjente resultater, endringer i egenkapitalen og renter på vederlag i perioden mellom avtaletidspunktet og gjennomføringstidspunktet for kjøpet av aksjene i Agder Energi AS.

²Gjelder tilbakeføring av skatteeffekten av renter på vederlaget ved kjøpet av aksjene i Agder Energi AS.

Minoriteten i Skagerak Energi utgjør 3534 millioner kroner av minoritetens egenkapital per 31.12.2004.

NOTE 22 AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
10	139	46	Pensjonsforpliktelser	270	356	258
134	-	-	Utsatt skatt	3 945	4 059	3 883
1	1 799	1 692	Andre avsetninger for forpliktelser	2 813	2 286	1 687
145	1 938	1 738	Sum	7 028	6 701	5 828

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 7, mens utsatt skatt er omtalt i note 12.

Utsatt skatt for 2003 og 2002 er endret med 1640 millioner kroner for å reflektere utsatt skatt knyttet til grunnrenteskatt vedrørende merverdier i produksjonsanlegg i oppkjøpte datterselskaper.

Andre avsetninger for forpliktelser for 2004 inkluderer mottatte forskuddsbetalinger knyttet til kraftsalgsavtaler på 1857 millioner kroner. Dette lå tidligere år klassifisert sammen med langsiktig rentebærende gjeld. Beløpet som er reklassifisert for 2003 og 2002 er henholdsvis 1835 millioner kroner og 1457 millioner kroner.

Videre er det balanseført en gevinst på 422 millioner kroner knyttet til terminerte valutakontrakter som amortiseres frem mot 2010. Det er også avsatt 177 millioner kroner i restruktureringsavsetninger hovedsaklig vedrørende bemanningsreduksjoner.

NOTE 23 RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	Konsern		
	2004	2003	2002
Obligasjonslån i det norske markedet, Statkraft SF	16 665	20 447	26 764
Obligasjonslån i det norske markedet, Statkraft AS	7 000	-	-
Lån i utenlandske markeder, Statkraft SF	11 571	14 393	14 367
Øvrige lån, Statkraft SF	-	1 275	2 425
Øvrige lån, Statkraft AS	1 063	-	-
Eksterne lån i øvrige datterselskaper	2 369	4 270	2 801
Sum konsern	38 668	40 385	46 357

Tallene er inklusive effekt av valutabytteavtaler knyttet til lånene.

Statkraft SF er debitor for statsgaranterte lån på til sammen 28,2 milliarder kroner. Lånene består av lån under EMTN-program på motverdien av 9,4 milliarder kroner, obligasjonslån i det norske markedet på til sammen 16,7 milliarder kroner og øvrige lån i utenlandske markeder på til sammen 2,2 milliarder kroner. Statkraft SF har identiske fordringer på Statkraft AS gjennom back to back-avtaler og har således ingen netto eksponering knyttet til disse lånene. Ettersom Statkraft SF vil fungere som et rent gjennomstrømmingsselskap, er brutto eksponering ikke spesifisert.

Spesifikasjon av valutafordeling for lån:

Beløp i NOK mill.	Konsern		
	2004	2003	2002
Lån i norske kroner	22 319	28 495	34 445
Lån i svenske kroner	16 349	11 890	11 912
Sum konsern	38 668	40 385	46 357
Nominell gjennomsnittlig rente NOK	6,88 %	6,64 %	6,47 %
Nominell gjennomsnittlig rente SEK	2,53 %	3,45 %	3,57 %

Valutafordelingen i tabellen over tar hensyn til underliggende valutabytteavtaler.

Lån med svenske kroner som effektiv valuta er tatt opp i sammenheng med Statkrafts investering i Sydkraft AB. Lånene anses som regnskapsmessig sikring av denne. Urealisert gevinst/tap som følge av valutakursendringer på lån og investering føres som omregningsdifferanse mot egenkapitalen.

Beløp i NOK mill.	Fremtidige rentereguleringer			
	2005 ¹	1-3 år	3-5 år	5 år og senere
Lån i norske kroner	-10 535	2 755	-4 798	-3 014
Lån i svenske kroner	-16 349	-	-	-
Lån i andre valutaer	-72	-240	-253	-
Sum konsern	-26 956	2 516	-5 052	-3 014

¹Renteeksponeringen tar hensyn til en likviditetsbeholdning på 4950 millioner kroner som reduserer renteeksponeringen i 2005 tilsvarende.

Oversikten tar hensyn til valuta- og rentebytteavtaler som knytter seg til lånene.

Avdragsplan

Beløp i NOK mill.	2005	2006	2007	2008	2009	Etter 2009
Obligasjonslån i det norske markedet, Statkraft SF	2 325	1 540	5 456	2 745	3 100	1 499
Lån i utenlandske markeder, Statkraft SF	-	3 603	2 472	2 178	-	3 318
Sum Statkraft SF	2 325	5 143	7 928	4 923	3 100	4 817
Datterselskap						
Obligasjonslån i det norske markedet	97	386	78	80	1 148	7 015
Andre lån	497	501	80	84	89	576
Valutakursregulering valuta- og rentebytteavtaler	-199	-	-	-	-	-
Sum konsern	2 720	6 030	8 086	5 088	4 337	12 408

NOTE 24 ANNEN RENTEFRI GJELD

Statkraft SF				Konsern		
2004	2003	2002	Beløp i mill. kroner	2004	2003	2002
6	175	160	Leverandørgjeld	404	640	879
17	277	504	Skyldige offentlige avgifter	320	397	707
541	933	923	Periodiserte kostnader	1 142	1 266	1 272
17	292	460	Øvrig rentefri gjeld	1 677	525	1 015
3 402	2 605	2 192	Avsatt utbytte	3 476	2 656	2 243
672	1 580	1 803	Kortsiktig gjeld til konsernselskap	-	-	-
4 655	5 862	6 042	Sum	7 019	5 484	6 116

For posten Øvrig rentefri gjeld knytter 1559 millioner kroner seg til cash collateral (se note 20).

NOTE 25 PANTSTILLELSER, FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

Pantstillelser

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft Energi AS, mot å dekke en andel av byggekostnadene, jf. note 13. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 2090 millioner kroner. Balansført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 6394 millioner kroner per 31.12.2004. I tillegg har andre datterselskaper tilsvarende pantstillelser på til sammen 159 millioner kroner.

Forpliktelser og garantiansvar

Statkraft-konsernet har til sammen garantier og forpliktelser som ikke er balansført på totalt 4496 millioner kroner. Av dette vedrører 1489 millioner kroner morselskapsgarantier, 1801 millioner kroner kraftutvekslingsavtaler, 935 millioner kroner husleieforpliktelser, 173 millioner kroner bankgarantier, 35 millioner kroner skyldig skattetrekk og 63 millioner kroner øvrige garantier.

Inkludert i husleieforpliktelsene er Statkrafts leie av kontorbygg i Lilleakerveien 6 i Oslo. Utleier er Mustad Eiendom AS. Leieavtalen gjelder for 20 år med opsjon på ytterligere 10 år. Årlig leie beløper seg til 55,4 millioner kroner.

Statkraft SF har i tillegg stilt en garanti beregnet til 956 millioner kroner for skatteforpliktelser ved konsernintern overføring i forbindelse med omorganiseringen.

NOTE 26 FINANSIELLE INSTRUMENTER

Statkraft driver handel med finansielle instrumenter for ulike formål. Regnskapsføringen vil avhenge av formålet slik det er beskrevet i prinsippnoten. Morselskapet Statkraft SF hadde ved årsskiftet ingen utestående finansielle instrumenter ettersom alle tidligere inngåtte kontrakter er overført til Statkraft AS og Statkraft Energi AS. Tallene nedenfor gjelder derfor konsernet Statkraft SF.

Valuta- og renteavtaler

Regnskapsført verdi og virkelig verdi av rente- og valutainstrumenter

Beløp i mill. kroner	31.12.2004		31.12.2003	
	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi
Rentebytteavtaler	-	570	-	9
Rente- og valutabytteavtaler	198	855	-	808
Valutaterminer	-26	39	-	288
Sum konsern	172	1 464	-	1 105

Virkelig verdi er beregnet med utgangspunkt i relevante markedspriser og forward-kurver, ettersom størstedelen av instrumentene ikke er omsatt på organisert markedsplass.

Valutainstrumentene fungerer primært som verdisikring, og valutaterminer og valutadelen av rente- og valutabytteavtaler (swapper) er derfor bokført til balansedagens kurs. Disse er dermed ført til virkelig verdi i balansen. Rentederivatene fungerer som kontantstrømsikring og er ført til anskaffelseskost, som er null, i balansen. Dette er bakgrunnen for forskjellen mellom regnskapsført verdi og virkelig verdi på rentebytteavtalene og rente- og valutabytteavtalene. Den urealiserte gevinsten på disse kontraktene motsvares i stor grad av urealiserte tap på fastrentelån, som også er balansført til nominell verdi. De virkelige verdiene i tabellen inkluderer ikke påløpte renter.

Forskjellen mellom regnskapsført verdi og virkelig verdi for valutaterminer skyldes valutaterminer inngått for kontantstrømsikring der urealisert gevinst/tap ikke er regnskapsført.

Krafthandel

Varederivater vurdert til virkelig verdi

Beløp i mill. kroner	Virkelig verdi 31.12.2003	Resultatført verdiendring 2004	Virkelig verdi 31.12.2004
Tradingportefølje	229	-183	46

Innen krafthandel er det tradingporteføljene som vurderes til virkelig verdi etter regnskapsloven § 5-8. Porteføljene består av finansielle forward- og opsjonskontrakter handlet over Nord Pool, samt bilaterale finansielle kontrakter med ellers likelydende betingelser som standardiserte kontrakter handlet over Nord Pool. For tradingporteføljene knytter anskaffelseskost seg utelukkende til nettoen av betalte og mottatte opsjonspremier. Ved utgangen av 2004 utgjør dette netto 12 millioner kroner i mottatte premier.

I tradingporteføljene handles det kontrakter innenfor en horisont på tre år. Per 31.12.2004 fordeler virkelig verdi seg slik per fremtidsperiode:

Beløp i mill. kroner	
2005	40
2006	6
2007	0
Sum virkelig verdi 31.12.2004	46

Varederivater ikke vurdert til virkelig verdi

Den vesentligste delen av konsernets krafthandel med kontrakter som ikke vurderes til virkelig verdi, drives i Statkraft Energi AS og Statkraft Markets Continental (Statkraft Markets GmbH og Statkraft Markets BV).

Statkraft Energi AS

Statkraft Energi AS har tre porteføljer innen krafthandel hvor de finansielle instrumentene ikke er vurdert til virkelig verdi i regnskapet. Alle disse porteføljene består av både fysiske og finansielle kontrakter. Ved oppfølging av risiki og porteføljeværdi for hver av porteføljene ses de fysiske og finansielle avtalene under ett. Virkelig verdi på finansielle kraftkontrakter vil således ikke være representativ for porteføljeværdiene.

Portefølje	Regnskapsmessig behandling	
Forvaltning	Sikring	Regnskapsloven § 4-1, 1. ledd nr. 5
Origination	Laveste verdis prinsipp	Regnskapsloven § 5-2
Statkraft Financial Energy	Laveste verdis prinsipp	Regnskapsloven § 5-2

Nedenfor følger en beskrivelse av enkelte hovedtrekk ved porteføljene.

Forvaltning

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, kjøps- og salgforpliktelser under langsiktige fysiske kontrakter, samt kontrakter over Nord Pool og bilaterale finansielle kontrakter. En netto finansiell salgsposisjon anses å sikre fremtidige kontantstrømmer fra produsert kraft, mens en netto finansiell kjøpsposisjon anses å sikre virkelig verdi av fremtidige leveranseforpliktelser. Per 31.12.2004 hadde forvaltningsporteføljen en netto finansiell kjøpsposisjon.

De fysiske salgforpliktelsene består av stortingspålagte industrikraftkontrakter, kommersielle salgskontrakter, konsesjonskraftforpliktelser, samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene løper i all hovedsak ut fortløpende frem til 2011. De kommersielle avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 31.12.2020. Konsesjonskraftavtaler er evigvarende. For enkelte av disse ikke-finansielle salgforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som aluminium, papir, sink og valuta (USD, EUR og GBP).

De finansielle kontraktene i forvaltningsporteføljen er både kontrakter handlet over Nord Pool og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har en løpetid frem til og med 2012 (se også neste side om Elsam-avtalen). I noen grad er de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

I 2000 inngikk Statkraft og Elsam en avtale der en fysisk kraftutvekslingsavtale inngått i 1994 ble omgjort til finansiell nettoavregning mellom kontraktspris (indeksert til kull mv.) og en markedsbasert referansepris (område spot). Kontrakten løper inntil 30.6.2020 og har et årlig volum på 1462,5 GWh. Til grunn for Elsam-avtalen ligger en samarbeidsavtale hvor flere norske energiselskaper deltar. Andelen til Statkraft Energi AS av det nevnte volumet er 44,64 prosent.

Origination

Denne porteføljen består av skreddersydde fysiske og finansielle, bilaterale kontrakter. Som hovedregel søkes det meste av volumeksponeringen lukket ved å inngå motsvarende standardiserte finansielle kontrakter, slik at porteføljens totale nettoeksponering til enhver tid er relativt moderat. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opptil fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2015.

Porteføljens risiki er således først og fremst knyttet til områdepriserisiko, tidsavvik (brukstid versus flatt volum) og valuta (i all hovedsak EUR). Valutarisiko utliknes i noe grad ved å inngå valutaterminer.

Per 31.12.2004 er virkelig verdi høyere enn anskaffelseskost.

Statkraft Financial Energy

Denne porteføljen består av fysiske og finansielle, bilaterale samt clearede kontrakter til det norske, danske, svenske og finske markedet, i tillegg til valutakontrakter i SEK og EUR. Som hovedregel søkes det meste av volumeksponeringen lukket ved å inngå motsvarende standardiserte finansielle kontrakter, slik at porteføljens totale nettoeksponering til enhver tid er relativt moderat. Per 31.12.2004 har ingen av kontraktene i porteføljen løpetid utover 2008.

Porteføljens risiki er først og fremst knyttet til områdepriserisiko (Helsingfors, Stockholm og norske prisområder), spreadrisiko og valuta (i all hovedsak SEK og EUR). Valutarisiko utliknes i all hovedsak ved å inngå valutaterminer.

Per 31.12.2004 er virkelig verdi høyere enn anskaffelseskost.

Statkraft Markets Continental

Statkraft Markets Continental har organisert sin handel med varederivater i tre overordnede porteføljer; krafttrading, origination (kraft) og gasstrading. Alle porteføljene behandles regnskapsmessig i henhold til laveste verdis prinsipp.

Krafttradingporteføljen består hovedsakelig av kontrakter gjort i det skandinaviske, tyske og nederlandske markedet. Til tross for utviklingen av organiserte finansielle markedsplasser som EEX og APX, er det bilaterale markedet i det kontinentale Europa fremdeles preget av inngåelse av kontrakter med fysiske leveranser.

Originationporteføljen består av strukturerte kraftkontrakter. Dette er kraftkontrakter med innebygde betingelser som brukstid, uttaksprofil, peak / off peak osv. I originationporteføljen gjøres det også handel med transportkapasitet over grenser, for å kunne profitere på situasjoner hvor det oppstår prisforskjeller mellom land. En separat underportefølje er opprettet for virtuelle kraftverkskontrakter. Den vesentligste av disse kontraktene er en avtale med en sveitsisk vannkraftprodusent med varighet til 2008.

Gasstradingen er i all hovedsak fysiske kontrakter handlet på de mest likvide markedsplassene, slik som NBP (National Balancing Point) i Storbritannia og Zeebrugge i Belgia.

Øvrig handel med varederivater i konsernet ikke vurdert til virkelig verdi

I Trondheim Energiverk og Skagerak Energi foretas det også handel med varederivater som ikke blir vurdert til virkelig verdi i regnskapet. Dette er nesten utelukkende knyttet til porteføljer som regnskapsmessig blir behandlet som sikring.

NOTE 27 MARKEDSMESSIG RISIKO, FINANSIELL RISIKO OG FORSIKRINGSRISIKO

I sin virksomhet utsetter Statkraft seg for ulike typer risiki. De viktigste er naturlig nok knyttet til produksjon av og handel med kraft, men selskapet er også utsatt for ulike finansielle risiki og operasjonelle risiki.

Markedsrisiko

Statkrafts hovedvirksomhet er produksjon av og handel med kraft. I et marked med stort innslag av vannkraft, der tilgangen på vann varierer sterkt fra år til år, vil også pris og produksjonsevne variere betydelig. Dette kan gi store utslag for Statkrafts resultat. Ettersom produksjon og pris ofte er negativt korrelert, dvs. at mye vann og høy produksjon medfører lav pris og omvendt, dempes det totale utfallsrommet for resultatet naturlig. I tillegg driver Statkraft aktiv risikostyring tilpasset den aktuelle markedssituasjonen. På lang sikt søker Statkraft med dette å oppnå en maksimal inntjening fra produksjonen, hensyntatt foretakets risikokriterier.

Risikostyring. Statkraft bruker i stor grad terminkontrakter og andre finansielle instrumenter til inntektssikring. Kontraktshandelen bidrar til å stabilisere Statkrafts inntekter fra år til år, noe som anses som ønskelig med tanke på den store usikkerheten som ellers er knyttet til de samlede kraftsalgsinntektene. Inntektene avhenger både av volatile spotpriser og usikker produksjonsevne. I denne sammenhengen er det ingen forskjell mellom fysiske og finansielle kontrakter som handles bilateralt eller via megler, eller finansielle kontrakter i terminmarkedet (Nord Pool). Prisen er den faktoren som veier tyngst ved valg av handelsform. Derfor er det avgjørende at nye kontrakter er gode sett i sammenheng med eksisterende kraftkontrakter og utfallsrommet for både egenproduksjon og spotpriser. Kontraktporteføljen justeres kontinuerlig for å maksimere forventet inntjening innenfor gitte risikokriterier. For både sikrings- og tradingformål er det etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvaret for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til en organisatorisk uavhengig enhet.

Handel med derivater for sikringsformål. Statkraft handler med ulike fysiske og finansielle instrumenter for inntektssikring. Sikringshandelen, som altså tar hensyn til selskapets nåværende og fremtidige produksjonsevne, har som formål å sikre en optimal kontraktsposisjon i forhold til risikokriterier. Statkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både fremtidig pris og tilsig er ukjent. Ved utgangen av 2004 hadde selskapet forhåndssolgt mer enn 40 prosent av middelproduksjonen frem til og med år 2014.

Handel med derivater for tradingformål. I tillegg til sikringshandelen bruker Statkraft finansielle derivater til å ta begrensede kortsiktige posisjoner i markedet. Value at Risk er her et viktig redskap i risikostyringen. Omsatt volum er betydelig, men den økonomiske eksponeringen er til enhver tid svært begrenset i forhold til sikringshandelen.

Origination. Statkraft tilbyr kundene skreddersydde bilaterale kontrakter. Ved å tilpasse kontraktsvilkårene til kundenes individuelle behov, genereres merverdier i forhold til standard børsnoterte kontrakter. Risikoen ved denne virksomheten sikres i stor grad ved handel i standardkontrakter. Gjenværende økonomisk eksponering er svært liten i forhold til sikringshandelen og kvantifiseres både med Value at Risk og Profit at Risk. Interne begrensninger på disse måltallene brukes for å sikre at eksponeringen ligger innenfor vedtatte retningslinjer.

Finansiell risiko

Statkraft har hovedfokus på kontantstrøm i forbindelse med oppfølging av økonomisk utvikling og risikostyring. Bakgrunnen for dette er at kontantstrøm vurderes å være avgjørende for selskapets verdiskaping. Innføringen av nye regnskapsregler vil derimot kunne medføre at de årlige regnskapsmessige resultatene ikke nødvendigvis vil reflektere selskapets reelle verdiskaping.

Bruk av rente- og valutainstrumenter. Statkraft benytter rente- og valutainstrumenter som ledd i styringen av selskapets rente- og valutaeksponering. Rentebytteavtaler og fremtidige renteavtaler brukes for å oppnå ønsket rentestruktur på selskapets låneportefølje. Rente- og valutabytteavtaler benyttes for å oppnå ønsket valuta på selskapets låneportefølje. Som eksempel har Statkraft tatt opp lån i utenlandsk valuta for å oppnå en lavest mulig kredittmargin på lån, men har samtidig konvertert låneforpliktelsene til norske kroner eller svenske kroner gjennom rente- og valutabytteavtaler. Terminkontrakter i valuta anvendes for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta og i noen tilfeller for å etablere forpliktelser i valuta som ledd i sikring av valutainvesteringer.

Valutarisiko. Statkrafts valutarisiko er i hovedsak knyttet til kraftsalgsinntekter i valuta samt eierandelen i Sydkraft. Statkrafts markedsdivisjon vil konvertere til EUR som operativ valuta i forkant av Nord Pools overgang til EUR i 2006. Forventede fremtidige kontantstrømmer i valuta de neste tre årene sikres gradvis. Sikringsgraden er høyest for kontantstrømmene som ligger nærmest i tid. Finansielle investeringer i valuta sikres fullt ut. For å sikre eksponeringen benyttes både finansielle instrumenter og lån i valuta som sikringsinstrumenter.

Renterisiko. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at netto låneportefølje i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Med unntak av finansieringen av Sydkraft-aksjene, som er i SEK, vil rentestyringen være underlagt samme risikorammer for hver enkelt valuta. Finansieringen av Sydkraft har i sin helhet flytende rente.

I tillegg til renteaftaler knyttet til de respektive lånene benyttes stort sett finansielle instrumenter for å holde den enkelte portefølje innenfor gitte risikorammer.

Likviditetsrisiko. Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eiendelene genererer, og ved variasjon i sikkerhetskrav knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet (Nord Pool). Statkrafts langsiktige kredittratinger fra Standard & Poor's og Moody's Investor Service er på henholdsvis BBB+ og Baa2. Statkraft har gode lånemuligheter i det norske pengemarkedet og i bankmarkedet. Trekkfasiliteter benyttes for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Statkrafts trekkfasiliteter har en størrelse som også skal kunne tåle en betydelig økning i sikkerhetskravene knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet (Nord Pool). Det er foretakets policy å begrense kortsiktig belåning til sum av likviditetsbeholdning og kommitterte linjer. Kortsiktig finansiering benyttes primært til brofinansiering.

Statkraft har et mål om at likviditetsevnen skal ligge mellom 1,5 og 2,5. Likviditetsevnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene over prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene. Normalt vil Statkraft ha en likviditetsbeholdning på mellom 800 millioner kroner og 1,5 milliarder kroner.

Kredittrisiko. Statkraft påtar seg kredittrisiko ved krafthandel, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter. Rammene på den enkelte motpart fastsettes med utgangspunkt i formell kredittrating eller nøkkeltall fra resultat og balanse. Kredittrisiko ved fysiske og finansielle kraftkontrakter beregnes og overvåkes med ukentlig rapportering. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet. Kvantifisering av risiko for plasseringer tar utgangspunkt i hovedstol på Statkrafts fordringer. Kreditt- og motpartsrisiko ved plasseringer er i hovedsak fordelt på utstedere med A-rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapspotensial ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side. Statkraft har inngått avtale om løpende kontantoppgjør av markedsverdien på finansielle instrumenter med de fleste av sine motparter. Kreditteksponeringen knyttet til slike avtaler er derfor sterkt redusert.

Forsikringsrisiko

Statkraft har en betydelig risikoeksponering i den operative driften gjennom skader/tap på eiendeler (primært kraftverk), tapt produksjon og skade på tredjemanns liv og eiendom, for eksempel ved brann, flom eller oversvømmelse etter damskader/-brudd. Statkrafts forsikringsdekninger kanaliseres i hovedsak gjennom det heleide captivet Statkraft Forsikring AS. Statkraft Forsikring AS tar en begrenset risiko per hendelse, og kostnad ved skader ut over dette nivået er overlatt til reassuransemarkedet. Alle Statkrafts eiendeler er forsikret i henhold til gjenanskaffelsesverdi. For dammer og tunneler er det dog etter en samlet vurdering av risikoen fastsatt et maksimalt erstatningsnivå per hendelse på henholdsvis 400 millioner kroner og 50 millioner kroner.

NOTE 28 NÆRSTÅENDE PARTER

Det er inngått en avtale om kjøp av transporttjenester med selskapet Helikopterdrift AS. Konsernsjefen er deleier i et selskap som leier ut et helikopter til Helikopterdrift AS. Avtalen om kjøp av transporttjenester er inngått på markedsmessige vilkår og økonomisk omfang på tjenesten har i 2004 vært 63 000 kroner.

NOTE 29 ANDRE FORHOLD

Tvistesak

AS Saudefaldene har reist søksmål mot Statkraft SF i forbindelse med utbyggingen i Sauda. Dette er en forlengelse av den tidligere avgjorte tvisten om ansvaret for kostnadene ved utfasing av de smisveiste rørene i de utleide kraftverkene i Sauda. Saudefaldene mener at Statkraft skal betale et beløp tilsvarende de beregnede kostnadene ved å fase ut rørene, selv om en ny utbygging i Sauda gjør at det ikke blir aktuelt å skaffe nye vannveier til de gamle kraftstasjonene.

Pålegg om salg

Som følge av konkurransemyndighetenes pålegg om salg av eiendeler etter Statkrafts oppkjøp av Agder Energi AS, er E-CO Vannkraft AS avhendt i 2004. Det er i 2004 også inngått avtale om avhendelse av aksjene i Eidsiva energi Holding AS. Denne transaksjonen forventes gjennomført i første halvdel av 2005. Avtalt salgssum er cirka 2,2 milliarder kroner. Salget vil gi en regnskapsmessig gevinst på cirka 260 millioner kroner før skatt. Disse salgene oppfyller myndighetenes pålegg om direkte salg av eiendeler. I tillegg var det et krav om å selge ytterligere produksjonskapasitet, med mindre overføringskapasiteten til Sør-Norge ble økt. Overføringskapasiteten er nå økt, og konkurransemyndighetenes krav knyttet til prisområde NO1 er dermed oppfylt.

Statkraft er også pålagt visse tiltak som følge av kjøpet av aksjer i TEV. Tiltakene omfatter enten avhendelse av alle aksjer i TEV, avhendelse av kraftproduksjonen i TEV eller avhendelse av annen kraftproduksjon. I 2004 er derfor Statkrafts eierandel i KØN solgt. I tillegg er det inngått en avtale om salg av rettighetene til 65 prosent av kraftproduksjonen i Rana for de neste 15 årene (fra 1.1.2005). For denne rettigheten mottar Statkraft 2,2 milliarder kroner samt en årlig kompensasjon på 65 millioner kroner. Statkraft er i dialog med konkurransemyndighetene om disse transaksjonene oppfyller påleggene om salg i prisområde NO2.

Annet

Kjøp av vannkraftverk i Sverige og Finland

Statkraft og E.ON, som er de største aksjonærene i Sydkraft AB, har i 2004 inngått en prinsippavtale som gir Statkraft rett til å kjøpe vannkraftverk fra Sydkrafts datterselskap Graninge tilsvarende en middelproduksjon på cirka 1,6 TWh. Transaksjonsprisen er cirka 4 milliarder kroner. Transaksjonen forventes gjennomført i første halvdel av 2005.

Sydkraft rammet av uværet i Syd-Sverige i januar

Orkanen i Syd-Sverige i januar 2005 gjorde omfattende skade for Statkrafts tilknyttede selskap Sydkraft. Sydkraft estimerer utgiftene etter uværet til cirka SEK 1,5 milliarder.

NOTE 30 OVERGANG TIL IFRS

EU har vedtatt en forordning som innebærer at alle børsnoterte foretak i EU og EØS-området fra 2005 skal utarbeide konsernregnskapet etter International Financial Reporting Standards (IFRS). Statkraft forpliktet til dette regelverket gjennom sine børsnoterte obligasjonslån, men har opsjon for utsettelse med implementering av IFRS til 2007. Statkraft vil benytte seg av adgangen til å utsette implementeringen.

For Statkraft vil de største endringene ved implementering av IFRS knytte seg til standarden IAS 39 om finansielle instrumenter og sikring.

Deloitte
Statsautoriserte Revisorer AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
0213 Oslo

Telefon: 23 27 90 00
Telefax: 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Statkraft SF

REVISJONSBERETNING FOR 2004

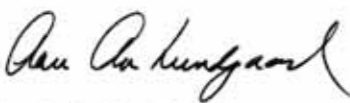
Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft SF for regnskapsåret 2004, som viser et overskudd på 1.761 millioner kroner for morselskapet og et overskudd på 4.600 millioner kroner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet, gjengitt på sidene 58-89, er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2004 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen, gjengitt på sidene 14-27, om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 18. mars 2005
Deloitte

Aase Aa. Lundgaard
statsautorisert revisor

Audit, Tax & Legal, Consulting, Financial Advisory.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org. nr. 980 211 282

Ny selskapsform

Statkraft AS ble stiftet 25. juni 2004. Alle aksjene i selskapet eies av statsforetaket Statkraft SF, som igjen er heleid av staten ved Nærings- og handelsdepartementet. Statkraft AS ble etablert som et ledd i omorganiseringen av Statkraft til aksjeselskap, i tråd med Stortingets beslutning av 14. juni 2004 samt Lov om omorganisering av Statkraft SF, som trådte i kraft 10. september 2004. Det nye konsernet Statkraft AS viderefører det vesentligste av virksomheten som tidligere var organisert i Statkraft SF.

Virksomhetsoverdragelser

Omorganiseringen ble gjennomført ved at Statkraft SF først overdro sin virksomhet, med enkelte unntak, til Statkraft Energi AS. Deretter overdro Statkraft SF sine aksjer i Statkraft Energi AS til Statkraft AS. Etter omorganiseringen eier Statkraft SF således samtlige aksjer i Statkraft AS, som igjen eier alle aksjene i Statkraft Energi AS. Statkraft Energi AS eier aksjene i øvrige datterselskaper. I selskapsregnskapene har virksomhetsoverdragelsene regnskapsmessig virkning fra 1. september 2004.

Ved omorganiseringen ble 96,4 prosent av verdiene i Statkraft SF overført til Statkraft Energi AS. Eiendomsretten til kraftverk som er hjemfaldt, eller som vil hjemfalle, og som er utleid (Sauda I, II, III, IV, Tyssø II, Svelgen I, II og Mågeli), er holdt tilbake i Statkraft SF. Videre er utenlandsengasjementer som av formelle årsaker foreløpig ikke kan overføres (Himal Power Limited, Asian Power Invest AB, Nordic Hydropower AB og Empresa de Generación Eléctrica Cheves SA), holdt tilbake.

I løpet av våren 2005 vil Statkraft Energi AS overføre aksjene i flere av selskapene i konsernet til Statkraft AS. Dermed vil eiendelene i Statkraft Energi AS i hovedsak bestå av fallretter, vannkraftverk og tilhørende eiendeler.

Kapitalforhøyelser

Nødvendige transaksjoner og kapitalforhøyelser knyttet til omorganiseringen fant sted 1. oktober 2004. Overdragelsen av virksomheten fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS ble gjort som tingsinnskudd ved en aksjekapitalforhøyelse i Statkraft Energi AS. Tilsvarende ble overdragelsen av aksjene i Statkraft Energi AS fra Statkraft SF til Statkraft AS gjort som tingsinnskudd ved en aksjekapitalforhøyelse i Statkraft AS. Statkraft AS og Statkraft Energi AS har som følge av dette en aksjekapital på 20 milliarder kroner hver. Aksjene gir rett til utbytte fra og med regnskapsåret 2004.

Skatte- og regnskapsmessig behandling

Transaksjonene er omorganisering med uendret eierskap, ikke reelle transaksjoner mellom uavhengige parter. Alle transaksjoner er derfor gjennomført med regnskapsmessig kontinuitet. Begge aksjeinnskuddene tilsvarer følgelig den balanseførte verdien av de eiendelene som er overført fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS. Transaksjonene har ikke medført beskatning for Statkraft SF, Statkraft Energi AS eller Statkraft AS.

Finansiering av konsernet

Finansieringen av konsernet er lagt til morselskapet Statkraft AS. Finansfunksjonen ble overført fra Statkraft Energi AS til Statkraft AS samtidig med omorganiseringen 1. oktober. Lån som ikke er statsgarantert, er overdratt til Statkraft AS. Saldo på ikke-statsgaranterte eksterne lån utgjorde 8,1 milliarder kroner 31. desember 2004.

Statkraft SF vil fortsette som avtalepart i statsgaranterte låneavtaler inngått før 1. januar 2003 inntil disse er nedbetalt. Statsgaranterte lån utgjorde 28,2 milliarder kroner 31. desember 2004. De økonomiske forpliktelsene knyttet til de statsgaranterte lånene inngår imidlertid i den finansvirksomheten som er overført til Statkraft AS, og er overdratt mot etablering av en tilsvarende fordring i Statkraft SF mot Statkraft AS.

Ettersom gjelden er plassert i morselskapet Statkraft AS, har kreditorene sikkerhet i hele konsernets balanse. Samtlige kreditorer side-stilles gjennom pari passu-klausuler og negative pantsettelsesklausuler i låneavtalene. Låneopptak på datterselskapsnivå vil bli sterkt begrenset gjennom konsernpålagte restriksjoner. 31. desember 2004 utgjorde datterselskapenes eksterne gjeld totalt 2,4 milliarder kroner.

Styringsstruktur

Staten, ved Nærings og handelsdepartementet, utøver eieransvaret i Statkraft SFs foretaksmøte. Statkraft SF utøver eieransvaret i Statkraft AS' generalforsamling, men avgir stemme i generalforsamlingen i henhold til fullmakt gitt i Statkraft SFs foretaksmøte.

Styrelederen og styremedlemmene i Statkraft SF er også utnevnt til styreleder og styremedlemmer i Statkraft AS. Styret i de to selskapene er dermed identiske. Administrerende direktør i Statkraft SF er utnevnt til administrerende direktør i Statkraft AS.

Proformataill for konsernet Statkraft AS

Etter omorganiseringen omfatter regnskapet for konsernet Statkraft AS den samlede virksomheten – unntatt de eiendelene som ligger igjen i Statkraft SF. Nedenfor legges det frem et proformaregnskap for konsernet Statkraft AS som viser de regnskapsmessige effektene av omorganiseringen. Proformataill for resultatregnskapet for 2003 og 2004 er beregnet under forutsetning av at omorganiseringen var gjennomført for hele regnskapsperioden. Proformataill for balansen per 31. desember 2003 og 2004 er utarbeidet under forutsetning av at omorganiseringen ble gjennomført på disse tidspunktene. Proformabalansen for konsernet Statkraft AS er beregnet med utgangspunkt i balansen til konsernet Statkraft SF ved å trekke ut bokført verdi av eiendeler og gjeldsposter som ikke er overført. Nettoeffekten er justert mot egenkapitalen.

Som det fremgår av proformataillene, er de økonomiske effektene relativt beskjedne. Egenkapitalen i konsernet Statkraft AS er 1464 millioner kroner lavere enn i konsernet Statkraft SF. Dette tilsvarer om lag balanseført verdi av de utleide kraftverkene og utenlandsengasjementene som ikke er overført. Likvide midler er 545 millioner kroner lavere. Disse midlene holdes tilbake i Statkraft SF til dekning av kortsiktige forpliktelser som heller ikke kunne overføres.

Proformaresultat etter skatt for 2003 og 2004 er henholdsvis 206 og 185 millioner kroner lavere i konsernet Statkraft AS enn i konsernet Statkraft SF.

Det vises også til årsrapport for konsernet Statkraft AS som finnes på nettstedene www.statkraft.no og www.statkraft.com.

Proformaregnskap 2004 for konsernet Statkraft AS

RESULTAT

Beløp i mill. kroner	2004	2003
Kraftsalg	7 110	9 122
Andre driftsinntekter	3 732	2 303
Brutto driftsinntekter	10 842	11 425
Overføringskostnader	-651	-927
Netto driftsinntekter	10 192	10 498
Lønnskostnader	1 236	1 402
Erstatninger og konsesjonsavgifter	354	328
Andre driftskostnader	1 443	1 504
Ordinære avskrivninger	1 414	1 290
Driftskostnader	4 447	4 523
Driftsresultat	5 744	5 975
Resultatandel i tilknyttede selskaper	1 493	1 086
Finansinntekter	714	469
Finanskostnader	-2 954	-3 033
Netto finansposter	-2 240	-2 564
Resultat før skatter	4 996	4 497
Skattekostnad	-581	-1 836
Resultat	4 415	2 661
Herav minoritetens andel	118	78
Herav majoritetens andel	4 297	2 583

BALANSE

Beløp i mill. kroner	31.12.04	31.12.03
EIENDELER		
Immaterielle eiendeler	2 509	2 887
Varige driftsmidler	45 236	44 249
Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	28 751	28 297
Øvrige finansielle anleggsmidler	2 562	5 277
Anleggsmidler	79 058	80 710
Varer	44	41
Fordringer	3 038	3 792
Investeringer	330	254
Bankinnskudd, kontanter og lignende	5 738	1 815
Omløpsmidler	9 150	5 902
Eiendeler	88 208	86 612

EGENKAPITAL OG GJELD

Majoritetens egenkapital	31 586	30 090
Minoritetsinteresser	3 789	3 498
Egenkapital	35 375	33 588
Avsetning for forpliktelser	7 022	6 694
Rentebærende langsiktig gjeld	38 268	39 895
Langsiktig gjeld	45 290	46 589
Rentebærende kortsiktig gjeld	-	776
Betalbar skatt	609	312
Annen rentefri gjeld	6 934	5 347
Kortsiktig gjeld	7 543	6 435
Egenkapital og gjeld	88 208	86 612

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i mill. kroner	2004	2003
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	4 996	4 497
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-1 311	-2
Ordinære avskrivninger	1 414	1 290
Nedskrivning av anleggsmidler	20	-
Resultatandel i tilknyttede selskaper	-1 494	-1 086
Betalt skatt	-1 603	-1 895
Tilført fra årets virksomhet	2 022	2 804
Endring i lager, debitorer og kreditorer	59	1 411
Utbytte fra tilknyttede selskaper	910	742
Endring i andre kortsiktige poster	579	2 911
Netto likviditetsendring fra virksomheten	3 570	7 868

LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER

Investeringer i varige driftsmidler	-1 548	-1 277
Salg av anleggsmidler (salgssum)	1 416	50
Utbetalinger av utlån	-98	-45
Innbetalinger av utlån	569	430
Investeringer i andre foretak	-287	-424
Salg av andre foretak	2 764	-
Netto likviditetsendring fra investeringer	2 816	-1 266

LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING

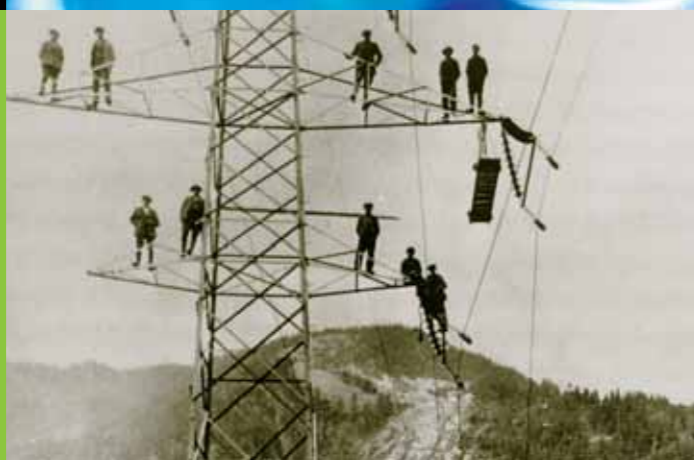
Opptak av ny langsiktig gjeld	7 016	1 141
Nedbetaling av langsiktig gjeld og ansvarlig lån	-8 269	-8 466
Endring i andre langsiktige fordringer og gjeld	442	319
Innskudd av ny selskapskapital	-	4 000
Utdelt utbytte	-2 769	-2 192
Netto likviditetsendring fra finansiering	-3 580	-5 198

Netto endring i likvider gjennom året	2 807	1 404
--	--------------	--------------

2005:

HMS nå

Målet er å gå skadefri gjennom arbeidsdagen, arbeidsåret og arbeidslivet. Dagens Helse, Miljø og Sikkerhet handler om å forebygge skader, tenke sikkerhet og skape et godt arbeidsmiljø.

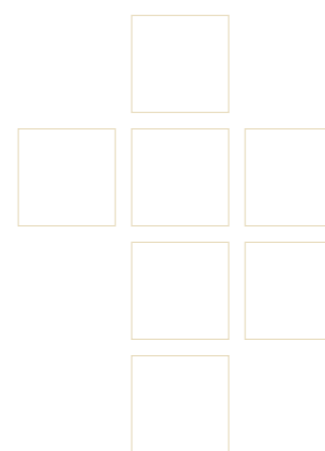
1910:

HMS før

Det kunne være svært risikofyllt å arbeide på de store kraftutbyggingene i forrige århundre. Mange titalls arbeideres liv kunne vært spart med dagens krav til Helse, Miljø og Sikkerhet. Likevel er nok dette arrangerte bildet i en mast lite representativt for hvordan kraftledninger ble bygget.

Forretningsprinsipper

Statkraft har i 2004 utarbeidet selskapets forretningsprinsipper. Disse reflekterer at de finansielle, miljømessige og samfunnmessige dimensjonene av virksomheten sees i sammenheng. Prinsippene tydeliggjør også at Statkraft, som en ledende aktør i energimarkedet, har et ansvar utover det å følge lover, regler og kontraktsmessige forpliktelser.

De overordnede styrende dokumentene i Statkraft er strukturert slik:

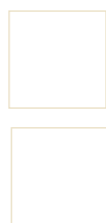
Vedtekter	
Forretningsprinsipper	
Prinsipper for eierstyring og selskapsledelse	Etiske retningslinjer for medarbeidere
Regelverk	

I det følgende gjengis forretningsprinsippene vedtatt av styret i Statkraft AS.

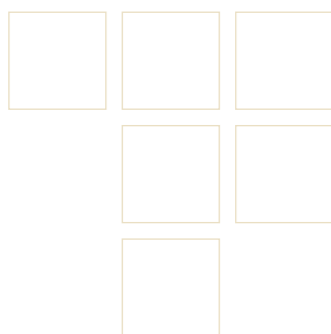
VERDISKAPENDE – «Vilje til varig verdiskaping»
Statkraft er en kommersiell aktør og vil tilfredsstillende forventninger til avkastning, vekst og utvikling som stilles til et ledende europeisk energiselskap. Vi driver vår virksomhet i et langsiktig perspektiv og vil i all aktivitet utøve god forretningsskikk.

Dette betyr at

- vi vil sikre eier en avkastning som er konkurranse-dyktig i forhold til alternative plasseringer.
- vi vil maksimere verdiskapingen i selskapet gjennom kostnadseffektiv kraftverksdrift, optimal energidisponering og lønnsom energihandel, distribusjon og utvikling av ny energi.

- vi vil være i forkant av markedsutviklingen og tilpasse virksomheten krav og behov hos engroskunder, industriselskaper, nettselskaper og sluttbrukere. Vi vil løpende vurdere kommersielle muligheter som styrker vår markedsposisjon.
- vi vil ha avtaler og relasjoner med leverandører som sikrer at Statkrafts interesser ivaretas og reflekter at vi ser på våre leverandører som verdifulle eksterne ressurser. Samtidig vil vi sikre at det ikke finner sted forskjellsbehandling av leverandører, og at våre evalueringskriterier er tydelige og etterprøvbare.
- vi vil videreutvikle virksomhetene i selskaper der vi har eierposisjoner for å oppnå en best mulig lønnsomhet. Vi vil arbeide for at våre forretningsprinsipper også etterleves i disse selskapene.
- vi vil bruke styringssystemer som sikrer lønnsom og profesjonell drift, og som sikrer at vi utøver vår virksomhet i samsvar med eiers forventninger og i overensstemmelse med viktige interessenters krav. Vi vil ha en tydelig ansvarsdeling mellom eier, styret og administrasjonen.
- vi vil opptre i samsvar med god forretningsskikk og basere vårt forhold til omverdenen på respekt, åpenhet og etterrettelighet. Vi vil ta avstand fra enhver praksis som kan oppfattes som uetisk, herunder alle former for korrupsjon og bestikkelser.

MILJØVENNLIG – «Naturen i arbeid»

Statkraft bidrar til å forsyne Europa med miljøvennlig energi. Vi vil sørge for en bærekraftig utnyttelse av naturressursene og begrense miljøpåvirkningene av vår virksomhet.

Dette betyr at

- vi vil tilby miljøvennlig energi, basert på fornybare energiformer og gass. Vi vil også investere i annen energivirksomhet der potensialet for forbedrede miljøprestasjoner er til stede.
- vi vil være en aktiv aktør i de internasjonale markedene for energisertifikater og -kvoter og dermed bidra til å redusere utslippet av klimagasser.
- vi vil kontinuerlig søke å forbedre vår teknologi og våre prosesser for å skape miljøgevinster og bidra til effektiv utnyttelse av energi, også der vi kun har eierposisjoner.
- vi vil sørge for at våre inngrep i naturen er så skånsomme som mulig. Ved beslutninger der miljøet kan påvirkes, vil vi ta hensyn til biologisk mangfold, klimaeffekter og forurensning.
- vi vil tilby våre kunder produkter som bidrar til en bærekraftig energibruk og gir kundene konkurransedyktige energikostnader.
- vi vil åpent og etterrettelig kommunisere miljøpåvirkningen av vår virksomhet og ta initiativ til dialog med berørte interessenter.
- vi vil sørge for at våre medarbeidere som kan påvirke miljøet i sitt daglige arbeid, har høy miljøkompetanse.

Kostnadseffektiv kraftverksdrift er et viktig element for å maksimere verdiskapingen.

Bård Mikkelsen, Ingelise Arntsen og nærings- og handelsminister Børge Brende på Hitra.

SAMFUNNSANSVARLIG

– «Energi for generasjoner»

Statkraft bidrar til en bærekraftig utvikling ved å tilby våre kunder fleksibel og miljøvennlig energi, produsert og transportert med høy grad av sikkerhet. Vi vil være konstruktive bidragsyttere i samfunnet der vi er til stede.

Dette betyr at

- vi vil forstå samfunnskonskvensene av vår virksomhet og sørge for at disse på en systematisk måte hensyntas i våre beslutninger. Vi vil vise spesiell varsomhet der vår virksomhet har stor potensiell effekt på samfunnet.
- vi vil sørge for høy sikkerhet i våre aktiviteter og sørge for at våre anlegg drives, vedlikeholdes og bemannes forsvarlig.
- vi vil være en pådriver for energi- og miljøfaglig innovasjon, i egen regi og i samarbeid med andre.
- vi vil ha stor grad av interaksjon med lokale interessenter og skape størst mulig forutsigbarhet for kommuner og lokalsamfunn gjennom inkluderende, forutsigbare og etterprøvbare prosesser.
- vi vil åpent og etterrettelig kommunisere samfunnskonskvensene av vår virksomhet. Vi vil ha et forhold til viktige interessenter som er preget av dialog og langsiktighet.

- vi vil i vårt samfunnsengasjement bidra til en positiv samfunnsutvikling, også på områder som er en naturlig utvidelse av vår forretningsvirksomhet.
- vi vil i våre utenlandsengasjementer opptre i overensstemmelse med intensjonene i våre forretningsprinsipper. Vi vil opptre i samsvar med vertslandets lover og regler, menneskerettigheter som Norge tar part i og andre allment aksepterte internasjonale konvensjoner for utøvelse av næringsvirksomhet.

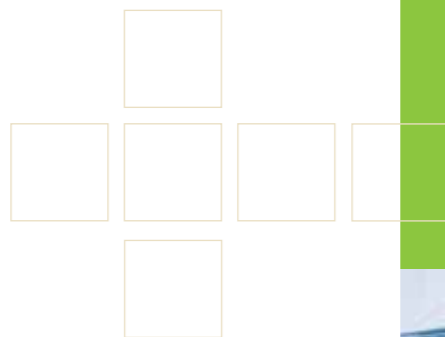
KOMPETANSEDRETVET – «Mennesket først»

Statkraft vil fremme kompetanse i alle ledd, og vi vil verdsette og videreutvikle medarbeiderne. Vi vil tilby sunne arbeidsplasser i en bedriftskultur som både engasjerer og forplikter den enkelte medarbeider.

Dette betyr at

- vi vil, som en fremstående representant for energinasjonen Norge, ha høye ambisjoner for vår kompetanseutvikling. Vi vil forvalte vår kompetanse slik at den øker i verdi for selskapet og den enkelte medarbeider.
- vi vil forstå hvilken risiko våre medarbeidere er utsatt for og søke å minimere sikkerhetsrisikoen for egne medarbeidere og innleid arbeidskraft. Vi vil forebygge skader og arbeide for at det ikke skal være fraværsskader i forbindelse med vår virksomhet.

- vi vil ha en stimulerende felles bedriftskultur som fremmer mangfold og har god takhøyde. Vi vil legge til rette for trivsel og et inkluderende arbeidsliv, også for å oppnå minimalt sykefravær.
- vi vil behandle våre medarbeidere likt, uavhengig av religion, kjønn, seksuell legning, alder, nasjonalitet, befolkningsgruppe, sivilstand, funksjonshemming eller andre forhold, og sørge for at ytringsfrihet og arbeidstakerrettigheter ivaretas.
- vi vil gjøre alle medarbeidere kjent med visjon, forretningsidé, verdigrunnlag, forretningsprinsipper og strategier og bidra til at intensjonene bak disse formuleringene omsettes i handling.
- vi vil støtte våre ledere i å bygge opp sitt lederskap med fokus på ledelse av mennesker, forretningsutvikling, resultatoppfølging og styring.
- vi vil ha stor grad av samarbeid med våre medarbeidere og sørge for inkluderende, forutsigbare og etterprøvbare prosesser. Vi vil ta initiativ til dialog med våre medarbeidere og involvere de ansattes representanter i viktige beslutninger.
- vi vil arbeide for at intensjonene bak prinsippene for vår kompetansedrevne organisasjon og vårt arbeidsgiveransvar også omfatter medarbeidere i andre land, men vi vil tilpasse praksis til lokale forhold og beste standard i gjeldende land. Vi vil arbeide for at intensjonene følges opp hos primære samarbeidspartnere.
- vi vil være tydelige på hva som forventes av den enkelte medarbeider og sørge for at våre prinsipper og prosedyrer etterleves i praksis.

Sikkerhet er høyt prioritert i Statkraft.

Statkraft vil fremme kompetanse i alle ledd.

Etiske retningslinjer

Statkraft har oppdatert selskapets etiske retningslinjer for medarbeidere og disse er nå vedtatt av styret. Retningslinjene er en konkretisering av hva selskapets forretningsprinsipper innebærer for den enkelte medarbeider. De etiske retningslinjene gir konkrete eksempler på forventet adferd i ulike situasjoner og skal fungere som et hjelpemiddel ved etiske dilemmaer. Retningslinjene gjelder for alle som representerer Statkraft.

Lederne i Statkraft har ansvaret for å gjøre medarbeiderne kjent med retningslinjene, legge forholdene best mulig til rette for etterlevelse og gå foran som gode forbilder. Følgende prioriteringer gjelder:

1. sikre liv og helse
2. sikre miljø
3. sikre mot tap av tillit i marked og samfunn
4. sikre mot økonomisk tap
5. sikre forretningskritiske systemer

Retningslinjene beskriver forventede holdninger og handlinger knyttet til verdiskaping, lojalitet, uavhengighet, forretningskikk og respekt for individet. I tillegg inneholder Statkrafts kvalitetssystem og øvrige instruksjoner en rekke prosedyrer som regulerer våre aktiviteter, for eksempel når det gjelder anskaffelser, fullmakter og HMS.

Statkraft har en egen Compliance Officer som har som hovedoppgave å kommunisere de etiske retningslinjene og være tilgjengelig for å gi råd. Funksjonen Compliance Officer dekkes nå av konserndirektør for Produksjon og marked. Ansvaret for etterlevelse ligger hos hver enkelt medarbeider og i linjeledelsen. Alle medarbeidere er forpliktet til å si fra dersom de oppdager uetiske eller ulovlige forhold, og til å be om råd hvis de opplever å være i et etisk dilemma. Det presiseres at forespørsler og varsling kan gjøres anonymt, uten at slik kontakt skal føre til sanksjonering.

Rapporteringsprinsipper

Statkraft har i år valgt å integrere bærekraftrapporteringen i selskapets årsrapport. Det rapporteres på temaene miljøvennlig, samfunnsansvarlig og kompetansedrevet. I praksis er disse temaene integrert i virksomhetsstyringen og de utgjør viktige faktorer for Statkrafts konkurransevne. I årets rapport legges det vekt på kvantitativ informasjon. Utdypende informasjon om blant annet teknologier, miljøtiltak, samfunnsengasjement og bedriftskultur presenteres i egne publikasjoner.

Dataene som presenteres for temaene miljøvennlig, samfunnsansvarlig og kompetansedrevet, er innhentet ved hjelp av ulike systemer for registrering og rapportering. Konsernmålekortet står sentralt (side 53), men det er også lagt frem data basert på informasjon fra eksterne kilder. Ekstern informasjon oppgis med kildehenvisning. Generelt er data innhentet og sammenstilt med sikte på å gi en mest mulig enhetlig og hensiktsmessig presentasjon. Selv om det er lagt stor vekt på å sikre at opplysningene er fullstendige og korrekte, kan det være usikkerhet knyttet til deler av materialet.

Årets rapportering følger opp fokusområder 2004–2007, presentert i Statkrafts bærekraftrapport for 2003. Dette skal gi informasjon om vesentlige forhold for selskapets bærekraftige virksomhet.

Statkraft ønsker å sikre at opplysningene har transparens, relevans og pålitelighet. Vi har derfor latt ekstern revisor gjennomgå våre rutiner for innsamling og sammenstilling av data. Revisor har også vurdert hvorvidt opplysningene samsvarer med underliggende dokumentasjon (side 115).

Miljøvennlig

Statkraft produserer kraft som er tilnærmet 100 prosent fornybar, og uten CO₂-utslipp. Miljøhensyn er en integrert del av Statkrafts styringssystemer og inngår som en naturlig del av den daglige driften. I 2004 ble det lagt ekstra stor vekt på miljøoppfølging i alle typer kraftprosjekter samt tettere dialog og oppfølging av våre leverandører.

Statkrafts mål er at alvorlige miljøbrudd og miljøhendelser ikke skal forekomme, og i 2004 ble denne målsettingen oppfylt. Konsernet arbeider systematisk for å kontrollere at både myndighetsbestemte og selvpålagte miljøkrav blir overholdt. Konsernmålekortet har et eget måltall for miljøbrudd som konsernledelsen følger opp månedlig. Statkrafts systemer for miljøstyring er sertifisert etter ISO 14001:1996.

Vannkraftens miljøpåvirkning er først og fremst lokal. Det biologiske mangfoldet påvirkes blant annet av endringer i vannføring og temperatur. Virkningene varierer fra kraftverk til kraftverk avhengig av omgivelsene, konstruksjonen og driften. Statkraft ønsker å stadig forbedre det enkelte kraftverkets miljøprestasjon og iverksetter tiltak som biotopjusteringer, fiskeutsetting og miljøbasert vannføring.

Statkraft jobber kontinuerlig med å redusere forbruk, utslipp og avfall. Forbruket av ulike stoffer og avfalls-

mengden forbundet med virksomheten går frem av stoffregnskapet. I 2004 ble det lagt vekt på å forbedre rutinene for håndtering av farlige stoffer. Bedre rapportering skal blant annet bidra til at korrigerende tiltak kan iverksettes på et tidlig tidspunkt.

Statkraft satser mye på utvikling av ny miljøvennlig energi, og arbeider spesielt med tidevannsenergi, saltkraft og hydrogen som energibærere. Utnyttelse av tidevannsenergi medfører ingen utslipp av klimagasser, turbinen vil sannsynligvis ikke påvirke sjødyr og en tidevannsmølle er lite visuelt forurensende. I likhet med tidevannskraft er saltkraft en fornybar energikilde uten CO₂-utslipp. Saltkraftverkene er arealeffektive og prosessen er fleksibel når det gjelder tilpassing til lokale forhold som naturmiljø, kulturlandskap og infrastruktur. Også vår satsing på hydrogen som energibærer er et miljøvennlig konsept, ettersom hydrogenproduksjonen er basert på fornybar energi. Det eneste utslippet fra et brenselcellekjøretøy med hydrogen som drivstoff er ren vanddamp. Hydrogen representerer derfor en unik mulighet til å innføre fornybar energi i transportsektoren, som i dag hovedsakelig bruker fossilt drivstoff.

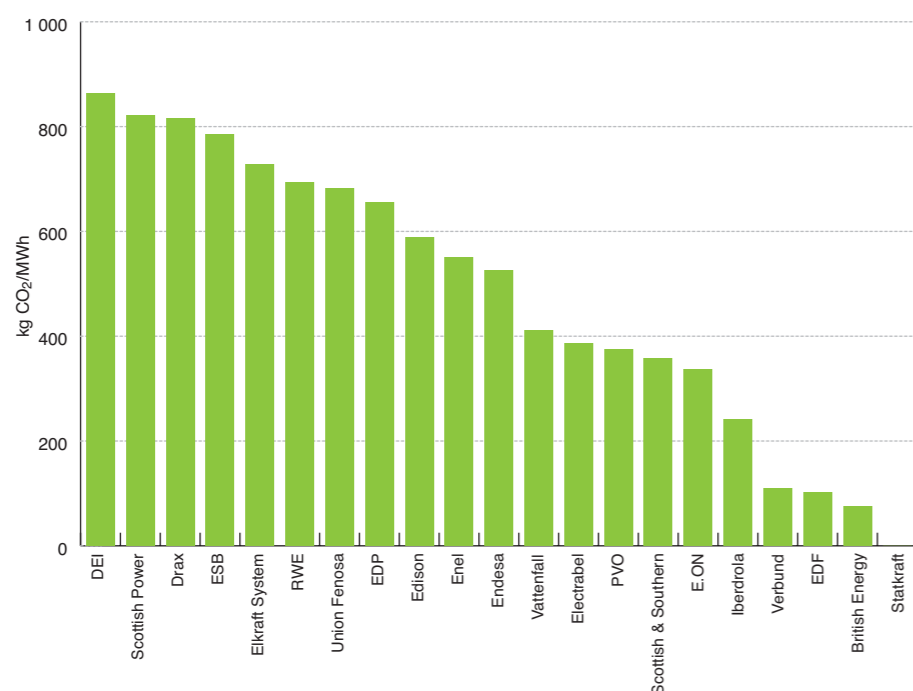
NØKKELTALL – miljøvennlig

	Enhet	2004	2003	2002	2001	2000
Kraftproduksjon						
– vannkraft	TWh	34,2	39,1	48,8	35,1	40,2
– vindkraft	TWh	0,1	0,1	0,02	-	-
Varmeproduksjon*	TWh	0,37	0,35	0,35	-	-
Andel fornybar energi	%	99	99	99	100	100
Alvorlige miljøbrudd	Antall	0	4	11	8**	3**

*Tall for varmeproduksjon gjelder virksomheten i TEV, som inngår i konsernet fra 2002.

**Omfatter både miljøbrudd og uønskede miljøhendelser, TEV og Skagerak Energi ikke inkludert.

Utslipp av kg CO₂/MWh for europeiske energiselskaper

Statkraft har det laveste utslippet av CO₂/MWh av de 21 største energiprodusentene i EU-15. Disse selskapene står for cirka 75 prosent av CO₂-utslippene og også for 76 prosent av produksjonen i den europeiske kraft- og varmesektoren. Det totale CO₂-utslippet fra disse selskapene utgjorde cirka 693 millioner tonn CO₂ i 2002.

Kilde: European Carbon Factor – November 2003, PricewaterhouseCoopers/Enerpresse

Miljøbrudd og miljøhendelser

Alvorlige miljøbrudd er definert som brudd mot konsesjoner, manøvreringsreglementer, lovverk, miljøplaner og selvpålagte krav med alvorlige miljøkonsekvenser og/eller omdømmemessige konsekvenser. Alvorlige miljøhendelser er definert som hendelser med potensielle alvorlige miljøkonsekvenser og/eller med omdømmemessige konsekvenser som ikke går inn under definisjonen av miljøbrudd.

Statkraft registrerer også mindre alvorlige miljøbrudd og miljøhendelser. Miljøhendelser registreres for å gi en bedre oversikt over miljørisikoene som håndteres.

Det ble registrert 23 mindre alvorlige miljøbrudd og to mindre alvorlige miljøhendelser i 2004. De fleste av de mindre alvorlige miljøbruddene oppsto i forbindelse med kortvarige brudd på kravene til minstevannføring. Det var også enkelte mindre utslipp av olje og SF₆-gass. Alle miljøbrudd og -hendelser blir fulgt opp i enhetenes avvikssystemer med hensyn til årsakssammenheng og nødvendige tiltak.

Eksempler fra avviksløggene over mindre alvorlige miljøbrudd			
Sted	Dato	Beskrivelse	Tiltak
Vikfalli kraftverk	19.2.2004	Defekte lysarmaturer, som kan inneholde PCB, er kastet i restavfallscontainer. Mindre alvorlige miljøkonsekvenser. Saken ble påpekt ved gjennomgangen av miljøaspekter.	Avfall skal heretter håndteres/sorteres særskilt. Dette er i tråd med prosedyre H60/106 (avfallshåndtering).
Mauranger kraftverk	14.5.2004	Om lag 700 liter olje gikk i undervannet i forbindelse med havari på turbinlageret. Mindre alvorlige miljøkonsekvenser.	Med bistand fra Sauda og Odda brannvesen ble det lagt ut flere lenser etter havariet. Omtrent 99 prosent av oljen ble samlet opp ved turbinhusene. På forhånd var det lagt ut oljelense ved utløpet av avløpskanalen. Den tekniske løsningen på aggregatene i kraftverket er utbedret.
Høyanger kraftverk	6.9.2004	Brudd på minstevannføringen i 5 timer og 56 minutter. Vannføringen var under bruddet cirka 3,1 m ³ /s, mens kravet er 5 m ³ /s. Bruddet skyldes teknisk feil i forsyningsnettet som førte til utfall av et aggregat. Signalet på utfallet ble fanget opp sent på driftsentralen, og det var tekniske problemer med oppstart av aggregatet. Strandet ungdomsfisk i elva ble registrert. Allikevel antas utfallet å ha mindre alvorlige miljøkonsekvenser.	Norsk institutt for naturforskning skal gjøre en vurdering og kvantifisering av hendelsen med hensyn til fiskeyngeldød og konsekvenser. Det er avholdt et møte med Høyanger Jakt og Fiskelag for å diskutere aktuelle tiltak og varslingsrutiner ved utfall.
Nedre Bersåvatn	11.11.2004	Ved miljøbefaring på Øvre og Nedre Bersåvatn ble det registrert oljeflekker fra tidligere demontering av anleggsutstyr. Omfanget er ukjent, men oljeflekkene forventes å forsvinne i løpet av vinteren. Små miljøkonsekvenser.	Forholdet er påpekt. Det er lenge siden oljeflekkasjen foregikk. Ingen tiltak vil bli gjennomført.

Fiskeutsetting

Statkraft har som målsetting å legge til rette for naturlig rekruttering av fisk i de vassdragene der dette er mulig. I 2004 ble det satt ut om lag 660 000

settefisk og smolt av ulik størrelse i våre reguleringsområder, mot cirka 605 000 i 2003. I tillegg ble det satt ut cirka 62 000 rognkorn av laks.

Forbruk og svinn av stoffer

Stoff	Dataomfang	Enhet	2004	2003	2002	2001	2000
Oljeprodukter	Svinn	Liter	1 700	2 300	1 700	1 900	4 100
Drivstoff	Forbruk	Liter	327 400	297 000	160 000	270 000	280 000
Kjemikalier	Forbruk	Liter	4 100	3 700	13 100	*	1 400
Gasser	Svinn	Kg	73	78	60	90	240

*Data mangler

Svinn omfatter både fordamping under drift, lekkasjer under vedlikehold og eventuelle utslipp. Svinn av olje er redusert med cirka 25 prosent i forhold til 2003. Økningen i registrert drivstofforbruk skyldes bedre rapporteringsrutiner. Økningen i kjemikalieforbruket skyldes særlig større forbruk av maling. I 2004 økte andelen Exxol i forhold til White Spirit, i tråd med målsettingen om å gå over til mindre skadelige løsemidler. Statkraft rapporterer på alle miljø- og/eller klimaskadelige gasser i bruk i anleggene. I 2004 hadde vi et svinn av klimagassen SF₆, tilsvarende 0,4 prosent av beholdningen. Data omfatter kun forretningsområdet Produksjon og marked.

Avfall

Avfallstype	Enhet	2004	2003	2002
Farlig avfall	Tonn	66	65	126
Annet avfall	Tonn	550	313**	*
Gjenvinningsgrad	%	60	50	*

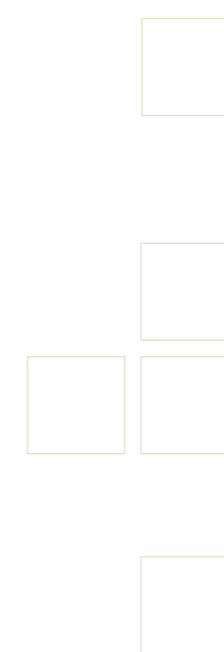
*Data mangler

**Ufullstendig rapportering

Mengde avfall levert som farlig avfall var stabilt i forhold til året før. Nedgangen fra 2002 til 2003 skyldes utfasing av farlig avfall i 2002. Mengde annet avfall har økt med cirka 75 prosent. Dette skyldes en mer fullstendig rapportering i 2004. Stoffkartoteket ble innført i 2002. Data omfatter kun forretningsområdet Produksjon og marked.

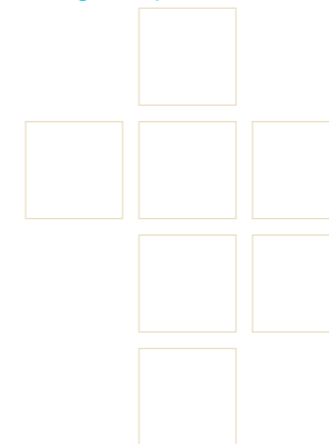
FOKUSOMRÅDER – miljøvennlig

Fokusområder 2004–2007	Status og videre arbeid
Sette enda sterkere fokus på miljøaspektene ved gasskraft	Statkraft har deltatt i et fellesprosjekt med SINTEF og Norges forskningsråd om teknologiutvikling.
Fokusere på å nå målsettingen om null miljøbrudd	Vi har i 2004 blant annet utarbeidet miljøplaner for prosjekter med beskrivelse av relevante miljøforhold. Videre føres det stoffregnskap, og potensielle forurensninger kartlegges som en del av miljøgjennomgangen ved hver kraftverksgruppe. Det pågår også en risikokartlegging med hensyn til mulige brudd på gjeldende manøvreringsreglement. I 2005 vil det bli gjennomført et pilotprosjekt for å redusere forurensning av jord, vann og luft.
Fokusere på miljøvennlig gjennomføring av alle anleggsprosjekter og arbeide for kontinuerlig bedring av miljøprestasjonene i eksisterende anlegg	Det blir utarbeidet miljøoppfølgingsplaner for alle prosjekter. Vi legger vekt på systematisk å fange opp erfaringer fra gjennomførte prosjekter og innarbeide disse i miljøoppfølgingsplanene for nye prosjekter.
Søke løsninger som tilrettelegger for naturlig rekruttering av fisk i de vassdragene der dette er mulig	Vi har gjennomført evalueringer av biotopiltak som skal styrke naturlig rekruttering. Vi har gjennomført tiltak i Numedalslågen og Halne i Buskerud, Osa i Hordaland og Skjomen i Nordland og vi viderefører arbeidet med gytegrus og rognplanting i Vikja i Sogn og Fjordane og Bjoreio i Hordaland.
Fokusere på rutinemessig miljøtilsyn ved alle våre installasjoner gjennom vårt vedlikeholdssystem	Vi har etablert periodisk miljøtilsyn for alle installasjoner med miljøaspekter. Dette vil være et viktig satsingsområde også i 2005, blant annet i forbindelse med ikrafttreddelsen av internkontrollforskriften etter vannressursloven.
Fokusere på å følge opp potensielle forurensningskilder og utvikle forbedringstiltak	Miljøgjennomganger i kraftverksgruppene har avdekket forbedringsmuligheter og risiko for hendelser som kan medføre forurensning. Behovene som ble identifisert i denne gjennomgangen, vil bli fulgt opp i et sentralt prosjekt i 2005. Hensikten er å sette søkelyset på forurensningsrisiko og avfallsminimering, og prosjektet skal resultere i konkrete forslag til tiltak.
Forbedre stoffregnskapet og videreutvikle avfallshåndteringen	I 2004 har vi gjennomgått rutine knyttet til føring av stoffregnskap. Vi har også utviklet en modul i vedlikeholdssystemet som gjør det enklere å følge farlige stoffer fra anskaffelse til avhending. Systemet blir testet i 2005.
Følge opp miljøplanen for hovedkontoret	Miljøplanen for hovedkontoret er gjennomgått og oppdatert. Aktivitetene i planen skal i 2005 implementeres i de ansvarlige avdelingenes handlingsplaner.
Arbeide systematisk med å stille miljøkrav til og følge opp våre leverandører	For alle anleggsprosjekter blir det laget et miljøoppfølgingsprogram som skal sikre at miljøkrav og miljømål satt av myndighetene og/eller av Statkraft, blir overholdt. Krav til miljøoppfølgingsprogram inngår som en del av forespørselsdokumentene.
Forbedre effektiviteten ved eksisterende anlegg ytterligere, slik at anleggene produserer mer kraft uten økt vannmengde	En større gjennomgang av planlagt daglig vedlikehold ble sluttført i 2004. I fremtidige planer er vedlikeholdsomfang og -kostnader redusert, mens dagens tilgjengelighet opprettholdes. Det pågår flere rehabiliteringsprosjekter, spesielt for turbiner. Prosjektene har gitt noe høyere produksjon uten å øke vannmengden.
Bygge og idriftsette pilotanlegg for utnyttelse av tidevannsennergi	I 2004 ble det gjennomført et forprosjekt for bygging og idriftsetting av et pilotanlegg for utnyttelse av tidevannsennergi. Det ble utarbeidet en grundig plan, og havbunnstopografi og strømningsforhold på utplasseringsstedet ble kartlagt og analysert. Videre ble det gjennomført en studie av ulike teknologiske løsninger for utnyttelse av tidevann der kostnader, generell virkemåte og utviklingspotensial ble vurdert.
Videreføre testing og utvikling av effektive membraner for saltkraft og etablere driftsparametere for fremtidige saltkraftverk	Statkraft har i 2005 fått konsesjon for etablering og drift av et pilotanlegg for tidevannskraft i Kvalsundet i Tromsø. Årlig energiproduksjon fra anlegget er forventet å bli 3,6 GWh. Anlegget skal bygges i full skala og konstrueres for en driftsperiode på minst 25 år.
Testning og utvikling av komponenter for hydrogenproduksjon basert på vindkraft	Et treårig prosjekt knyttet til saltkraft ble avsluttet i 2004. Prosjektet avdekket ingen fundamentale barrierer for å kunne nå målet om en membranyttelse på 4 W/m ² . Statkraft har fått tilsagn om støtte fra Norges forskningsråd til videre membranutvikling sammen med SINTEF, European Membrane Institute Twente (Nederland) og GKSS Forschungszentrum (Tyskland). Videre arbeider vi med å etablere et konsortium for finansiering av et prototypanlegg.
	Studier viser at saltkraft er konkurransedyktig med andre nye fornybare energikilder, forutsatt at vi lykkes med å utvikle gode og kostnadseffektive membraner.
	Dette er et nytt fokusområde. Statkraft gjennomfører i samarbeid med SINTEF et prosjekt om hydrogen fra vindkraft. Målet er å optimalisere komponenter med hensyn til virkningsgrad og levetid for hydrogenproduksjon relatert til vindkraft i kombinasjon med svake elektrisitetsnett. Prosjektet med hydrogen fra vind er nært knyttet til samarbeidet med det spanske selskapet EHN og det kanadiske selskapet Hydrogenics.

Samfunnsansvarlig

Store deler av verdiskapingen i Statkraft blir tilbakeført til samfunnet – som lønn og sosiale ytelser til ansatte, som skatter og avgifter, og i stor grad også som utbytte til eier. Differensen mellom markedspris og stortingsbestemte priser på kraft til industrien er også et samfunnsbidrag. Av verdiskapingen i 2004 ble 77 prosent fordelt til långivere og eier samt til skatter og avgifter. Bare 11 prosent av verdiskapingen ble holdt tilbake i selskapet som økt egenkapital.

Statkraft er opptatt av å ha et godt forhold til alle interessenter og ivareta konsernets samfunnskontrakt. Det er nødvendig å ha løpende fokus på samfunns- og miljømessige konsekvenser av virksomheten. Derfor involveres alle berørte parter i planprosessene, og det drives blant annet omfattende miljøovervåking av alle anlegg. I 2004 har Statkraft hatt en tett dialog med lokalsamfunn og myndigheter i forbindelse med nytt manøvreringsreglement for Suldalslågen og Aura-utbyggingen. Videre har Statkraft i 2004 laget ny beredskapsorganisasjon og oppgradert beredskapsplanene for alle operative divisjoner.

Nasjonal kompetanseutvikling i form av innovasjon er en viktig del av Statkrafts samfunnsbidrag. Målet med Statkrafts innovasjonssatsing er å styrke selskapets fremtidige konkurransevne gjennom utvikling av ny teknologi og nye forretningsmuligheter. Statkrafts visjon og forretningsprinsipper ligger til grunn for selskapets innovasjonsarbeid. Det satses spesielt på tidevannskraft, saltkraft og hydrogen. Statkraft er blant annet i ferd med å utvikle et fullskala pilotanlegg for tidevannskraft og har fått konsesjon for dette i Kvalsundet ved Tromsø.

I 2004 brukte Statkraft til sammen 45,8 millioner kroner på innovasjon, som tilsvarer cirka 1 prosent av konsernets driftskostnader.

Statkraft er nå medlem av World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Dette er et internasjonalt næringslivsforum som mener at bærekraftig utvikling er nødvendig for at næringslivet skal kunne utvikle seg videre. Statkraft ønsker å bruke WBCSD som arena for læring og erfaringsutveksling for å styrke selskapets bærekraftige virksomhet.

«Statkraftfondet – på lag med naturen» er opprettet som et fond til støtte for samfunnsnyttige formål. Fondets størrelse er på inntil 5 millioner kroner årlig

som tildeles frivillige organisasjoner, stiftelser eller lignende etter gitte kriterier.

Statkraft ønsker et positivt omdømme da dette vil bidra til å nå selskapets forretningsmessige mål. Det gjennomføres årlige omdømmemålinger blant målgruppene finansmiljø, premissgivere og opinion. Undersøkelsene har vist at kjennskapen til Statkraft er lav. I 2005 vil det derfor legges større vekt på å informere om selskapet og virksomheten. Samtidig er det gledelig å konstatere at attraktiviteten som arbeidsgiver blant studenter har økt, fra en 81.-plass i 2001 til en 29.-plass i 2004.

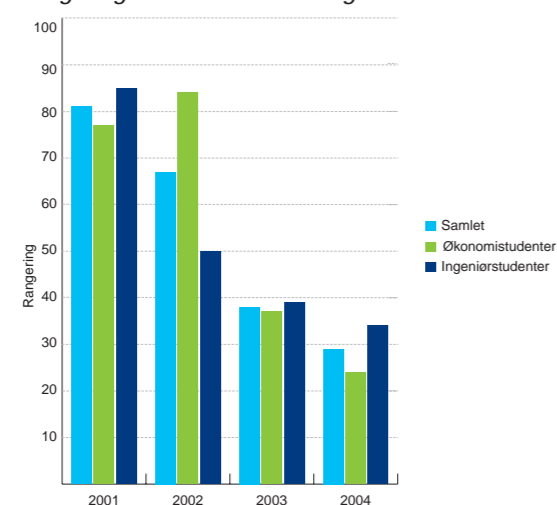
NØKKELTALL – samfunnsansvarlig

Enhet		2004	2003	2002	2001	2000
Fordeling av verdiskaping:						
- eier, stat og kommuner	Mill. kr	4 437	4 923	4 165	6 184	1 833
- långivere	Mill. kr	3 007	3 098	2 783	1 860	1 568
- ansatte	Mill. kr	1 085	1 353	1 262	645	554
- selskapet	Mill. kr	1 084	137	115	632	210
Omdømme						
- samlet	Skala fra 1 til 100, der 100 er best	66	72	-	-	-
- finansmiljø*		81	87	-	-	-
- premissgivere*		65	77	-	-	-
- opinion*		64	51	-	-	-
Rekruttering						
- samlet	Rangering som ønsket	29	38	67	81	-
- økonomistudenter**	arbeidsgiver blant	24	37	84	77	-
- ingeniørstudenter**	nyutdannede studenter	34	39	50	85	-

*Kilde: Itera ResearchLab

**Kilde: Universum Graduate Survey

Rangering som ønsket arbeidsgiver blant studenter

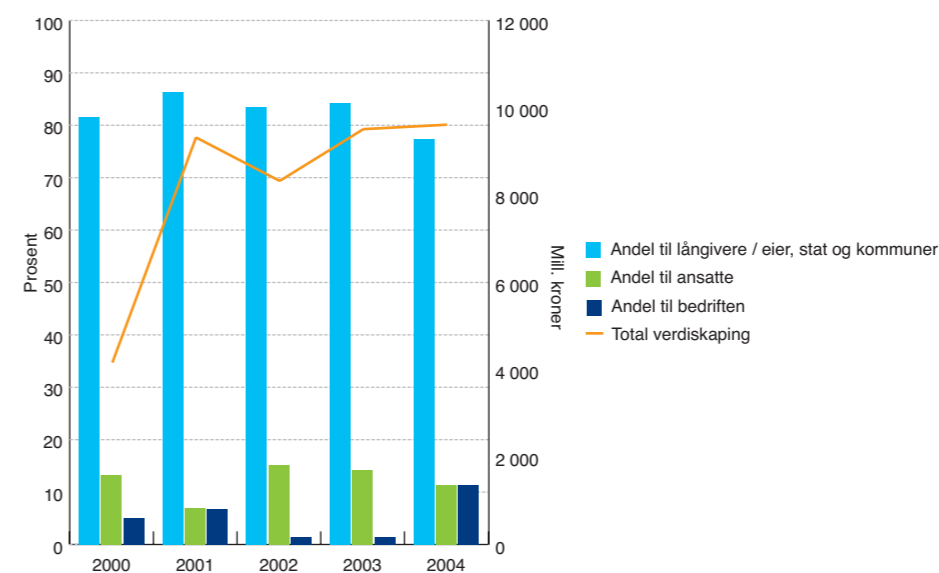
Statkraft lå i 2004 på en samlet 29.-plass blant økonomi- og ingeniørstudentene. Målet er å ligge stabilt blant de 25 mest foretrukne selskapene fra og med 2005. Statkrafts attraktivitet som arbeidsgiver har vist en jevn og sterk økning.

Samfunnsregnskap

Verdiskapingen i Statkraft tilbakeføres til samfunnet som lønn til ansatte, renter til långivere, utbytte til eier samt skatter og avgifter til stat og kommuner. Den delen av verdiskapingen som ikke deles ut, blir igjen i konsernet som økt egenkapital.

Verdiskaping (Beløp i mill. kroner)	2004	2003	Fordeling av verdiskaping (Beløp i mill. kroner)	2004	2003
Totale driftsinntekter	11 286	12 120	Ansatte		
- Forbruk av innkjøpte varer og tjenester	2 357	2 725	1. Brutto lønn og sosiale ytelser	1 085	1 353
Brutto verdiskaping	8 929	9 395	Långivere/eier		
- Ordinære avskrivninger	1 464	1 347	1. Renter	3 007	3 098
Netto verdiskaping	7 465	8 048	2. Utbytte	3 402	2 605
+ Finansinntekter	733	474	3. Skatter og avgifter	1 035	2 318
+ Resultatandel i tilknyttede selskaper	1 529	1 114	Bedriften		
- Minoritetsandeler av resultat	114	125	1. Endring av egenkapital	1 084	137
Verdier til fordeling	9 613	9 511	Fordelte verdier	9 613	9 511

Fordeling av verdiskaping

Verdiskapingen i 2004 var 9,6 milliarder kroner, om lag på samme nivå som i 2003. Den operative driften ga lavere inntekter enn året før. Nedgangen skyldes reduserte kraftpriser og mindre produksjonsvolum, men dette oppveies av gevinster ved salg av eiendeler og enkelte andre poster.

Av verdiskapingen i 2004 gikk 31 prosent til långivere som renter, mens utbytte til eier utgjorde 35 prosent. Den siste tredjedelen ble fordelt mellom ansatte, skatter og avgifter samt økt egenkapital med 11 prosent hver. De siste tre årene er både de ansattes og långvernes andel redusert noe, mens andelen til utbytte har økt. I forhold til 2003 er andelen til skatter og avgifter mer enn halvert i 2004 som følge av særskilte skatteposter i regnskapet. Dette ga rom for høyere tilbakeholdt overskudd i selskapet i 2004 enn i årene før.

Tilgang til kraft er en forutsetning for norsk industri.

Statkrafts sommerprosjekt er populært blant studenter.

Stortingsbestemte kraftkontrakter

(Beløp i mill. kroner)	2004	2003	2002	2001	2000
Markedsverdi av industrikontrakter og konsesjonskraft	5 021*	6 416*	4 241	3 847	2 139
- Inntekter i industrikontrakter og konsesjonskraft	2 204*	2 182*	2 113	2 225	2 094
= Samfunnsbidrag	2 817*	4 234*	2 128	1 622	45

*Tallene for 2003 og 2004 gjelder Statkraft-konsernet, tall for tidligere år omfatter kun Statkraft SF.

Statkraft er pålagt å levere billig kraft til deler av norsk industri. Sett i forhold til markedsverdien av kraften utgjorde dette samfunnsbidraget 2813 millioner kroner i 2004. Stortinget har vedtatt at de gamle industrikontraktene gradvis skal fases ut. Statkraft vil nå tilby langsiktige kraftkontrakter på kommersielle vilkår.

Skattebidrag til norske kommuner

(Beløp i mill. kroner)	2004	2003	2002	2001	2000
Vinje	71,1	67,2	66,0	64,5	65,6
Hemnes	60,1	60,1	59,2	59,0	57,2
Rana	57,0	52,5	49,0	48,4	48,8
Suldal	56,7	48,3	47,0	48,5	60,2
Tokke	38,0	36,8	36,1	35,1	42,7
Meløy	35,4	30,6	27,6	26,2	32,8
Luster	35,2	31,3	28,9	28,4	38,1
Eidfjord	34,2	33,5	33,4	33,5	36,6
Narvik	29,9	30,0	29,7	29,0	31,9
Nore og Uvdal	29,7	30,7	29,3	28,7	27,7
Totalt, ti største skattekommuner	447,3	421,0	406,2	401,3	441,6
Totalt, samtlige skattekommuner	870,1	839,2	816,2	807,9	868,2

Disse tallene inkluderer ikke TEV og Skagerak Energi. Av det totale skattebidraget som Statkraft betalte i 2004, gikk omlag 75 prosent til kommuner og fylkeskommuner, mens om lag 25 prosent gikk til staten. I tabellen presenteres de ti kommunene som mottar størst skattebidrag fra Statkraft, samt selskapets totale skattebidrag til norske kommuner. Tabellen omfatter eiendomsskatt, naturressursskatt og konsesjonsavgift betalt direkte til kommunene, og viser at de ti største kommunene mottar omkring halvparten av det totale skattebidraget til norske kommuner.

FOKUSOMRÅDER – Samfunnsansvarlig

Fokusområder 2004–2007

Vurdere ulike tiltak for å bedre vårt omdømme i opinjonen, samt opprettholde vårt gode omdømme blant premissgivere og i finansmiljøet

Status og videre arbeid

Vi vil i 2005 legge vekt på følgende tiltak for å bedre Statkrafts omdømme:

- kommunisere at Statkraft er et verdiskapende, miljøvennlig, samfunnsansvarlig og kompetansedrevet selskap
- drive sponsorvirksomhet som understøtter vårt samfunnsansvar, samt satse på profilkampanjer og annonsering av våre spydspissprosjekter
- være aktive for å oppnå redaksjonell omtale i ulike medier
- gi relevant, utfyllende og pålitelig finansiell informasjon som kommuniserer underliggende verdier og risiko i konsernet
- forankre omdømmearbeidet internt, og gi medarbeiderne verktøy til å formidle det samme hovedbudskapet

Videreføre satsingen på Topp 25

Også i 2004 har vi hatt en massiv informasjonskampanje om Statkraft som en god arbeidsplass. Dette har resultert i økt attraktivitet som potensiell arbeidsgiver; fra 81.-plass i 2001 til 29.-plass i 2004. Målet er å stabilisere blant de 25 mest attraktive arbeidsgiverne fra og med 2005.

Målrette bruken av sponsormidler med hovedvekt på ulike typer kulturaktiviteter

Alle sponsoravtaler skal i løpet av 2005 gjennomgås i forhold til Statkrafts kommunikasjonsstrategi. For å ivareta Statkrafts omdømme skal det lages opplegg rundt alle sponsoravtaler, både eksisterende og nye, med tanke på intern og ekstern relasjonsbygging.

Utarbeide forslag til nye manøvreringsreglementer som kombinerer høy kraftproduksjon og levedyktige laksebestander

Etter mange år med prøvereglement og omfattende miljøovervåking søkte Statkraft sommeren 2004 NVE om nytt manøvreringsreglement for Suldalslågen. I 2005 vil vi søke om nytt manøvreringsreglement for Alta.

Fortsatt fokusere på godt samarbeid med både lokale interesser og regionale og nasjonale forvaltningsorganer

Statkraft arbeider for å ha gode relasjoner til vertskommuner og andre myndighetsorganer. Også i 2004 har vi hatt møter med vertskommuner og sentrale myndigheter som Direktoratet for naturforvaltning og NVE.

Legge til rette for gode planprosesser i tett dialog med berørte interessenter

Statkraft legger stor vekt på å involvere lokale myndigheter, grunneiere, fylkesmann/-kommune og andre interessegrupper i alle planprosesser.

Forberede mulige vilkårsrevisjoner gjennom dialog med aktuelle vertskommuner

I forbindelse med Aurobyggingen presenterte vi vårt syn på åpne folkemøter og ved befaringer i Nesset, Lesja og Sunndal kommuner. I tillegg har vi hatt egne møter med den politiske ledelsen i kommunene. Kommunenes felles kravdokument forelå i desember 2004. Denne revisjonssaken forventes å få stor oppmerksomhet i 2005 og 2006.

Ligge i front og oppfattes som innovativ innen ulike forskningsfelt både nasjonalt og internasjonalt, spesielt i tilknytning til saltkraft, tidevannskraft og hydrogen

Statkraft er ledende, både i Norge og Europa, innen forskning på flere ulike energiteknologier. Utviklingen av teknologi for utnyttelse av tidevannskraft har kommet så langt at vi prosjekterer et fullskala pilotanlegg. Det finnes i dag ingen kommersielle tidevannsteknologier, og vi mener at vårt konsept er et av de mest lovende. Statkraft er verdensledende innen utvikling av saltkraftteknologi. Hovedutfordringen er å utvikle en membran som oppfyller både tekniske, miljømessige og økonomiske krav. Statkraft har også innledet et samarbeid med SWAY AS for utvikling av teknologi for flytende offshore vindkraft. Statkraft har videre, sammen med kanadiske Hydrogenics og spanske EHN, dannet et internasjonalt konsortium som vurderer muligheter innen hydrogenproduksjon basert på vind. Statkrafts bidrag til konsortiet er detaljert testing av innkjøpt elektrolyse på SINTEF, der elektrolysen optimaliseres for å håndtere spenningsfluktasjoner fra vindkraft. I tillegg deltar Statkraft i nasjonale og internasjonale prosjekter for å bygge kompetanse og nettverk innen produksjon, lagring og bruk av hydrogen basert på vann- og vindenergi. Statkraft er dessuten engasjert i prosjekter innen blant annet biokraft, gasskraft med CO₂-håndtering og distribuert generering.

Legge best mulig til rette for en overgang fra stortingsbestemte til kommersielle industrikontrakter

Statkraft er pålagt å levere billig kraft til deler av norsk industri. Sett i forhold til markedsverdien av kraften utgjorde dette samfunnsbidraget 2 813 millioner kroner i 2004. Stortinget har vedtatt at de gamle industrikontraktene gradvis skal fases ut. Statkraft vil derfor tilby langsiktige kraftkontrakter på kommersielle vilkår. Mange norske, svenske og finske industriselskaper har allerede dekket sitt langsiktige kraftbehov hos Statkraft. Enkelte større stortingsbestemte kraftkontrakter utløp i 2004, og flere vil følge i 2005.

Komplettere selskapets forretningsprinsipper og etiske retningslinjer for alle virksomhetsområder

«Forretningsprinsipper» og «Etiske retningslinjer for medarbeidere» er vedtatt av styret og vil bli implementert i konsernet.

Implementere Oslo Børs' anbefalinger for god eierstyring og selskapsledelse

«Prinsipper for eierstyring og selskapsledelse» er vedtatt av styret, og vil bli fulgt opp gjennom året.

Fokusere på å gjøre bedriftens verdier og etiske retningslinjer kjent og sikre at de etterleves

«Forretningsprinsipper», «Etiske retningslinjer for medarbeidere» og «Prinsipper for eierstyring og selskapsledelse» skal implementeres i konsernet. Det legges opp til en engasjerende prosess der medarbeiderne får pedagogiske verktøy. Vi vurderer også hvordan Statkrafts prinsipper og retningslinjer skal kommuniseres til forretningspartnere og andre interessenter.

Kompetansedrevet

Statkraft ser medarbeiderne og deres kompetanse som konkurransefortrinn i et energimarked i endring. Konsernet har en lærende, kompetansebasert og motivert organisasjon. Verdigrunnet er styrende for medarbeidernes handlinger. Kjerneverdiene – dristig og ansvarlig, engasjert og kompetent – tydeliggjør verdigrunnet og reflekterer en balansert tilnærming i virksomheten. HR-dokumenter og en egen kompetanseweb støtter opp under en kontinuerlig videreutvikling av kompetansen og bedriftskulturen.

Statkraft skal være en sikker og god arbeidsplass med godt arbeidsmiljø. Statkrafts HMS-visjon er at det ikke skal være fraværsskader i forbindelse med vår virksomhet. Dette målet er ennå ikke nådd. H1, som måler antall skader med fravær per million arbeidstimer, var i 2004 på 7,2. I 2004 ble det derfor gjennomført en holdningskampanje med særlig vekt på hverdagsskader og hver enkelt medarbeiders HMS-ansvar.

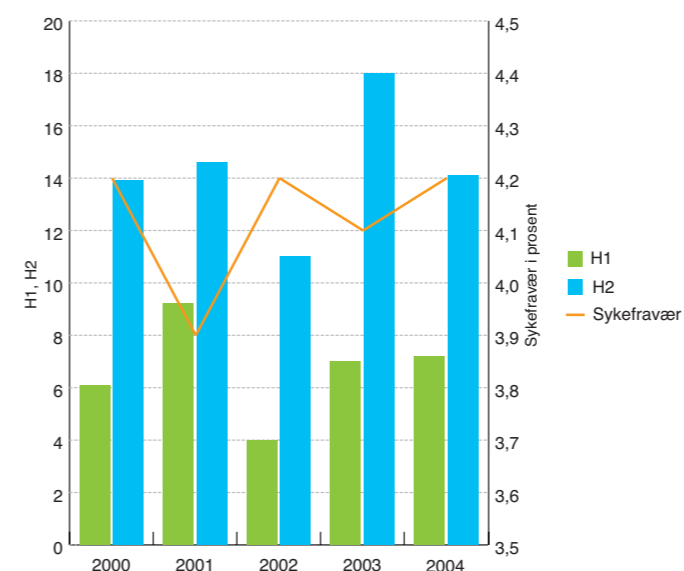
Statkraft gjennomfører en årlig evaluering av organisasjonen og lederne. Evalueringen omfatter mange forhold knyttet til ledelse, organisasjon, strategi og mål, og resultatet inngår i konsernmålekortet. Årets resultat var 4,01 på en skala fra 1 til 5, med en svarprosent på 90.

Statkraft har som mål å oppnå en jevnere fordeling mellom kjønnene og få flere kvinner i ledende stillinger. Likestillingsfokuset er nedfelt i selskapets personalpolitikk og er spesielt fremtredende innen rekruttering, karriereutvikling og incentivordninger.

NØKKELTALL – kompetansedrevet

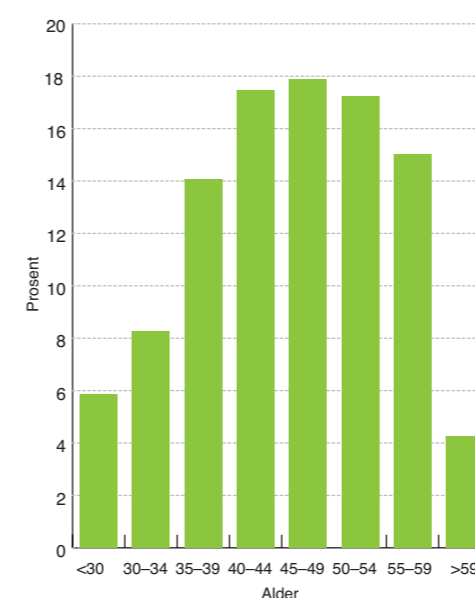
	Enhet	2004	2003	2002	2001	2000
Årsverk 31.12.	Antall	1 877	1 968	2 370	2 035	1 276
H1	Antall skader med fravær per million arbeidstimer	7,2	7,0	4,0	9,2	6,1
H2	Antall skader med og uten fravær per million arbeidstimer	14,1	18,0	11,0	14,6	13,9
F	Skadefraværsdager per million arbeidstimer	62	132	45	188	57
Sykefravær	%	4,2	4,1	4,2	3,9	4,2
Organisasjons- og lederevaluering	Skala fra 1 til 5, der 5 er best	4,01	3,93	3,57	-	-

Skader og sykefravær

Statkrafts HMS-visjon er at det ikke skal oppstå fraværsskader i forbindelse med virksomheten. I 2004 oppsto det ingen alvorlige skader, men det var likevel 24 skader med fravær. Tallene for 2004 viser at både det totale antallet skader og skadenes alvorlighetsgrad ble redusert i 2004. Sykefraværet i konsernet har vært omtrent uforandret de siste årene. Redusert sykefravær er høyt prioritert i alle konsernselskapene.

Alder

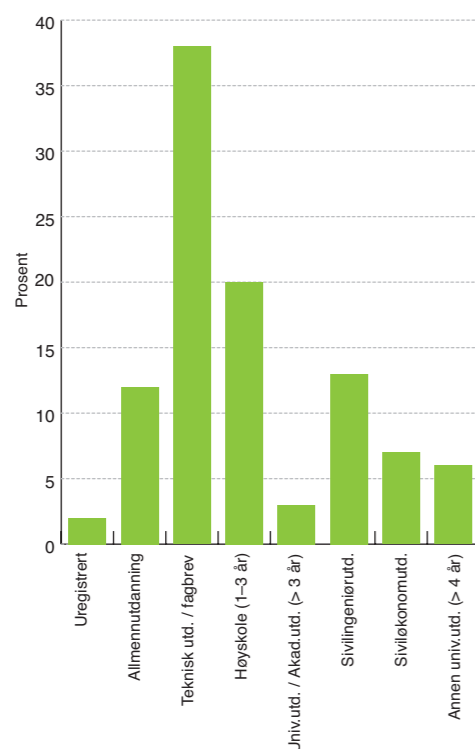

Gjennomsnittsalderen i Statkraft har vært stabil de siste årene. I 2004 var gjennomsnittsalderen 45 år, mens gjennomsnittlig ansiennitet var 15 år. Konsernet har en turnover på 1,9 prosent, betydelig lavere enn målet på 3 til 8 prosent. Andelen medarbeidere over 60 år er lav. Dette skyldes nedbemanningsprosesser, spesielt innen nett- og produksjonsvirksomheten, samt et ønske om endring i kompetansesammensetningen for å dekke nye behov. Cirka 64 prosent av selskapets medarbeidere er fagorganisert (omfatter ikke Skagerak Energi og TEV).

Kjønn

I 2004 var andelen kvinnelige medarbeidere i Statkraft 22 prosent. Andelen kvinner i lederstillinger utgjorde 15 prosent. Konsernets policy er at andelen kvinnelige ledere skal tilsvare kjønns sammensetningen ellers i Statkraft, samtidig som antallet kvinnelige medarbeidere skal økes generelt. Fire av ni medlemmer (44 prosent) i Statkrafts styre er kvinner.

Utdannelse

Tallene for utdanning omfatter ikke TEV og Skagerak Energi. 29 prosent av medarbeiderne har høyere akademisk utdanning, 20 prosent har ingeniørutdanning eller annen høyskole-utdanning, 38 prosent har fagbrev eller teknisk fagskole og 12 prosent har utdanning på videregående- eller grunnskolenivå. Denne kompetansesammensetningen er godt tilpasset virksomheten, men det jobbes kontinuerlig for å rekruttere og beholde de beste medarbeiderne.

Incentivordninger

Statkraft, unntatt TEV og Skagerak Energi som har egne avtaler, har en ordning med kollektiv variabel lønn for alle medarbeidere. Ordningen er etablert som et ledelsesverktøy for å bidra til at medarbeidere og ledere får et økt målrettet fokus på kritiske aktiviteter på tvers i konsernet. Ordningen tar utgangspunkt i måltall for merverdi fra markedsagering, merverdi fra energidisponering, tilgjengelighet i kraftverksdrift og effektivitet i kraftverksdrift. Hvert av de fire måltallene kan gi en variabel lønnsutbetaling på inntil 10 000 kroner i året. I 2004 ble den kollektive variable lønnen 32 000 kroner. Det er videre etablert en ordning med individuell, prestasjonsbasert variabel lønn basert på bidrag til måloppnåelse og etterlevelse av Statkrafts verdier. Rammen til fordeling av individuell variabel lønn besluttet av konsernledelsen. Rammebeløpet vil være i størrelsesorden 2 prosent av lønnsmassen, med et øvre tak for hver enkelt medarbeider på 10 prosent. Denne ordningen gir mulighet for utbetaling første gang i 2005. Begge ordningene for variabel lønn gis som et årlig engangstillegg og er ikke pensjonsgivende. Avlønning til konsernsjef og konserndirektører er redegjort for i note 6.

FOKUSOMRÅDER – Kompetansedrevet

Fokusområder 2004–2007	Status og videre arbeid
Harmonisere organisatoriske og personalmessige systemer, prosesser og ordninger	Statkraft utarbeider minst én gang i året en kvantifisert organisasjonsstatus på bakgrunn av 11 ulike indikatorer. Indikatorene gir et viktig bilde over sannsynlig fremtidig verdiskaping og benyttes som grunnlag for etablering av nye mål med tilhørende tiltak. Viktige HR-dokumenter er personalpolitikk (Arbeidsglede og utvikling), ledelsesfilosofi (Verdiskaping gjennom ledelse) og kompetansesepolicy (Engasjert og kompetent) foruten dokumenter om livsfasepolitikk og HR-prosesser.
Videreutvikle Kompetansesepolicy og tilse at verktøyet blir brukt aktivt av organisasjonen	Om lag 75 prosent av Statkrafts medarbeidere har tatt i bruk Kompetansesepolicy. Også i TEV og Skagerak Energi er Kompetansesepolicy under innføring. Målet er at konsernet i større grad skal kunne utveksle kompetanse på tvers av selskaper og divisjoner. Verktøyet legger til rette for: <ul style="list-style-type: none"> • god oversikt over formell kompetanse og realkompetanse • utarbeidelse av utviklingsplaner for hver enkelt medarbeider • analyse av gapet mellom ønsket og faktisk kompetansesammensetning • oversikter over medarbeidernes avtalte mål
Vektlegge likestillingsperspektivet i selskapet generelt og øke andelen av kvinnelige ledere og kvinne-representasjonen i styrene spesielt	Statkrafts likestillingsfokus er nedfelt i selskapets personalpolitikk, der vi sier at vi «... aktivt vil arbeide for flere kvinner i ledende stillinger». I 2004 var andelen kvinnelige ledere i Statkraft 15 prosent. På konsernets lederkandidatprogram har andelen kvinnelige deltakere på de siste to kullene vært henholdsvis 50 og 33 prosent. Det gis opplæring i styrearbeid med tanke på å øke kvinnerepresentasjonen i styrene.
Fokusere på hverdagsskader og intensivere bruken av innførte metoder og verktøy	Den største utfordringen er å få redusert antallet hverdagsskader. Vi har i 2004 iverksatt flere tiltak: <ul style="list-style-type: none"> • opplæring i bruk av «Sikker jobb-analyse» • fastlagte oppfølgingsrutiner for hver skade • konkurranser, filmer og forebyggende sikkerhetstiltak • kurs i holdninger til bilkjøring • artikler på intranett om skader og farlige forhold
Fokusere på holdninger hos den enkelte arbeidstaker	Analyser av rapporterte skader, nestenykker og farlige forhold viser at disse i hovedsak skjer i forbindelse med daglige gjøremål. Det blir derimot sjelden registrert hendelser i forbindelse med store og kompliserte oppgaver, der det foreligger detaljerte HMS-planer og «Sikker jobb-analyse». Holdninger og adferd knyttet til HMS i hverdagssituasjoner vil derfor være et fokus-område fremover. For å redusere antallet hendelser har vi i 2004 skjerpet kravet til bruk av personlig verneutstyr. Vi har også gjennomført en holdningskampanje, som ble åpnet av styreleder i Glomfjord.
Skjerpe krav til og oppfølging av HMS hos underleverandører	Vi har skjerpet rapporteringsrutinene for skader blant underleverandører i arbeid for Statkraft. Dette har resultert i en økning av antall registrerte skader. Vi ønsker å følge opp våre leverandører på en god måte og har i 2004 iverksatt følgende tiltak: <ul style="list-style-type: none"> • Det nettbaserte sikkerhetskurset som ble utviklet for egne medarbeidere, er gjort obligatorisk for alle underleverandører som skal arbeide ved våre anlegg og utbyggingsprosjekter. • Skjerpede HMS-krav i forespørsler og kontrakter, og økt fokus på oppfølging og rapportering av HMS overfor våre kontraktører.
Fremme et mer inkluderende arbeidsliv i Statkraft	Alle konsernselskapene har nå inngått avtale om et mer inkluderende arbeidsliv. Følgende tiltak er gjennomført i 2004: <ul style="list-style-type: none"> • Det er lagt opp til at den enkelte sykemeldte skal følges opp tettere av sin leder. • Lederes engasjement i forhold til sykemeldte blir tatt opp som eget tema i vår lederopplæring. • Det tilrettelegges i større grad for tilpassing av arbeidsplass og arbeidsoppgaver for medarbeidere med midlertidig nedsatt arbeidsevne.
Tilrettelegge for god seniorpolitikk	Det innføres nå en livsfasetilpasset policy for medarbeidere fra 62 år. Ordningen gir fleksibilitet for konsernet og gir incitament til medarbeidere om å fungere lengre i stillingen. Fra 2012 vil Statkraft oppleve en betydelig økning i naturlig avgang grunnet pensjonering.
Fokusere på ritualer og praksis i bedriften	Statkraft har i 2004 gjennomført en rekke arbeidssamlinger for å bevisstgjøre medarbeiderne om hvordan de jobber sammen og i hvilken grad de er eksponert for selskapets verdigrunnlag. Vi har også gjennomført endringer i forhold til hvordan nye medarbeidere introduseres i bedriften – blant annet reiser nå alle nyansatte til «vannkraftsindustriens vugge» i Tysedal.
Bruke kjerneverdiene i tilknytning til rekruttering, introduksjon, belønning, kompetanse- og lederutvikling	Vi har tatt i bruk sjekklister for ansettelser der en vurdering av verdioverensstemmelse inngår som et kriterium. Kjerneverdiene har også en sentral plass i kompetanse- og lederutviklingen.
Knytte verdigrunnlaget til resultatoppnåelse	Den enkelte medarbeiderens bidrag til helheten inngår nå ved resultatvurderinger og vurderinger knyttet til individuell variabel lønn. Medarbeiderens bidrag kan for eksempel være: <ul style="list-style-type: none"> • kompetansedeling • initiativ • sosiale og faglige bidrag utover egen stilling

ISO-sertifikater

Statkrafts systemer for kvalitet- og miljøstyring er sertifisert eller kvalitetsstandarden ISO 9001:2000 og miljøstandarden ISO 14001:1996. Systemene ble resertifisert av Det Norske Veritas i 2005. Det utføres interne revisjoner etter en årlig rullerende plan og eksterne oppfølgingsrevisjoner i henhold til standardene. Disse revisjonene koordineres av Statkrafts internrevisjon. Konsernledelsen gjennomfører årlig en gjennomgang som blant annet omfatter evaluering av risiko.

I 2004 ble det gjennomført til sammen fem eksterne revisjoner knyttet til ISO 9001:2000 og ISO 14001:1996. Revisjonene avdekket 18 avvik. Samtlige avvik er blitt lukket innenfor gitte tidsfrister.

Revisjoner etter ISO 14001 er i 2004 blitt samordnet med tilsynet til Norges vassdrags- og energidirektorat. Denne ordningen vil bli videreført i 2005.

Revisors uttalelse

Deloitte.

Deloitte
Statsautoriserte Revisorer AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
0213 Oslo

Telefon: 23 27 90 00
Telefax: 23 27 90 01
www.deloitte.no

REVISORS UTTALELSE

Vi har gjennomgått Statkrafts rapportering om bærekraft ("Rapporten"), presentert på sidene 95-114 i selskapets årsrapport for 2004. Rapporten er avgitt av selskapets ledelse. Vår oppgave er, med grunnlag i vårt arbeid, å uttale oss om Rapporten.

Vi har basert vårt arbeid på den internasjonale attestasjonsstandard ISAE 3000 "Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information", utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board. Formål og omfang av vårt arbeid er avtalt med selskapets ledelse.

Vi har vurdert om Statkraft har anvendt de rutiner for innsamling, sammenstilling og kontroll av data som beskrevet på side 100 i Rapporten, og om data for 2004 fremkommet som et resultat av disse rutinene er hensiktsmessig presentert i Rapporten. Vårt arbeid har vært begrenset til konsernnivå, regionskontorene Dalen (Region Øst) og Sauda (Region Vest) innen forretningsområdet Produksjon og marked, samt en kraftverksgruppe innen hver av disse, henholdsvis Tokke og Ulla-Førre.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko, har vårt arbeid omfattet analyser og intervjuer samt en stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon for de forhold som omfattes av oppdraget. Vi har utført det arbeid vi mener har vært nødvendig for å kunne avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet. Ved slik gjennomgang oppnås lavere sikkerhet enn om vi hadde utført arbeid av samme omfang som ved en revisjon.

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til forhold som gir oss grunn til ikke å anta, i all vesentlighet, at:

- Statkraft har anvendt detaljerte rutiner for innsamling, sammenstilling og kvalitetskontroll av data for 2004 for bruk i Rapporten.
- Data for 2004 presentert i Rapporten, er i samsvar med data fremkommet som et resultat av rutinene nevnt ovenfor og er hensiktsmessig presentert i Rapporten.
- Data for 2004 fra de enheter som vi har kontrollert og som er referert ovenfor, er rapportert i samsvar med rutinene nevnt ovenfor og er konsistent med den underliggende dokumentasjon som er forelagt oss.

Oslo, 18. mars 2005
Deloitte Statsautoriserte Revisorer AS

Preben J. Sørensen
statsautorisert revisor
Environment & Sustainability Services

Audit, Tax & Legal, Consulting, Financial Advisory.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 980 211 282

Adresser:

Hovedkontor

Statkraft
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Tlf.: 24 06 70 00
Faks: 24 06 70 01
Besøksadresse: Lilleakerveien 6
Internett: www.statkraft.no

Region Nord

Postboks 163
8512 Narvik
Tlf.: 76 96 40 00
Faks: 76 96 40 01
Besøksadresse: Stasjonsveien 60

Region Midt

Gaupnegrandane
6868 Gaupne
Tlf.: 57 68 92 00
Faks: 57 68 92 01

Region Vest

Postboks 233
4201 Sauda
Tlf.: 52 78 64 00
Faks: 52 78 64 01

Region Øst

Postboks 4
3880 Dalen
Tlf.: 35 07 95 00
Faks: 35 07 72 27

Statkraft Markets BV

Prof. J. H. Bavincklaan 13
NL-1183 AT Amstelveen
Nederland
Tlf.: +31 20 347 2780
Faks: +31 20 347 2799

Statkraft Markets GmbH

Niederlasseler Lohweg 18
DE-40547 Düsseldorf
Tyskland
Tlf.: +49 211 60 244 000
Faks: +49 211 60 244 199

Statkraft Financial Energy AB

Hiltechbuilding 92
SE-101 52 Stockholm
Sverige
Tlf.: +47 24 06 70 00
Faks: +47 24 06 77 30
Besøksadresse: Sveavägen 9,
Stockholm

Organisasjonsnummer:

Statkraft SF: 962 986 277
Statkraft AS: 987 059 699

– Det overordnede ansvaret til Statkraft er fortsatt å levere et svært viktig grunnlag for det gode liv, på lag med naturen.

Konsernsjef Bård Mikkelsen

Design: Geelmuyden.Kiese
Foto: Ole Walter Jacobsen (side 4, 28, 34, 38, 94 og 116)
Bård Gudim (side 13)
Karl H. Ystanes (side 9, 11, 12, 33, 37, 43, 55, 97, 98 og 108)
Getty Images (side 9)
Gräninge AB (side 9)
Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum (side 38)
Scanpix (side 55)
Statkraft (side 3, 4, 11, 28, 34, 94, 97, 98 og 108)
Produksjon: Jonny Fladby
Trykk: RK Grafisk A.S

Rapporten er trykket på ikke klorbleket papir, Arctic Volume.

